

2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων
των “εξαιρέσεων” από την επίτευξη των στόχων

Ιούνιος 2023

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων

Γενική Διεύθυνση Υδάτων

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 2^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ» ΥΠΟΕΡΓΑ 1-5, ΤΜΗΜΑ 3: «2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ (ΣΔΛΑΠ) ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ06) ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΛ07)»

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: «2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ (ΣΔΛΑΠ) ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ06) ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΛ07)»

- Ε.Τ.ΜΕ – ΠΕΠΠΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε.
- ΝΑΜΑ Α.Ε
- ΓΑΜΜΑ - 4 Ε.Π.Ε.
- ΑΛΙΚΗ ΤΣΑΡΟΥΧΗ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ
- ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ- ΑΧΙΛΛΕΑ

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ06)

Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Αττικής (ΕΛ06)

Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων συμπεριλαμβανομένων των «εξαιρέσεων» από την επίτευξη των στόχων

Αναθεωρήσεις:

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
Εκδ. 1	16/01/2023	Αρχική έκδοση
Εκδ. 2	31/03/2023	Δεύτερη έκδοση
Εκδ. 3	09/06/2023	Τρίτη έκδοση

2^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ 06)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των «εξαιρέσεων» από την επίτευξη των στόχων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1	ΓΕΝΙΚΑ.....	1
1.2	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	1
2	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	4
2.1	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ	4
2.2	ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ	4
2.2.1	Γενικά	4
2.2.2	Εξαιρέσεις Άρθρου 4.4.....	5
2.2.3	Εξαιρέσεις Άρθρου 4.5.....	6
2.2.4	Εξαιρέσεις Άρθρου 4.6.....	7
2.2.5	Εξαιρέσεις Άρθρου 4.7.....	7
2.3	ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2006/118/ΕΚ	8
3	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Ν° 20.....	11
3.1	ΤΥΣ - ΙΤΥΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	11
3.2	ΚΛΙΜΑΚΑ.....	11
3.3	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.....	12
3.4	ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ	13
3.5	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΦΙΚΤΟΤΗΤΑ	14
3.6	ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΟ ΚΟΣΤΟΣ	14
3.7	ΆΛΛΑ ΜΕΣΑ.....	17
3.8	ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΑ ΥΔΑΤΑ.....	17
3.9	ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΆΡΘΡΑ 4.4 ΚΑΙ 4.5.....	19
3.9.1	Σχέση μεταξύ Άρθρων 4.4 και 4.5	19
3.9.2	Εσωτερική λογική Άρθρου 4.4	21
3.9.3	Εσωτερική λογική Άρθρου 4.5	24
3.9.4	Εφαρμογή νέων εξαιρέσεων στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ.....	27
3.9.5	Φυσικές συνθήκες.....	27
3.10	ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΆΡΘΡΟ 4.6.....	27

3.10.1	Γενικά	27
3.10.2	Ακραίες πλημμύρες.....	28
3.10.3	Παρατεταμένες ξηρασίες.....	29
3.11	ΆΡΘΡΟ 4.7: ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ.....	29
3.11.1	Νέες τροποποιήσεις.....	30
3.11.2	Νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης.....	31
3.11.3	Επιδείνωση της κατάστασης ή του δυναμικού	32
3.11.4	Προσωρινές επιδράσεις.....	33
3.11.5	Έργα μικρού μεγέθους.....	33
3.11.6	Διάγραμμα ροής εφαρμογής του Άρθρου 4.7	34
3.11.6.1	Εφικτά μέτρα για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων.....	39
3.11.6.2	Επιτακτικό (υπέρτερο) δημόσιο συμφέρον	40
3.11.6.3	Οφέλη από τη νέα τροποποίηση έναντι του οφέλους για το περιβάλλον.....	41
4	ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 4.4 ΣΤΑ ΣΔΛΑΠ ΤΟΥ 2021 ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΤΟΥ 2027.....	43
5	ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ WFD REPORTING GUIDANCE (2022).....	44
5.1	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΣ	44
5.2	ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΥΣ	46
6	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 4.4 ΕΩΣ 4.6 ΤΗΣ 3ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΔΛΑΠ	47
6.1	ΓΕΝΙΚΑ.....	47
6.2	ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	48
6.3	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 4.4	51
6.4	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4.5	52
6.4.1	Γενικά	52
6.4.2	Αιτιολόγηση τεχνικής εφικτότητας	52
6.4.3	Αιτιολόγηση δυσανάλογου κόστους.....	63
6.4.4	Σύνοψη των εναλλακτικών στόχων	70
6.4.5	Προσέγγιση μεθοδολογίας	80
6.5	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 4.6	90
6.5.1	Γενικά	90
6.5.2	Παρατεταμένη ξηρασία	91
6.5.3	Ακραίες Πλημμύρες	92
6.5.3.1	Επιπτώσεις ακραίων πλημμυρών	92
6.5.3.2	Ανειλημμένες δράσεις.....	95
6.5.3.3	Πλαίσιο μελλοντικής δράσης.....	95
6.5.4	Ατυχήματα	95
7	ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ06).....	97

7.1	ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ 1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ	97
7.1.1	Εξαιρέσεις σε Επιφανειακά ΥΣ στο ΥΔ Αττικής.....	97
7.1.1.1	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	98
7.1.1.2	Λιμναία ΥΣ.....	102
7.1.1.3	Παράκτια ΥΣ.....	102
7.1.1.4	Μεταβατικά ΥΣ.....	106
7.1.2	Εξαιρέσεις σε Υπόγεια ΥΣ στο ΥΔ Αττικής.....	107
7.1.3	Αξιολόγηση των εξαιρέσεων της 1 ^{ης} Αναθεώρησης.....	124
7.2	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ 2^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	125
7.2.1	Στόχοι για τα επιφανειακά ΥΣ	125
7.2.2	Στόχοι για τα υπόγεια ΥΣ.....	127
7.3	ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ 2^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ	128
7.3.1	Εξαιρέσεις σε Επιφανειακά ΥΣ στο ΥΔ Αττικής.....	128
7.3.1.1	Ποτάμια ΥΣ.....	135
7.3.1.2	Λιμναία ΥΣ.....	141
7.3.1.3	Μεταβατικά ΥΣ.....	141
7.3.1.4	Παράκτια ΥΣ.....	141
7.3.2	Εξαιρέσεις σε Υπόγεια ΥΣ στο ΥΔ Αττικής.....	145
8	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΡΓΑ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ/ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	155
Παράρτημα 1α.	Κατάλογος τύπων πιέσεων	157
Παράρτημα 1β.	Κατάλογος παραγόντων (Αιτίων που προκαλούν την πίεση).....	159
Παράρτημα 1γ.	Κατάλογος τύπων επιπτώσεων	160
Παράρτημα 1δ.	Κατάλογος γενικών επιχειρημάτων ένταξης στην εξαίρεση του άρθρου 4.5 λόγω «τεχνικής εφικτότητας»	161
Παράρτημα 1ε.	Πιλοτική εφαρμογή εκτίμησης του δυσανάλογου κόστους στα ΕΥΣ της ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129) στο ΥΔ Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ01).....	201

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 3-1	Τροποποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 4.7, ποιοτικά στοιχεία και ενδεχόμενες επιπτώσεις	31
Πίνακας 6-1:	Αιτίες μη επίτευξης του στόχου έως το 2027 που εμπίπτουν στον όρο της «τεχνικής εφικτότητας» για ένταξη στην εξαίρεση του άρθρου 4.5 ανά τύπο πίεσης	53
Πίνακας 6-2:	Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα ποτάμια ΥΣ - Μη σημαντική μείωση της επίπτωσης της πίεσης έως το 2027	55
Πίνακας 6-3:	Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα λιμναία ΥΣ και τους ταμειυτήρες	59

Πίνακας 6-4:	Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα παράκτια ΥΣ.....	60
Πίνακας 6-5:	Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα μεταβατικά ΥΣ	61
Πίνακας 6-6:	Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα ΥΥΣ.....	62
Πίνακας 6-7:	Επεξήγηση των περιστάσεων υπό τις οποίες οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους μπορούν να εφαρμοστούν σύμφωνα με τα Άρθρα 4.4 και 4.5	71
Πίνακας 7-1:	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική τους κατάσταση (οικολογική κατάσταση κατώτερη της καλής ή/και άγνωστη) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης	98
Πίνακας 7-2:	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την χημική τους κατάσταση (χημική κατάσταση κατώτερη της καλής ή/και άγνωστη) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης.....	101
Πίνακας 7-3:	Παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική τους κατάσταση (οικολογική κατάσταση κατώτερη της καλής ή/και άγνωστη) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης	102
Πίνακας 7-4:	Παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την χημική τους κατάσταση (χημική κατάσταση κατώτερη της καλής ή/και άγνωστη) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης.....	104
Πίνακας 7-5:	Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση στην εγκεκριμένη 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 2ης Αναθεώρησης.....	107
Πίνακας 7-6:	Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποσοτική κατάσταση στην εγκεκριμένη 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 2ης Αναθεώρησης.....	107
Πίνακας 7-7:	Στόχοι κατάστασης ΕΥΣ έως το 2027	126
Πίνακας 7-8:	Στόχοι κατάστασης ΥΥΣ έως το 2027.....	127
Πίνακας 7-9:	Επιφανειακά Υδατικά συστήματα στο ΥΔ Αττικής (ΕΛ06) των οποίων η οικολογική ή/και η χημική κατάσταση είναι κατώτερη της καλής στην 2 ^η Αναθεώρηση	129
Πίνακας 7-10:	Πιέσεις ανά Επιφανειακό Υδατικό σύστημα στο ΥΔ Αττικής (ΕΛ06) που ευθύνονται για την αποτυχία επίτευξης της καλής κατάστασης	130
Πίνακας 7-11:	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική τους κατάσταση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 2ης Αναθεώρησης	135

Πίνακας 7-12:	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την χημική τους κατάσταση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 2ης Αναθεώρησης.....	139
Πίνακας 7-13:	Παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική τους κατάσταση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 2ης Αναθεώρησης	141
Πίνακας 7-14:	Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποσοτική κατάσταση στην 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 2ης Αναθεώρησης.....	145

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 3-1:	Σταδιακή διαδικασία για την αξιολόγηση κατάλληλου τύπου εξαίρεσης (4.4 ή 4.5). Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό και καλή χημική κατάσταση	20
Σχήμα 3-2:	Λογικό διάγραμμα για την εφαρμογή του Άρθρου 4.4. Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό και καλή χημική κατάσταση	23
Σχήμα 3-3:	Λογικό διάγραμμα για την εφαρμογή του Άρθρου 4.5. Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό και καλή χημική κατάσταση	26
Σχήμα 3-4:	Σταδιακή προσέγγιση εφαρμογής του Άρθρου 4.7.....	34
Σχήμα 3-5	Διαδικασία εφαρμογής του Άρθρου 4.7 - GD 36	35
Σχήμα 6-1:	Διαδικασία εφαρμογής περιβαλλοντικών στόχων στο πλαίσιο των Άρθρων 4.4 και 4.5 για τις ανάγκες της 2 ^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ	50

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 3-1	Διαδικασία εφαρμογής του Άρθρου 4.7 - GD 36	35
------------	---	----

ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ

CBA	Cost-Benefit analysis
GD	Guidance Document
IED	Industrial Emissions Directive
WFD	Water Framework Directive
Β.Απ.Μ	Βαθμός Απόδοσης του Μέτρου
ΒΠΣ	Βιολογικό Ποιοτικό Στοιχείο
ΓΔΥ	Γενική Διεύθυνση Υδάτων
ΕΓΥ	Ειδική Γραμματεία Υδάτων (νυν Γενική Διεύθυνση Υδάτων)
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΥΣ	Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα
ΙΤΥΣ	Ιδιαίτερος Τροποποιημένο Υδατικό Σύστημα
ΚΚ	Κατευθυντήριο Κείμενο
ΚΟΔ	Καλό Οικολογικό Δυναμικό
ΛΑΠ	Λεκάνη Απορροής Ποταμού
ΜΠΕ	Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΟΠΥ	Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα
ΟΥΥ	Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων
ΠΜ	Πρόγραμμα Μέτρων
ΠΠΠ	Πρότυπο Ποιότητας Περιβάλλοντος
ΠΣ	Ποιοτικό Στοιχείο
ΣΑΦΛΞ	Σχέδια Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας
ΣΔΚΠ	Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού
ΣΕΣ	Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης
ΤΥΣ	Τεχνητό Υδατικό Σύστημα
ΥΔ	Υδατικό Διαμέρισμα
ΥΣ	Υδατικό/Υδατικά Σύστημα/Συστήματα
ΥΥΣ	Υπόγειο Υδατικό Σύστημα / Υπόγεια Υδατικά Συστήματα

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν αποτελεί το αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης " Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των «εξαιρέσεων» από την επίτευξη των στόχων" και συντάσσεται στο πλαίσιο εκπόνησης της μελέτης «**Κατάρτιση 2^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν.3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του ΠΔ 51/2007 - Μ.3: «Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06) και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ07)»** (Παραδοτέο Π4.6).

1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Αντικείμενο του παρόντος είναι ο καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των "εξαιρέσεων" από την επίτευξη των στόχων. Η εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, μέσω των Σχεδίων Διαχείρισης, έχει ως περιβαλλοντικό στόχο την επίτευξη, μέχρι το 2015, της καλής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων και του καλού οικολογικού δυναμικού για τα ιδιαίτερος τροποποιημένα ή τεχνητά υδατικά συστήματα. Η πρόληψη της υποβάθμισης καθώς και η αποκατάσταση των επιφανειακών και υπογείων υδατικών συστημάτων αποτελούν, επίσης, περιβαλλοντικό στόχο των Σχεδίων.

Η μη επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων έως το 2015 δικαιολογείται σε ορισμένες περιπτώσεις και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, όπως αυτές καθορίζονται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4, παρ. 4 έως 9). Οι περιπτώσεις αυτές συνιστούν τις «εξαιρέσεις» και στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται επιφανειακά ή υπόγεια υδατικά συστήματα όταν:

Παρατείνονται οι προθεσμίες για τη σταδιακή επίτευξη των στόχων των εν λόγω ΥΣ, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υποβαθμίζεται περαιτέρω η κατάστασή τους. Οι παρατάσεις περιορίζονται μέχρι το 2027, εκτός εάν οι φυσικές συνθήκες είναι τέτοιες ώστε οι στόχοι να μην είναι δυνατόν να επιτευχθούν εντός της περιόδου αυτής. (Άρθρο 4, παρ. 4)

- Η επίτευξη των στόχων είναι ανέφικτη ή δυσανάλογα δαπανηρή, εξαιτίας ανθρωπίνων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν το ΥΣ ή της φυσικής του κατάστασης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, καθορίζονται περιβαλλοντικοί στόχοι λιγότερο αυστηροί. (Άρθρο 4, παρ. 5)
- Υποβαθμίζεται προσωρινά η κατάσταση των ΥΣ, εξαιτίας περιστάσεων που απορρέουν από φυσικά αίτια, ανωτέρα βία ή ατυχήματα και οι οποίες είναι εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί. (Άρθρο 4, παρ. 6)
- Η αδυναμία επίτευξης καλής κατάστασης ή πρόληψης της υποβάθμισης οφείλεται σε νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών ενός επιφανειακού ΥΣ ή σε μεταβολές της στάθμης των υπογείων υδάτων ή σε νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης. (Άρθρο 4, παρ. 7)

Σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 9 του Άρθρου 4 της Οδηγίας, οι στόχοι που τίθενται για αυτά μπορούν να ισχύσουν εφόσον δεν επηρεάζουν την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων άλλων υδατικών συστημάτων στο υδατικό διαμέρισμα, συμβαδίζουν με την εφαρμογή άλλων κοινοτικών

περιβαλλοντικών νομοθετημάτων και συγχρόνως διασφαλίζουν το ίδιο επίπεδο προστασίας με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία.

Καταρχάς, το Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης «Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των «εξαιρέσεων» από την επίτευξη των στόχων και κατάλογος προγραμματισμένων και νέων έργων/δραστηριοτήτων/τροποποιήσεων, με τα κοινωνικό-οικονομικά οφέλη που εξυπηρετούνται», επανεξετάζει αναλυτικά τους κύριους περιβαλλοντικούς στόχους για τα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ, τις προστατευόμενες περιοχές και τους ειδικούς στόχους για τα ΤΥΣ / ΙΤΥΣ, καθώς και τις «εξαιρέσεις», σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Ο καθορισμός των στόχων και των εξαιρέσεων αποτελεί βασικό σημείο της εφαρμογής της Οδηγίας, καθώς παράλληλα προσδιορίζεται όχι μόνο η ακριβής κατάσταση ενός ΥΣ αλλά και το χρονοδιάγραμμα επίτευξης της καλής κατάστασης.

Για την αξιολόγηση της κατάστασης των ΥΣ και τελικά τον επανακαθορισμό στόχων για το 2027, έχει προηγηθεί:

- Η επικαιροποίηση της ανάλυσης των ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα ΥΣ, όπως αυτή παρουσιάζεται στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.1,
- Η επικαιροποίηση της ταξινόμησης της ποιοτικής κατάστασης/ δυναμικού των επιφανειακών ΥΣ, όπως αυτή παρουσιάζεται στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.2,
- Η επικαιροποίηση της ταξινόμησης της ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων ΥΣ, όπως αυτή παρουσιάζεται στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.3,
- Η επικαιροποίηση του μητρώου προστατευόμενων περιοχών και το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο προστασίας κάθε κατηγορίας, όπως αυτό καταγράφηκε στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.5,
- Η αναθεώρηση του Προγράμματος Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων, όπως αυτό παρουσιάζεται στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.7.

Η κύριες διαφοροποιήσεις σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ είναι οι εξής:

- Η ταξινόμηση βασίστηκε στο πρόγραμμα μετρήσεων του ΕΔΠ 2018-2021, οπότε υπάρχουν περισσότερα δεδομένα
- Λήφθηκαν υπόψη τα αποτελέσματα της Ειδικής Έκθεσης Αξιολόγησης των Σχεδίων Διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- Επικαιροποιήθηκε η κοινή εθνική αναλυτική μεθοδολογία για τον Προσδιορισμό των «εξαιρέσεων» από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, με την συνεργασία όλων των αναδόχων και της ΓΔΥ. Η επικαιροποίηση της μεθοδολογίας βασίστηκε
 - ο στο κατευθυντήριο κείμενο 20 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (WFD CIS Guidance Document No. 20)
 - ο στο κατευθυντήριο κειμένου «WFD Reporting Guidance 2022», Version no.: FINAL Draft V5.5 σχετικά με την υποβολή στοιχείων για τις εξαιρέσεις στο πλαίσιο της υποβολής στοιχείων των 3^{ων} ΣΔΛΑΠ
 - ο στις διευκρινίσεις σχετικά με τις χρονικές παρατάσεις του Άρθρου 4.4 στα ΣΔΛΑΠ του 2021 και πρακτικές εκτιμήσεις σχετικά με την προθεσμία του 2027, όπως αυτές δόθηκαν

από το Ad-hoc Strategic Group (ASG) και εγκρίθηκαν στη συνεδρίαση των Διευθυντών Υδάτων στις 15-16 Ιουνίου 2017 στη Μάλτα (μη νομικά δεσμευτικές)¹,

- ο στις συνθήκες κάτω από τις οποίες οι «φυσικές συνθήκες» χρησιμοποιούνται ως λόγος εξαίρεσης σύμφωνα με το Άρθρο 4 της Οδηγίας, σύμφωνα με (μη νομικά δεσμευτικό) έγγραφο που συντάχθηκε στο πλαίσιο των συζητήσεων για την προθεσμία της Οδηγίας για το έτος 2027 και σε σχέση με την εφαρμογή εξαιρέσεων στα τρίτα ΣΔΛΑΠ που πρέπει να υποβληθούν το 2021²,
- ο στις σχετικές μεθοδολογίες περί εξαιρέσεων όπως αυτές αναπτύχθηκαν και εφαρμόστηκαν από τη Γαλλία στο ΣΔΛΑΠ Rhône-Méditerranée του 2021

¹ Clarification on the application of WFD Article 4(4) time extensions in the 2021 RBMPs and practical considerations regarding the 2027 deadline. Document endorsed by EU Water Directors at their meeting in Malta on 15-16 June 2017

² Natural Conditions in relation to WFD Exemptions. Document endorsed by EU Water Directors at their meeting in Tallinn on 4-5 December 2017

2 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

2.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ

Στο Άρθρο 4.1 της Οδηγίας τίθενται οι **«περιβαλλοντικοί στόχοι»**. Οι κύριοι περιβαλλοντικοί στόχοι της Οδηγίας είναι πολλαπλοί και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

- Πρόληψη της υποβάθμισης της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και προστασία, αναβάθμιση και αποκατάσταση όλων των υδάτων
- Επίτευξη καλής κατάστασης μέχρι το 2015, δηλαδή καλής οικολογικής κατάστασης (ή δυναμικού) και καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων και καλής χημικής και καλής ποσοτικής κατάστασης των υπογείων υδάτων
- Προοδευτική μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα και την πρόληψη και τον περιορισμό της διοχέτευσης ρύπων στα υπόγεια ύδατα
- Αναστροφή κάθε σημαντικής, ανοδικής τάση των ρύπων στα υπόγεια ύδατα
- Επίτευξη των προτύπων και των στόχων για τις προστατευόμενες περιοχές

Σύμφωνα με το Άρθρο 4.1 τα Κράτη Μέλη προστατεύουν και αναβαθμίζουν όλα τα Τεχνητά, και Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα υδατικά συστήματα, με σκοπό την επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού και της καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων ως το 2015. Τα κριτήρια καθορισμού των εν λόγω σωμάτων περιγράφονται στο Άρθρο 4.3. Η αξιολόγηση του καλού οικολογικού δυναμικού είναι συνάρτηση πιθανών μέτρων άμβλυνσης (mitigation measures).

2.2 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ

2.2.1 Γενικά

Αναπόσπαστο μέρος του καθορισμού των περιβαλλοντικών στόχων αποτελούν οι εξαιρέσεις. Τα Άρθρα 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 περιγράφουν τις συνθήκες και τη διαδικασία που αυτές οι εξαιρέσεις εφαρμόζονται. Οι εξαιρέσεις μπορεί να ποικίλουν από μικρής κλίμακας προσωρινές αποκλίσεις από τον κανόνα της «καλής κατάστασης ως το 2015» ως μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες εξαιρέσεις. Οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις περιλαμβάνουν:

- Την παράταση προθεσμίας. Η καλή κατάσταση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι το 2021 ή το τουλάχιστον μέχρι το 2027 (Άρθρο 4.4), ή μετά το 2027 μόλις το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες.
- Την επίτευξη λιγότερο αυστηρών στόχων κάτω από ειδικές συνθήκες (άρθρο 4.5)
- Την προσωρινή υποβάθμιση σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία (Άρθρο 4.6)
- Νέες τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ή μεταβολές στη στάθμη των υπογείων υδατικών συστημάτων ή αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων, οι οποίες είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (Άρθρο 4.7)

Προϋποθέσεις

- Κοινό χαρακτηριστικό όλων των εξαιρέσεων είναι ότι για να υιοθετηθούν και εφαρμοστούν θα πρέπει να πληρούνται αυστηρά συγκεκριμένες προϋποθέσεις, ενώ ολοκληρωμένη αιτιολόγηση για τους λόγους που εφαρμόζονται θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στο ΣΔΛΑΠ.
- Η εφαρμογή εξαιρέσεων σύμφωνα με τα άρθρα 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 δεν επιτρέπεται να αποκλείει μονίμως ή να υπονομεύει την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας σε άλλα υδατικά συστήματα της ίδιας περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού και θα πρέπει να συμβαδίζει με την εφαρμογή άλλων κοινοτικών περιβαλλοντικών νομοθετημάτων (Άρθρο 4.8).
- Η εφαρμογή των εξαιρέσεων πρέπει να εγγυάται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία (Άρθρο 4.9).

2.2.2 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.4

Το Άρθρο 4.4 της Οδηγίας, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει προβλέπει:

Οι προθεσμίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 μπορούν να **παρατείνονται για τη σταδιακή επίτευξη των στόχων** για υδατικά συστήματα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υποβαθμίζεται περαιτέρω η κατάσταση του πληττόμενου υδατικού συστήματος, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα κράτη μέλη διαπιστώνουν ότι δεν είναι ευλόγως δυνατόν να επιτευχθούν όλες οι απαιτούμενες βελτιώσεις της κατάστασης του υδατικού συστήματος εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην παράγραφο αυτή, για έναν τουλάχιστον από τους ακόλουθους λόγους:
 - i) η κλίμακα των απαιτούμενων βελτιώσεων δεν είναι, **για τεχνικούς λόγους**, δυνατόν να επιτευχθεί παρά μόνο σε χρονικά στάδια που υπερβαίνουν το χρονοδιάγραμμα·
 - ii) η ολοκλήρωση των βελτιώσεων εντός του χρονοδιαγράμματος θα ήταν **δυσανάλογα δαπανηρή**·
 - iii) οι **φυσικές συνθήκες** δεν επιτρέπουν έγκαιρες βελτιώσεις στην κατάσταση του υδατικού συστήματος·
- β) η παράταση της προθεσμίας και η αντίστοιχη αιτιολογία **εκτίθενται ειδικά και επεξηγούνται** στο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, που απαιτείται δυνάμει του άρθρου 13·
- γ) **οι παρατάσεις περιορίζονται σε δύο το πολύ** περαιτέρω ενημερώσεις του σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, εκτός από τις περιπτώσεις που οι φυσικές συνθήκες είναι τέτοιες ώστε οι στόχοι να μην είναι δυνατόν να επιτευχθούν εντός της περιόδου αυτής·
- δ) το σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού περιλαμβάνει περίληψη των μέτρων τα οποία απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 11 και τα οποία θεωρούνται αναγκαία για να φθάσουν προοδευτικά τα υδατικά συστήματα στην απαιτούμενη κατάσταση μέσα στην παραταθείσα προθεσμία, τους λόγους για οποιαδήποτε αξιοσημείωτη καθυστέρηση εφαρμογής των εν λόγω μέτρων και το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους. Στις ενημερώσεις του

σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού περιλαμβάνονται μια επισκόπηση της εφαρμογής των μέτρων αυτών και μια περίληψη των τυχόν πρόσθετων μέτρων.

2.2.3 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.5

Το Άρθρο 4.5 της Οδηγίας προβλέπει:

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιδιώκουν **περιβαλλοντικούς στόχους λιγότερο αυστηρούς** από αυτούς που απαιτούνται δυνάμει της παραγράφου 1 για συγκεκριμένα υδατικά συστήματα, όταν επηρεάζονται τόσο από ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, ή **η φυσική τους κατάσταση** είναι τέτοια ώστε η επίτευξη των στόχων αυτών να είναι **ανέφικτη ή δυσανάλογα δαπανηρή**, και εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από την ανθρώπινη αυτή δραστηριότητα δεν μπορούν να επιτευχθούν με **άλλα μέσα** τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη επιλογή για περιβαλλοντική πρακτική, η οποία δεν συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος·
- β) τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν:
 - για τα επιφανειακά ύδατα, ότι επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό οικολογικό δυναμικό και η καλύτερη δυνατή χημική κατάσταση, δεδομένων των επιπτώσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν αποφευχθεί λόγω της φύσεως της ανθρώπινης δραστηριότητας ή της ρύπανσης,
 - για τα υπόγεια ύδατα, τις όσο το δυνατόν λιγότερες μεταβολές στην καλή κατάσταση των υπόγειων υδάτων, δεδομένων των επιπτώσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν αποφευχθεί λόγω της φύσεως της ανθρώπινης δραστηριότητας ή της ρύπανσης·
- γ) δεν σημειώνεται περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης του πληγέντος υδατικού συστήματος·
- δ) η καθιέρωση λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων και η **αντίστοιχη αιτιολογία** εκτίθενται ειδικά στο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού που επιβάλλει το άρθρο 13, οι δε στόχοι αυτοί αναθεωρούνται ανά εξαετία.

2.2.4 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.6

Το Άρθρο 4.6 της Οδηγίας προβλέπει:

Προσωρινή υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων δεν συνιστά παράβαση των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας εάν οφείλεται σε περιστάσεις που απορρέουν από **φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία και είναι εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί**, ιδίως **ακραίες πλημμύρες και παρατεταμένες ξηρασίες**, ή εάν οφείλεται σε περιστάσεις λόγω **ατυχημάτων** οι οποίες δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για να προληφθεί η περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης και για να μην υπονομευθεί η επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας σε άλλα υδατικά συστήματα που δεν θίγονται από τις περιστάσεις αυτές·
- β) το σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού αναφέρει τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να κηρύσσονται οι **απρόβλεπτες ή εξαιρετικές αυτές περιστάσεις**, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης των κατάλληλων **δεικτών**·
- γ) τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις εξαιρετικές αυτές περιστάσεις περιλαμβάνονται στο **πρόγραμμα μέτρων** και δεν θα υπονομεύσουν την αποκατάσταση της ποιότητας του υδατικού συστήματος μετά τη λήξη των περιστάσεων·
- δ) οι επιπτώσεις των εξαιρετικών περιστάσεων ή των περιστάσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί επισκοπούνται ετησίως και, με την επιφύλαξη των λόγων που εκτίθενται στην παράγραφο 4 στοιχείο α), έχουν ληφθεί όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για την ευλόγως ταχύτερη δυνατή αποκατάσταση του υδατικού συστήματος στην κατάσταση στην οποία βρισκόταν πριν από τις επιπτώσεις των περιστάσεων αυτών και
- ε) η επόμενη ενημέρωση του σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού περιλαμβάνει περίληψη των συνεπειών των περιστάσεων και των μέτρων που ελήφθησαν ή θα ληφθούν σύμφωνα με τα στοιχεία α) και δ).

2.2.5 Εξαιρέσεις Άρθρου 4.7

Το Άρθρο 4.7 της Οδηγίας προβλέπει:

Τα κράτη μέλη δεν παραβιάζουν την παρούσα οδηγία εφόσον:

- η αδυναμία επίτευξης καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, καλής οικολογικής κατάστασης ή, κατά περίπτωση, καλού οικολογικού δυναμικού ή πρόληψης της υποβάθμισης της κατάστασης ενός συστήματος επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων, οφείλεται σε νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών του συστήματος επιφανειακών υδάτων ή σε μεταβολές της στάθμης των συστημάτων υπόγειων υδάτων ή
- η αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης

και εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) **λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα** για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του υδατικού συστήματος·
- β) η **αιτιολογία** των τροποποιήσεων ή των μεταβολών εκτίθεται ειδικά στο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού που επιβάλλει το άρθρο 13, οι δε στόχοι αναθεωρούνται ανά εξαετία·
- γ) οι λόγοι για τις τροποποιήσεις ή τις μεταβολές αυτές υπαγορεύονται επιτακτικά από το **δημόσιο συμφέρον** ή/και **τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία** από την επίτευξη των στόχων που εξαγγέλλονται στην παράγραφο 1 υπερκαλύπτονται από τα οφέλη των νέων τροποποιήσεων ή μεταβολών για την υγεία των ανθρώπων, για τη διαφύλαξη της ασφάλειάς τους ή για τη βιώσιμη ανάπτυξη και
- δ) οι ευεργετικοί στόχοι τους οποίους εξυπηρετούν αυτές οι τροποποιήσεις ή μεταβολές των υδάτινων συστημάτων δεν μπορούν για τεχνικούς λόγους ή λόγω υπέρμετρου κόστους, να επιτευχθούν με άλλα μέσα που συνιστούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή.

2.3 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2006/118/ΕΚ

Η Οδηγία 2006/118/ΕΚ³ σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, στο Άρθρο 6 έχει ειδικές πρόνοιες σχετικά την πρόληψη και τον περιορισμό της εισαγωγής ρύπων στα υπόγεια ύδατα:

1. Για να επιτευχθεί ο στόχος πρόληψης ή περιορισμού της εισαγωγής ρύπων στα υπόγεια ύδατα, ο οποίος θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, σημείο i), της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το πρόγραμμα μέτρων που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνει :
 - α) όλα τα μέτρα που απαιτούνται με σκοπό την πρόληψη της εισαγωγής οποιασδήποτε επικίνδυνης ουσίας στα υπόγεια ύδατα, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3. Κατά τον εντοπισμό των ουσιών αυτών, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη ιδίως τις επικίνδυνες ουσίες που ανήκουν στις οικογένειες ή ομάδες ρύπων που παρατίθενται στα σημεία 1 έως 6, του Παραρτήματος VIII, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς και τις ουσίες που ανήκουν στις οικογένειες ή ομάδες ρύπων που παρατίθενται στα σημεία 7 έως 9 του Παραρτήματος αυτού, εφόσον οι ουσίες αυτές θεωρούνται επικίνδυνες·
 - β) για τους ρύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα VIII της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και οι οποίοι δεν θεωρούνται επικίνδυνοι καθώς επίσης και για οποιονδήποτε άλλο μη επικίνδυνο ρύπο που δεν περιλαμβάνεται στο εν λόγω Παράρτημα, ο οποίος, όμως, κατά τα κράτη μέλη, αποτελεί πραγματικό ή δυνητικό κίνδυνο ρύπανσης, όλα τα μέτρα που απαιτούνται για τον περιορισμό της εισαγωγής στα υπόγεια ύδατα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι η εισαγωγή

³ Τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2014/80/ΕΕ (Τροποποίηση Παραρτήματος II της Οδηγίας 2006/118/ΕΚ)

αυτή δεν οδηγεί σε υποβάθμιση, ούτε προκαλεί σημαντική και διατηρούμενη ανοδική τάση συγκεντρώσεων ρύπων στα υπόγεια ύδατα. Τα μέτρα αυτά λαμβάνουν υπόψη, τουλάχιστον, την καθιερωμένη βέλτιστη πρακτική, συμπεριλαμβανομένων της Βέλτιστης Περιβαλλοντικής Πρακτικής και των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών που ορίζονται στη σχετική κοινοτική νομοθεσία.

Για τον καθορισμό των μέτρων βάσει των στοιχείων (α) ή (β), τα κράτη μέλη μπορούν, ως πρώτο βήμα, να εντοπίζουν τις συνθήκες υπό τις οποίες οι ρύποι που απαριθμούνται στο Παράρτημα VIII, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ιδίως τα ουσιώδη μέταλλα και οι ενώσεις τους που μνημονεύονται στο σημείο 7 του εν λόγω Παραρτήματος, πρέπει να θεωρηθούν επικίνδυνοι ή μη επικίνδυνοι.

2. Η εισαγωγή ρύπων από διάχυτες πηγές ρύπανσης που έχουν επιπτώσεις στη χημική κατάσταση των υπόγειων υδάτων λαμβάνεται υπόψη, όταν αυτό είναι τεχνικώς εφικτό.
3. Με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων απαιτήσεων της λοιπής κοινοτικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από τα μέτρα που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, την εισαγωγή ρύπων η οποία:
 - α) είναι αποτέλεσμα **άμεσων απορρίψεων** που επιτρέπονται σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο ι), της οδηγίας 2000/60/ΕΚ,
 - β) θεωρείται από τις αρμόδιες αρχές ότι είναι τόσο **μικρή** όσον αφορά την ποσότητα και τη συκέντρωση ώστε να μη δημιουργείται κανένας άμεσος ή μελλοντικός κίνδυνος υποβάθμισης της ποιότητας των υπόγειων υδάτων υποδοχής,
 - γ) είναι συνέπεια **ατυχήματος ή εξαιρετικών περιστάσεων** που απορρέουν από φυσικά αίτια και η οποία δεν θα μπορούσε ευλόγως να προβλεφθεί, να αποφευχθεί ή να μετριασθεί,
 - δ) είναι αποτέλεσμα **τεχνητού εμπλουτισμού ή αύξησης** των συστημάτων υπόγειων υδάτων που επιτρέπεται σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο στ), της οδηγίας 2000/60/ΕΚ,
 - ε) θεωρείται από τις αρμόδιες αρχές ότι είναι **τεχνικώς ανέφικτο** να προληφθεί ή να περιορισθεί χωρίς να χρησιμοποιηθούν:
 - (i) μέτρα που θα μπορούσαν να αυξήσουν τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία ή την ποιότητα του περιβάλλοντος στο σύνολό του, ή
 - (ii) **δυσαναλόγως δαπανηρά μέτρα για την αφαίρεση ποσοτήτων ρύπων από το μολυσμένο έδαφος ή υπέδαφος ή για τον κατ' άλλο τρόπο έλεγχο της διήθησής τους σε αυτό, ή**
 - στ) είναι αποτέλεσμα **παρεμβάσεων στα επιφανειακά ύδατα** με σκοπό, μεταξύ άλλων, την άμβλυση των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασία και τη διαχείριση υδάτων και υδάτινων οδών, μεταξύ άλλων και σε διεθνές επίπεδο. Οι δραστηριότητες αυτού του είδους, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, της εκβάθυνσης, της μετατόπισης και της απόθεσης ιζημάτων σε επιφανειακά ύδατα, διενεργούνται σύμφωνα με γενικούς κανόνες υποχρεωτικής ισχύος, καθώς και, εφόσον χρειάζεται, με άδειες και εγκρίσεις που εκδίδονται βάσει των κανόνων αυτών

που θεσπίζουν τα κράτη μέλη προς τον σκοπό αυτόν, υπό τον όρο ότι η εν λόγω εισαγωγή δεν διακυβεύει την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί για τα οικεία υδατικά συστήματα σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β), της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στα στοιχεία α) έως στ) τυγχάνουν εφαρμογής μόνον εφόσον οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών διαπιστώσουν ότι έχει πραγματοποιηθεί αποτελεσματική παρακολούθηση των σχετικών συστημάτων υπογείων υδάτων, σύμφωνα με το σημείο 2.4.2, του Παραρτήματος V, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ή άλλη κατάλληλη παρακολούθηση.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω οι κατηγορίες εξαιρέσεων για την χημική κατάσταση των υπογείων υδάτων, που δύναται να αναφερθούν στο πλαίσιο της 2^{ης} αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ είναι συνέπεια⁴ :

- ΟΥΥ άρθρο 6.3 - Άμεσες απορρίψεις (που επιτρέπονται από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ)
- ΟΥΥ άρθρο 6.3 - Μικρές απορρίψεις
- ΟΥΥ άρθρο 6.3- Ατυχήματα/ εξαιρετικές περιπτώσεις
- ΟΥΥ άρθρο 6.3 - Τεχνητός εμπλουτισμός/ αύξηση
- ΟΥΥ άρθρο 6.3 - Μέτρα: δυσανάλογο κόστος
- ΟΥΥ άρθρο 6.3 - Μέτρα: αυξημένος κίνδυνος
- ΟΥΥ άρθρο 6.3 - Παρεμβάσεις σε επιφανειακά ύδατα (με σκοπό, μεταξύ άλλων, την άμβλυση των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες και τη διαχείριση υδάτων)

⁴ WFD Reporting Guidance 2022

3 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Ν° 20

Τα Καθοδηγητικά Έγγραφα δεν αποτελούν νομικά δεσμευτικά έγγραφα, αλλά έχουν ως στόχο να δώσουν μια γενική μεθοδολογική προσέγγιση σε επιμέρους θέματα εφαρμογής της Οδηγίας και απαιτούν προσαρμογή σε επίπεδο κράτους μέλους προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εκεί επικρατούσες ειδικές συνθήκες. Στις ακόλουθες παραγράφους δίνονται οι Κατευθύνσεις του Καθοδηγητικού Έγγραφου Ν° 20 σχετικά με το ζήτημα των Εξαιρέσεων και σχετικά με τα Άρθρα 4.4, 4.5 και 4.6. Το έγγραφο αυτό συμπεριλαμβάνει και σχετικές συμφωνίες μεταξύ των **Υπευθύνων** για θέματα **Υδάτων** των κρατών μελών (**Water Directors**), που λήφθηκαν από μετά την έγκριση της Οδηγίας (2000) ως την έκδοση του Εγγράφου (2009).

3.1 ΤΥΣ - ΙΤΥΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το Καθοδηγητικό Έγγραφο 20, τα Τεχνητά, και Ιδιαίτερως Τροποποιημένα υδατικά συστήματα (ΤΥΣ & ΙΤΥΣ) **δεν αποτελούν εξαιρέσεις ούτε έχουν εναλλακτικούς στόχους**.

Τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ αποτελούν **ειδική κατηγορία υδατικών συστημάτων** με το δικό της σύστημα ταξινόμησης και στόχους. Η ειδική αυτή κατηγορία σχετίζεται με άλλες εξαιρέσεις οι οποίες απαιτούν την ικανοποίηση συγκεκριμένων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών που πρέπει να ικανοποιούνται πριν προσδιοριστούν ως ανήκοντα σε αυτήν την κατηγορία (ΤΥΣ & ΙΤΥΣ).

3.2 ΚΛΙΜΑΚΑ

Τα κράτη μέλη θέτουν περιβαλλοντικούς στόχους σε επίπεδο υδατικού συστήματος.⁵ Ωστόσο, διαφορετικές κλίμακες (εθνική, λεκάνης, υπο-λεκάνης) μπορεί να είναι κατάλληλες για διαφορετικές εκτιμήσεις ή για διαφορετικές πτυχές της ίδιας αξιολόγησης. Για παράδειγμα, τα διασυνοριακά ζητήματα πρέπει αξιολογούνται σε διασυνοριακή κλίμακα. Ωστόσο, η επιλογή της κλίμακας θα πρέπει να δικαιολογείται από τις διατάξεις της Οδηγίας και στην περίπτωση που οι πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για να δικαιολογήσουν τις εξαιρέσεις συγκεντρώνονται σε ένα πιο γενικό επίπεδο πρέπει να είναι σαφές ότι η πληροφορία αναφέρεται στο εν λόγω υδατικό σύστημα ή σε ομάδα υδατικών συστημάτων στην οποία ανήκει⁶.

Επιπρόσθετα, το Άρθρο 4.8 ορίζει ότι η εφαρμογή εξαιρέσεων σε ένα υδατικό σύστημα «δεν επιτρέπεται να αποκλείει μονίμως ή να υπονομεύει την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας σε άλλα υδατικά συστήματα της ίδιας περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού και θα πρέπει να συμβαδίζει με την εφαρμογή άλλων κοινοτικών περιβαλλοντικών νομοθετημάτων».

⁵ Όπως προκύπτει από τα δελτία αναφοράς για το 2016 (WFD Reporting Guidance 2016), τα κράτη μέλη καλούνται να αναφέρουν για κάθε υδατικό σύστημα, για το οποίο ο στόχος δεν θα είναι η καλή κατάσταση μέχρι το 2015, τον εναλλακτικό στόχο, και τα αίτια που οδήγησαν σε αυτόν τον εναλλακτικό στόχο.

⁶ Αφορά στην περίπτωση εφαρμογής εξαιρέσεων σε υδατικά συστήματα που το αίτιο της εξαίρεσης δεν προκύπτει από σταθμό παρακολούθησης επί του σώματος αλλά η κατάσταση του υδατικού συστήματος έχει προκύψει από ομαδοποίηση

Όσον αφορά στη σχέση μεταξύ των υδατικών συστημάτων, είναι σαφές ότι δεν μπορεί να υπάρχει ένας αυτόματος μηχανισμός για να δικαιολογήσει τις εξαιρέσεις σε ένα γειτονικό υδατικό σύστημα με βάση την αξιολόγηση που διενεργήθηκε σε ένα άλλο.

Οι λόγοι που δικαιολογούν την εξαίρεση (π.χ. χρήσεις του νερού ή σημαντικές πιέσεις) δε σημαίνει κατ'ανάγκη ότι πρέπει πάντα να βρίσκονται εντός του υδατικού συστήματος για το οποίο ζητείται η εξαίρεση.

3.3 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 4.4 και 4.5 και 4.6 ισχύουν για όλους τους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 4.1, ως εκ τούτου και για το άρθρο 4.1 (γ), το οποίο περιγράφει τους στόχους για τις προστατευόμενες περιοχές. Ωστόσο, το άρθρο 4.9 καθιστά σαφές ότι όταν εφαρμόζονται οι εξαιρέσεις του άρθρου 4, θα πρέπει να εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο προστασίας με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία. Αυτό σημαίνει ότι οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως παρέκκλιση από τους στόχους και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από άλλα νομοθετήματα της ΕΕ.

Έτσι, στην περίπτωση που ένα **νέο έργο** θα μπορούσε να προκαλέσει επιδείνωση της κατάστασης (ενός υδατικού συστήματος) και αποτυχία της επίτευξης των στόχων μιας περιοχής του δικτύου Natura 2000, θα πρέπει να πληρούνται ταυτόχρονα:

- Όσον αφορά στο υδατικό σύστημα, οι σχετικές προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4.7 της Οδηγίας και που επιτρέπουν την υποβάθμιση της κατάστασης και
- Όσον αφορά στην περιοχή του δικτύου Natura 2000, οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 της Οδηγίας για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ), οι οποίες επιτρέπουν τη μη επίτευξη του στόχου μιας περιοχής Natura 2000, ήτοι:

*Εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους **επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος**, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε. Όταν ο τόπος περί του οποίου πρόκειται είναι τόπος όπου ευρίσκονται ένας τύπος φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή/και ένα είδος προτεραιότητας, είναι δυνατόν να προβληθούν μόνον επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με θετικές συνέπειες πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ή, κατόπιν γνωμοδότησεως της Επιτροπής, άλλοι επιτακτικοί σημαντικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος.*

3.4 ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αβεβαιότητες σχετικά με την εφαρμογή των εξαιρέσεων έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις εκτιμήσεις κόστους και οφέλους. Ακολούθως δίνονται παραδείγματα ενεργειών ώστε να μειωθούν οι αβεβαιότητες ή να αντιμετωπιστούν κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων:

- Θα πρέπει να επιλέγονται αναστρέψιμα μέτρα, μέτρα που μπορούν να προσαρμοστούν εύκολα, μέτρα τα οποία μπορούν να πραγματοποιηθούν επαναληπτικά ή μέτρα χαμηλού κινδύνου και κόστους και υψηλής απόδοσης. Όπου υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα, ο κίνδυνος να προκύψει δυσανάλογο κόστος μπορεί να μειωθεί με την επιλογή των μέτρων που είναι εύκολα και επαναληπτικά και τα οποία μπορούν να προστεθούν ή να προσαρμοστούν, στο μέλλον, με βάση τις πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις τους και τα σχετικά οφέλη. Ωστόσο, αυτά τα είδη των μέτρων δεν είναι αναγκαστικά τα περισσότερο αποδεκτά από τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Θα πρέπει να εκτιμάται και να καταγράφεται το επίπεδο αβεβαιότητας κατά τον καθορισμό των στόχων
- Θα πρέπει τα οφέλη να σταθμίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη η πρόσθετη αβεβαιότητα του οφέλους σε σχέση με το κόστος. Η ίδια λογική πρέπει να ισχύει όταν το κόστος είναι περισσότερο αβέβαιο από τα οφέλη, αν και αυτό είναι λιγότερο πιθανό στην πράξη.
- Θα πρέπει να λαμβάνονται δράσεις για να μειωθεί η αβεβαιότητα (π.χ. ερευνητικά προγράμματα), αν και αυτές οι ενέργειες πρέπει να είναι αναλογικές. Τα ευρήματα του άρθρου 5 αποτελούν μια σημαντική βάση για την αντιμετώπιση των κενών γνώσης και τον προσδιορισμό επακόλουθων δράσεων.
- Οι προσπάθειες για να μειωθεί η αβεβαιότητα θα πρέπει να είναι σε αναλογία με τη δυσκολία της προκείμενης απόφασης και των επιπτώσεών μιας λανθασμένης απόφασης. Ωστόσο, δεν υπάρχει λόγος να καταβληθεί προσπάθεια μείωσης της αβεβαιότητας εάν αυτό δεν αποσαφηνίζει την απόφαση. Μπορεί καλύτερα να αναληφθεί δράση στη βάση αρχών, για παράδειγμα, της αρχής της προφύλαξης και / ή της αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει ή / και, όπου είναι δυνατόν, στη βάση της συναίνεσης.
- Πρέπει να υπάρχει μια ισορροπία μεταξύ του κινδύνου να μην επιτευχθούν οι στόχοι και του κινδύνου να μην χρησιμοποιηθούν τα πιο οικονομικά αποδοτικά μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών, με προτεραιότητα να δίδεται στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων του πρώτου σκέλους.

Για παράδειγμα, η αποτελεσματικότητα μέτρων κατά της διάχυτης ρύπανσης μπορεί να είναι περισσότερο αβέβαιη από την αποτελεσματικότητα μέτρων κατά των σημειακών πηγών ρύπανσης. Αντίθετα, το κόστος των μέτρων κατά της διάχυτης ρύπανσης μπορεί να είναι μικρότερο συγκριτικά με το κόστος των μέτρων κατά της ρύπανσης από σημειακές πηγές.

3.5 ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΦΙΚΤΟΤΗΤΑ

Κατ' αρχήν, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο ζητήματα τεχνικής φύσεως κατά την εφαρμογή του κριτηρίου της τεχνικής εφικτότητας - όπως αναφέρεται στο **Άρθρο 4.4**⁷ - και όχι ζητήματα κόστους. Αν και ζητήματα κόστους (βελτιώσεις δυσανάλογα δαπανηρές) μπορεί να συσχετισθούν με την παράταση της προθεσμίας για την επίτευξη καλής κατάστασης, αυτά δεν αποτελούν κριτήριο προκειμένου να αποφασιστεί αν η ολοκλήρωση των βελτιώσεων πριν από τη λήξη της προθεσμίας θα ήταν τεχνικά ανέφικτη.

Το τεχνικώς ανέφικτο της επίτευξης ενός στόχου είναι επαρκώς αιτιολογημένο όταν:

- Δεν υπάρχει διαθέσιμη καμία τεχνική λύση.
- Ο χρόνος που απαιτείται για αντιμετώπιση δεν διατίθεται.
- Δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για το αίτιο του προβλήματος, κατά συνέπεια δεν μπορεί να αναγνωρισθεί οποιαδήποτε τεχνική λύση.

Στην πράξη, είναι σχεδόν πάντα δυνατή η εξεύρεση τεχνικών λύσεων, ωστόσο αυτό αντανακλά στο κόστος. Επομένως, η τεχνική εφικτότητα θα πρέπει να εξετάζεται παράλληλα με μια **ανάλυση κόστους - οφέλους**. Όταν τα οφέλη που προκύπτουν από τη βελτίωση είναι σημαντικά, τότε θα πρέπει να καταβάλλεται μεγαλύτερη προσπάθεια για την εξεύρεση μιας τεχνικά εφικτής λύσης σε σχέση με την περίπτωση που τα οφέλη από τη βελτίωση αναμένεται να είναι χαμηλά.

Το **Άρθρο 4.5** επιτρέπει τη θέσπιση λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων όταν η επίτευξη των στόχων αυτών είναι «**ανέφικτη**». Ο όρος αυτός περιλαμβάνει την **τεχνική ανεφικτότητα** αλλά και τις περιπτώσεις που η **αντιμετώπιση ενός περιβαλλοντικού προβλήματος είναι πέρα από την δικαιοδοσία ενός κράτους (π.χ. διασυνοριακά ύδατα)**.

3.6 ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΟ ΚΟΣΤΟΣ

Οι όροι δυσανάλογο ή υπέρμετρο κόστος⁸, (disproportionate cost) και δυσανάλογα δαπανηρή⁹ (disproportionately expensive) βελτίωση/επίτευξη απαντώνται στα Άρθρα 4.4, και 4.5 της Οδηγίας.

Η **δυσαναλογία του κόστους (disproportionality)**, όπως αναφέρεται στα Άρθρα 4.4 και 4.5 της Οδηγίας, είναι **πολιτική απόφαση** που λαμβάνεται βάσει οικονομικών πληροφοριών ενώ προκειμένου να ληφθεί σχετική απόφαση περί εξαίρεσης θα πρέπει να έχει προηγηθεί μια ανάλυση του κόστους και του οφέλους των μέτρων. Σημαντικές αρχές στις οποίες έχει καταλήξει η επιτροπή WATECO, η οποία ασχολήθηκε με τα οικονομικά ζητήματα της Οδηγίας είναι:

- Το υψηλό κόστος δεν είναι δυσανάλογο όταν απλώς υπερβαίνει τα πιθανά οφέλη.

⁷ Άρθρο 4.4.α.ι: η κλίμακα των απαιτούμενων βελτιώσεων δεν είναι, **για τεχνικούς λόγους**, δυνατόν να επιτευχθεί παρά μόνο σε χρονικά στάδια που υπερβαίνουν το χρονοδιάγραμμα

⁸ Άρθρο 4.5.α ΠΔ 51/2007

⁹ Άρθρα 4.4.α.2 και 4.5 ΠΔ 51/2007

- Η εκτίμηση του κόστους και του οφέλους θα πρέπει να περιλαμβάνει ποιοτικά και ποσοτικά κόστη και οφέλη.
- Το περιθώριο κατά το οποίο τα κόστη υπερβαίνουν τα οφέλη θα πρέπει να παρέχεται με υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης
- Κατά τη λήψη αποφάσεων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα πληρωμής όσων επηρεάζονται από τα μέτρα που προτείνονται (πιθανή ανάγκη για πρόσθετη πληροφόρηση, πέραν από την ανάλυση κόστους - οφέλους).

Πέραν των ανωτέρω, το Καθοδηγητικό Έγγραφο Ν° 20 επισημαίνει:

- Με βάση τη λογική της Οδηγίας καθίσταται σαφές ότι η εκτίμηση του δυσανάλογου κόστους έχει νόημα μόνο μετά τον εντοπισμό του συνδυασμού των πλέον οικονομικά αποδοτικών λύσεων. Για όλες τις περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζονται εξαιρέσεις, όλα τα μέτρα, που μπορούν να ληφθούν χωρίς να οδηγούν σε δυσανάλογο κόστος, λαμβάνονται ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή κατάσταση *(ακόμα και αν με αυτά δεν επιτυγχάνεται πλήρως ο περιβαλλοντικός στόχος)*.
- Στην περίπτωση που εξετάζονται εξαιρέσεις, οι συνέπειες της μη ανάληψης δράσης (δηλαδή τα διαφυγόντα οφέλη) θα πρέπει να σταθμίζονται έναντι του συγκεκριμένου κόστους των μέτρων.
- Το κόστος των μέτρων που απαιτούνται στο πλαίσιο προϋφιστάμενης του 2000 κοινοτικής νομοθεσίας, δεν πρέπει να εξετάζεται κατά τη λήψη αποφάσεων ως προς το δυσανάλογο κόστος

Η **οικονομική προσιτότητα** (ή η ικανότητα πληρωμής για ορισμένα μέτρα) μπορεί να αποτελέσει αιτία για **χρονική παράταση προθεσμίας (Άρθρο 4.4)** εάν υπάρξει μια σαφής αιτιολόγηση για τα ακόλουθα:

- Μη διαθεσιμότητα εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης
- Συνέπειες της μη ανάληψης δράσης
- Δράσεις που θα αναληφθούν στο μέλλον για την επίλυση των ζητημάτων οικονομικής προσιτότητας

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να προβούν σε σταδιακή εφαρμογή των μέτρων για τη χρονική κατανομή των δαπανών εφαρμογής τους, αλλά υπάρχει η ανάγκη για σαφή και αποδεδειγμένη δράση στην πρώτο κύκλο εφαρμογής της Οδηγίας.

Στην περίπτωση που το επιχείρημα της οικονομικής προσιτότητας χρησιμοποιηθεί προκειμένου να μετατεθεί χρονικά η προθεσμία επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων, θα πρέπει να εξεταστεί πλήρως η δυνατότητα χρήσης σχετικών εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης. Οι εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης περιλαμβάνουν:

- την κατανομή των δαπανών μεταξύ ρυπαινότων και χρηστών,
- τη χρήση του κρατικού προϋπολογισμού (σε διάφορα επίπεδα¹⁰),
- ιδιωτικές επενδύσεις,
- Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- διεθνή κεφάλαια, κ.λπ.

¹⁰ Στο Καθοδηγητικό Έγγραφο για την υποβολή της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΔΑΠ (WFD Reporting Guidance 2022) τα επίπεδα αυτά περιλαμβάνουν: το εθνικό, το περιφερειακό και το τοπικό

Αυτοί οι σχετικοί εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης θα πρέπει να εξετάζονται σε κατάλληλη κλίμακα.

Το Καθοδηγητικό Έγγραφο δεν παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με το ρόλο της «οικονομικής προσιτότητας» στην υιοθέτηση λιγότερο αυστηρών στόχων.

Για ορισμένους **Υπευθύνους Υδάτων**, η **οικονομική προσιτότητα** θα μπορούσε να διατελέσει ρόλο στην υιοθέτηση λιγότερο αυστηρών στόχων, καθώς ο όρος «disproportionately expensive» χρησιμοποιείται και στα δύο σχετικά Άρθρα (4.4 και 4.5). Επίσης, ανέφεραν ότι στην πράξη, το επιχείρημα της **οικονομικής προσιτότητας** μπορεί να χρησιμοποιηθεί λιγότερο συχνά στο Άρθρο 4.5 σε σχέση με το Άρθρο 4.4. Κάποιοι άλλοι υποστήριξαν ότι η οικονομική προσιτότητα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα για τον καθορισμό λιγότερο αυστηρών στόχων καθώς το νόημα «disproportionate expenses» είναι διαφορετικό στο Άρθρο 4.5 σε σχέση με το Άρθρο 4.4, καθώς στο Άρθρο 4.5 αφορά τον καθορισμό λιγότερο αυστηρών στόχων μόνιμα (που υπόκειται σε αναθεώρηση κάθε 6 έτη). Οι τελευταίοι θεωρούν ότι η εφαρμογή της διάταξης αυτής, απαιτεί να ορίζεται σαφώς ότι το κόστος υπερβαίνει τα οφέλη από την επίτευξη των στόχων.

Το Καθοδηγητικό Έγγραφο δεν παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με την επίκληση περιορισμών στο δημόσιο προϋπολογισμό ως λόγο παράτασης προθεσμίας.

Οι περισσότεροι **Υπεύθυνοι Υδάτων** έχουν επισημάνει ότι περιορισμοί στον κρατικό προϋπολογισμό μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως λόγος για την παράταση της προθεσμίας, καθώς υπάρχουν περιορισμοί στο ύψος των χρηματικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη διαχείριση των υδάτων. Η Επιτροπή ανέφερε ότι κατά την άποψή της, η υιοθέτηση της Οδηγίας από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεπάγεται υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη να καταστήσουν διαθέσιμα τα απαραίτητα μέσα για την υλοποίησή της.

Οι περισσότεροι **Υπεύθυνοι Υδάτων** συμφώνησαν ότι μια αναλογική επιλογή των διαφόρων αναλύσεων (ανάλυση κόστους-οφέλους, εκτίμηση οφέλους, εκτίμηση των συνεπειών της μη ανάληψης δράσης, κατανομή του κόστους, κοινωνικές και των τομεακές επιπτώσεις, οικονομική προσιτότητα, ανάλυση κόστους- αποτελεσματικότητας, κλπ) είναι χρήσιμες πηγές πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων.

Οι Υπεύθυνοι Υδάτων συμφώνησαν ότι **ορισμός προτεραιοτήτων** για την κατάταξη των μέτρων που θεωρούνται τεχνικά εφικτά μπορεί να είναι το **πρώτο βήμα στην αξιολόγηση του δυσανάλογου κόστους**, αλλά η αιτιολόγηση της παράτασης της προθεσμίας μετά από αυτές την ιεραρχική προσέγγιση θα πρέπει να σέβεται τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας. Τα αποτελέσματα της ιεράρχησης πρέπει να αναπτυχθούν ή να μεταφερθούν σε επίπεδο υδατικού συστήματος κατά περίπτωση.

Σχετικά με τον ορισμό προτεραιοτήτων μεταξύ των μέτρων, οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν σαν πρώτο βήμα προκειμένου να γίνει η εκτίμηση του κόστους, αυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη παραμέτρους όπως:

- Τη συνέργεια με άλλες οδηγίες π.χ. Οδηγία για τους οικότοπους, Οδηγία για τις πλημμύρες
- Την ανάλυση κόστους- αποτελεσματικότητας/ ανάλυση οφέλους του μέτρου
- Τις επιπτώσεις της μη ανάληψης δράσης

- Τη βεβαιότητα / αβεβαιότητα (“no regret measures”¹¹)
- Τα πιθανά βραχυπρόθεσμα μέτρα
- Το επείγον του προβλήματος (σοβαρές συνέπειες / υψηλό κόστος σε περίπτωση μη ανάληψης δράσης, π.χ. προστασία αποθεμάτων πόσιμου νερού)
- Τη διαθεσιμότητα μηχανισμού χρηματοδότησης.
- Την αποδοχή του κοινού.

3.7 ΆΛΛΑ ΜΕΣΑ

Το Άρθρο 4.5 απαιτεί την αξιολόγηση **«άλλων μέσων»**. Συγκεκριμένα, αναφέρεται σε **άλλα μέσα** για να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες, οι οποίες εξυπηρετούνται από μια συγκεκριμένη ανθρώπινη δραστηριότητα και τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή, η οποία δεν συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος.

3.8 ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΑ ΥΔΑΤΑ

Για τις διασυνοριακές λεκάνες απαιτείται συντονισμός των εξαιρέσεων. Η υποχρέωση αυτή απορρέει από τα Άρθρα 3.4 και 3.5.

Εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμοστούν σε περιπτώσεις όπου ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα αίτια για τη μη επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, επειδή αυτά βρίσκονται έξω από την αρμοδιότητα και δικαιοδοσία του κράτους μέλους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η χώρα που προκαλεί το πρόβλημα υποχρεούται στην παροχή επαρκών πληροφοριών για την αιτιολόγηση της εφαρμογής των εξαιρέσεων από το πληγέν κράτος μέλος.

Οι εξαιρέσεις σε διασυνοριακό πλαίσιο μπορεί να αφορούν στη **διασυνοριακή ρύπανση, υδρομορφολογικές αλλοιώσεις** ή σε άλλες διασυνοριακές οικολογικές επιπτώσεις σε περίπτωση **ακραίων φαινομένων**. Η διασυνοριακή ρύπανση περιλαμβάνει:

- Ρυπαντικά φορτία τα οποία μεταφέρονται από ανάντη χώρες μέσω διασυνοριακών υδάτων
- Ρυπαντικά φορτία τα οποία μεταφέρονται από γειτονικές χώρες μέσω θαλασσίων ρευμάτων
- Μεταφορά υψηλών φορτίων ρύπων (κυρίως βαρέων μετάλλων και ΡΑΗ) μέσω διασυνοριακής ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Στην περίπτωση της διασυνοριακής ρύπανσης οι εξαιρέσεις των Άρθρων 4.4, 4.5 και 4.6 είναι εφαρμόσιμες. Οι προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται σε εθνικό επίπεδο για την εφαρμογή των Άρθρων 4.4 και 4.5, ομοίως ισχύουν και για τις διασυνοριακές εξαιρέσεις. **Η περίπτωση του Άρθρου 4.5.α δεν εφαρμόζεται.**

Επισημαίνεται ότι το κράτος μέλος που επικαλείται διασυνοριακές εξαιρέσεις οφείλει να αποδείξει ότι οι λόγοι για τη μη επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων είναι εκτός της δικαιοδοσίας του και των ικανοτήτων του. Αυτό θα μπορούσε για παράδειγμα να γίνει με πληροφορίες που παρέχονται από άλλο

¹¹ Μέτρα με χαμηλό κινδύνου και κόστος και υψηλής απόδοσης

κράτος μέλος, ή / και από τις πληροφορίες που παρέχονται από ένα σημείο παρακολούθησης στα σύνορα μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών ή με άλλα μέσα.

Η συχνή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ ενός κράτους μέλους της ΕΕ και μιας χώρας εκτός της ΕΕ, είναι ζωτικής σημασίας κατά την εφαρμογή εξαιρέσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο. Αυτό περιλαμβάνει ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους ενδιάμεσους στόχους και την αναμενόμενη εξέλιξή τους για τα υδατικά συστήματα όπου εφαρμόζονται εξαιρέσεις. Αυτό επιτρέπει στα θιγόμενα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τη δική τους διαδικασία σχεδιασμού.

Π.χ. Αν ένα ανάντη κράτος μέλος σκοπεύει να εφαρμόσει κάποια εξαίρεση στην επικράτειά του η κατάντη χώρα πρέπει να ενημερωθεί το συντομότερο δυνατό και να αποκτήσει πρόσβαση σε όλη τη σχετική πληροφορία

Στις περιπτώσεις όπου οι λόγοι για τη μη επίτευξη της καλής κατάστασης δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν από ένα κράτος μέλος, δεδομένου ότι είναι έξω από την αρμοδιότητα και τη δικαιοδοσία του κράτους μέλους, η Οδηγία περιλαμβάνει τη διάταξη του Άρθρου 12 σχετικά με τη συμμετοχή της Επιτροπής στην επίλυση του ζητήματος.

Το βασικό ζήτημα τόσο στην εφαρμογή της εξαίρεσης όσο και στην επίκληση του Άρθρου 12 είναι η επίδειξη αποδεικτικών στοιχείων ότι το κράτος μέλος έχει λάβει όλα τα εύλογα μέτρα για να εκπληρώσει τις νομικές του υποχρεώσεις.

Το Άρθρο 12 μπορεί να ενεργοποιηθεί για διάφορες περιπτώσεις που σχετίζονται με τις εξαιρέσεις. Μπορεί να εφαρμοστεί σε περιπτώσεις όπου δεν παρέχεται καμία πληροφορία σχετικά με τις εξαιρέσεις, ή θα μπορούσε να εφαρμοστεί για την επίλυση του ζητήματος για το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί εξαίρεση από ένα γειτονικό κράτος μέλος. Το Άρθρο 12 θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί ταυτόχρονα με την εφαρμογή της εξαίρεσης στη φάση σύνταξης του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

Οδηγία 2008/105/ΕΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

Άρθρο 6 Διασυνοριακή ρύπανση

«1. Ένα κράτος μέλος δεν παραβαίνει τις υποχρεώσεις που υπέχει από την παρούσα οδηγία κατόπιν υπέρβασης ενός ΠΠΠ, εφόσον μπορεί να αποδείξει ότι:

α) η υπέρβαση οφειλόταν σε πηγή ρύπανσης εκτός της εθνικής δικαιοδοσίας του·

β) αδυνατούσε, λόγω της διασυνοριακής αυτής ρύπανσης, να λάβει αποτελεσματικά μέτρα συμμορφούμενο με το σχετικό ΠΠΠ, καθώς και ότι

γ) εφάρμοσε τους μηχανισμούς συντονισμού που προβλέπει το άρθρο 3 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και, κατά περίπτωση, αξιοποίησε τις προβλέψεις του άρθρου 4 παράγραφοι 4, 5 και 6 της εν λόγω οδηγίας για τα υδατικά συστήματα τα οποία επλήγησαν από τη διασυνοριακή ρύπανση.

2. Τα κράτη μέλη κάνουν χρήση του μηχανισμού που ορίζεται στο άρθρο 12 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, για να παράσχουν στην Επιτροπή τις απαραίτητες πληροφορίες, στις περιπτώσεις που εκτίθενται στην

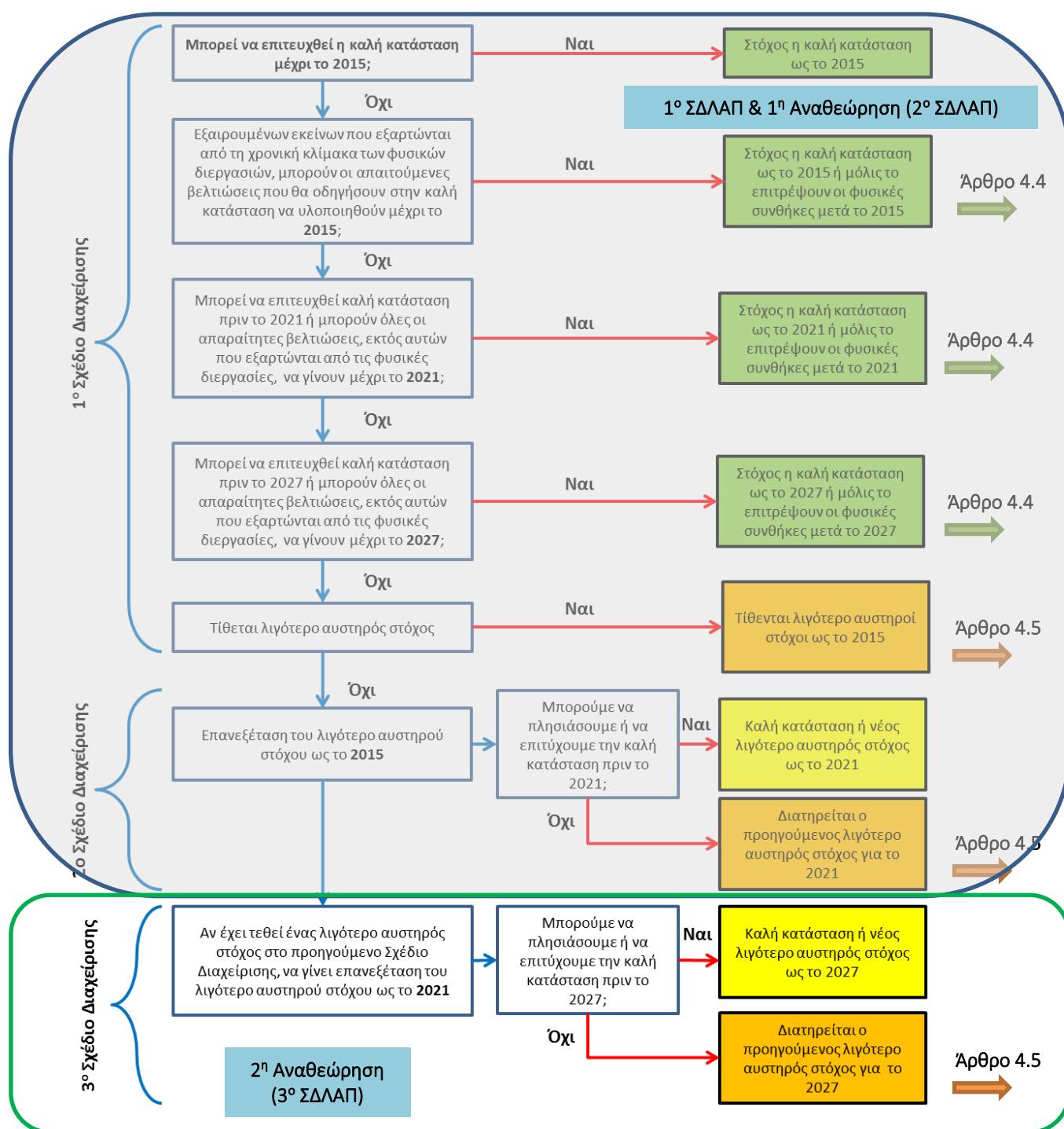
παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και σύνοψη των μέτρων που ελήφθησαν κατά της διασυνοριακής ρύπανσης στο σχετικό σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, σύμφωνα με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ»

3.9 ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΆΡΘΡΑ 4.4 ΚΑΙ 4.5

3.9.1 Σχέση μεταξύ Άρθρων 4.4 και 4.5

Η σχέση μεταξύ των Άρθρων 4.4 και 4.5 δεν είναι ιεραρχική, με την έννοια ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδείξουν ότι το ένα Άρθρο έχει αποκλειστεί πριν να εξεταστεί το άλλο. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να εφαρμόζουν οποιαδήποτε εξαίρεση, εφόσον για τη σχετική εξαίρεση έχουν γίνει οι σχετικοί έλεγχοι και πληρούνται οι προϋποθέσεις. Ωστόσο, η εφαρμογή λιγότερο αυστηρών στόχων απαιτεί περισσότερες πληροφορίες και σε βάθος αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων σε σχέση με την παράταση της προθεσμίας. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να υπάρξει μια **σταδιακή διαδικασία σκέψης** στην εξέταση της πλέον κατάλληλης κατηγορίας εξαίρεσης (βλ Σχήμα 3-1).

Όλες οι πληροφορίες που απαιτούνται για την απόφαση σχετικά με την κατηγορία της εξαίρεσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμες πριν από την έναρξη της σταδιακής διαδικασίας, που απεικονίζεται στο Σχήμα 3-2, ιδιαίτερα τα οικονομικά δεδομένα και οι εκτιμήσεις, καθώς αυτές καθιστούν δυνατή την εξέταση της αναλογικότητας του κόστους.

Σχήμα 3-1: Σταδιακή διαδικασία για την αξιολόγηση κατάλληλου τύπου εξαιρέσεως (4.4 ή 4.5). Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται «καλό οικολογικό δυναμικό και καλή χημική κατάσταση»

Τα πορτοκαλί πλαίσια αναφέρονται στο Άρθρο 4.5, τα πράσινα πλαίσια, εκτός από το πρώτο, στο Άρθρο 4.4. Σημείωση, αν επιδιώκεται ο στόχος της «καλής κατάστασης» (πράσινα πλαίσια), η επίτευξη της «καλής κατάστασης» πρέπει να επιβεβαιωθεί από τα δεδομένα του δικτύου παρακολούθησης.

3.9.2 Εσωτερική λογική Άρθρου 4.4

Το Σχήμα 3-2 συνοψίζει τους κυριότερους ελέγχους, που εμπλέκονται στην απόφαση για το αν η εφαρμογή της παράτασης προθεσμίας είναι η κατάλληλη κατηγορία εξαίρεσης. Ωστόσο απαιτούνται και άλλοι έλεγχοι, που πρέπει να γίνουν πριν από την εφαρμογή της παράτασης προθεσμίας. Αυτοί οι έλεγχοι περιλαμβάνουν την τήρηση των όρων που ορίζονται στις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 4 της Οδηγίας.

Το Σχήμα 3-2 παρουσιάζει την εσωτερική λογική του Άρθρου 4.4 ως μια σταδιακή γραμμική διαδικασία. Ωστόσο, στην πράξη, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τη διαδικασία με ένα περισσότερο επαναληπτικό τρόπο. Για παράδειγμα, όπου είναι τεχνικά ανέφικτη η επίτευξη της καλής κατάστασης μέχρι το 2015 επειδή δεν υπάρχει καμία γνωστή τεχνική για να γίνει αυτό, η εξέταση των ελέγχων που απεικονίζονται στο Σχήμα 3-2 δεν έχει νόημα. Αντ' αυτού, η εφαρμογή ενός λιγότερο αυστηρού στόχου θα πρέπει να εξεταστεί (βλέπε Σχήμα 3-3 παρακάτω). Αντίθετα, αν η επίτευξη της καλής κατάστασης μέχρι το 2015 είναι τεχνικά ανέφικτη λόγω των τεχνικών περιορισμών σχετικά με το χρονοδιάγραμμα της υλοποίησης του μέτρου, η διερεύνηση του κατά πόσον το μέτρο θα μπορούσε να εφαρμοστεί έγκαιρα για να επιτευχθεί καλή κατάσταση μέχρι το 2021 ή το 2027 θα ήταν χρήσιμη, προκειμένου να αποφασιστεί αν μπορεί να εφαρμοστεί παράταση προθεσμίας.

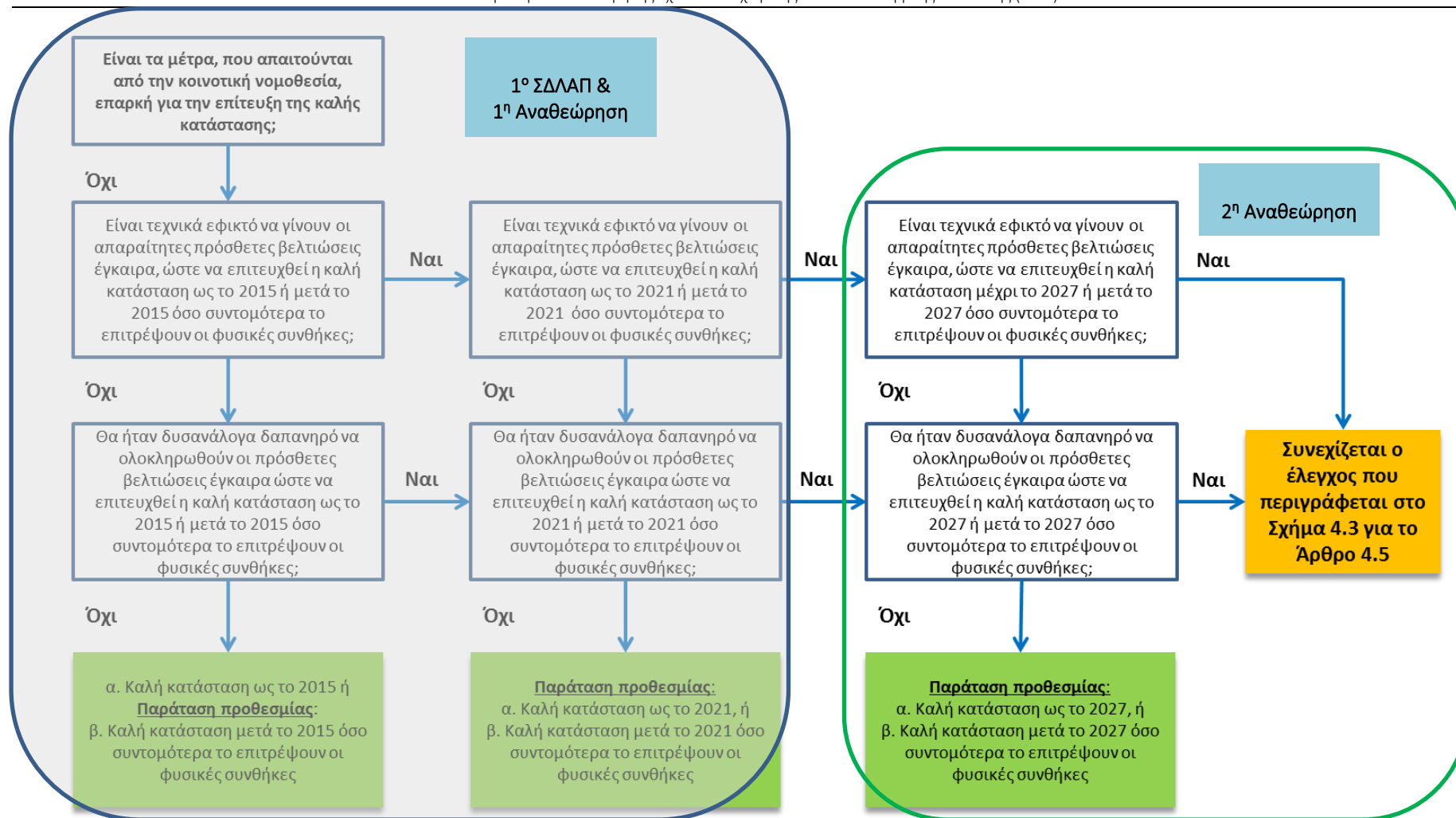
Οι έλεγχοι δεν πρέπει να εφαρμόζονται σε σχέση με τυχόν βελτιώσεις στην κατάσταση των ΥΣ που απαιτούνται από άλλη κοινοτική νομοθεσία. Οι εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμοστούν μόνο σε σχέση με επιπρόσθετες βελτιώσεις, που είναι απαραίτητες για την επίτευξη της καλής κατάστασης, όταν η συμμόρφωση με τη σχετική κοινοτική νομοθεσία έχει πλέον επιτευχθεί.

Όταν εφαρμόζεται η εξαίρεση για παράταση προθεσμίας, μια περίληψη των μέτρων που προβλέπονται ως αναγκαία για την επίτευξη καλής κατάστασης σε χρονικό ορίζοντα πέραν του 2015 και το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους πρέπει να καθορίζονται στο 1^ο ΣΔΛΑΠ. Επίσης, επισκόπηση της εφαρμογής των μέτρων αυτών και μια περίληψη των τυχόν πρόσθετων μέτρων, πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις ενημερώσεις του ΣΔΛΑΠ. Στο δεύτερο και τρίτο κύκλο σχεδιασμού (1^η και **2^η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ**), στη διαδικασία που παρουσιάζεται στο Σχήμα 3-2 παρακάμπτονται τα κουτιά της πρώτης στήλης που αναφέρονται στο 2015.

Οι έλεγχοι απαιτούν την εξέταση των μέτρων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των πιέσεων στο υδατικό σύστημα και που θα δημιουργήσουν τις αναγκαίες συνθήκες για την επίτευξη της καλής κατάστασης. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η βελτίωση της κατάστασης του υδατικού συστήματος, όταν έχουν δημιουργηθεί αυτές οι συνθήκες, μπορεί να καθυστερήσει λόγω των φυσικών συνθηκών. Όπου οι φυσικές συνθήκες εμποδίζουν την έγκαιρη επίτευξη της καλής κατάστασης μέχρι το 2015, το Άρθρο 4.4 ορίζει ότι η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι τη στιγμή που το υδατικό σύστημα επανέρχεται σε καλή κατάσταση.

Ορισμένες αλλαγές θεσμικού πλαισίου για την ενεργοποίηση εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης, ή την αντιμετώπιση άλλων διοικητικών ή νομικών περιορισμών, μπορεί να χρειαστεί χρόνο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η επιδίωξη αυτών των αλλαγών στο πλαίσιο του πρώτου κύκλου διαχείρισης μπορεί να οδηγήσει σε δυσανάλογες δαπάνες. Στις περιπτώσεις αυτές που πρέπει να γίνουν τέτοιες αλλαγές ώστε να μπορούν να ληφθούν μέτρα, η προθεσμία για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων μπορεί να χρειαστεί να παραταθεί. Σε όλες τις περιπτώσεις που εμφανίζονται

διοικητικοί ή νομικοί περιορισμοί, πρέπει να δοθεί στο ΣΔΛΑΠ περιγραφή των περιορισμών, καθώς και μια εξήγηση για το πώς αυτοί οι περιορισμοί θα αντιμετωπιστούν στο μέλλον.

Σχήμα 3-2: Λογικό διάγραμμα για την εφαρμογή του Άρθρου 4.4. Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό και καλή χημική κατάσταση»

3.9.3 Εσωτερική λογική Άρθρου 4.5

Η διαδικασία ελέγχου, για το αν η κατηγορία εξαίρεσης «λιγότερο αυστηροί στόχοι» μπορεί να εφαρμοστεί, παρουσιάζεται στο Σχήμα 3-3. Στο σχήμα αυτό παρουσιάζεται, επίσης, η διαδικασία μέσω της οποίας καθορίζεται ο λιγότερο αυστηρός στόχος.

Το Σχήμα 3-3 θα πρέπει να διαβαστεί σε συνδυασμό με το Σχήμα 3-2. Σύμφωνα με τη σταδιακή προσέγγιση, προϋποθέτει ότι έχουν ήδη εφαρμοστεί οι έλεγχοι που περιγράφονται στο Σχήμα 3-2.

Το Σχήμα 3-3 περιγράφει τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί στο 1^ο ΣΔΛΑΠ. Τυχόν λιγότερο αυστηροί στόχοι που είχαν τεθεί σε αυτό θα πρέπει να επανεξεταστούν στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΠ βάσει της διαδικασίας που περιγράφεται στο Σχήμα 3-3. Σε αυτή την περίπτωση αναφορές στο 2015 αφορούν στην προθεσμία που αφορά η αναθεώρηση (π.χ. 2021, 2027 κλπ.)

Πριν από τον καθορισμό ενός λιγότερο αυστηρού στόχου, πρέπει να αποφασιστεί εάν οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από οποιαδήποτε δραστηριότητα, η οποία εμποδίζει την επίτευξη της καλής κατάστασης, θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν με άλλα μέσα, τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή και δεν συνεπάγονται δυσανάλογο κόστος. Όταν η επίτευξη της καλής κατάστασης εμποδίζεται από επιπτώσεις που προκύπτουν από ανθρώπινες δραστηριότητες οι οποίες έχουν πλέον παύσει (π.χ. ιστορικά ρυπασμένα εδάφη ή ιζήματα), ο έλεγχος αυτός δεν εφαρμόζεται.

Εάν ο έλεγχος για άλλα μέσα αποτύχει (δηλαδή αν υπάρχουν «άλλα μέσα»), η εξαίρεση δεν μπορεί να εφαρμοστεί και παραμένει ο στόχος της καλής κατάστασης. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να επιλέξουν στη συνέχεια τον τρόπο που θα επιτευχθεί η καλή κατάσταση. Επίσης, δεν είναι υποχρεωμένα να εφαρμόσουν τα «άλλα μέσα» ώστε να παρέχονται τα οφέλη που ικανοποιεί η δραστηριότητα και τα οποία εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή της διαδικασίας ελέγχου στο πλαίσιο των μέτρων που θα λάβουν για την επίτευξη της καλής κατάστασης.

Κατ' αρχήν, **ένας λιγότερο αυστηρός στόχος θα πρέπει να αντιπροσωπεύει την κατάσταση η οποία αναμένεται να επέλθει στο ΥΣ όταν έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα που είναι εφικτά και δεν δυσανάλογα ακριβά.** Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να σημαίνει ότι ένας λιγότερο αυστηρός στόχος αφορά σε τιμές καλής κατάστασης της **πλειοψηφίας των ποιοτικών στοιχείων** που πρέπει να προστατευτούν, ή να αποκατασταθούν, παρόλο που η συνολική κατάσταση μπορεί να είναι χειρότερη από την καλή, λόγω των επιπτώσεων στα λοιπά ποιοτικά στοιχεία. Επομένως, ένας «λιγότερο αυστηρός στόχος» **σημαίνει ότι:**

- (α) τα λοιπά ποιοτικά στοιχεία δεν επιτρέπεται να υποβαθμιστούν στο μέλλον στην κατάσταση που υπαγορεύεται από το χειρότερα επηρεασμένο ποιοτικό στοιχείο και
- (β) η δυνατότητα βελτίωσης της κατάστασης των λοιπών ποιοτικών στοιχείων δεν μπορεί να αγνοηθεί.

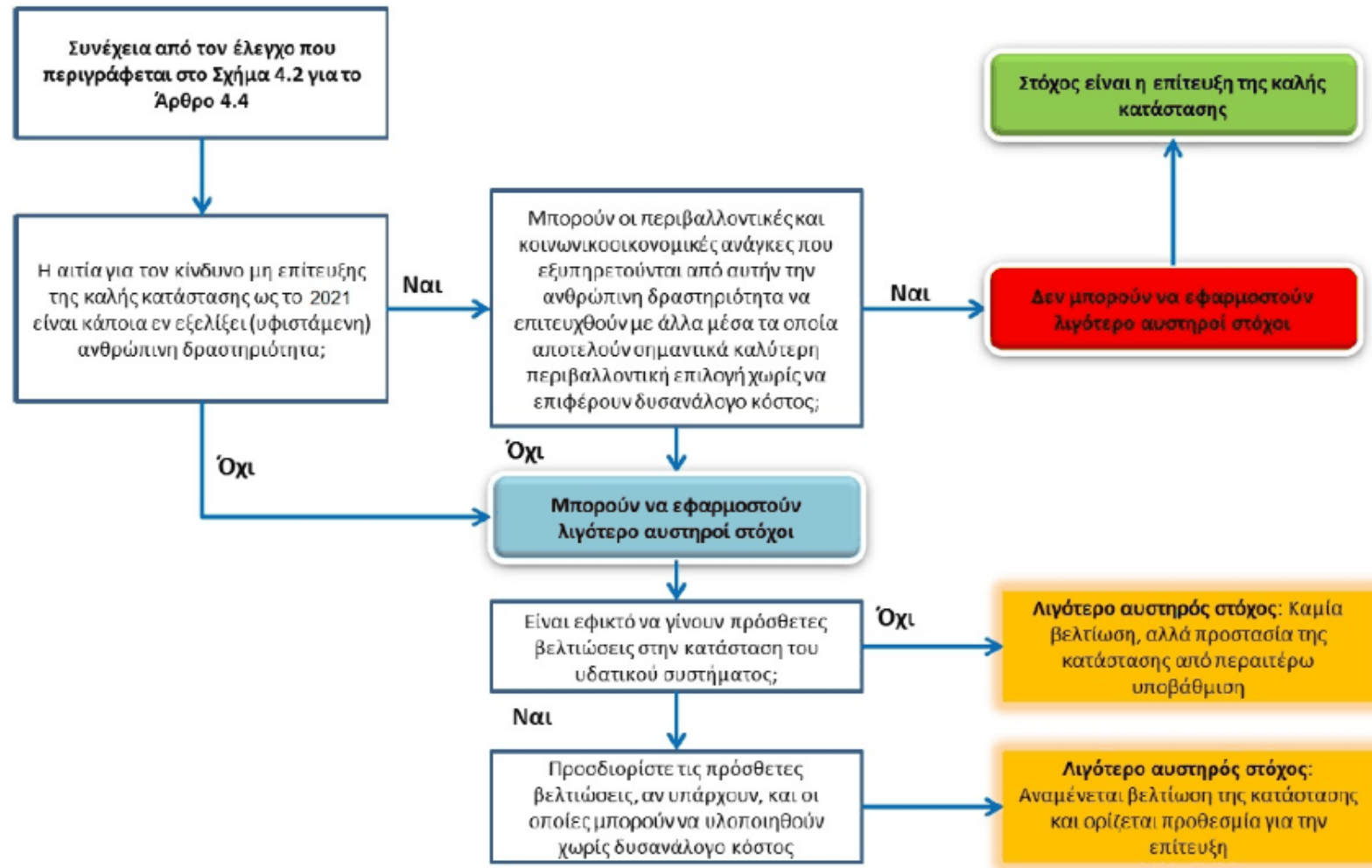
Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι τεχνικά ανέφικτο ή δυσανάλογα δαπανηρό να γίνει οποιαδήποτε βελτίωση στην κατάσταση του ΥΣ εντός της περιόδου που καλύπτεται από το ΣΔΛΑΠ ή την ενημέρωση αυτού. Σε αυτές περιπτώσεις, τα κράτη μέλη πρέπει να αποτρέψουν την περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6 και 7 του Άρθρου 4

της Οδηγίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο όρος «ανέφικτο»¹² που χρησιμοποιείται στο Άρθρο 4.5 είναι ευρύτερος του όρου «τεχνική εφικτότητα»¹³ που χρησιμοποιείται στο Άρθρο 4.4.

Η επίτευξη ενός «λιγότερο αυστηρού στόχου» μπορεί να απαιτήσει την εφαρμογή μέτρων που είναι εξίσου αυστηρά, αν όχι περισσότερο, από ό,τι τα μέτρα που απαιτούνται για υδατικά συστήματα, για τα οποία ο στόχος είναι η καλή κατάσταση.

¹² *infeasible*

¹³ *technical feasibility*

Σχήμα 3-3: Λογικό διάγραμμα για την εφαρμογή του Άρθρου 4.5. Για τα ΤΥΣ & ΙΤΥΣ οι αναφορές σε «καλή κατάσταση» θα πρέπει να θεωρούνται ότι σημαίνουν «καλό οικολογικό δυναμικό και καλή χημική κατάσταση»

3.9.4 Εφαρμογή νέων εξαιρέσεων στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ

Με βάση νέες πληροφορίες, μπορεί να είναι αναγκαίο και σκόπιμο, σε ορισμένες περιπτώσεις, **να εφαρμοστεί μια νέα εξαίρεση σύμφωνα με το Άρθρο 4.4 ή 4.5 στις αναθεωρήσεις των ΣΔΛΑΠ**. Για παράδειγμα, μπορεί να διαπιστωθεί ότι ο στόχος ενός ΥΣ δεν θα επιτευχθεί, διότι τα μέτρα που εφαρμόστηκαν αποδεικνύονται λιγότερο αποτελεσματικά από ό,τι αναμενόταν. Αν η επιδίωξη του αρχικού στόχου είναι πλέον ανέφικτη ή δυσανάλογα δαπανηρή, μπορεί να εφαρμοστεί μια παράταση της προθεσμίας έως το 2027 ή ένας λιγότερο αυστηρός στόχος, ανάλογα με την περίπτωση. Παρόμοια, σε ένα ΥΣ είναι δυνατό να εφαρμοστεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σε επόμενο κύκλο σχεδιασμού, για το οποίο η παράταση προθεσμίας εφαρμόστηκε σε παλαιότερο κύκλο σχεδιασμού ή θα μπορούσε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η εξαίρεση δεν είναι πια απαραίτητη για τον δεύτερο ή τον τρίτο κύκλο σχεδιασμού.

Οι διαδικασίες ελέγχων για τα Άρθρα 4.4 και 4.5 που απεικονίζεται στα Σχήματα Σχήμα 3-2 και Σχήμα 3-3 ανωτέρω ισχύουν και όταν η εφαρμογή των νέων εξαιρέσεων εξετάζεται στις αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ. Ωστόσο, οι αναφορές στις προθεσμίες επίτευξης των στόχων, που εμφανίζονται στα σχήματα αλλάζουν αντίστοιχα.

3.9.5 Φυσικές συνθήκες

Ο όρος «φυσικές συνθήκες» χρησιμοποιείται τόσο στο Άρθρο 4.4 όσο και στο 4.5 και αναφέρεται στις συνθήκες που υπαγορεύουν το ρυθμό της φυσικής ανάκαμψης. Ο όρος αναγνωρίζει ότι μπορεί να χρειαστεί χρόνος για να αποκατασταθούν οι συνθήκες, που είναι απαραίτητες για την υποστήριξη της καλής οικολογικής κατάστασης. Επίσης, ότι αναγνωρίζει ότι μπορεί να χρειαστεί χρόνος για τον επανεποικισμό και την εγκατάσταση της χλωρίδας και της πανίδας. Αναγνωρίζει επίσης ότι, λόγω διαφόρων φυσικών υδρογεωλογικών συνθηκών, τα συστήματα υπόγειων υδάτων μπορεί να χρειαστούν χρόνο για να φτάσουν την καλή χημική κατάσταση. Η κλιματική αλλαγή μπορεί επίσης να αλλάξει τις φυσικές συνθήκες με την πάροδο του χρόνου.

3.10 ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4.6

3.10.1 Γενικά

Το Άρθρο 4.6 προβλέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τη δυνατότητα προσωρινής υποβάθμισης της κατάστασης των ΥΣ σε ορισμένες περιπτώσεις, οι οποίες είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί. Για να εφαρμοστεί το Άρθρο 4.6 είναι απαραίτητη μια κοινή κατανόηση των διαφορετικών όρων που περιγράφονται παρακάτω, καθώς και μια κοινή κατανόηση των όρων ακραίες πλημμύρες και παρατεταμένες ξηρασίες.

- **Προσωρινή υποβάθμιση:** Η διάρκεια της προσωρινής υποβάθμισης (Άρθρο 4.6) συνδέεται με τη διάρκεια των περιστάσεων που απορρέουν από φυσικά αίτια, που είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί και της **εφικτότητας** των μέτρων που μπορούν να ληφθούν για την αποκατάσταση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων. Η εφικτότητα των μέτρων σχετίζεται με μέτρα που είναι τεχνικά εφικτά, δεν είναι δυσανάλογα δαπανηρά και οι φυσικές συνθήκες δεν εμποδίζουν τις βελτιώσεις (Άρθρο 4.4.α).
- **Φυσικά Αίτια:** Ο όρος αυτός αναφέρεται σε γεγονότα, όπως οι πλημμύρες και οι ξηρασίες, που προκαλούν καταστάσεις που μας αναγκάζουν να κάνουμε χρήση του υδάτινου περιβάλλοντος με τρόπους που οδηγούν σε επιδείνωση της κατάστασης (π.χ. με τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης για να

σωθούν ανθρώπινες ζωές και περιουσίες κατά τη διάρκεια πλημμυρών, παρέχοντας πόσιμο νερό κατά τη διάρκεια μιας παρατεταμένης ξηρασίας, επιτρέποντας τη διασπορά ρύπων στους υδατικούς πόρους κατά τη διάρκεια μιας πλημμύρας). Είναι απαραίτητο για το σωστό σχεδιασμό της διαχείρισης των υδατικών πόρων και την εφαρμογή του Άρθρου 4.6 να γίνεται διάκριση μεταξύ της ίδιας της φυσικής αίτιας και των επιπτώσεων των πρακτικών διαχείρισης. Το Άρθρο 4.6 ασχολείται με περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια και που είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί.

Το Άρθρο 4.6, δεν χρησιμοποιείται για τον καθορισμό εναλλακτικών στόχων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σχεδιασμού. Χρησιμοποιείται μετά το συμβάν, ως «άμυνα» για να δικαιολογηθεί γιατί ο στόχος που είχε τεθεί σε ένα ΣΔΛΑΠ δεν έχει επιτευχθεί. Η αιτιολόγηση πρέπει να παρέχεται στην αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ (βλ. παρακάτω).

3.10.2 Ακραίες πλημμύρες

Ο όρος «ακραίες πλημμύρες» αναγνωρίζει ότι, μολονότι είναι δυνατόν να έχουμε κάποια γνώση ενός ποσοτικού εύρους παροχών και σταθμών που ενδέχεται να προκύψουν και την πιθανότητα εμφάνισης πλημμυρών, δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν όλα τα γεγονότα πλημμυρών ή το σύνολο των συνεπειών τους (περιβαλλοντικών και άλλων).

Η Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας εισάγει ένα πανευρωπαϊκό «πλαίσιο για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, με στόχο τη μείωση των αρνητικών συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες». Η Οδηγία 2007/60/ΕΚ προνοεί για μέτρα πρόληψης που μπορούν να συμβάλουν στην πρόληψη της επιδείνωσης της κατάστασης, όπως προβλέπεται από την Οδηγία. Έτσι, μια στενά συντονισμένη και συνεκτική εφαρμογή των δύο οδηγιών θα μεγιστοποιήσει τις συνέργειες για την επίτευξη των στόχων τους.

Ωστόσο, παρόλα τα απαιτούμενα προληπτικά μέτρα, ορισμένα γεγονότα πλημμυρών θα οδηγήσουν σε «προσωρινή επιδείνωση», για τα οποία είναι δικαιολογημένη η εφαρμογή της εξαίρεσης που ορίζεται από το Άρθρο 4.6 της Οδηγίας. Η αναγνώριση ενός τέτοιου γεγονότος μπορεί τελικά να λάβει χώρα μόνο μετά την εμφάνισή του. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν στρατηγικές αξιολόγησης τις οποίες να χρησιμοποιούν, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, για την εφαρμογή της οδηγίας για τις πλημμύρες.

Για παράδειγμα, η οδηγία για τις πλημμύρες προβλέπει τρεις κατηγορίες πλημμυρών στο για τους σκοπούς χαρτογράφησης (Άρθρο 6.3):

- α) πλημμύρες χαμηλής πιθανότητας ή σενάρια ακραίων φαινομένων
- β) πλημμύρες μέσης πιθανότητας (με πιθανή περίοδο επαναληπτικότητας ≥ 100 χρόνια)
- γ) πλημμύρες υψηλής πιθανότητας, ανάλογα με την περίπτωση.

Το πιθανότερο είναι ότι τα ακραία πλημμυρικά γεγονότα που υπάγονται στην κατηγορία (α) θα απαιτήσουν την εφαρμογή μιας «προσωρινής υποβάθμισης». Ωστόσο, οι πλημμύρες με μεγαλύτερη πιθανότητα εμφάνισης μπορεί επίσης να θεωρηθούν ως «ακραίες πλημμύρες» σε περιπτώσεις όπου οι επιπτώσεις των εν λόγω πλημμυρών είναι εξίσου εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί.

Πάντως, σε καμία περίπτωση η εφαρμογή των εξαιρέσεων βάσει της Οδηγίας δεν δίνει τη δυνατότητα να γίνει εξαίρεση από την υποχρέωση εφαρμογής όλων των πτυχών της 2007/60/ΕΚ.

3.10.3 Παρατεταμένες ξηρασίες

Η ξηρασία - σε αντίθεση με τη λειψυδρία είναι ένα φυσικό απρόβλεπτο φαινόμενο. Η εμφάνιση της ξηρασίας δεν προκύπτει από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Ωστόσο, οι επιπτώσεις ενός επεισοδίου ξηρασίας μπορεί να επιδεινωθεί από πρακτικές κακοδιαχείρισης. Προκειμένου να μειωθούν, και, ενδεχομένως, να αποφευχθούν, οι συνέπειες της ξηρασίας, μπορούν να ληφθούν μέτρα άμβλυσης και πρόληψης, αλλά κανένα μέτρο δεν μπορεί να αποτρέψει την εμφάνιση του φαινομένου.

Αν και δεν είναι πάντα εύκολο στην πράξη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να κάνουν διάκριση μεταξύ των επιπτώσεων της παρατεταμένης ξηρασίας, η οποία είναι καθαρά φυσικό φαινόμενο και των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Οι «παρατεταμένες» ξηρασίες θα πρέπει να διακρίνονται σαφώς από τις μη-παρατεταμένες ξηρασίες. Οι συνθήκες της παρατεταμένης ξηρασίας, δηλαδή οι συνθήκες που είναι εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, θα πρέπει να αποδεικνύονται, καθώς οι κανονικές ξηρές υδρολογικές συνθήκες πρέπει να αντιμετωπίζονται στις συνθήκες αναφοράς. Το Καθοδηγητικό Έγγραφο Νο 20 αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού δεικτών σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να διευκολυνθεί η κοινή αντίληψη μιας «παρατεταμένης ξηρασίας»¹⁴.

3.11 ΆΡΘΡΟ 4.7: ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ

Στο Καθοδηγητικό Κείμενο Ν^ο 20 εξειδικεύονται οι ειδικές έννοιες και ο τρόπος εφαρμογής του άρθρου 4.7. Οι σχετικές αναφορές παρατίθενται αναλυτικά στις επόμενες παραγράφους.

Το Άρθρο 4.7 καθορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται η μη επίτευξη ορισμένων στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις

1. Όταν

- η αδυναμία επίτευξης της καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, ή
- η αδυναμία επίτευξης της καλής οικολογικής κατάστασης ή, κατά περίπτωση, του καλού οικολογικού δυναμικού, ή
- η αδυναμία της πρόληψης της υποβάθμισης της κατάστασης ενός συστήματος επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων,

¹⁴ Σε μεταγενέστερη του Καθοδηγητικού Κειμένου Νο20 Ανακοίνωση της Επιτροπής (COM (2012) 0672 τελική) αναφέρεται: Σημειώθηκε πρόοδος στην εφαρμογή κοινών δεικτών λειψυδρίας και ξηρασίας, στο πλαίσιο της κοινής στρατηγικής για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα. **Μέχρι σήμερα έχει επιτευχθεί συμφωνία για τρεις δείκτες:**

- τον τυποποιημένο δείκτη υετού, για τη **μετεωρολογική ξηρασία (Standardized Precipitation Index)**,
- το κλάσμα της απορροφώμενης φωτοσυνθετικά ενεργού ηλιακής ακτινοβολίας (fraction of Absorbed Photosynthetically Active Solar Radiation/fAPAR), για **τις επιπτώσεις της ξηρασίας στη θλάσηση**,
- τον επαυξημένο δείκτη εκμετάλλευσης νερού (Water Exploitation Index Plus/WEI+), για την πίεση που ασκούν οι **υδροληψίες στους υδατικούς πόρους**.

οφείλεται σε νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών του συστήματος επιφανειακών υδάτων ή σε μεταβολές της στάθμης των συστημάτων υπόγειων υδάτων.

2. Όταν η αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη¹⁵ στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης

3.11.1 Νέες τροποποιήσεις

Στο Άρθρο 4.7 εξετάζονται έργα, που δύνανται να προκαλέσουν νέες τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών ΥΣ και έργα που δύνανται να προκαλέσουν μεταβολές στη στάθμη των υπογείων ΥΣ.

Οι επιπτώσεις αυτών των τροποποιήσεων ή μεταβολών μπορεί να περιορίζονται στο ΥΣ στο οποίο υλοποιούνται τα έργα ή να επηρεάζουν και άλλα ΥΣ. Για παράδειγμα η απόληψη νερού από ένα Υπόγειο ΥΣ μπορεί να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις σε συσχετιζόμενο με αυτό επιφανειακό ΥΣ. (σχετικά με το μέγεθος των επιπτώσεων, βλέπε παρακάτω ερώτηση).

Τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά ενός επιφανειακού ΥΣ νοούνται οι τροποποιήσεις στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά. Οι επιπτώσεις μπορεί να είναι άμεσο αποτέλεσμα των τροποποιήσεων ή των μεταβολών αυτών ή μπορεί να αφορούν αλλαγές στην ποιότητα των υδάτων που προέρχονται από την τροποποίηση ή τη μεταβολή. Για παράδειγμα η αλλαγή των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών από έργα ταμείου νερού για παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας ή για τη διάθεση για άλλες χρήσεις μπορεί να επηρεάσει τις συνθήκες οξυγόνωσης ή τη θερμοκρασία στα ΥΣ, που επηρεάζονται σε σύγκριση με αυτές που εμφανίζονται σε ένα φυσικό ΥΣ.

Επίσης, το σημείο 2 του Άρθρου 4.7 αναφέρεται στις επιπτώσεις από νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης, που μπορεί να προκαλέσουν υποβάθμιση της Υψηλής¹⁶ κατάστασης των Επιφανειακών ΥΣ σε καλή. Για παράδειγμα η εγκατάσταση μιας νέας βιομηχανικής εγκατάστασης σε μια παρθένα περιοχή (περιοχή όπου δεν εντοπίζονται πιέσεις) ενδέχεται να προκαλέσει απορρίψεις ρύπων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν ένα επιφανειακό ΥΣ σε υποβάθμιση της Υψηλής¹⁷ κατάστασης σε Καλή.

¹⁵ Υψηλή Κατάσταση με βάση τα στοιχεία των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας και του Προγράμματος Παρακολούθησης της Κατάστασης των Υδάτων της Χώρας.

¹⁶ Υψηλή Κατάσταση με βάση τα στοιχεία των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας και του Προγράμματος Παρακολούθησης της Κατάστασης των Υδάτων της Χώρας.

¹⁷ Ομοίως

Πίνακας 3-1 Τροποποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 4.7, ποιοτικά στοιχεία και ενδεχόμενες επιπτώσεις

Τροποποίηση/ μεταβολή/ανθρώπινη δραστηριότητα βιώσιμης ανάπτυξης σύμφωνα με το Άρθρο 4.7	Επιφανειακά ΥΣ (ΕΥΣ)			Χημική κατάσταση	Υπόγεια ΥΣ (ΥΥΣ)	
	Οικολογική κατάσταση/δυναμικό		Χημικά και φυσικοχημικά ποιοτικά στοιχεία		Ποσοτική κατάσταση	Χημική κατάσταση
	Βιολογικά ποιοτικά στοιχεία	Δευτερεύοντα στοιχεία				
		Υδρομορφολογικά ποιοτικά στοιχεία				
1) Τροποποίηση των φυσικών χαρακτηριστικών ΕΥΣ	Ενδεχόμενες άμεσες ή/και έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες άμεσες ή/και έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες άμεσες ή/και έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες έμμεσες επιπτώσεις
2) Μεταβολές της στάθμης ΥΥΣ	Ενδεχόμενες έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες άμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες έμμεσες επιπτώσεις
3) Νέες ανθρώπινες δραστηριότητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη, που μπορεί να προκαλέσουν υποβάθμιση της Υψηλής κατάστασης των ΕΥΣ σε καλή (αφορά μόνο φυσικά ΕΥΣ)*	Ενδεχόμενες άμεσες ή/και έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες άμεσες ή/και έμμεσες επιπτώσεις	Ενδεχόμενες άμεσες ή/και έμμεσες επιπτώσεις	Δεν εφαρμόζεται (δεν υπάρχει ορισμός για την Υψηλή Χημική Κατάσταση)	Δεν εφαρμόζεται (Τα ΥΥΣ δεν εξετάζονται, μόνο η υποβάθμιση των ΕΥΣ από Υψηλή σε Καλή κατάσταση)	

*Τα ΥΥΣ δεν εξετάζονται. Εξετάζεται μόνο η υποβάθμιση φυσικών ΕΥΣ από Υψηλή σε Καλή κατάσταση, επομένως, δεν αφορά τη χημική κατάσταση των ΕΥΣ καθώς δεν υπάρχει ορισμός για την Υψηλή χημική κατάσταση για τα ΕΥΣ. Δεν αφορά επίσης ΤΥΣ ή ΙΤΥΣ καθώς για τις «νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης» εξετάζεται μόνο η υποβάθμιση της κατάστασης ΕΥΣ από Υψηλή σε Καλή.

Σημειώνεται ότι το Άρθρο 4.7 **δεν εφαρμόζεται** όταν οι απορρίψεις ρύπων από σημειακές ή διάχυτες πηγές οδηγούν σε μέτρια, ελλιπή ή κακή κατάσταση επιφανειακών ΥΣ ή σε κακή κατάσταση Υπογείων ΥΣ. Αυτό γιατί, το πρώτο μέρος του Άρθρου 4.7 εξετάζει μόνο νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών ΕΥΣ ή μεταβολές της στάθμης ΥΥΣ. Επομένως η είσοδος ρύπων καλύπτεται ενδεχομένως μόνο από το δεύτερο μέρος του Άρθρου 4.7, τις νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης και μόνο με περιπτώσεις που αφορούν σε υποβάθμιση φυσικών ΕΥΣ από την Υψηλή κατάσταση στην Καλή κατάσταση.

3.11.2 Νέες ανθρώπινες δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης

Η Οδηγία δεν καθορίζει τις δραστηριότητες αυτές. Στο GD 36 δίνονται ορισμένες κατευθύνσεις σχετικά με το θέμα αυτό παραπέμποντας κυρίως στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ όπως διατυπώθηκαν, για παράδειγμα, μέσω της ανακοίνωσης για τα επόμενα βήματα για ένα βιώσιμο ευρωπαϊκό μέλλον και το σχετικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών, που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 22 Νοεμβρίου 2016. Σε κάθε περίπτωση με βάση τις προβλέψεις των άρθρων 4.8 και 4.9 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ κατά τη χρήση του Άρθρου 4.7 και κατά συνέπεια η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων που εξετάζονται σε αυτό:

- Θα πρέπει να εγγυώνται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία
- Θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι δεν αποκλείεται μονίμως ή ότι δεν υπονομεύεται η επίτευξη της καλής κατάστασης.

Μια πρώτη προσέγγιση σχετικά με το θέμα αυτό δίνεται στην παράγραφο 3.1.1.2 του Καθοδηγητικού Κειμένου- Μεθοδολογία Εξαιρέσεις (B)- Εφαρμογή Άρθρου 4.7 (2021).

3.11.3 Επιδείνωση της κατάστασης ή του δυναμικού

Η κατάσταση ή το δυναμικό ενός επιφανειακού ΥΣ εκφράζεται σε τάξεις (πχ Υψηλή, Καλή, Μέτρια, Ελλιπής και Κακή). Οι τάξεις της κατάταξης αυτής έχουν καθοριστεί με βάση ειδικά κριτήρια και όρια με βάση τις προβλέψεις του Παραρτήματος V της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Όσον αφορά στους ειδικούς ρύπους, που λαμβάνονται υπόψη στην ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης, στο Παράρτημα V ορίζεται η Υψηλή Κατάσταση για τα επιφανειακά ΥΣ όταν:

- Για τους ειδικούς ρύπους οι συγκεντρώσεις είναι κοντά στο μηδέν ή τουλάχιστον κάτω από τα όρια ανίχνευσης των πιο προηγμένων αναλυτικών μεθόδων, που χρησιμοποιούνται ευρέως
- Για τους ειδικούς μη συνθετικούς ρύπους οι συγκεντρώσεις παραμένουν εντός του εύρους που συνήθως συνδέεται με αδιατάρακτες συνθήκες.

Με βάση τα ανωτέρω δεν πρέπει να δίνεται συγκατάθεση για ένα έργο όταν αυτό:

- μπορεί να προκαλέσει υποβάθμιση της κατάστασης ενός επιφανειακού ΥΣ ή όταν υπονομεύει την επίτευξη της καλής κατάστασης ή του καλού οικολογικού δυναμικού και της καλής χημικής κατάστασης επιφανειακών ΥΣ εκτός αν δοθεί εξαίρεση·
- η «υποβάθμιση της κατάστασης» του σχετικού επιφανειακού ΥΣ περιλαμβάνει πτώση κατά μία κλάση οποιουδήποτε από τα «ποιοτικά στοιχεία» υπό την έννοια του παραρτήματος V της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ ακόμα και αν η πτώση δεν οδηγεί σε γενική πτώση της ταξινόμησης του ΥΣ
- αν το ποιοτικό στοιχείο είναι ήδη στη χαμηλότερη κλάση, τυχόν υποβάθμιση του εν λόγω στοιχείου αποτελεί υποβάθμιση της κατάστασης υπό την έννοια του άρθρου 4.1 στοιχείο α σημείο i της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Οι **μεταβολές της στάθμης των υπόγειων υδάτων** σχετίζονται ιδιαίτερα με την αδυναμία επίτευξης της καλής ποσοτικής κατάστασης των ΥΥΣ. Η ποσοτική κατάσταση των ΥΥΣ καθορίζεται ως «Καλή» ή «Κακή». Ο ορισμός της Καλής ποσοτικής κατάστασης παρατίθεται στο παράρτημα V 2.1.2. της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στοιχεία της αξιολόγησης της Ποσοτικής κατάστασης καθορίζονται με περισσότερες λεπτομέρειες στο ΚΚ 18. Για να είναι ένα ΥΥΣ σε Καλή Ποσοτική κατάσταση, τα παρακάτω κριτήρια (στόχοι), που καλύπτονται από τον ορισμό της κατάστασης, πρέπει να πληρούνται:

- 1) ο διαθέσιμος πόρος υπόγειων υδάτων δεν εξαντλείται από το μακροπρόθεσμο ετήσιο μέσο όρο άντλησης
- 2) δεν έχει γίνει σημαντική υποβάθμιση της χημικής ή/και της οικολογικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων ως αποτέλεσμα ανθρωπογενούς μεταβολής της στάθμης των υδάτων ή αλλαγής των συνθηκών ροής που θα οδηγούσαν σε μη επίτευξη των σχετικών στόχων του άρθρου 4 για τα συνδεδεμένα συστήματα επιφανειακών υδάτων·
- 3) δεν προκαλείται σοβαρή υποβάθμιση από ανθρωπογενείς μεταβολές της στάθμης των υδάτων σε άμεσα εξαρτώμενα από τα ΥΥΣ χερσαία οικοσυστήματα

- 4) δεν προκαλείται υφαλμύριση ή άλλου είδους διείσδυση ουσιών ως αποτέλεσμα ανθρωπογενών αλλαγών της κατεύθυνσης της ροής.

Για ένα ΥΥΣ που είναι ήδη σε «Κακή» Ποσοτική κατάσταση εξαιτίας υφιστάμενων συνθηκών που προκαλούν αποτυχία ενός ή περισσότερων κριτηρίων, είναι πιθανό να μην επιτευχθεί ο στόχος της «Καλής κατάστασης» εξαιτίας περαιτέρω μεταβολής της στάθμης των υπόγειων υδάτων. Επομένως, σε περίπτωση που περαιτέρω μεταβολή της στάθμης υπόγειων υδάτων θα οδηγούσε σε «*αδυναμία επίτευξης καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων*», ενεργοποιείται ο έλεγχος του Άρθρου 4.7.

Στην περίπτωση που η προτεινόμενη μεταβολή της στάθμης ενός ΥΥΣ, θα προκαλούσε υποβάθμιση ενός ποιοτικού στοιχείου ενός συνδεδεμένου ΕΥΣ, δεν θα υποβαθμιζόταν μόνο η ποσοτική κατάσταση του ΥΥΣ αλλά και του ΕΥΣ. Σε μια τέτοια περίπτωση ο έλεγχος του Άρθρου 4.7 θα πρέπει να καλύπτει και τα δύο ΥΣ.

Τέλος, **μεταβολές της στάθμης των υπόγειων υδάτων μπορεί επίσης να προκαλέσουν υποβάθμιση της χημικής κατάστασης των ΥΥΣ** (κριτήριο 4 παραπάνω), που οδηγεί σε υποβάθμιση τόσο της ποσοτικής κατάστασης όσο και της χημικής κατάστασης των ΥΥΣ. Μεταβολές της στάθμης υπόγειων υδάτων μπορεί επίσης να προκαλέσουν **έμμεσες επιπτώσεις** και αλλαγές στις γεωχημικές διαδικασίες που επηρεάζουν τη χημική κατάσταση.

- Σημειώνεται ότι το Άρθρο 4.7 **δεν εφαρμόζεται** όταν οι απορρίψεις ρύπων από σημειακές ή διάχυτες πηγές οδηγούν σε Κακή Χημική κατάσταση του ΥΥΣ

3.11.4 Προσωρινές επιδράσεις

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ έχει μεσοπρόθεσμη έως μακροπρόθεσμη προοπτική δεδομένου ότι η διαδικασία εφαρμογής της και η επίτευξη των στόχων που τίθενται σε αυτή αναφέρονται στην περίοδο 2000 - 2027. Στο πλαίσιο αυτό οι τροποποιήσεις που έχουν προσωρινό χαρακτήρα και είναι αντιστρεπτές δεν εμπίπτουν στο Άρθρο 4.7.

Μόνο μόνιμες και σημαντικές αλλαγές με μεσοπρόθεσμες έως μακροπρόθεσμες επιπτώσεις εμπίπτουν στο Άρθρο 4.7.

3.11.5 Έργα μικρού μεγέθους

Το μέγεθος του έργου δεν αποτελεί κριτήριο για την εφαρμογή του Άρθρου 4.7. Στο πλαίσιο του Άρθρου 4.7 εξετάζονται τα έργα σε σχέση με το αποτέλεσμά τους στην κατάσταση των επιφανειακών ή των υπογείων ΥΣ.

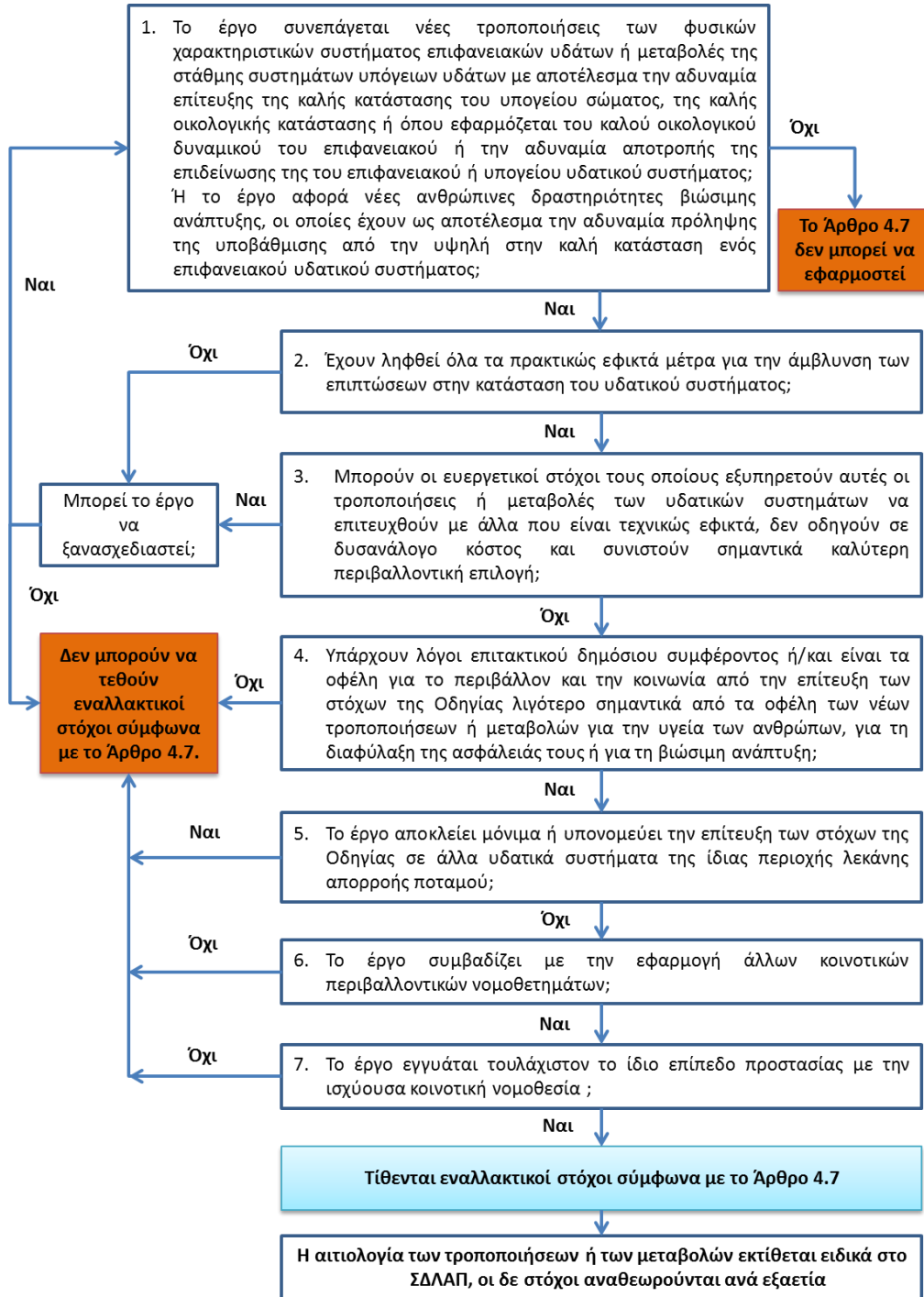
Η εξέταση γίνεται για το σύνολο των έργων που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 1.2 του ΚΚ- Μεθοδολογία Εξαιρέσεων 4.7.

Επισημαίνεται ότι για τα μικρά έργα αξιολογείται η σωρευτική τους επίδραση με βάση το μητρώο υδρομορφολογικών πιέσεων που έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των ΥΔ της χώρας.

Σχετικά με το πεδίο εφαρμογής του Άρθρου 4.7 και τα έργα που εξετάζονται βλέπε αναλυτικά στην παράγραφο 3.1.1 του ΚΚ- Μεθοδολογία Εξαιρέσεων 4.7.

3.11.6 Διάγραμμα ροής εφαρμογής του Άρθρου 4.7

Η διαδικασία εφαρμογής του Άρθρου 4.7 περιλαμβάνει τα βήματα που ορίζονται στο Διάγραμμα ροής του ΚΚ της ΕΕ για τις εξαιρέσεις (GD 20) που παρατίθεται παρακάτω.

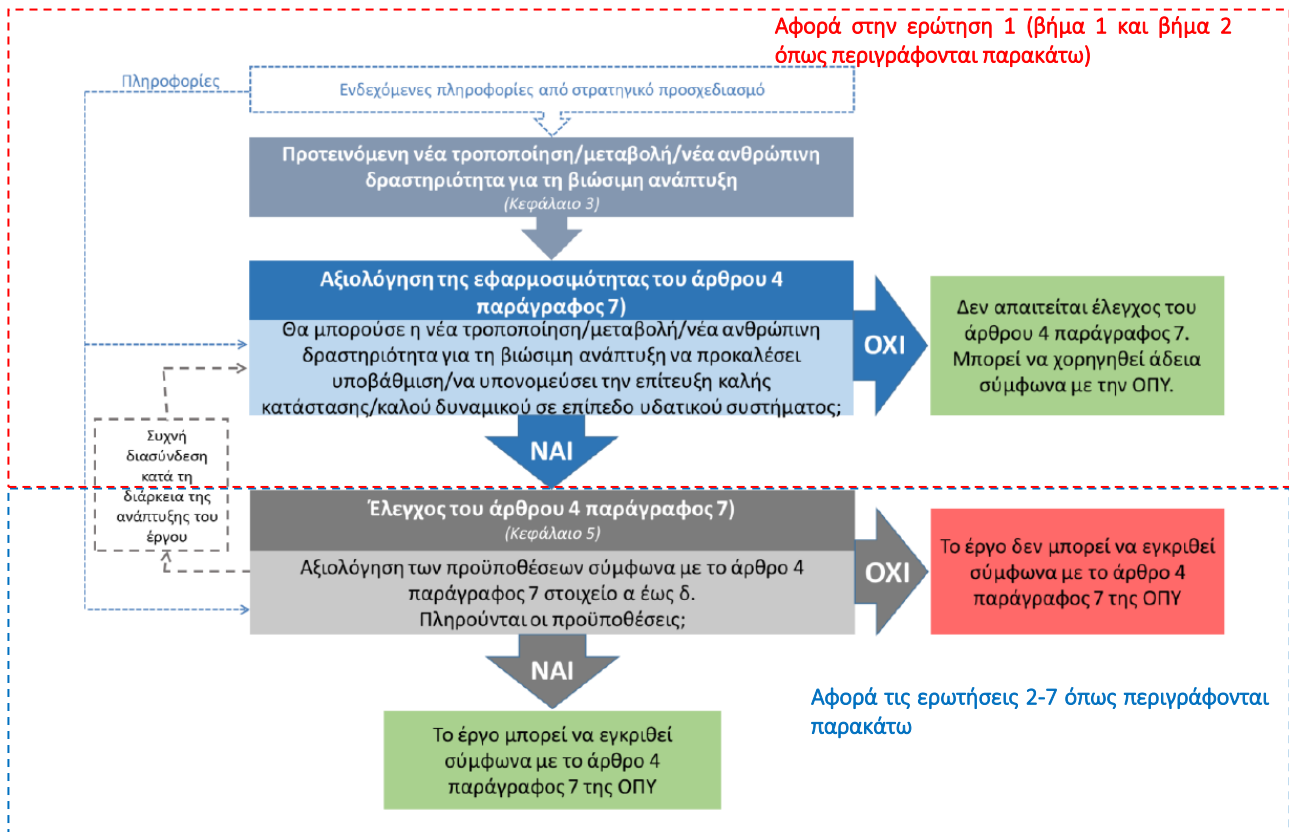

Σχήμα 3-4: Σταδιακή προσέγγιση εφαρμογής του Άρθρου 4.7.

Σύμφωνα με το ΚΚ της ΕΕ για τις Εξαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 7 (GD 36) το παραπάνω διάγραμμα που απεικονίζει την διαδικασία εφαρμογής του Άρθρου 4.7 περιλαμβάνει **πρακτικά 2 διακριτές ενότητες**.

1. Τον καθορισμό εάν απαιτείται ο έλεγχος όπως ορίζεται στο Άρθρο 4.7 της Οδηγίας ο οποίος γίνεται με την πρώτη ερώτηση του ανωτέρω διαγράμματος (**Αξιολόγηση Εφαρμοσιμότητας Άρθρου 4.7**)¹⁸
2. Τον έλεγχο υπαγωγής στο Άρθρο 4.7 της οδηγίας ο οποίος γίνεται στη συνέχεια με τις ερωτήσεις 2 – 7 εφόσον από την πρώτη ερώτηση προκύπτει ότι απαιτείται για το εξεταζόμενο έργο ή τροποποίηση.

Στο πλαίσιο αυτό το ανωτέρω διάγραμμα ροής μπορεί να παρουσιαστεί συνοπτικά ως ακολούθως (Πηγή: GD 36, σελ.17, τροποποιημένο).

Σχήμα 3-5 Διαδικασία εφαρμογής του Άρθρου 4.7 - GD 36

Με βάση τα ανωτέρω ο έλεγχος νέων προγραμματιζόμενων έργων για τυχόν υπαγωγή στο Άρθρο 4.7 εφαρμόζεται για το σύνολο των έργων και περιλαμβάνει τα βήματα τα οποία απεικονίζονται σχηματικά στα διαγράμματα που ακολουθούν και αναλύονται στα επιμέρους κεφάλαια του παρόντος που αναφέρονται σε κάθε βήμα.

Η διαδικασία υπαγωγής ή μη στο Άρθρο 4.7 έχει ως ακολούθως:

- Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας που ενδέχεται να προκαλέσει μεταβολές στα χαρακτηριστικά ενός ή περισσοτέρων ΥΣ με πιθανό αποτέλεσμα αυτό ή αυτά τα ΥΣ να μην δύνανται να πετύχουν τους

¹⁸ Αυτό είναι ένα βήμα προελέγχου για να προσδιοριστεί αν υπάρχει σχέση μεταξύ τυχόν σχετικών άμεσων ή/και έμμεσων επιπτώσεων στα διαφορετικά ποιοτικά στοιχεία που διαμορφώνουν την κατάσταση/το δυναμικό του σχετικού ΥΣ ή των σχετικών ΥΣ. Ο σκοπός αυτού του βήματος είναι να φιλτράρει ευρέως και να «αποκλείσει» έργα που σίγουρα δεν θα επηρεάσουν την κατάσταση/το δυναμικό του ΥΣ και να προσδιορίσει ποιοτικά στοιχεία που απαιτούν σε ένα δεύτερο βήμα (πεδίο πληροφορίας) περαιτέρω προσοχή για πιο λεπτομερείς έρευνες. Δίνει έμφαση στον προσδιορισμό στοιχείων και δευτερευόντων στοιχείων που έχουν ενδεχομένως επηρεαστεί προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι επακόλουθες αξιολογήσεις είναι αναλογικές.

στόχους της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, καταρτίζει κατάλληλο φάκελο τεκμηρίωσης ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στη μεθοδολογία στη συνέχεια και ο οποίος αποτελεί διακριτό παράρτημα της ΜΠΕ¹⁹.

- Μετά την υποβολή της ΜΠΕ²⁰ στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και στο πλαίσιο της διαδικασίας συλλογής γνωμοδοτήσεων από αρμόδιες-συναρμόδιες αρχές και υπηρεσίες ο φάκελος τεκμηρίωσης του σχετικού παραρτήματος της ΜΠΕ²¹ εξετάζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων, η οποία εξετάζει το περιεχόμενό του. Η Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει επιπλέον στοιχεία από τον φορέα του έργου με έγγραφο το οποίο κοινοποιεί υποχρεωτικά στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.
- Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων βάσει των στοιχείων του φακέλου και τυχόν πρόσθετων που ζητήθηκαν και υποβλήθηκαν εισηγείται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 περί εξαιρέσεων των υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από το υπό εξέταση έργο. Στην περίπτωση που η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων κρίνει ότι το υπό εξέταση έργο, παρόλο που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη επίτευξη των στόχων της Οδηγίας για ένα η περισσότερα ΥΣ, δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή των σχετικών ΥΣ σε εξαίρεση του Άρθρου 4.7, τότε η εισήγησή της περί μη υπαγωγής στο Άρθρο 4.7 έχει αρνητικό χαρακτήρα για την υλοποίηση του έργου και δεσμεύει την περιβαλλοντική αρχή²².
- Κατά την ως άνω περιγραφείσα διαδικασία η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων, ειδικά σε περιπτώσεις σύνθετου έργου ή/και σε περιπτώσεις, όπου η εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων σε ΥΣ χρήζει ειδικής ευρύτερης διερεύνησης.
- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας υπαγωγής ή μη του ή των σχετικών ΥΣ στο Άρθρο 4.7 καταγράφεται υποχρεωτικά στην ΑΕΠΟ²³ του έργου ή στην απόφαση μη έκδοσης ΑΕΠΟ, ανάλογα με το τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου και η σχετική απόφαση διαβιβάζεται από την αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης τόσο στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων όσο και στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων για να περιληφθεί στην Αναθεώρηση του οικείου ΣΔΛΑΠ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για έργα Εθνικής Σημασίας, ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος ο φορέας του έργου μπορεί να καταθέσει αίτημα αξιολόγησης της εφαρμοσιμότητας του 4.7 και τυχόν ελέγχου υπαγωγής ανεξάρτητα από τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης που αναφέρονται στα κεφάλαια 3.1 έως 3.7 του παρόντος (στο βαθμό που απαιτούνται όπως αναφέρεται στα κεφάλαια αυτά). Βάσει των ανωτέρω στοιχείων η Διεύθυνση Υδάτων βεβαιώνει την υπαγωγή ή όχι στο άρθρο 4.7 των επηρεαζόμενων ΥΣ. Σε περίπτωση εφαρμογής εξαίρεσης δυνάμει του Άρθρου 4.7 εκδίδεται σχετική απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από σχετική εισήγηση της Δ/σης Υδάτων.

¹⁹ Η της δήλωσης υπαγωγής του έργου σε ΠΠΔ

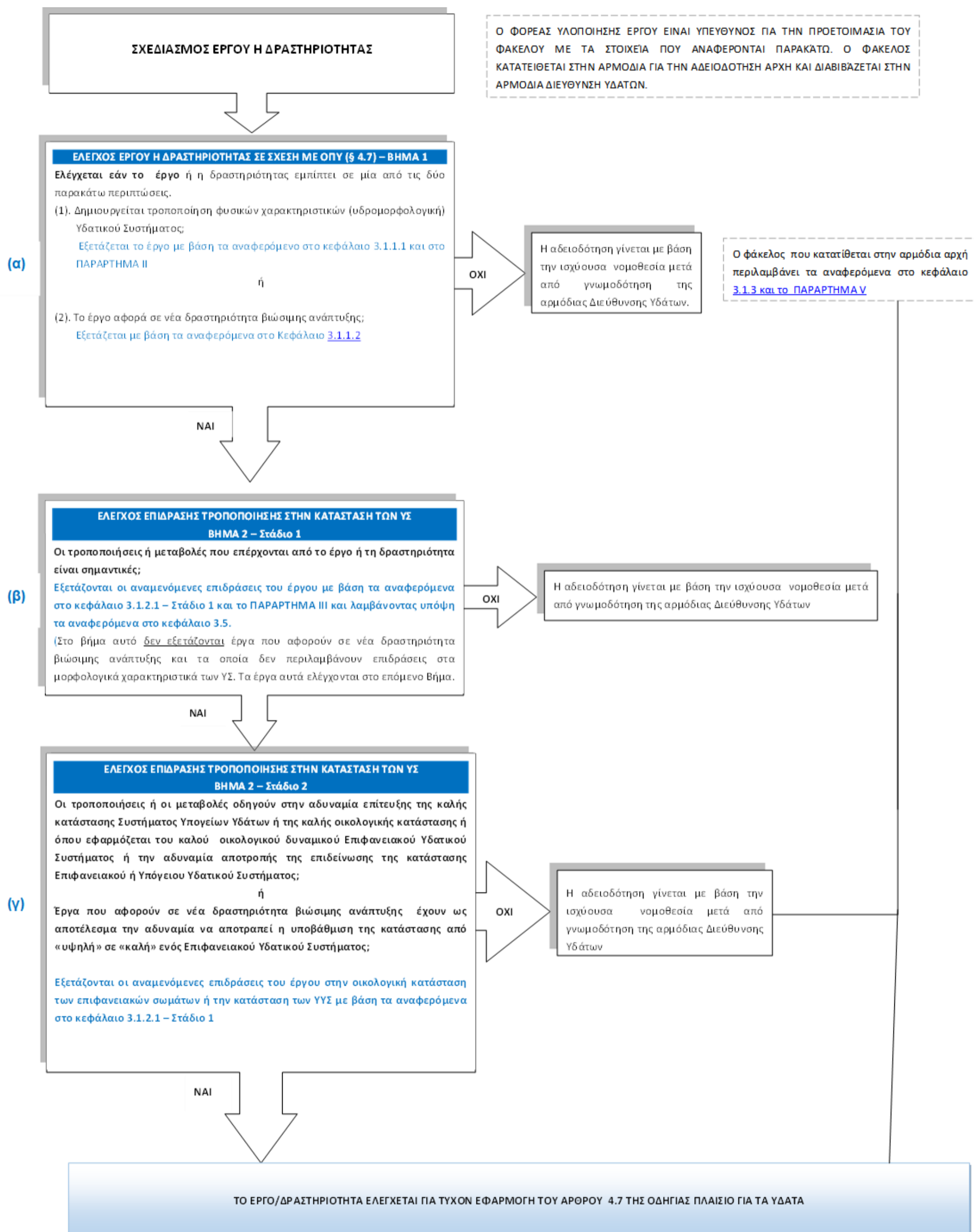
²⁰ Ομοίως

²¹ Ομοίως

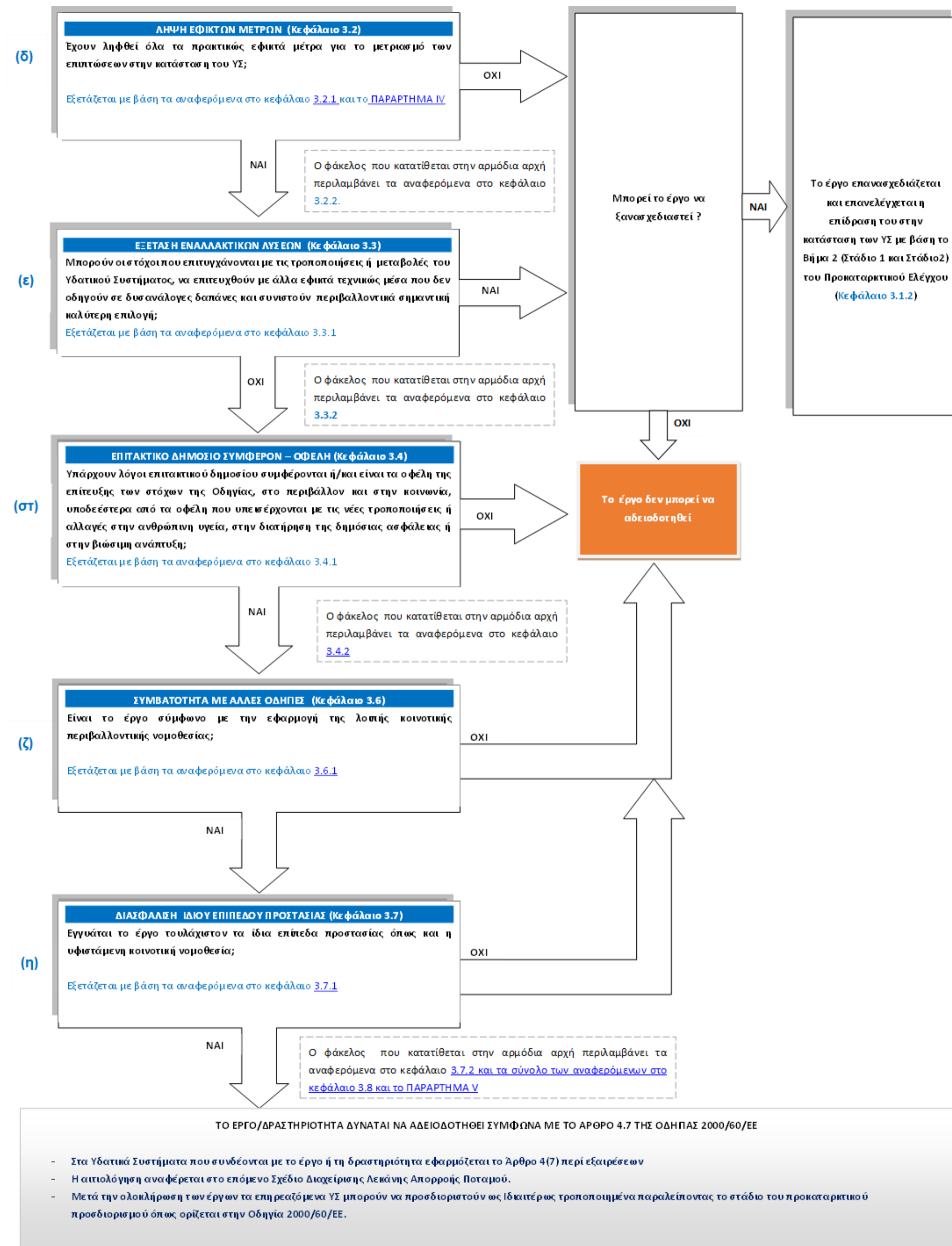
²² Η εισήγηση της Δ/σης Υδάτων αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της τα οποία περιλαμβάνουν τις ερωτήσεις 1 και 2 του διαγράμματος ροής της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 4.7 δηλαδή τα σημεία (α) – (δ) του διαγράμματος των επόμενων σελίδων. Για τα λοιπά θέματα γνωμοδοτούν οι καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

²³ Ή στον κατάλογο των εφαρμοζόμενων ΠΠΔ

Α. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΡΘΡΟΥ 4.7

Β. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΥΧΟΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΡΓΟΥ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4.7

3.11.6.1 Εφικτά μέτρα για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων

Η ανάλυση γίνεται σε επίπεδο έργου. Δίνονται όλα τα μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων στο περιβάλλον που λαμβάνονται κατά το σχεδιασμό των προγραμματιζόμενων έργων. Τα μέτρα που προβλέπονται θα πρέπει:

- να είναι τεχνικώς εφικτά,
- να μην οδηγούν σε δυσανάλογο κόστος και
- να είναι συμβατά με τη νέα τροποποίηση ή την ανθρώπινη δραστηριότητα βιώσιμης ανάπτυξης.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου παραθέτει κατάλογο των προβλεπόμενων μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων στα ύδατα που επηρεάζονται από το έργο.

Για να είναι δυνατό να καταρτιστεί τέτοιος κατάλογος θα πρέπει το έργο να βρίσκεται σε αρκετά ώριμο στάδιο σχεδιασμού. Για έργα που εμπíπτουν στη διαδικασία περιβαλλοντικής αξιολόγησης τέτοια μέτρα αναμένεται να έχουν καθοριστεί στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή/και στην ήδη ισχύουσα Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων..

Ως ένας προκαταρκτικός κατάλογος ενδεικτικών μέτρων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο κατάλογος που δίνεται στο Παράρτημα IV καθώς και τα μέτρα μετριασμού για την επίτευξη του ΚΟΔ όπως έχουν καθοριστεί από τη ΓΔΥ. Βέβαια, ο φορέας υλοποίησης του Έργου θα πρέπει να αξιολογήσει ποιες από τις παρεμβάσεις αυτές είναι τεχνικά εφικτές, δεν προκαλούν δυσανάλογο κόστος και είναι συμβατές με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά του προγραμματιζόμενου έργου.

Στο παράρτημα IV παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος ορισμένων τέτοιων μέτρων που δύνανται να ληφθούν για το μετριασμό των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Γενικά αναμένεται στον κατάλογο των μέτρων μετριασμού που προτείνεται από το φορέα υλοποίησης να περιλαμβάνονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές που εφαρμόζονται στο τομέα που εμπίπτει το έργο για την προστασία των υδάτων και των μορφολογικών χαρακτηριστικών, λαμβάνοντας βέβαια υπόψη τις ειδικές συνθήκες της περιοχής οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε τεχνική αδυναμία των τεχνικών αυτών ή σε υπέρογκες δαπάνες οι οποίες μπορεί να δημιουργήσουν μη βιωσιμότητα του έργου ή να δημιουργήσουν μεγάλες υπερβάσεις στον προϋπολογισμό κατασκευής των έργων. Κατά την αξιολόγηση, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες και εφόσον είναι δυνατό να παρουσιάζονται και τα μέτρα μετριασμού που έχουν αξιολογηθεί και τελικώς έχουν απορριφθεί.

Στην περίπτωση που η απάντηση στο ερώτημα 2 είναι αρνητική τότε είτε το έργο επανασχεδιάζεται, είτε δεν μπορεί να υλοποιηθεί δυνάμει του Άρθρου 4.7.

Η τεκμηρίωση της απάντησης που προκύπτει κατά τα ανωτέρω, θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία :

- Κατάλογο των δυνητικών μέτρων μετριασμού που εξετάστηκαν.
- Κατάλογο των μέτρων μετριασμού που θεωρήθηκαν τεχνικώς εφικτά και χωρίς δυσανάλογο κόστος και τα οποία εντάσσονται στο σχεδιασμό των έργων.

Οι λόγοι που απορρίφθηκαν μέτρα μετριασμού με την αντίστοιχη αιτιολόγηση.

3.11.6.2 Επιτακτικό (υπέρτερο) δημόσιο συμφέρον

Όπως αναγράφεται στο Πλαίσιο 4, κατά την εφαρμογή του πρώτου σκέλους του Άρθρου 4.7γ, Οι λόγοι για τις τροποποιήσεις ή τις μεταβολές πρέπει να υπαγορεύονται επιτακτικά από το δημόσιο συμφέρον. Η έννοια αυτή χρησιμοποιείται επίσης στην Οδηγία για τους οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ) και σε άλλο κοινοτικό δίκαιο. Αν και δεν υπάρχει νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την εφαρμογή αυτής της έννοιας στην οδηγία περί οικοτόπων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει «Μεθοδολογικές οδηγίες σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6.3 και 6.4 της οδηγίας για τους οικοτόπους 92/43/ ΕΟΚ: Αξιολόγηση των σχεδίων και έργων που επηρεάζουν σημαντικά τόπους Natura 2000»²⁴. Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό:

- Επιτακτικό δημόσιο συμφέρον δεν αποτελεί κάθε είδους δημόσιο συμφέρον κοινωνικού ή οικονομικού χαρακτήρα.
- Είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι το δημόσιο συμφέρον μπορεί να είναι επιτακτικό μόνο αν επιφέρει οφέλη που δεν είναι βραχυπρόθεσμοι χαρακτήρα. Βραχυπρόθεσμα οικονομικά συμφέροντα ή άλλα συμφέροντα που θα αποφέρουν μόνο βραχυπρόθεσμα οφέλη για την κοινωνία δεν μπορούν να θεωρηθούν επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος.

Ακόμη, όπως αναφέρεται στην οδηγία για τους οικοτόπους, αλλά και στο ανωτέρω καθοδηγητικό έγγραφο, είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι οι λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος αναφέρονται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα σχέδια ή τα έργα αποδεικνύονται απαραίτητα στο πλαίσιο:

- Δράσεων ή πολιτικών που αποσκοπούν στην προστασία θεμελιωδών αξιών για τη ζωή των πολιτών (υγεία, ασφάλεια, περιβάλλον).
- Θεμελιωδών πολιτικών για το κράτος και την κοινωνία.
- Διεξαγωγής δραστηριοτήτων οικονομικής ή κοινωνικής φύσεως, που πληρούν συγκεκριμένες υποχρεώσεις δημοσίων υπηρεσιών.

Οι κάτωθι κατηγορίες έργων ή προγραμμάτων κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες και εφόσον υπάρχει η απαραίτητη τεκμηρίωση μπορούν να θεωρηθούν ως επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος:

- έργα ή προγράμματα, για τα οποία υπάρχει αποδεδειγμένη δημόσια ή περιβαλλοντική ανάγκη,
- έργα ή προγράμματα που στοχεύουν ειδικά στη βελτίωση της δημόσιας υγείας ή / και της ασφάλειας,
- έργα ή προγράμματα που στοχεύουν ειδικά στη διαφύλαξη της ανθρώπινης ζωής και περιουσίας.

Για την αξιολόγηση του εξεταζόμενου έργου και την οριστική ένταξή του ως έργο επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος θα πρέπει το εξεταζόμενο έργο να εντάσσεται σε τουλάχιστον μία από τις ανωτέρω κατηγορίες.

²⁴http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/natura_2000_assess_en.pdf

3.11.6.3 Οφέλη από τη νέα τροποποίηση έναντι του οφέλους για το περιβάλλον

Στο Πλαίσιο 4, τίθεται το ερώτημα αν τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία από την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παράγραφο 4.1 (της Οδηγίας) είναι λιγότερο σημαντικά από τα οφέλη των νέων τροποποιήσεων ή των μεταβολών για την υγεία του ανθρώπου, για τη διαφύλαξη της ανθρώπινης ασφάλειας ή για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τα οφέλη που σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων της οδηγίας έχουν αποτυπωθεί στο κείμενο της ΕΕ για τους Περιβαλλοντικούς Στόχους της Οδηγίας που ετοιμάστηκε το 2005 στο πλαίσιο της Κοινής Στρατηγικής για την Εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ²⁵. Τα οφέλη αυτά περιλαμβάνουν τα ακόλουθα (βλ. αναλυτικά στο Κεφάλαιο 3 του ανωτέρω κειμένου):

- Προστασία και αναβάθμιση της υγείας και της βιοποικιλότητας των υδάτινων οικοσυστημάτων.
- Προστασία της ανθρώπινης υγείας (πόσιμο νερό, παραγωγή ποτών και τροφίμων, κολύμβηση, κατανάλωση ψαριών οστρακοειδών και θαλασσινών).
- Μείωση του κόστους χρήσης ύδατος και μείωση του κόστους επεξεργασίας και αποκατάστασης της ποιότητας των υδάτων.
- Βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών των υδάτων με βάση την αρχή ο ρυπαίνων πληρώνει.
- Βελτίωση της σχέσης κόστους αποτελεσματικότητας της διαχείρισης των υδάτων.
- Αύξηση των οικονομικών και των κοινωνικών ωφελειών που απορρέουν από τους υδατικούς πόρους.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής με την αύξηση της αξίας χρήσης των επιφανειακών υδάτων (π.χ. για τους επισκέπτες, τουρίστες, θαλάσσια σπορ).
- Μετριασμός των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή και εξασφάλιση ασφαλούς διάθεσης υδάτων για χρήση.
- Προώθηση των βιώσιμων χρήσεων και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε τομείς όπως οκοτουρισμός, αλιεία, διατήρηση της φύσης.

Εν κατακλείδι τα οφέλη από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ περιλαμβάνουν:

- Σε περίπτωση υποβάθμισης της κατάστασης ή του καλού δυναμικού, τα οφέλη και τις ευκαιρίες που χάνονται ως αποτέλεσμα αυτής της υποβάθμισης.
- Σε περίπτωση μη επίτευξης της καλής κατάστασης ή του καλού δυναμικού. τα οφέλη που προέρχονται εάν η επίτευξη της καλής κατάστασης η δυναμικού δεν αποτραπεί

Τα ανωτέρω ως κόστη, θα πρέπει να συγκριθούν με τα δυνητικά οφέλη που αναμένονται από τις νέες τροποποιήσεις ή μεταβολές στην ανθρώπινη υγεία στη διατήρηση της ανθρώπινης ασφάλειας ή στη βιώσιμη ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό επιπλέον κατηγορίες ωφελειών μπορούν να ληφθούν υπόψη όπως:

- Προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας (πχ σε περιπτώσεις που η μεταβολή προέρχεται από εγκαταστάσεις διάθεσης πόσιμου νερού).

²⁵ Environmental Objectives under the WFD, 2005

- Προστασία και αναβάθμιση της ανθρώπινης ασφάλειας (πχ σε περιπτώσεις που η μεταβολή προέρχεται από αντιπλημμυρικά έργα).
- Θετικές επιδράσεις στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσω μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου (πχ μεταβολές που προέρχονται από υδροηλεκτρικά έργα, ή έργα ναυσιπλοΐας).
- Θετικές επιδράσεις στη μείωση απόρριψης ρύπων ή σε άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους
- Άλλα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από το έργο

Συμπερασματικά μια ανάλυση του κόστους και του οφέλους του έργου προσαρμοσμένη στις ανάγκες της Οδηγίας είναι αναγκαία ώστε να αξιολογηθεί εάν τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία από την πρόληψη της επιδείνωσης της κατάστασης ή της αποκατάστασης του υδατικού συστήματος στην καλή κατάσταση είναι λιγότερο σημαντικά από τα οφέλη των νέων τροποποιήσεων ή μεταβολών στην ανθρώπινη υγεία, στη διαφύλαξη της ανθρώπινης ασφάλειας ή στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι απαραίτητη η χρηματική αποτίμηση του κόστους ή η ποσοτικοποίηση όλων των δαπανών και του οφέλους για να ληφθεί μια τέτοια απόφαση. Ο κατάλληλος συνδυασμός ποιοτικών, ποσοτικών και σε ορισμένες περιπτώσεις, στοιχείων αποτιμημένων σε χρήμα θα πρέπει να εξαρτάται από το τι είναι απαραίτητο για να εξαχθεί μια κρίση και τι είναι αναλογικό και εφικτό να συλλεχθεί.

Κατά τα ανωτέρω:

- Έργα που αφορούν στην ύδρευση, στην αντιπλημμυρική προστασία οικισμών και πολεοδομικών συγκροτημάτων, στην εξασφάλιση ασφαλούς μεταφοράς ανθρώπων και αγαθών, ή έργα που αποσκοπούν στην βελτίωση ή αποκατάσταση του περιβάλλοντος αναμένεται να καταλήξουν σε θετική απάντηση στην ερώτηση αυτή, δεδομένου ότι αποσκοπούν στην προστασία θεμελιωδών αξιών για τη ζωή των πολιτών (υγεία, ασφάλεια, περιβάλλον).
- Έργα που σχετίζονται με ειδικές πολιτικές για το κράτος και την κοινωνία όπως έργα που προάγουν την αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου, τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού σε συγκεκριμένες περιοχές, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του νησιωτικού πληθυσμού, την διατήρηση ή αύξηση του εισοδήματος παραγωγικών δραστηριοτήτων σε ευρύτερες περιοχές (πχ σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας), επίσης αναμένεται να καταλήξουν σε θετική απάντηση στην ερώτηση αυτή εφόσον περιλαμβάνονται σε βασικές πολιτικές κατευθύνσεις ή έχουν αποτιμηθεί ως θετικά τα οφέλη που αναμένονται από τα έργα σε σχέση με το κόστος μη επίτευξης των στόχων της Οδηγίας.

Εφόσον η απάντηση στην ερώτηση αυτή είναι θετική το έργο εξετάζεται στην ερώτηση 5. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης τότε δεν μπορούν να τεθούν εναλλακτικοί στόχοι σύμφωνα με το Άρθρο 4.7.

4 ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 4.4 ΣΤΑ ΣΔΛΑΠ ΤΟΥ 2021 ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΤΟΥ 2027

Η Οδηγία εξακολουθεί να ισχύει και μετά το 2027. Οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των ΣΔΛΑΠ και των Προγραμμάτων Μέτρων δεν έχουν ρήτρα λήξης ισχύος. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη καλούνται να συνεχίσουν να ενημερώνουν αυτά τα έγγραφα σχεδιασμού κάθε 6 χρόνια μετά το 2027. Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, **οι χρονικές παρατάσεις σύμφωνα με το Άρθρο 4.4 μπορούν να εφαρμοστούν έως το 2027, αλλά όχι αργότερα, εκτός από τις περιπτώσεις που οι φυσικές συνθήκες είναι τέτοιες ώστε οι στόχοι να μην μπορούν να επιτευχθούν εντός αυτής της περιόδου.**

Το Καθοδηγητικό Κείμενο Νο 20 σχετικά με τις εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους παρέχει ήδη κατευθύνσεις για αυτό το θέμα. Ωστόσο, εξακολούθησαν να υφίστανται διαφορετικές κατανοήσεις μεταξύ των κρατών μελών και των κρατών μελών και της Επιτροπής της ΕΕ σχετικά με τις λεπτομέρειες και τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για την εφαρμογή των χρονικών παρατάσεων του Άρθρου 4.4 στα ΣΔΛΑΠ του 2021. Αυτό οδήγησε στην ανησυχία των κρατών μελών ότι θα μπορούσαν να αισθάνονται υποχρεωμένα, στα ΣΔΛΑΠ του 2021, να αυξήσουν την προσφυγή στις εξαιρέσεις του άρθρου 4.5, που επιτρέπουν τον καθορισμό λιγότερο αυστηρών στόχων για συγκεκριμένα ΥΣ υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε συνολική μείωση των φιλοδοξιών για την εφαρμογή της Οδηγίας.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι Διευθυντές Υδάτων και το Συμβούλιο επανέλαβαν την υποστήριξή τους στους στόχους της Οδηγίας και τη δέσμευσή τους να βρουν έναν νομικά ορθό τρόπο που θα καθιστά δυνατή τη συνέχιση μιας φιλόδοξης εφαρμογής έως το 2027 και μετά. Η πλήρης κατανόηση των διατάξεων της Οδηγίας είναι επομένως σημαντική για τα ΣΔΛΑΠ του 2021, τα οποία θα εκπονηθούν λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έκθεσης εφαρμογής του 2018.

Το **Ad-hoc Strategic Group (ASG) (Μάλτα 15-16 Ιουνίου 2017)** συνέταξε σχετικό έγγραφο, με βάση τους παραπάνω προβληματισμούς, συμπληρώνοντας το Καθοδηγητικό Κείμενο Νο 20 και επικεντρώθηκε στη διευκρίνιση της χρήσης του Άρθρου 4.4 στα 3^α ΣΔΛΑΠ εξετάζοντας παράλληλα ορισμένα πρακτικά ζητήματα όσον αφορά την προθεσμία του 2027.

Τα κυριότερα συμπεράσματα του εν λόγω κειμένου είναι τα ακόλουθα:

- Τίποτα δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις χρονικές παρατάσεις του Άρθρου 4.4 στα ΣΔΛΑΠ του 2021 για λόγους «τεχνικής εφικτότητας» ή/και «δυσανάλογου κόστους» για την επίτευξη καλής κατάστασης ή δυναμικού **έως το 2027**. Το 2021 είναι η προθεσμία για τη 2^η επικαιροποίηση των ΣΔΛΑΠ, και αποτελεί την τελική δυνατότητα εφαρμογής χρονικών παρατάσεων (εκτός από λόγους φυσικών συνθηκών). Κάθε ΥΣ που δεν είναι σε καλή κατάσταση ή δυναμικό έως το 2015 ή το 2021 μπορεί να υπόκειται σε αιτιολογημένη χρονική παράταση βάσει του Άρθρου 4.4. Δηλαδή, η Οδηγία, ως έχει, επιτρέπει την εφαρμογή του Άρθρου 4.4 χρονικές παρατάσεις στα ΣΔΛΑΠ του 2021 για λόγους «τεχνικής εφικτότητας» ή/και «δυσανάλογου κόστους» με στόχο τη **σταδιακή επίτευξη καλής κατάστασης ή δυναμικού έως το 2027** ή αργότερα στις περιπτώσεις που οι «φυσικές συνθήκες» εμποδίζουν την επίτευξη έως το 2027.
- Το Άρθρο 4.4 επιτρέπει την παράταση της προθεσμίας για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της καλής κατάστασης ή του δυναμικού εάν «οι φυσικές συνθήκες δεν επιτρέπουν έγκαιρες βελτιώσεις στην κατάσταση του υδατικού συστήματος». Αυτή η διάταξη προϋποθέτει **ότι τα μέτρα έχουν ληφθεί (το αργότερο έως το 2027)**, αλλά τα χαρακτηριστικά του ΥΣ είναι τέτοια

ώστε η μετάβαση στην καλή κατάσταση ή δυναμικό αναμένεται να διαρκέσει μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

- Σε αντίθεση με τους άλλους δύο λόγους για την παράταση της προθεσμίας στο Άρθρο 4.4 («δυσανάλογο κόστος» και «τεχνική εφικτότητα»), δεν υπάρχει χρονικό όριο στην Οδηγία για λόγους «φυσικών συνθηκών». Αυτό αναγνωρίζει ότι, μερικές φορές μετά από δεκαετίες μη βιώσιμων πρακτικών, ορισμένα ΥΣ μπορεί να χρειαστούν μεγάλα χρονικά διαστήματα για να ανακάμψουν αφού ληφθούν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα. Για παράδειγμα, η υφιστάμενη ρύπανση ή η υποβάθμιση του οικοσυστήματος από προηγούμενες δραστηριότητες μπορεί να δυσχεράνει την επίτευξη του στόχου έως το 2027 στο επηρεαζόμενο ΥΣ, ακόμη και όταν εφαρμόστηκαν τα μέτρα που αρχικά θεωρήθηκαν επαρκή.
- Τα ΣΔΛΑΠ του 2021 θα περιέχουν μέτρα για τη βελτίωση της κατάστασης των ΥΣ ή την πρόληψη της επιδείνωσής για την επίτευξη των στόχων **έως το 2027**, εκτός εάν είναι ήδη γνωστό ότι απαιτείται περισσότερος χρόνος λόγω φυσικών συνθηκών.

Πρέπει να επιδιώκεται από τα κράτη μέλη η διατήρηση του υψηλού επιπέδου φιλοδοξίας της Οδηγίας στα ΣΔΛΑΠ του 2021 και μετά το 2027, αποφεύγοντας έτσι τη μείωση των στόχων και την ευρεία χρήση των εξαιρέσεων του Άρθρου 4.5.

5 ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ WFD REPORTING GUIDANCE (2022)

5.1 ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΣ

Όπως αναφέρει και το **WFD Reporting Guidance 2022 (V5.7)** στο πλαίσιο της υποβολής στοιχείων για τα 3^α ΣΔΛΑΠ (ΣΔΛΑΠ 2021) για κάθε επιφανειακό ΥΣ προσδιορίζεται η περίοδος κατά την οποία θα επιτευχθεί η καλή οικολογική κατάσταση ή το καλό οικολογικό δυναμικό. Έτσι, γίνεται η επιλογή του «2021 ή νωρίτερα» εφόσον η καλή οικολογική κατάσταση ή το καλό οικολογικό δυναμικό έχουν ήδη επιτευχθεί μέχρι το 2021.

Στην περίπτωση, που η καλή οικολογική κατάσταση ή το καλό οικολογικό δυναμικό δεν έχουν επιτευχθεί μέχρι το 2021 θα πρέπει να δηλωθεί η περίοδος κατά την οποία αναμένεται ότι θα επιτευχθεί πλήρως η καλή οικολογική κατάσταση ή το δυναμικό, **και όχι η ημερομηνία που σχετίζεται με τις μεμονωμένες εξαιρέσεις**. Πιθανές επιλογές αποτελούν:

- 2022-2027
- Μετά το 2027
- Άγνωστο
- Λιγότερο αυστηροί στόχοι, που έχουν ήδη επιτευχθεί

Επισημαίνονται τα εξής:

Οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.4 σχετίζονται με την παράταση των προθεσμιών. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, στοιχείο γ) της Οδηγίας, **η αναβολή της επίτευξης των στόχων πέραν του 2027 είναι δυνατή μόνο λόγω φυσικών συνθηκών**.

Εάν εφαρμοστούν οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.5, θα πρέπει να δηλωθεί η περίοδος κατά την οποία αναμένεται να επιτευχθεί ο λιγότερο αυστηρός στόχος. Εάν ο λιγότερο αυστηρός στόχος έχει ήδη επιτευχθεί, επιλέγονται «λιγότερο αυστηροί στόχοι που έχουν ήδη επιτευχθεί».

Αν οι εξαιρέσεις των Άρθρων 4.4, 4.5 και/ή 4.7 ισχύουν για την οικολογική κατάσταση/δυναμικό ενός επιφανειακού ΥΣ τότε δηλώνονται οι σημαντικές πιέσεις, που προκαλούν αποτυχία προκειμένου να δικαιολογηθεί η εξαίρεση.

Περισσότερες από μία εξαιρέσεις μπορεί να ισχύουν για ένα επιφανειακό ΥΣ και να αφορούν σε διαφορετικά ποιοτικά στοιχεία. Εάν έχουν τεθεί λιγότερο αυστηροί στόχοι βάσει του άρθρου 4.5 για ορισμένα ποιοτικά στοιχεία και έχει εφαρμοστεί χρονική παράταση βάσει του άρθρου 4.4 για άλλα ποιοτικά στοιχεία, πρέπει να δηλωθεί η περίοδος κατά την οποία αναμένεται να επιτευχθούν και οι δύο στόχοι: καλή κατάσταση ή δυναμικό για τα ποιοτικά στοιχεία βάσει του άρθρου 4.4 και λιγότερο αυστηροί στόχοι βάσει του 4.5.

Ομοίως, στην περίπτωση, που η **καλή χημική κατάσταση** δεν έχει επιτευχθεί μέχρι το 2021 θα πρέπει να δηλωθεί η περίοδος κατά την οποία αναμένεται ότι θα επιτευχθεί πλήρως η καλή χημική κατάσταση και όχι η ημερομηνία που σχετίζεται με τις μεμονωμένες εξαιρέσεις. Πιθανές επιλογές αποτελούν:

- 2022-2027
- Μετά το 2027
- Άγνωστο
- Λιγότερο αυστηροί στόχοι, που έχουν ήδη επιτευχθεί

Ωστόσο, σημειώνονται τα εξής:

Οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.4 σχετίζονται με την παράταση των προθεσμιών. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, στοιχείο γ) της Οδηγίας, η αναβολή της επίτευξης των στόχων πέραν του 2027 (2 ενημερώσεις του ΣΔΛΑΠ) είναι δυνατή **μόνο λόγω φυσικών συνθηκών**.

Εάν ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.5, θα πρέπει να δηλωθεί η περίοδος κατά την οποία αναμένεται να επιτευχθεί ο λιγότερο αυστηρός στόχος. Εάν ο λιγότερο αυστηρός στόχος έχει ήδη επιτευχθεί θα πρέπει να επιλεχθεί το «Λιγότερο αυστηροί στόχοι που έχουν ήδη επιτευχθεί».

Περισσότερες από μία εξαιρέσεις μπορούν να ισχύουν για κάθε ουσία της Οδηγίας 2008/105/ΕΚ που προκαλεί αποτυχία της καλής χημικής κατάστασης (οι εξαιρέσεις δεν αφορούν στις νέες ουσίες που προσέθεσε η Οδηγία 2013/39/ΕΕ). Οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.6 μπορούν να δηλωθούν εφόσον είναι σχετικές με τη χημική κατάσταση (π.χ. ατυχήματα). Οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.7 δεν σχετίζονται με την χημική κατάσταση και επομένως δεν μπορούν να δηλωθούν.

Περισσότερες από μία εξαιρέσεις μπορούν να ισχύουν για κάθε ουσία της Οδηγίας 2008/105/ΕΚ που προκαλεί αποτυχία της καλής χημικής κατάστασης.

Οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.6 μπορούν να δηλωθούν εφόσον είναι σχετικές με τη χημική κατάσταση (π.χ. ατυχήματα). Οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.7 δεν σχετίζονται με την χημική κατάσταση και επομένως δεν μπορούν να δηλωθούν.

Εάν έχουν τεθεί λιγότερο αυστηροί στόχοι βάσει του άρθρου 4.5 για ορισμένες ουσίες της Οδηγίας 2008/105/ΕΚ και έχει εφαρμοστεί χρονική παράταση βάσει του άρθρου 4.4 για άλλες ουσίες της Οδηγίας 2008/105/ΕΚ, πρέπει να δηλωθεί η περίοδος κατά την οποία αναμένεται να επιτευχθούν και οι δύο στόχοι: καλή χημική κατάσταση βάσει του άρθρου 4.4 και λιγότερο αυστηροί στόχοι για ουσίες βάσει του άρθρου 4.5.

Αν οι εξαιρέσεις των Άρθρων 4.4 ή 4.5 ισχύουν για τη χημική κατάσταση ενός επιφανειακού ΥΣ τότε δηλώνονται οι σημαντικές πιέσεις, που προκαλούν αποτυχία προκειμένου να δικαιολογηθεί η εξαίρεση.

5.2 ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΥΣ

Όπως αναφέρει και το WFD Reporting Guidance 2022 (V5.5) στο πλαίσιο της υποβολής στοιχείων για τα 3^α ΣΔΛΑΠ (ΣΔΛΑΠ 2021) για κάθε Υπόγειο ΥΣ προσδιορίζεται η περίοδος κατά την οποία θα επιτευχθεί η καλή ποσοτική κατάσταση. Έτσι, γίνεται η επιλογή του «2021 ή νωρίτερα» εφόσον η καλή ποσοτική κατάσταση έχει ήδη επιτευχθεί μέχρι το 2021.

Στην περίπτωση, που η καλή ποσοτική κατάσταση δεν θα έχει επιτευχθεί μέχρι το 2021, θα πρέπει να δηλωθεί η περίοδος κατά την οποία αναμένεται ότι θα επιτευχθεί πλήρως η καλή οικολογική κατάσταση ή το δυναμικό, και όχι η ημερομηνία που σχετίζεται με τις μεμονωμένες εξαιρέσεις. Πιθανές επιλογές αποτελούν:

- 2022-2027
- Μετά το 2027
- Άγνωστο
- Λιγότερο αυστηροί στόχοι, που έχουν ήδη επιτευχθεί

Ωστόσο, ισχύουν τα ακόλουθα:

Οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.4 σχετίζονται με την παράταση των προθεσμιών. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, στοιχείο γ) της Οδηγίας, **η αναβολή της επίτευξης των στόχων πέραν του 2027 είναι δυνατή μόνο λόγω φυσικών συνθηκών.**

Εάν ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.5, θα πρέπει να δηλωθεί η περίοδος κατά την οποία αναμένεται να επιτευχθεί ο λιγότερο αυστηρός στόχος. Εάν ο λιγότερο αυστηρός στόχος έχει ήδη επιτευχθεί, επιλέγονται «Λιγότερο αυστηροί στόχοι που έχουν ήδη επιτευχθεί».

Περισσότερες από μία, εξαιρέσεις μπορεί να ισχύουν για ένα ΥΥΣ.

Αν οι εξαιρέσεις των Άρθρων 4.4, 4.5 και /ή 4.7 ισχύουν για την ποσοτική κατάσταση ενός ΥΥΣ, τότε δηλώνονται οι σημαντικές πιέσεις, που προκαλούν αποτυχία προκειμένου να δικαιολογηθεί η εξαίρεση.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τη χημική κατάσταση των ΥΥΣ.

Οι εξαιρέσεις του άρθρου 4.7 δεν σχετίζονται με τη χημική κατάσταση και επομένως δεν μπορούν να δηλωθούν.

Για κάθε εξαίρεση του **Άρθρου 6.3 της Οδηγίας για τα ΥΥΣ ή των Άρθρων 4.4 και 4.5 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ**, που αφορά στη χημική κατάσταση, θα πρέπει να δηλώνονται οι σημαντικές πιέσεις, που προκαλούν αποτυχία προκειμένου να δικαιολογηθεί η εξαίρεση.

6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 4.4 ΕΩΣ 4.6 ΤΗΣ 3ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΔΛΑΠ

6.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η Οδηγία θέτει ως στόχο να επιτευχθεί η καλή κατάσταση ή το καλό οικολογικό δυναμικό για το 100% των ΥΣ έως το 2015 ή αργότερα, αν συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι εξαιρέσεων. Ο στόχος της καλής κατάστασης θα πρέπει να επιβεβαιώνεται από τα δεδομένα του προγράμματος παρακολούθησης. Μπορεί να υπάρξουν ΥΣ για τα οποία ο στόχος της καλής κατάστασης δεν επιβεβαιώνεται πλέον από τα δεδομένα του δικτύου παρακολούθησης ή τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι η εξαίρεση δεν είναι πια απαραίτητη στην παρούσα αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ.

Νέοι κανόνες για την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης έχουν εισαχθεί με την Οδηγία 2013/39/ΕΕ για τις ουσίες προτεραιότητας. Η επίτευξη της καλής χημικής κατάστασης με τη συνεκτίμηση των νέων κανόνων αξιολόγησης (νέες παράμετροι και νέα πρότυπα ποιότητας) ορίζεται το 2027 όταν η κατάσταση υποβαθμιστεί λόγω των αλλαγών, που επιφέρει η Οδηγία. Στο πλαίσιο της 3^{ης} αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ είναι δυνατή η παράταση των προθεσμιών για την επίτευξη καλής χημικής έως το 2033 για τις ουσίες με αριθμό 2, 5, 15, 20, 22, 23 και 28 (ουσίες για τις οποίες ορίζονται αναθεωρημένα, αυστηρότερα ΠΠΠ) για οποιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένων του «δυσανάλογου κόστους» και της «τεχνικής εφικτότητας».

Συνοψίζοντας, για τις περιπτώσεις όπου η καλή κατάσταση/δυναμικό δεν μπορεί να επιτευχθεί μετά τους 3 κύκλους των 6 ετών που τελειώνουν με αυτόν τον κύκλο 2022-2027, οι εξαιρέσεις που παραμένουν δυνατές (πέρα από την ιδιαίτερη περίπτωση για την καλή χημική κατάσταση που αναφέρεται παραπάνω) είναι επομένως ως εξής:

- παράταση της προθεσμίας, σε περίπτωση επίτευξης του στόχου πέραν του του 3^{ου} κύκλου (2027), **αποκλειστικά για λόγους «φυσικών συνθηκών»**, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή **όλα τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη καλής κατάστασης και εφαρμόζονται** μέχρι το τέλος του 3^{ου} κύκλου και ότι η ζητούμενη παράταση είναι **σχετική μόνο με τον χρόνο απόκρισης του μέσου** και αυτό είναι ανεξάρτητο από τον αριθμό των κύκλων που απαιτούνται για την επίτευξη της καλής κατάστασης (Άρθρο 4.4),
- καθορισμός «λιγότερο αυστηρών στόχων» με βάση κατάλληλα, προφανή και διαφανή κριτήρια (Άρθρο 4.5),
- εφαρμογή του άρθρου 4.6 το οποίο προβλέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τη δυνατότητα προσωρινής υποβάθμισης της κατάστασης των ΥΣ σε ορισμένες περιπτώσεις, οι οποίες είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί,
- εφαρμογή του άρθρου 4.7, όπως αναλύεται στο Μέρος Β της μεθοδολογίας των εξαιρέσεων.

Προκειμένου να προσδιοριστούν τα ΥΣ που ενδέχεται να υπόκεινται σε εξαίρεση **με καθορισμό λιγότερο αυστηρών στόχων** πρέπει:

- ένα ή περισσότερα ποιοτικά στοιχεία είναι σε μέτρια, ελλιπή ή κακή κατάσταση στην πιο πρόσφατη αξιολόγηση.
- ο κίνδυνος μη επίτευξης των στόχων της καλής κατάστασης στο τέλος του 2027 οφείλεται αποδεδειγμένα σε ανθρώπινες δραστηριότητες.

- τα μέτρα που προβλέπονται στο πρόγραμμα μέτρων 2022-2027 για την επίτευξη καλής κατάστασης το 2027 είναι τεχνικά ανέφικτα ή με δυσανάλογο κόστος, να ολοκληρωθούν μέχρι το 2027.

Αυτή η εξαίρεση από τον στόχο καλής κατάστασης αντιστοιχεί σε έναν στόχο «ενδιάμεσης» κατάστασης έως το 2027 για ένα συγκεκριμένο ποιοτικό στοιχείο. Δεν θέτει υπό αμφισβήτηση τον στόχο της επίτευξης καλής κατάστασης μακροπρόθεσμα για όλα τα υδατικά συστήματα, αλλά αυτός ο στόχος θα πρέπει να τεθεί σε μια πιο μακροπρόθεσμη τροχιά.

Ένας λιγότερο αυστηρός στόχος δεν σημαίνει διακοπή της δράσης: απαιτεί τον προσδιορισμό των μέτρων που θα εφαρμοστούν κατά τον κύκλο 2022-2027 για τη μείωση των επιπτώσεων των σημαντικών πιέσεων και την επίτευξη του **ενδιάμεσου στόχου** προς την καλή κατάσταση σε ρεαλιστικό και εφικτό χρονικό διάστημα. Όλα τα μέτρα που συμβάλλουν στη βελτίωση της κατάστασης του σχετικού ΥΣ πρέπει επομένως να κινητοποιηθούν, εάν είναι απαραίτητο με την κατανομή τους σε πολλούς κύκλους των 6 ετών.

Στην 2^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ, μπορούν να τεθούν λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχους στις περιπτώσεις που η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων είναι τεχνικά ανέφικτη ή με δυσανάλογο κόστος, τηρώντας **όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις**:

1. οι ανάγκες που καλύπτονται από την ανθρώπινη δραστηριότητα που επηρεάζει την κατάσταση των ΥΣ δεν μπορούν να καλυφθούν με άλλα μέσα που έχουν λιγότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή να υλοποιηθούν με κόστος που δεν είναι δυσανάλογο,
2. οι εξαιρέσεις από τους στόχους οφείλονται αυστηρά στην φύση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων ή τη ρύπανση,
3. οι εξαιρέσεις δεν επιφέρουν περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης του ΥΣ.

Ο καθορισμός ενός λιγότερο αυστηρού στόχου πρέπει να αιτιολογείται με βάση την τεχνική εφικτότητα ή το δυσανάλογο κόστος και με τον προσδιορισμό των ποιοτικών στοιχείων της οικολογικής, χημικής ή ποσοτικής κατάστασης ενός ΥΣ για τα οποία δεν μπορεί να επιτευχθεί το όριο για την καλή κατάσταση. Οι εξαιρέσεις αφορούν μόνο αυτό (ή αυτά) τα ποιοτικά στοιχεία. Ο στόχος της καλής κατάστασης ή του καλού δυναμικού διατηρείται για τα λοιπά ποιοτικά στοιχεία του ΥΣ. Οι λιγότερο αυστηροί στόχοι αναθεωρούνται στην επόμενη ενημέρωση του ΣΔΛΑΠ, δηλαδή το 2027.

6.2 ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Με βάση το ανωτέρω πλαίσιο, εντοπίζονται τα ΥΣ:

- τα οποία ταξινομήθηκαν σε καλή κατάσταση το 2015 ή το 2021.
- τα οποία θα πετύχουν την καλή κατάσταση στα τέλη του 2027 (Άρθρο 4.4).
- τα οποία θα πετύχουν την καλή κατάσταση μετά το 2027, με την επιφύλαξη παράτασης προθεσμίας λόγω «φυσικών συνθηκών» (Άρθρο 4.4).
- τα οποία δεν θα πετύχουν καλή κατάσταση μέχρι το τέλος του 2027 και για τα οποία προτείνονται λιγότερο αυστηροί στόχοι στο τέλος του 2027, επειδή ο αντίκτυπος των πιέσεων που περιορίζουν την επίτευξη καλής κατάστασης θα συνεχιστεί και μετά το 2027 (Άρθρο 4.5).

- τα οποία δεν πέτυχαν την καλή κατάσταση μέχρι το τέλος του 2021, επειδή κατά την διάρκεια του κύκλου 2017-2021 έλαβε χώρα κάποιο απρόβλεπτο γεγονός (φυσική καταστροφή ή ατύχημα) (Άρθρο 4.6).
- τα οποία δεν θα πετύχουν την καλή κατάσταση μέχρι το τέλος του 2027 λόγω νέων έργων/δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (Άρθρο 4.7).

Για όλα τα ΥΣ που δεν έχουν επιτύχει καλή κατάσταση από το 2015 ή το 2021, η αιτιολόγηση της **"τεχνικής εφικτότητας"** (Άρθρο 4.4 ή άρθρο 4.5) δύναται να έχει εφαρμογή στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Έλλειψη γνώσης της αιτίας της υποβάθμισης.
- Δεν υπάρχουν γνωστά μέτρα για την μείωση των υφιστάμενων πιέσεων στο ΥΣ.
- Απουσία τεχνογνωσίας (π.χ. τεχνολογία που δεν είναι ακόμα διαθέσιμη, έρευνα σε εξέλιξη) ή «οικονομικά αποδοτικής» τεχνογνωσίας (κατόπιν ανάλυσης κόστους-αποτελεσματικότητας) για την μείωση των υφιστάμενων πιέσεων στο ΥΣ.
- Έλλειψη Φορέα Έργου (ευθύνης, κυριότητας).
- Ύπαρξη Φορέα Έργου, αλλά το μέτρο θα πρέπει να συνεχιστεί και πέραν του κύκλου 2022- 2027 (π.χ. η πολυπλοκότητα των μέτρων δεν επιτρέπει την ολοκλήρωσή τους εντός του χρονικού πλαισίου του κύκλου).
- Ύπαρξη Φορέα Έργου, αλλά οι καθυστερήσεις που συνδέονται με προκαταρκτικές μελέτες διοικητικές διαδικασίες ή διαβουλεύσεις επιμηκύνουν τη διάρκεια της δράσης πέραν του κύκλου.
- Ύπαρξη Φορέα Έργου, αλλά ο καθορισμός των μέτρων θα διαρκέσει περισσότερο από τη διάρκεια του κύκλου.

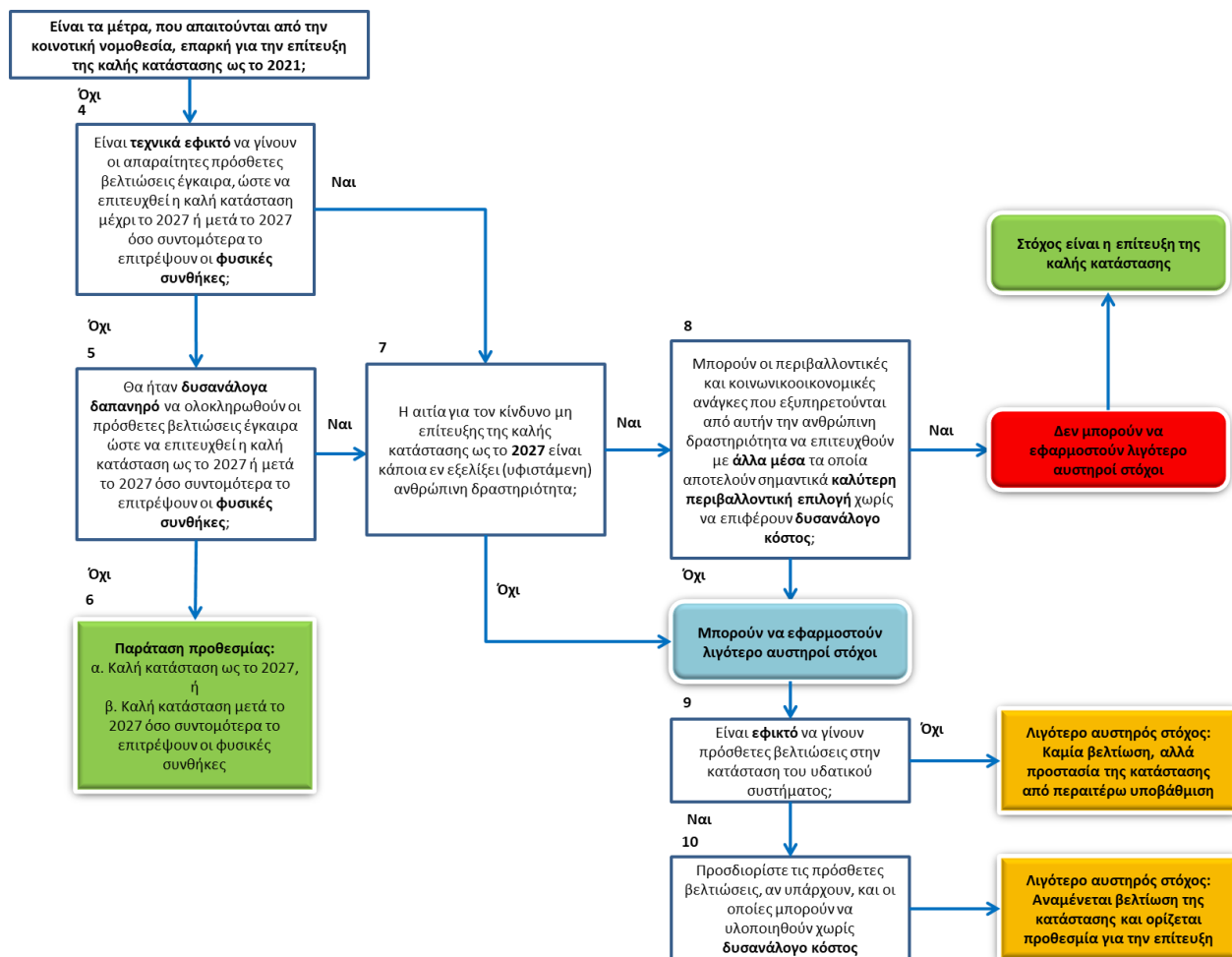
Ο λόγος **«φυσικές συνθήκες»** επικαλείται ειδικότερα για να ληφθεί υπόψη ο απαιτούμενος χρόνος ώστε τα μέτρα, αφού εφαρμοστούν, να επιφέρουν τις επιθυμητές επιπτώσεις:

- για τα επιφανειακά νερά, είναι ο χρόνος υστέρησης για την αποκατάσταση της κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ ο οποίος μπορεί να εξαρτάται από το χρόνο υστέρησης επιμέρους ποιοτικών στοιχείων (π.χ. χρόνος υστέρησης για τη μείωση της ρύπανσης μετά την εφαρμογή των μέτρων), αλλά και στις αλληλεξαρτήσεις τους (π.χ. χρόνος υστέρησης για τον εκ νέου αποικισμό των ειδών μετά από την αποκατάσταση υδρομορφολογικών διεργασιών και οικотόπων).
- για τα υπόγεια ύδατα, είναι ο χρόνος απόκρισης του περιβάλλοντος που απαιτείται για να επιτευχθεί καλή χημική κατάσταση. Περιλαμβάνει τους χρόνους μετανάστευσης των ρύπων στο έδαφος, στην ακόρεστη ζώνη και στον υδροφόρο ορίζοντα, αφού ληφθούν τα μέτρα μείωσης εισαγωγής ρύπων (νιτρικά άλατα, προϊόντα φυτοπροστασίας, επικίνδυνες ουσίες κ.λπ.). Περιλαμβάνει επίσης τον χρόνο που απαιτείται για να επιτευχθεί η καλή κατάσταση στην ποσότητα των ΥΣ, εφόσον έχουν ληφθεί τα μέτρα προσαρμογής των απολήψεων.

Ο λόγος **«δυσανάλογο κόστος»** επικαλείται στις περιπτώσεις που το προκύπτον κόστος για την επίτευξη καλής κατάστασης/καλού οικολογικού δυναμικού είναι δυσανάλογο δηλαδή, είναι πολύ υψηλό σε σύγκριση με ένα συγκεκριμένο σημείο αναφοράς. Υπάρχουν δύο πιθανά πρότυπα σύγκρισης επί του παρόντος: το κόστος μπορεί να είναι πολύ υψηλό είτε (i) σε σχέση με τις θετικές επιπτώσεις, δηλαδή

τα οφέλη των σχεδιαζόμενων μέτρων για τη βελτίωση της κατάστασης των υδάτων (ανάλυση κόστους-οφέλους, CBA) ή (ii) σε σχέση με τη διαθεσιμότητα οικονομικών πόρων των δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων που πρέπει να επωμιστούν το κόστος (οικονομική προσιτότητα).

Αφετηρία για την επανεξέταση των στόχων καθώς και την εφαρμογή νέων εναλλακτικών στόχων στην 2^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ είναι το Σχήμα 6-1.

Σχήμα 6-1: Διαδικασία εφαρμογής περιβαλλοντικών στόχων στο πλαίσιο των Άρθρων 4.4 και 4.5 για τις ανάγκες της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ

6.3 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 4.4

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι χρονικές παρατάσεις του άρθρου 4.4 μπορούν να εφαρμοστούν στην 2^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ για λόγους «τεχνικής εφικτότητας» ή/και «δυσανάλογου κόστους» για την επίτευξη καλής κατάστασης ή δυναμικού έως το 2027. Το 2021 είναι η προθεσμία για την 2^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ και αποτελεί την τελική δυνατότητα εφαρμογής χρονικών παρατάσεων (εκτός από λόγους φυσικών συνθηκών). Κάθε ΥΣ που δεν είναι σε καλή κατάσταση ή δυναμικό έως το 2015 ή το 2021 μπορεί να υπόκειται σε αιτιολογημένη χρονική παράταση βάσει του Άρθρου 4.4. Δηλαδή, η Οδηγία, ως έχει, επιτρέπει την εφαρμογή του Άρθρου 4.4 χρονικές παρατάσεις για λόγους «τεχνικής εφικτότητας» ή/και «δυσανάλογου κόστους» με στόχο τη σταδιακή επίτευξη καλής κατάστασης ή δυναμικού έως το 2027 ή αργότερα στις περιπτώσεις που οι «φυσικές συνθήκες» εμποδίζουν την επίτευξη έως το 2027.

Το Άρθρο 4.4 επιτρέπει την παράταση της προθεσμίας για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της καλής κατάστασης ή του δυναμικού εάν «οι φυσικές συνθήκες δεν επιτρέπουν έγκαιρες βελτιώσεις στην κατάσταση του υδατικού συστήματος». Αυτή η διάταξη προϋποθέτει ότι τα μέτρα έχουν ληφθεί (το αργότερο έως το 2027), αλλά τα χαρακτηριστικά του ΥΣ είναι τέτοια ώστε η μετάβαση στην καλή κατάσταση ή δυναμικό αναμένεται να διαρκέσει μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Οι πιθανές γενικές κατηγορίες εξαιρέσεων που εμπίπτουν στο **Άρθρο 4.4** και αφορούν στην κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, στην κατάσταση των υπογείων υδατικών συστημάτων και στις προστατευόμενες περιοχές είναι:

- Τεχνική εφικτότητα.
- Δυσανάλογο κόστος.
- Φυσικές Συνθήκες.

6.4 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4.5

6.4.1 Γενικά

Το Άρθρο 4.5 καθιστά δυνατό τον καθορισμό λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων για εκείνα τα ΥΣ που δεν θα έχουν καλή κατάσταση μέχρι το τέλος του 2027 και για τα οποία οι ανθρωπογενείς πιέσεις εξακολουθούν να περιορίζουν την επίτευξη καλής κατάστασης ως το 2027, παρά την εφαρμογή όλων των τεχνικά εφικτών και με μη δυσανάλογο κόστος μέτρων κατά την περίοδο 2022-2027. Ο στόχος της επίτευξης καλής κατάστασης βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα δεν εγκαταλείπεται. Ο λιγότερο αυστηρός στόχος αντιστοιχεί σε μια ενδιάμεση κατάσταση που έχει δημιουργηθεί για τον ορίζοντα του 2027. Ως εκ τούτου, αντανακλά ένα στιγμιότυπο σε μια τροχιά που στοχεύει στην επιστροφή στην καλή κατάσταση μακροπρόθεσμα. Σε αυτήν την περίπτωση, πρέπει να καθοριστεί ένας στόχος κατάστασης για καθένα από τα ποιοτικά στοιχεία που υποβαθμίζουν την οικολογική, χημική ή ποσοτική κατάσταση ενός ΥΣ με τεχνικά επιχειρήματα που εξηγούν τη μη συμμόρφωση με τον στόχο καλής κατάστασης ως το τέλος του 2027. Ο στόχος της καλής κατάστασης ή του καλού δυναμικού και η μη υποβάθμιση διατηρείται για όλα τα άλλα ποιοτικά στοιχεία.

6.4.2 Αιτιολόγηση τεχνικής εφικτότητας

Η προσέγγιση της τεχνικής εφικτότητας βασίζεται σε σημαντικές παραμένουσες υπολειμματικές πιέσεις το 2027 και επιτρέπει την κατασκευή γενικών επιχειρημάτων που εξηγούν τους παράγοντες, που εμποδίζουν τη σημαντική μείωση των επιπτώσεών τους έως το 2027. Για τα ΥΣ τα τεχνικά επιχειρήματα αναπτύσσονται πίεση προς πίεση συμπληρώνονται σύμφωνα με τον λειτουργικό τύπο που σχετίζεται με το ΥΣ. Η αιτιολόγηση «τεχνική εφικτότητα» αποδίδεται συστηματικά σε όλα τα ΥΣ όπου τίθεται έστω κι ένας λιγότερο αυστηρός περιβαλλοντικός στόχος και μπορεί να συνδυαστεί μαζί με την αιτιολόγηση «δυσανάλογο κόστος».

Συνοπτικά, οι καταστάσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία της **τεχνικής εφικτότητας** για τα ΥΣ δύναται να αφορούν τα κάτωθι:

- Δυσκολία μείωσης της διάχυτης πίεσης των θρεπτικών στη λεκάνη απορροής, λόγω της έντονης αγροτικής δραστηριότητας.
- Δυσκολία μείωσης της διάχυτης πίεσης από προϊόντα φυτοπροστασίας στην λεκάνη απορροής, λόγω της έντονης αγροτικής δραστηριότητας.
- Δυσκολία μείωσης της αστικής και βιομηχανικής πίεσης των θρεπτικών φορτίων στην λεκάνη απορροής, λόγω του έντονου αστικού περιβάλλοντος.
- Δυσκολία βελτίωσης των ποσοτικών προβλημάτων λόγω των υψηλών αναγκών σε νερό της περιοχής.
- Η έντονη ανθρωπογενής δραστηριότητα και οι πολυάριθμες μορφολογικές αλλοιώσεις που έχουν ως στόχο την αντιπλημμυρική προστασία ή/και την προστασία των τεχνικών έργων δεν επιτρέπουν την λήψη όλων των μέτρων έως το 2027.
- Ανάλογα με την κατάσταση, η βελτίωση της οικολογικής συνέχειας: α) δεν είναι εφικτή λόγω έργων διευθέτησης χειμάρρων που βρίσκονται σε ποταμούς με διαλείπουσα ροή, β) απαιτεί προσαρμοσμένες πολύ ειδικές ή/και αδύνατες παρεμβάσεις στην περίπτωση μεγάλων υδροηλεκτρικών φραγμάτων.

- Το ΥΥΣ υπόκειται σε σημαντικά χαμηλές στάθμες νερού λόγω γεωλογικών συνθηκών (καρστ), οι οποίες έχουν άμεσο αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων.

Πίνακας 6-1: Αιτίες μη επίτευξης του στόχου έως το 2027 που εμπύπτουν στον όρο της «τεχνικής εφικτότητας» για ένταξη στην εξαίρεση του άρθρου 4.5 ανά τύπο πίεσης

Αιτίες μη επίτευξης του στόχου έως το 2027 ανά τύπο πίεσης
Δυσκολία βελτίωσης των ποσοτικών προβλημάτων λόγω των υψηλών αναγκών σε νερό της περιοχής (ύδρευση).
Δυσκολία βελτίωσης των ποσοτικών προβλημάτων λόγω των υψηλών αναγκών σε νερό της περιοχής (άρδευση).
Δυσκολία μείωσης της διάχυτης πίεσης των θρεπτικών φορτίων στην λεκάνη απορροής, λόγω του έντονου αστικού περιβάλλοντος.
Δυσκολία μείωσης της διάχυτης πίεσης των θρεπτικών φορτίων στην λεκάνη απορροής, λόγω της έντονης αγροτικής δραστηριότητας.
Δυσκολία μείωσης της διάχυτης πίεσης από φυτοφάρμακα στην λεκάνη απορροής, λόγω της έντονης αγροτικής δραστηριότητας.
Η βελτίωση της οικολογικής συνέχειας απαιτεί προσαρμοσμένες πολύ ειδικές ή/και αδύνατες παρεμβάσεις στην περίπτωση μεγάλων υδροηλεκτρικών φραγμάτων
Η βελτίωση της οικολογικής συνέχειας δεν είναι εφικτή λόγω έργων διευθέτησης χειμάρρων που βρίσκονται σε ποταμούς με διαλείπουσα ροή
Η έντονη αγροτική δραστηριότητα και οι πολυάριθμες μορφολογικές αλλοιώσεις δεν επιτρέπουν την ανάληψη όλων των δράσεων έως το 2027.
Το έντονα ανθρωπογενές περιβάλλον και οι πολυάριθμες μορφολογικές αλλοιώσεις δεν επιτρέπουν την ανάληψη όλων των δράσεων μέχρι το 2027.
Η έντονη ανθρωπογενής δραστηριότητα και οι πολυάριθμες μορφολογικές αλλοιώσεις που έχουν ως στόχο την αντιπλημμυρική προστασία ή/και την προστασία του οικιστικού περιβάλλοντος δεν επιτρέπουν την λήψη όλων των μέτρων έως το 2027.
Το έντονα ανθρωπογενές περιβάλλον και οι πολυάριθμες μορφολογικές μεταβολές που συνεπάγεται η διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας και η προστασία των τεχνικών έργων, καθιστούν αδύνατη την ανάληψη όλων των δράσεων έως το 2027.
Ο ποταμός υπόκειται σε σημαντικά χαμηλές στάθμες νερού λόγω γεωλογικών συνθηκών (καρστ), οι οποίες έχουν άμεσο αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων.

Παρακάτω, δίνονται γενικά επιχειρήματα που δικαιολογούν την **τεχνική αδυναμία σημαντικής μείωσης του αντίκτυπου των πιέσεων ανά τύπο πίεσης σε κάθε κατηγορία ΥΣ**. Για κάθε ΥΣ έχουν εντοπιστεί οι πιέσεις των οποίων οι υπολειμματικές επιπτώσεις παραμένουν σημαντικές στο τέλος του 2027.

Η αιτιολόγηση της **«τεχνικής εφικτότητας»** βασίζεται στο γεγονός ότι οι σημαντικές πιέσεις που παραμένουν το 2027 δικαιολογούνται μέσω **γενικών επιχειρημάτων**, βάσει των οποίων τεκμηριώνονται οι παράγοντες που εμποδίζουν τη σημαντική μείωση των επιπτώσεών τους μέχρι το εν λόγω έτος.

Πίνακας 6-2: Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα ποτάμια ΥΣ - Μη σημαντική μείωση της επιπτώσεως της πίεσης έως το 2027

Είδος Πίεσης	Γενικά επιχειρήματα
Αστική και βιομηχανική ρύπανση από φορτία θρεπτικών	<p>Οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας που είναι διαθέσιμες σήμερα δεν επιτρέπουν επαρκή μείωση των επιπτώσεων των αποβλήτων λαμβάνοντας υπόψη και την ικανότητα αραίωσης του υδατορέματος (για παράδειγμα: όταν το υδατόρεμα έχει χαμηλή ροή ή είναι διαλείπουσας ροής). Έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των εγκαταστάσεων επεξεργασίας όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Αυτά τα μέτρα δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις επιπτώσεις των απορρίψεων έως το 2027.</p> <p>Επιπλέον, η διενέργεια προκαταρκτικών μελετών, οι διοικητικές διαδικασίες (συμπεριλαμβανομένων των απαλλοτριώσεων γης πριν από την ανακατασκευή δικτύων ακαθάρτων και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων) η διαβούλευση και η όλη διαδικασία των δημοσίων συμβάσεων απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την παραλαβή των έργων.</p> <p>Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι το 2027.</p>
Αστική ρύπανση από φορτία θρεπτικών μικρών οικισμών	<p>Οι υφιστάμενες υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων δεν επιτρέπουν την επαρκή μείωση των επιπτώσεων των απορρίψεων.</p> <p>Πχ Οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών λυμάτων που εφαρμόζονται σήμερα δεν επιτρέπουν επαρκή μείωση των επιπτώσεων των απορρίψεων όταν η εισροή των θρεπτικών ουσιών είναι σημαντική σε σχέση με την ικανότητα αραίωσης του υδατορέματος (για παράδειγμα: όταν το υδατόρεμα έχει πολύ χαμηλή ροή ή είναι διαλείπουσας ροής). Επίσης, το κόστος εφαρμογής εναλλακτικών λύσεων όπως η μετακίνηση του σημείου απόρριψης θα ήταν a priori πολύ υψηλό.</p> <p>Οι προκαταρκτικές μελέτες, οι διοικητικές διαδικασίες και οι διαβουλεύσεις (συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης γης/απαλλοτριώσεων για την ανακατασκευή δικτύων ακαθάρτων και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων/αποβλήτων) απαιτούν πολύ χρόνο.</p> <p>Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι το 2027.</p>
Αστική ρύπανση από φορτία θρεπτικών ΕΕΛ Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ	<p>Υπάρχει το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Αστικών Λυμάτων Οικισμών Προτεραιότητας Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ 2020 βάσει του οποίου θα βελτιωθούν τα έργα υποδομής στα επόμενα χρόνια σύμφωνα με την διαθέσιμη χρηματοδότηση.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, ωρίμανση μελετών, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι το 2027.</p>
Αστική ρύπανση από παντοροϊκά δίκτυα	<p>Ρύπανση που οφείλεται σε υπερχειλίσεις παντοροϊκών δικτύων σε ιστορικά κέντρα πόλεων και στην αδυναμία του δικτύου μεταφοράς και των ΕΕΛ να παραλάβουν και να επεξεργαστούν τις υπερβάλλουσες παροχές. Το κόστος αλλαγής δικτύου από</p>

Είδος Πίεσης	Γενικά επιχειρήματα
	<p>παντοροϊκό σε χωριστικό είναι απαγορευτικό και για αυτό γίνεται επιλογή τμημάτων του δικτύου προς αντικατάσταση σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο κάθε παρόχου, ενώ γίνονται και επενδύσεις για την βελτίωση των Κεντρικών Συλλεκτών και αντλιοστασίων σύμφωνα με την διαθέσιμη χρηματοδότηση.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, ωρίμανση μελετών, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι το 2027.</p>
Γεωργική ρύπανση από φορτία θρεπτικών σε ΥΣ χαμηλής ροής	<p>Η μείωση των εισροών θρεπτικών ουσιών γεωργικής προέλευσης εξαρτάται από την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σε αρκετά μεγάλη κλίμακα σε σχέση με την λεκάνη απορροής του ΥΣ.</p> <p>Τα μέσα για την προώθηση αυτών των πρακτικών μέχρι σήμερα δεν επαρκούν ώστε να εξασφαλίσουν μια ευρεία και σημαντική αλλαγή στα γεωργικά συστήματα και στις πρακτικές καθώς αυτές συνεπάγονται βαθιές αλλαγές στους επιμέρους τομείς και στην κατανάλωση νερού που είναι δύσκολο να δρομολογηθούν.</p> <p>Ο χρόνος απόκρισης του περιβάλλοντος, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: τα γεωργικά θρεπτικά συστατικά αφορούν συχνά σε μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και ο χρόνος μεταφοράς στο υδάτινο περιβάλλον είναι μεσοπρόθεσμος έως μακροπρόθεσμος.</p> <p>Τέλος, η χαμηλή ικανότητα αραίωσης αυτών των ΥΣ (φυσικά χαμηλές ροές νερού) οδηγεί σε μεγαλύτερη αδράνεια, γεγονός που αποτελεί πρόσθετη δυσκολία για την επίτευξη καλής κατάστασης έως το 2027.</p>
Γεωργική ρύπανση από φορτία θρεπτικών σε ΥΣ υψηλής ροής	<p>Βλ. και ανωτέρω</p> <p>Το ΥΣ χαρακτηρίζεται από υψηλή υδραυλική ικανότητα, αλλά από πολύ χαμηλή ικανότητα αραίωσης σε σχέση με την εισερχόμενη και ιστορική ρύπανση, γεγονός που αποτελεί πρόσθετη δυσκολία για την επίτευξη καλής κατάστασης έως το 2027.</p>
Ρύπανση από προϊόντα φυτοπροστασίας	<p>Εφαρμόζονται ήδη ρυθμιστικά εργαλεία (πχ Ν.4036/2012, Ζώνες ανάσχεσης - αφέκαστες ζώνες) για τη μείωση της χρήσης προϊόντων φυτοπροστασίας, αλλά οι υφιστάμενοι κανονισμοί πρέπει να συνοδεύονται από άλλες δράσεις για τη σημαντική μείωση των επιπτώσεων της πίεσης. Η μείωση των εισροών προϊόντων φυτοπροστασίας εξαρτάται από την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών.</p> <p>Τα μέσα για την προώθηση αυτών των πρακτικών μέχρι σήμερα δεν επαρκούν για να εξασφαλίσουν μια ευρεία και σημαντική αλλαγή των γεωργικών συστημάτων και πρακτικών, η οποία προϋποθέτει βαθιές αλλαγές στους τομείς και στα καταναλωτικά πρότυπα. Επιπλέον η όποια αλλαγή είναι δύσκολο να ξεκινήσει καθώς θα πρέπει να συνοδεύεται από απαραίτητο τοπικό συντονιστικό έργο που αναγκαστικά απαιτεί χρόνο.</p> <p>Ειδικότερα, η δυναμική της μετατροπής σε βιολογική γεωργία, αν και σημαντική, συνεπάγεται μεγάλο χρονικό διάστημα για την κάλυψη σημαντικού μέρους της ωφέλιμης γεωργικής επιφάνειας.</p> <p>Επιπλέον, τα συχνά μεγάλα αποθέματα προϊόντων φυτοπροστασίας στο έδαφος, η ανθεκτικότητά τους, οι μεγάλοι χρόνοι μεταφοράς τους στο υδάτινο περιβάλλον και η χαμηλή ικανότητα αραίωσης των μικρών ΥΣ σε ένα γεωργικό περιβάλλον οδηγούν σε υστέρηση όσον αφορά στην περιβαλλοντική αντίδραση, ακόμη και με την αποτελεσματική και αποδοτική μείωση ή εξάλειψη της χρήσης των προϊόντων φυτοπροστασίας.</p>

Είδος Πίεσης	Γενικά επιχειρήματα
Ρύπανση από Ουσίες Προτεραιότητας (εξαιρουμένων των προϊόντων φυτοπροστασίας)	<p>Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, η μείωση της ρύπανσης από προϊόντα φυτοπροστασίας μπορεί να επιτευχθεί μόνο μεσοπρόθεσμα. Η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p> <p>Οι κανονισμοί καθορίζουν ΠΠΠ για κάθε τέτοια ουσία που απορρίπτεται. Ωστόσο, ο αντίκτυπος της συσσώρευσης ουσιών δεν προσδιορίζεται ούτε ρυθμίζεται, γεγονός που δημιουργεί πρόβλημα όσον αφορά στη μείωση των ροών ουσιών που ενδέχεται να επηρεάσουν τα ποιοτικά στοιχεία (ιδίως τα βιολογικά) που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης. Η έλλειψη ρυθμιστικών μέσων αποτελεί εμπόδιο στην εφαρμογή των μειώσεων στις απορρίψεις ουσιών που απαιτούνται για την επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης το 2027. Από τις 50 ουσίες ή οικογένειες ουσιών που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης, 8 ουσίες ή οικογένειες ουσιών θεωρούνται πανταχού παρούσες²⁶. Εισέρχονται στα ύδατα από διάφορες οδούς, συμπεριλαμβανομένων των ατμοσφαιρικών εισροών:</p> <ul style="list-style-type: none">• Βρωμιούχοι διφαινυλαιθέρες• Υδράργυρος και οι ενώσεις του• Πολυκυκλικό αρωματικό υδρογονάνθρακες (ΡΑΗ)²⁷• Ενώσεις τριβουτυλοκασιτέρου• Υπερφθοροκτανοσουλφονικό οξύ και τα παράγωγά του (PFOS)• Διοξίνες και παρόμοιες με τις διοξίνες ενώσεις• Διοξίνες και παρόμοιες με τις διοξίνες ενώσεις• Heptachlor και εποξείδιο του heptachlor <p>Για τις ουσίες αυτές, δεν διατίθενται επαρκή τεχνικά (π.χ. ουσίες από την οδική κυκλοφορία) και οικονομικά μέσα για μείωση της πίεσης ώστε να επιτευχθεί καλή κατάσταση έως το 2027.</p>
Απολήψεις νερού	<p>Έργα εξοικονόμησης νερού (μείωση των απωλειών στα δίκτυα παροχής πόσιμου νερού, αλλαγές σε πρακτικές ή καλλιέργειες που καταναλώνουν λιγότερο νερό στη γεωργία κ.λπ.) και υποκατάστασης (αποθήκευση, μεταφορά) που καθορίζονται στο συντονισμένο πλαίσιο των ΣΔΛΑΠ αναλαμβάνονται για να μειωθούν οι ποσότητες νερού που αντλούνται από ΥΣ με ποσοτική ανισορροπία.</p> <p>Ωστόσο, οι διαδικασίες (προκαταρκτικές μελέτες, υλοποίηση έργων κ.λπ.) για την αναδιάρθρωση και τη βελτιστοποίηση των χρήσεων νερού καθορίζονται και εφαρμόζονται σε βάθος χρόνου.</p>

²⁶ Οδηγία 2013/39/ΕΕ

²⁷ Βενζο(α)πυρένιο, Βενζο(β)φλουορανθένιο, Βενζο(κ)φλουορανθένιο, βενζο(γ,η,ι)περυλένιο, Ινδενο(1,2,3-cd)πυρένιο

Είδος Πίεσης	Γενικά επιχειρήματα
	<p>Για το λόγο αυτό, τα μέτρα που προσδιορίστηκαν από τις περιοχές για τη μείωση των επιπτώσεων της πίεσης της υδροληψίας, αν και φιλόδοξα, προβλέπουν ενίοτε εργασίες σε στάδια (εφαρμογή των αρχικών μέτρων, τεχνικές μελέτες εναλλακτικών σχεδίων πριν από την υλοποίηση των έργων κ.λπ.).</p> <p>Οι ποταμοί διαλείπουσας ροής συνιστούν επίσης μια επιβαρυντική κατάσταση δυσμενή για την επίτευξη των στόχων καλής κατάστασης έως το 2027 (δυσμενείς επιπτώσεις στα βιολογικά ποιοτικά στοιχεία), η οποία οφείλεται σε φυσικές συνθήκες όταν η διακοπή δεν έχει ανθρωπογενή προέλευση.</p>
Μεταβολή του υδρολογικού καθεστώτος - απολήψεις	<p>Εάν η πίεση της άντλησης είναι η αιτία της μεταβολής του υδρολογικού καθεστώτος, βλέπε το παραπάνω επιχείρημα σχετικά με την πίεση των απολήψεων.</p>
Μεταβολή του υδρολογικού καθεστώτος – οικολογική παροχή	<p>Η γενικευμένη εφαρμογή της οικολογικής παροχής που προβλέπεται στην ΚΥΑ 171923/2013 Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για Υδραυλικά έργα (φράγματα υδροληψίας και υδρομαστεύσεις πηγών) δεν επαρκεί παντού και απαιτεί νέο ορισμό μιας προσαρμοσμένης παροχής για την επίτευξη καλής κατάστασης. Η μεθοδολογία αυτή θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ 2021 και θα εφαρμοστεί σταδιακά ως το 2027 γεγονός που αποτελεί πρόσθετη δυσκολία για την επίτευξη καλής κατάστασης έως το 2027.</p>
Μεταβολή της μορφολογίας	<p>Τα ΕΥΣ τα οποία παρουσιάζουν υδρομορφολογικές αλλοιώσεις είναι πάρα πολλά.</p> <p>Η αποκατάσταση της φυσικής υδρομορφολογικής κατάστασης των ΕΥΣ συναγωνίζεται με τις χρήσεις οι οποίες έχουν επιφέρει αυτές τις αλλοιώσεις (αντιπλημμυρική προστασία, αποστράγγιση αγροτικής γης, αστική ανάπτυξη, ναυσιπλοία, μεταφορές). Σε κάθε ΕΥΣ για να ξεκινήσει η διαδικασία αποκατάστασης θα πρέπει πρώτα να έχει μετεγκατασταθεί η χρήση η οποία επέβαλε την αλλοίωση. Αυτό στις περισσότερες περιπτώσεις δεν είναι εφικτό.</p> <p>Στις περιπτώσεις που είναι εφικτό οι διαδικασίες για την υλοποίηση των μέτρων χωρίζονται σε μια σειρά βημάτων (προδιορισμός της αναθέτουσας αρχής, διενέργεια προκαταρκτικής μελέτης, απαλλοτριώσεις, περιβαλλοντική αδειοδότηση, διαβούλευση, μελέτες και χρόνο κατασκευής αρκετών ετών) (εκτιμώμενος χρόνος συνήθως μεταξύ 5 και 15 ετών). Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προθεσμίες, δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.</p>
Μεταβολή της οικολογικής συνέχειας	<p>Λόγω του μεγάλου αριθμού τεχνικών έργων που εμποδίζουν την οικολογική συνέχεια στη ΛΑΠ, και σε ένα πλαίσιο όπου οι δράσεις αφορούν έργα τα οποία προκύπτουν μετά από ιεράρχηση προτεραιοτήτων, η αντιμετώπιση των εμποδίων συνέχειας απαιτεί πολλαπλά σχέδια διαχείρισης. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο που απαιτείται την ανακατασκευή των δομών, δεν θα είναι δυνατόν να ολοκληρωθούν όλα τα μέτρα που προβλέπονται στο πρόγραμμα μέτρων μέχρι το τέλος του 2027. Πράγματι, οι προκαταρκτικές μελέτες που απαιτούνται για τον προσδιορισμό των τεχνικών μεθόδων, οι πιθανές απαλλοτριώσεις, η περιβαλλοντική αδειοδότηση και άδεια ύδατος, η διαβούλευση και η υλοποίηση των έργων, είναι στάδια που απαιτούν χρόνο για να ολοκληρωθούν (μεταξύ 3 και 5 ετών κατά μέσο όρο).</p>

Πίνακας 6-3: Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα λιμναία ΥΣ και τους ταμιευτήρες

Είδος Πίεσης	Γενικά επιχειρήματα σχετικά με την «τεχνική εφικτότητα» (μη σημαντική μείωση της επίπτωσης της πίεσης έως το 2027)
Διάχυτη ρύπανση από γεωργικά φορτία θρεπτικών	<p>Η μείωση των εισροών θρεπτικών ουσιών γεωργικής προέλευσης εξαρτάται από την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σε αρκετά μεγάλη κλίμακα σε σχέση με την λεκάνη απορροής του ΥΣ.</p> <p>Τα μέσα για την προώθηση αυτών των πρακτικών μέχρι σήμερα δεν επαρκούν ώστε να εξασφαλίσουν μια ευρεία και σημαντική αλλαγή στα γεωργικά συστήματα και στις πρακτικές καθώς αυτές συνεπάγονται βαθιές αλλαγές στους επιμέρους τομείς και στην κατανάλωση νερού που είναι δύσκολο να δρομολογηθούν.</p> <p>Ο χρόνος απόκρισης του περιβάλλοντος, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: τα γεωργικά θρεπτικά συστατικά αφορούν συχνά σε μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και ο χρόνος μεταφοράς στο υδάτινο περιβάλλον είναι μεσοπρόθεσμος έως μακροπρόθεσμος.</p> <p>Τέλος, η πολύ χαμηλή ικανότητα αραίωσης και ανανέωσης των λιμναίων ΥΣ οδηγεί σε μεγαλύτερη αδράνεια, γεγονός που αποτελεί πρόσθετη δυσκολία για την επίτευξη καλής κατάστασης έως το 2027.</p>
Διάχυτη ρύπανση από γεωργικά φορτία θρεπτικών σε προστατευόμενες περιοχές	<p>Ορισμένα λιμναία υδατικά συστήματα επηρεάζονται από τον ευτροφισμό. Εκτός από τη μείωση των εισροών φωσφορικών αλάτων από διάχυτες ή σημειακές πηγές, μπορεί να χρειαστούν επιπλέον μέτρα για τη μείωση του εσωτερικού κύκλου των θρεπτικών ουσιών στην λίμνη και τη μείωση της επαναιώρησης των ιζημάτων.</p> <p>Για ορισμένες λίμνες τα μέτρα θα απαιτούσαν την απομάκρυνση των πλούσιων σε θρεπτικά συστατικά ιζημάτων. Ανάλογα με την τοποθεσία, η απομάκρυνση και η απόρριψη ιζημάτων πλούσιων σε θρεπτικά συστατικά θεωρείται τεχνικά αδύνατη.</p> <p>Σε αυτές τις συνθήκες, όταν δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση, η επίτευξη του στόχου δεν είναι εφικτή.</p>
Ρύπανση από προϊόντα φυτοπροστασίας	Βλ. ποτάμια ΥΣ.
Ρύπανση από Ουσίες Προτεραιότητας (εξαιρουμένων των προϊόντων φυτοπροστασίας)	Βλ. ποτάμια ΥΣ.
Απολήψεις νερού	Βλ. ποτάμια ΥΣ.
Μεταβολή του υδρολογικού καθεστώτος - απολήψεις	Βλ. ποτάμια ΥΣ.
Μεταβολή της οικολογικής συνέχειας	<p>Η φυσική αποκατάσταση των οικοτόπων στις λίμνες μπορεί να είναι πολύπλοκη, μεγάλης κλίμακας και συχνά περιλαμβάνει περισσότερους από έναν οργανισμούς. Συχνά απαιτεί σημαντική εργασία για να εξασφαλιστεί η συναίνεση και η συνεργασία των ενδιαφερομένων. Ενδέχεται να χρειαστεί να γίνουν ενέργειες με συγκεκριμένη σειρά για να είναι αποτελεσματικές, όπως η αντιμετώπιση διάχυτων πηγών ρύπανσης πριν από την πραγματοποίηση εργασιών φυσικής αποκατάστασης στη λίμνη. Συνεπώς, η εφαρμογή των σχεδίων δράσης για την αποκατάσταση της λίμνης μπορεί να πραγματοποιηθεί σε αρκετά χρόνια.</p>

Πίνακας 6-4: Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα παράκτια ΥΣ

Είδος Πίεσης	Γενικά επιχειρήματα σχετικά με την «τεχνική εφικτότητα» (μη σημαντική μείωση της επίπτωσης της πίεσης έως το 2027)
Μεταβολή της μορφολογίας	Παρά τον αντίκτυπο της στην κατάσταση των μακροφυκών και/ή των θαλάσσιων λιβαδιών λόγω των θαλάσσιων δραστηριοτήτων η μορφολογική πίεση δεν μπορεί να μειωθεί επαρκώς ώστε να επιτευχθεί καλή κατάσταση έως το 2027. Αυτό οφείλεται στις οικονομικές δραστηριότητες των λιμένων και του τουρισμού που δεν μπορούν να μετεγκατασταθούν. Επιπλέον, η αποκατάσταση των θαλάσσιων λιβαδιών και των μακροφυκών μπορεί να προβλεφθεί μόνο μακροπρόθεσμα, δεδομένης της χαμηλής φυσικής ικανότητας επαναποικισμού των ειδών αυτών.
Αλλοίωση από θαλάσσιες δραστηριότητες	Λαμβάνονται θεσμικά μέτρα για την προστασία των λιβαδιών <i>Posidonia oceanica</i> . Τα μέτρα αυτά θα επιτρέψουν την προστασία των λιβαδιών <i>Posidonia oceanica</i> , από τις σημερινές ή μελλοντικές πιέσεις. Ωστόσο, τα λιβάδια, τα οποία είναι ήδη υποβαθμισμένα (μέτρια κατάσταση), δεν μπορεί να αποκατασταθούν κατά τη διάρκεια του κύκλου 2022-2027, λόγω της χαμηλής ικανότητάς τους για φυσικό επανεποικισμό και της έλλειψης επαρκούς τεχνικής γνώσης μέχρι σήμερα που να επιτρέπει την εφαρμογή δράσεων αποκατάστασης. Τα προτεινόμενα μέτρα αποσκοπούν στην αποφυγή της υποβάθμισης και όχι στην αποκατάσταση. Συνεπώς, η κατάσταση του ΥΣ θα πρέπει να παραμείνει σταθερή έως το 2027 ως προς αυτό το ΒΠΣ.
Άλλες πιέσεις: βιολογικός ανταγωνισμός	Η εξέλιξη των πληθυσμών των μακροφυκών είναι ευαίσθητη στις ισχυρές καταιγίδες και στον βιολογικό ανταγωνισμό με ορισμένα θαλάσσια είδη, συμπεριλαμβανομένων των μυδιών. Το ΥΣ επηρεάζεται από βιολογικό ανταγωνισμό που τείνει να μειώσει τον πληθυσμό των μακροφυκών.

Πίνακας 6-5: Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα μεταβατικά ΥΣ

Είδος Πίεσης	Γενικά επιχειρήματα σχετικά με την «τεχνική εφικτότητα» (μη σημαντική μείωση της επίπτωσης της πίεσης έως το 2027)
Αστική, βιομηχανική ρύπανση και ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων που εφαρμόζονται σήμερα δεν επαρκούν για να μειώσουν τις επιπτώσεις της πίεσης (πχ φυσικά συστήματα επεξεργασίας λυμάτων, τα οποία είναι τεχνικά και οικονομικά προσαρμοσμένα καλά σε μικρούς οικισμούς). Επιπλέον, η υλοποίηση των διαδικασιών για τη βελτίωση των συστημάτων αποχέτευσης (δίκτυα - ΕΕΛ), απαιτεί σημαντικό χρόνο. Το κόστος εφαρμογής εναλλακτικών λύσεων, όπως η μετακίνηση του σημείου απόρριψης, θα ήταν εκ των προτέρων πολύ υψηλό. Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν θα είναι εφικτή έως το 2027.
Διάχυτη ρύπανση από γεωργικά θρεπτικά συστατικά	Οι λιμνοθάλασσες είναι συστήματα που συσσωρεύουν στερεές και διαλυμένες εισροές από τη λεκάνη απορροής τους. Η αφομοίωση των θρεπτικών συστατικών που αποθηκεύονται σε αυτού του είδους το περιβάλλον πραγματοποιείται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η μείωση των γεωργικών εισροών θρεπτικών ουσιών εξαρτάται από την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σε αρκετά μεγάλη κλίμακα σε σχέση με την περιοχή λεκάνης απορροής του ΥΣ. Τα μέσα που παρέχονται για την προώθηση αυτών των πρακτικών δεν επαρκούν μέχρι σήμερα για να εξασφαλίσουν ευρεία και σημαντική αλλαγή των γεωργικών συστημάτων και πρακτικών που απαιτούν βαθιές αλλαγές, οι οποίες είναι δύσκολο να δρομολογηθούν χωρίς τεχνική και οικονομική υποστήριξη. Η αδράνεια της αντίδρασης του περιβάλλοντος μετά τη μείωση της πίεσης μπορεί επίσης να είναι μεγάλη: τα γεωργικά θρεπτικά συστατικά αφορούν συχνά σε μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και ο χρόνος μεταφοράς τους στο υδάτινο περιβάλλον είναι μεσοπρόθεσμος έως μακροπρόθεσμος.
Ρύπανση από ουσίες προτεραιότητας (εξαιρουμένων των προϊόντων φυτοπροστασίας)	Βλ. ποτάμια ΥΣ
Ρύπανση από προϊόντα φυτοπροστασίας	Βλ. ποτάμια ΥΣ
Μεταβολή της υδρομορφολογίας	Η αποκατάσταση της φυσικής υδρομορφολογικής κατάστασης των ΕΥΣ συναγωνίζεται με τις χρήσεις οι οποίες έχουν επιφέρει αυτές τις αλλοιώσεις (αντιπλημμυρική προστασία, αποστράγγιση αγροτικής γης, αστική ανάπτυξη, ναυσιπλοία, μεταφορές). Σε κάθε ΕΥΣ για να ξεκινήσει η διαδικασία αποκατάστασης θα πρέπει πρώτα να έχει μετεγκατασταθεί η χρήση η οποία επέβαλε την αλλοίωση. Αυτό στις περισσότερες περιπτώσεις δεν είναι εφικτό. Στις περιπτώσεις που είναι εφικτό οι διαδικασίες για την υλοποίηση των μέτρων χωρίζονται σε μια σειρά βημάτων (προσδιορισμός της αναθέτουσας αρχής, διενέργεια προκαταρκτικής μελέτης, απαλλοτριώσεις, περιβαλλοντική αδειοδότηση, διαβούλευση, μελέτες και χρόνο κατασκευής αρκετών ετών) (εκτιμώμενος χρόνος συνήθως μεταξύ 5 και 15 ετών). Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προθεσμίες, δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.

Πίνακας 6-6: Γενικά επιχειρήματα «τεχνικής εφικτότητας» ανά πίεση στα ΥΥΣ

Είδος Πίεσης	Γενικά επιχειρήματα σχετικά με την «τεχνική εφικτότητα» (μη σημαντική μείωση της επίπτωσης της πίεσης έως το 2027)
Γεωργική ρύπανση από φορτία θρεπτικών	Η μείωση των γεωργικών εισροών θρεπτικών ουσιών εξαρτάται από την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών. Τα διαθέσιμα μέσα δράσεις που αποσκοπούν στην προώθηση αυτών των πρακτικών δεν επαρκούν μέχρι σήμερα για να εξασφαλίσουν μια ευρεία και σημαντική αλλαγή στα γεωργικά συστήματα και πρακτικές. Η αδυναμία αντίδρασης του περιβάλλοντος, μετά τη μείωση των εισροών, μπορεί, επιπλέον, να παραμένει υψηλή: τα γεωργικά θρεπτικά συστατικά βρίσκονται συχνά σε μεγάλες συγκεντρώσεις στα εδάφη και ο χρόνος μεταφοράς τους στα υδάτινα περιβάλλοντα είναι μεσοπρόθεσμος έως μακροπρόθεσμος.
Ρύπανση από προϊόντα φυτοπροστασίας	Η μείωση των εισροών φυτοφαρμάκων εξαρτάται από την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών. Τα διαθέσιμα μέσα δράσης για την προώθηση αυτών των πρακτικών δεν επαρκούν μέχρι σήμερα για να εξασφαλίσουν μια ευρεία και σημαντική αλλαγή (τροποποίηση) των γεωργικών συστημάτων και πρακτικών και η οποία: προϋποθέτει βαθιές αλλαγές στους τομείς και στα καταναλωτικά πρότυπα, είναι δύσκολο να ξεκινήσει, πρέπει να συνοδεύεται από απαραίτητο τοπικό συντονιστικό έργο και αναγκαστικά απαιτεί χρόνο. Ειδικότερα, η δυναμική της μετατροπής σε βιολογική γεωργία, αν και σημαντική, συνεπάγεται μεγάλο χρονικό διάστημα για την κάλυψη σημαντικού μέρους της ωφέλιμης γεωργικής επιφάνειας. Επιπλέον, οι συχνά μεγάλες συγκεντρώσεις φυτοφαρμάκων στο έδαφος, η ανθεκτικότητά τους, οι μεγάλοι χρόνοι μεταφοράς τους στο υδάτινο περιβάλλον και η χαμηλή ικανότητα αραίωσης των μικρών υδάτινων σωμάτων σε ένα γεωργικό περιβάλλον οδηγούν σε αδυναμία άμεσης περιβαλλοντικής αντίδρασης, ακόμη και με την αποτελεσματική και αποδοτική μείωση ή εξάλειψη της χρήσης φυτοφαρμάκων. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, η μείωση της ρύπανσης από φυτοφάρμακα γεωργικής προέλευσης μπορεί να επιτευχθεί μόνο μεσοπρόθεσμα. Η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.
Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των προϊόντων φυτοπροστασίας)	Τα ΥΥΣ επηρεάζονται από προγενέστερη (παραμένουσα) ρύπανση ή/και ρύπανση που συνδέεται με βιομηχανικές δραστηριότητες που εξακολουθούν να είναι ενεργές. Ορισμένες από αυτές τις ρυπάνσεις έχουν αποτελέσει αντικείμενο δράσεων αποκατάστασης, ενώ άλλες βρίσκονται σε εξέλιξη. Οι εν λόγω δράσεις αποκατάστασης απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα για να υλοποιηθούν, διότι πρώτον απαιτούν έρευνες και παρακολούθηση για τον χαρακτηρισμό της δυναμικής της ρύπανσης και στη συνέχεια πολύπλοκες εργασίες για τον περιορισμό της δυναμικής διάδοσης. Επιπλέον, ο χρόνος αντίδρασης του περιβάλλοντος σε αυτές τις δράσεις αποκατάστασης μπορεί να είναι μεγάλος και να οδηγήσει σε σημαντική καθυστέρηση μεταξύ της εφαρμογής των δράσεων αυτών και της επιστροφής στην καλή κατάσταση. Η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.
Απολήψεις νερού	Τα ΥΥΣ χαρακτηρίζονται: α) από απολήψεις που επηρεάζουν έντονα την καλή κατάσταση του επιφανειακού περιβάλλοντος, β) αλλά και χωρίς απλές τεχνικές λύσεις για τη μείωση των σημερινών απολήψεων (π.χ. απουσία τοπικών εναλλακτικών λύσεων για τη μείωση των απολήψεων στο επίπεδο των προκλήσεων). Οι λύσεις που έχουν προβλεφθεί μέχρι σήμερα βασίζονται είτε στην αντικατάσταση από έναν απομακρυσμένο πόρο, είτε στην τεχνητή τροφοδότηση (εμπλουτισμός) για την αντιστάθμιση αυτών των απολήψεων. Οι λύσεις αυτές είναι τεχνικά δύσκολες στην εφαρμογή, οικονομικά δαπανηρές και διοικητικά πολύπλοκες στη διαχείρισή τους. Η εφαρμογή τους μπορεί να προβλεφθεί μόνο μεσοπρόθεσμα. Η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.

6.4.3 Αιτιολόγηση δυσανάλογου κόστους

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η επίτευξη της καλής κατάστασης ή του δυναμικού μέχρι το 2027 μπορεί να αποδειχθεί **δυσανάλογα δαπανηρή**. Ο προσδιορισμός του δυσανάλογου κόστους είναι πολιτική απόφαση που απαιτείται να ληφθεί λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

- Το κόστος των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων
- Τα οφέλη από αυτά τα μέτρα
- Τη διαθεσιμότητα των οικονομικών πόρων

Όταν το κόστος των δράσεων, που πρέπει να αναληφθούν, τείνει να είναι μεγαλύτερο από τα οφέλη της βελτίωσης του υδατικού περιβάλλοντος μπορεί να εξεταστεί η περίπτωση του «δυσανάλογου κόστους». Η αιτιολόγηση σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να γίνεται αφού έχουν εξεταστεί **διάφορα εναλλακτικά μέτρα** για την επίτευξη των στόχων.

Η εξέταση του κόστους και του οφέλους αυτών των δράσεων βοηθά αφενός στον προσδιορισμό του στόχου που θα τεθεί για το εν λόγω σύστημα και αφετέρου στον προσδιορισμό της ημερομηνίας που αυτός θα επιτευχθεί.

Η οικονομική προσιτότητα (διαθεσιμότητα οικονομικών πόρων) θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο στην περίπτωση της παράτασης προθεσμίας (σταδιακή επίτευξη των στόχων) ως το 2027. Αυτό έχει ιδιαίτερο νόημα όταν απαιτείται ένας μεγάλος αριθμός έργων/δράσεων για ένα συγκεκριμένο υδατικό σύστημα.

Στην περίπτωση που η οικονομική προσιτότητα χρησιμοποιηθεί για την παράταση προθεσμίας θα πρέπει να τεκμηριωθεί ότι δεν κατέστη δυνατόν να εξασφαλιστεί άλλη πηγή χρηματοδότησης. Οι εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης περιλαμβάνουν:

- την κατανομή των δαπανών μεταξύ ρυπαιόντων και χρηστών,
- τη χρήση του κρατικού προϋπολογισμού (σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο),
- ιδιωτικές επενδύσεις,
- ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- διεθνή κεφάλαια

Στην πρώτη περίπτωση μπορεί να διερευνηθεί η προσέγγιση ο «επωφελούμενος πληρώνει» έναντι της προτιμώμενης επιλογής του «ο ρυπαίνων πληρώνει». Εάν ο επωφελούμενος δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμεί να πληρώσει, πρέπει να εξεταστούν και άλλες πηγές χρηματοδότησης. Η ιεράρχηση για τη χρηματοδότηση μέτρων για την επίλυση ή άμβλυνση ενός περιβαλλοντικού προβλήματος είναι:

- ο ρυπαίνων πληρώνει - το πρόσωπο του οποίου η δραστηριότητα προκαλεί (είναι σε κίνδυνο να προκαλέσουν ή να έχουν προκαλέσει) ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα πληρώνει.
- ο «επωφελούμενος» πληρώνει - το πρόσωπο που θα επωφεληθεί από τη βελτίωση (ή μειωμένο κίνδυνο) προς το περιβάλλον πληρώνει (μερικές φορές ονομάζεται πληρωμή για υπηρεσίες οικοσυστήματος).

- η κυβέρνηση πληρώνει - άμεσα ή έμμεσα (μέσω της ΕΕ, της κεντρικής Κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης).

Τα Καθοδηγητικά Έγγραφα Νο 1²⁸ και 20²⁹ παρέχουν γενικές οδηγίες για την αξιολόγηση του δυσανάλογου κόστους. Ωστόσο οι κατευθύνσεις τους είναι γενικές και δεν παρέχουν μια **πρακτική μεθοδολογία** βάσει της οποίας τα κράτη μέλη να μπορούν να υλοποιήσουν μια ανάλυση σχετικά με το δυσανάλογο κόστος. Σε επίπεδο ΕΕ η αναλογικότητα των μέτρων αξιολογείται μέσω ανάλυσης κόστους οφέλους όπως π.χ. προτείνεται από τους Jensen et al. (2013)³⁰, Galio et al. (2013)³¹ είτε μέσω κανόνων και κριτηρίων με τα οποία συγκρίνονται τα μέτρα π.χ. όπως προτείνεται από τους Klauer et al., (2007) και Klauer et al. (2015)³².

Παρά το γεγονός ότι διάφορα κράτη μέλη έχουν προσπαθήσει να εφαρμόσουν μια πραγματιστική προσέγγιση για τον **καθορισμό του κατώτατου ορίου του κόστους της αναλογικότητας**, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές μεθοδολογικές επιπλοκές που καθιστούν δύσκολη την εφαρμογή στην πράξη την εφαρμογή της εξαίρεσης επίτευξης της καλής κατάστασης λόγω δυσανάλογου κόστους³³.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, στην παρούσα Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ (2^η) για την αξιολόγηση του δυσανάλογου κόστους προτείνεται η «νέα προσέγγιση της Λειψίας³⁴». Η μέθοδος αυτή έχει μέτριες απαιτήσεις δεδομένων που την καθιστούν εύκολα εφαρμόσιμη - για επιφανειακά υδατικά συστήματα- και πληροί τις απαιτήσεις της ΟΠΥ ως προς τη διαφάνεια των δεδομένων και την τεκμηρίωση του αποτελέσματος. Συνδυάζει και τις δύο εναλλακτικές ερμηνείες της έννοιας του δυσανάλογου κόστους: αυτή της οικονομικής προσιτότητας αλλά και αυτή της ανάλυσης κόστους-οφέλους, περιλαμβάνοντας στην εκτίμησή του τόσο τη χρηματοοικονομική ικανότητα της οικείας διοίκησης όσο και τα οφέλη που προκύπτουν από την επιβολή ορισμένων μέτρων.

Η βασική ιδέα της μεθόδου είναι να καθοριστεί ένα συγκεκριμένο όριο δυσαναλογίας για κάθε ΥΣ. Το προβλεπόμενο κόστος για την επίτευξη της καλής κατάστασης/του καλού οικολογικού δυναμικού (ΚΟΔ) του κάθε υδατικού συστήματος έως το 2027 συγκρίνεται στη συνέχεια με αυτό το όριο. Το σημείο εκκίνησης για τον καθορισμό του ορίου δυσαναλογίας είναι οι παρελθούσες δημόσιες δαπάνες

²⁸ European Commission. *Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive. Economics and Environment, the Implementation Challenge of the Water Framework Directive. Guidance Document No 1. Luxembourg, 2003.*

²⁹ European Commission. *Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive. Guidance Document on Exemptions to the Environmental Objectives, Guidance Document No. 20. Luxembourg, 2009*

³⁰ JENSEN, C. L. et al. 2013. *A practical CBA-based screening procedure for identification of river basins where the costs of fulfilling the WFD requirements may be disproportionate – applied to the case of Denmark. Journal of Environmental Economics and Policy. Vol. 2, Issue 2, 2013, pp. 164-200*

³¹ GALIOTO, F. et al. 2013. *An Assessment of Disproportionate Costs in WFD: The Experience of Emilia-Romagna. Water, Vol. 5, 2013. pp. 1967-1995.*

³² KLAUER, B.; MEWES, M.; SIGEL, K.; UNNERSTALL, H.; GÖRLACH, B.; BRÄUER, I.; ... PIELEN, B. 2007. *Verhältnismäßigkeit der Maßnahmenkosten im Sinne der EGWasserrahmenrichtlinie – komplementäre Kriterien zur Kosten-Nutzen-Analyse. Leipzig: Helmholtz - Zentrum für Umweltforschung.*

KLAUER, B.; SIGEL, K.; SCHILLER, J.; HAGEMANN, N.; & KERN, K. 2015. *Unverhältnismäßige Kosten nach EG-Wasserrahmenrichtlinie – Ein Verfahren zur Begründung weniger strenger Umweltziele. Leipzig: Helmholtz-Zentrum für Umweltforschung – UFZ Department Ökonomie. ISSN 0948-9452.*

³³ Machac, J, Hekrl M., Vojacek O., Jilkova J., 2015. *Assessment of disproportionate costs in water management in the light of the EU WFD. <http://www.iwra.org/congress/resource/3018656.pdf>*

³⁴ Klauer, Bernd, Katja Sigel, and Johannes Schiller. 2016. *Disproportionate Costs in the EU Water Framework Directive: How to Justify Less Stringent Environmental Objectives. Environmental Science and Policy 59: 10–17. doi:10.1016/j.envsci.2016.01.017*

για την προστασία των υδάτων. Οι δαπάνες αυτές ήταν αποτέλεσμα προηγούμενων πολιτικών αποφάσεων και αποτελούν έκφραση της οικονομικής προσιτότητας (διαθεσιμότητας οικονομικών πόρων) του κράτους να επενδύσει στην προστασία των υδάτων κατά τα προηγούμενα έτη και ταυτόχρονα του χρόνου απόκρισης της πολιτικής βούλησης να εφαρμόσει όσα προβλέπονταν. Με αυτόν τον τρόπο οι παρελθούσες δαπάνες μπορούν να θεωρηθούν ως μια αντιπροσωπευτική ένδειξη για την οικονομική προσιτότητα του κράτους να επενδύσει στην προστασία των υδάτων και στο μέλλον. Τα δεδομένα σχετικά με τις προηγούμενες δημόσιες δαπάνες για την προστασία των υδάτων σε μια δεδομένη χρονική περίοδο υπολογίζονται κατά μέσο όρο (€ ανά έτος) και κανονικοποιούνται σε σχέση με τη λεκάνη απορροής του εν λόγω υδατικού συστήματος (υπολεκάνη). Το προκύπτον κόστος που σχετίζεται με το ΥΣ προσαρμόζεται από έναν συγκεκριμένο παράγοντα, ανάλογα με τα οφέλη που προκύπτουν από τη μετατροπή της ποιότητας του εν λόγω ΥΣ από την τρέχουσα κατάστασή του στην καλή κατάσταση/καλό οικολογικό δυναμικό (ΚΟΔ) (δηλαδή στον στόχο της ΟΠΥ).

Η διαδικασία αξιολόγησης της δυσαναλογίας του κόστους, όπως περιγράφεται παρακάτω, χωρίζεται σε δύο προκαταρκτικά βήματα που αφορούν στο κράτος μέλος και τρία βασικά βήματα για κάθε ΥΣ ανεξάρτητα.

Παραδοχή: Παρόλο που η «νέα προσέγγιση της Λειψίας» αναφέρεται σε κλίμακα υπολεκάνης ΥΣ, η εκτίμηση του δυσανάλογου κόστους στην παρούσα Αναθεώρηση (2^η) επιλέχθηκε να γίνει σε επίπεδο ΛΑΠ και άρα σε ομάδα ΥΣ, καθώς τα αποτελέσματα των σχεδιαζόμενων μέτρων διαχείρισης δεν μπορούν να αποδοθούν με σαφήνεια σε καθένα από τα ΥΣ μεμονωμένα.

Βήμα 0–1: Προσδιορισμός ΥΣ προς αξιολόγηση για δυσαναλογία κόστους

Η αξιολόγηση της δυσαναλογίας κόστους είναι χρονοβόρα και δαπανηρή διότι απαιτεί λεπτομερή προγραμματισμό των μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για την επίτευξη καλής κατάστασης/ΚΟΔ και εκτίμηση του κόστους τους. Ως εκ τούτου, είναι λογικό να μην συμπεριληφθούν αρχικά στην αξιολόγηση τα υδατικά συστήματα για τα οποία: (i) η καλή κατάσταση/ΚΟΔ θα έχει πιθανώς επιτευχθεί έως το 2027 ή (ii) ισχύουν άλλοι λόγοι για να τεθούν λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι, όπως ότι «επηρεάζονται από την ανθρώπινη δραστηριότητα [...] ή η φυσική τους κατάσταση είναι τέτοια που η επίτευξη αυτών των στόχων θα ήταν ανέφικτη». Η εν λόγω μέθοδος έχει σχεδιαστεί για συνήθη εφαρμογή, συνεπώς τα υδατικά συστήματα για τα οποία η αξιολόγηση της δυσαναλογίας απαιτεί μια εμπεριστατωμένη ανάλυση λόγω συγκεκριμένων προβλημάτων θα πρέπει να αξιολογούνται χωριστά.

Βήμα 0–2: Υπολογισμός της προηγούμενης μέσης δημόσιας δαπάνης για την προστασία των υδάτων

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, σημείο εκκίνησης για τον υπολογισμό ενός ορίου κόστους είναι οι παρελθούσες δημόσιες δαπάνες για την προστασία των υδάτων (περίοδος 1992- 2009). Μια εκτίμηση αυτής της δαπάνης για την Ελλάδα είναι δυνατή με τη χρήση των Ετήσιων Απολογιστικών Εκθέσεων Εσόδων - Εξόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία των υδάτων μπορεί να περιγραφεί από τις στατιστικές κατηγορίες «Εγγειοβελτιωτικά Έργα» και «Υδρευση - Αποχέτευση» (δύναται να περιλαμβάνονται και στοιχεία από τις Περιφέρειες για δαπάνες αυτών των κατηγοριών). Επίσης θα μπορούσαν να αναζητηθούν οι αντίστοιχες με τις παραπάνω κατηγορίες δαπανών και από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ) εφόσον βέβαια είναι διαθέσιμες.

Βήμα 1: Υπολογισμός του κόστους για την επίτευξη καλής κατάστασης/καλού οικολογικού δυναμικού

Βασική προϋπόθεση για την αξιολόγηση της δυσαναλογίας του κόστους για οποιοδήποτε ΥΣ είναι να έχει ήδη εκπονηθεί γι' αυτό ένα οικονομικά αποδοτικό πρόγραμμα μέτρων. Αυτό το πρόγραμμα μέτρων περιγράφει πώς οι περιβαλλοντικοί στόχοι (καλή κατάσταση/ΚΟΔ) θα μπορούσαν κατ' αρχήν να επιτευχθούν έως το 2027 με οικονομικά αποδοτικό τρόπο και αποτελεί τη βάση υπολογισμού του προβλεπόμενου κόστους για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων για το συγκεκριμένο ΥΣ. Γι' αυτόν τον υπολογισμό του κόστους, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα κόστη της περιόδου 2009-2027. Αυτό περιλαμβάνει δαπάνες που έχουν ήδη απορροφηθεί καθώς και δαπάνες που αναμένεται να απορροφηθούν έως το 2027.

Η εξέταση τριών (3) κύκλων διαχείρισης της ΟΠΥ (=18 έτη) αντί μόνο ενός (=6 ετών), διασφαλίζει ότι οποιαδήποτε καθυστέρηση στην εφαρμογή μέτρων κατά τους πρώιμους κύκλους διαχείρισης δεν θα δημιουργήσει την παραπλανητική εντύπωση δυσανάλογα υψηλού κόστους στον τελευταίο κύκλο. Κατ' αρχήν, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα είδη δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών και λειτουργικών δαπανών, καθώς και των δαπανών προσωπικού και διοίκησης. Στην πράξη ωστόσο, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο το κόστος των «συμπληρωματικών μέτρων» σύμφωνα με το Άρθρο 11 παράγραφος 4 της ΟΠΥ. Το κόστος των «βασικών μέτρων» σύμφωνα με το Άρθρο 11 παράγραφος 3 της ΟΠΥ που αποσκοπούν στην εκπλήρωση των «ελάχιστων απαιτήσεων» για την προστασία των υδάτων δεν περιλαμβάνεται επειδή τα κράτη μέλη υποχρεούνται να τα εφαρμόσουν σε κάθε περίπτωση, δηλαδή ανεξάρτητα από την ΟΠΥ.

Βήμα 2: Υπολογισμός του ορίου κόστους που σχετίζεται με το δυσανάλογο κόστος

Ξεκινώντας από τον μέσο όρο των προηγούμενων δημόσιων δαπανών (σε εθνικό επίπεδο) για την προστασία των υδάτων (βλ. Βήμα 0–2), υπολογίζεται ένα όριο κόστους ειδικά για κάθε ΛΑΠ (ομάδα ΥΣ). Αυτό γίνεται κανονικοποιώντας πρώτα την τιμή σε σχέση με την έκταση της ΛΑΠ που ανήκουν τα ΥΣ και στη συνέχεια πολλαπλασιάζοντας το αποτέλεσμα με τον λεγόμενο «παράγοντα προσπάθειας». Ο παράγοντας προσπάθειας εκφράζει την πρόσθετη προσπάθεια (αυξημένες ενέργειες και δαπάνες σε σύγκριση με το παρελθόν) για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν με την υπογραφή της ΟΠΥ. Ένας παράγοντας προσπάθειας «0» σημαίνει ότι οι προηγούμενες ετήσιες δαπάνες θα συνεχιστούν αλλά δεν θα αυξηθούν - δεν θα δαπανηθούν δηλαδή πρόσθετοι οικονομικοί πόροι ως απάντηση στην απαίτηση της ΟΠΥ. Ένας παράγοντας προσπάθειας «0,5» θα είχε ως αποτέλεσμα αύξηση των χρηματοοικονομικών δαπανών κατά 50%. Ο καθορισμός του παράγοντα προσπάθειας είναι μια πολιτική απόφαση που πρέπει να ληφθεί από το πολιτικό όργανο που δεσμεύεται από τους όρους-πλαίσιο της ΟΠΥ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω γίνεται η παραδοχή ότι ο παράγοντας προσπάθειας εξαρτάται από δύο (2) παραμέτρους:

- Την απόσταση από την καλή κατάσταση/ΚΟΔ. Κατά πόσο δηλαδή η τρέχουσα κατάσταση του υδατικού συστήματος απέχει από τον στόχο επίτευξης της καλής κατάστασης/ΚΟΔ. Εάν ένα υδατικό σύστημα έχει ήδη σχεδόν επιτύχει τους περιβαλλοντικούς στόχους που απαιτεί η Οδηγία, μπορεί να αναμένεται ότι η περαιτέρω βελτίωση μέχρι την καλή κατάσταση/ΚΟΔ θα οδηγήσει σε λιγότερα πρόσθετα οφέλη σε σύγκριση με ένα υδατικό σύστημα που απέχει πολύ από καλή κατάσταση/ΚΟΔ. Η απόσταση από την καλή κατάσταση, που ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της

τρέχουσας κατάστασης και του περιβαλλοντικού στόχου, είναι ένας δείκτης των οφελών που αναμένεται να προκύψουν στην κοινωνία από την καλή κατάσταση/ΚΟΔ.

- Τα πρόσθετα οφέλη. Ο παράγοντας προσπάθειας θα πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζει τον βαθμό στον οποίο το πρόγραμμα μέτρων που έχει σχεδιαστεί για τη βελτίωση της κατάστασης των υδάτων αποφέρει πρόσθετες θετικές επιπτώσεις (πρόσθετα οφέλη) πέρα από την εστίαση στους στόχους της ΟΠΥ, π.χ. όσον αφορά στην αντιπλημμυρική προστασία, στην προστασία της φύσης, στην αισθητική αναβάθμιση του τοπίου ή στην θαλάσσια προστασία.

Ο προσδιορισμός του ορίου κόστους που σχετίζεται με τη δυσαναλογία κόστους ανά ΛΑΠ (ομάδα ΥΣ) στο Βήμα 2 δομείται σε τέσσερα στάδια.

➤ **Στάδιο 2–1: Αναγωγή του μέσου όρου των προηγούμενων δημόσιων δαπανών**

Ο μέσος όρος των προηγούμενων δημόσιων δαπανών για την προστασία των υδάτων, ανάγεται στη ΛΑΠ που ανήκει η ομάδα των ΥΣ πολλαπλασιάζοντας τη μέση δαπάνη του Βήματος 0-2 με την έκταση της ΛΑΠ.

• **Στάδιο 2–2: Προσδιορισμός απόστασης από τον στόχο της καλής κατάστασης**

Η απόσταση από το στόχο της καλής κατάστασης/ΚΟΔ μετρά τη διαφορά μεταξύ της τρέχουσας κατάστασης του υδατικού συστήματος από τον περιβαλλοντικό στόχο, δηλαδή την καλή κατάσταση/ΚΟΔ. Η βάση δεδομένων για τον υπολογισμό της είναι η αξιολόγηση του ΥΣ σύμφωνα με τα αποτελέσματα του δικτύου παρακολούθησης της ΟΠΥ (Άρθρο 8 και Παράρτημα V). Προτείνονται οι εξής πέντε (5) ποιοτικοί δείκτες προς εξέταση: «Φυτοβένθος», «Μακρόφυτα», «Φυτοπλαγκτόν», «Ψάρια» και «Πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος» (EQN). Όσον αφορά στους τέσσερις (4) οικολογικούς ποιοτικούς δείκτες, εντοπίζονται 4 κατηγορίες απόστασης από την καλή κατάσταση: 0 = καλή ή πολύ καλή κατάσταση/ ΚΟΔ, 1 = μέτρια, 2 = ελλιπής, 3 = κακή. Όσον αφορά στη συνιστώσα ποιότητας "περιβαλλοντικός κανόνας ποιότητας" (EQN) ορίζονται μόνο 2 κατηγορίες: 0 = EQN επιτεύχθηκε, 3 = EQN απέτυχε. Η συνολική απόσταση από την καλή κατάσταση σε επίπεδο ΥΣ ορίζεται ως ο μέσος όρος που προκύπτει από τις αποστάσεις από την καλή κατάσταση των τεσσάρων (4) δεικτών οικολογικής ποιότητας και τον ποιοτικό κανόνα περιβάλλοντος. Σε επίπεδο ΛΑΠ λαμβάνεται ο συνολικός μέσος όρος των ΥΣ.

Παραδοχή: Στις περιπτώσεις **Ελλιπούς και Μέτριας κατάστασης** θεωρήθηκε τιμή **EQN = 3** (μη επίτευξη του στόχου της καλής κατάστασης / ΚΟΔ).

• **Στάδιο 2–3: Υπολογισμός πρόσθετης ωφέλειας προγράμματος μέτρων**

Η εφαρμογή των σχεδιαζόμενων μέτρων σε επίπεδο ΛΑΠ όχι μόνο βελτιώνει την κατάσταση των ΥΣ όσον αφορά στην ΟΠΥ αλλά μπορεί επίσης να έχει πρόσθετες θετικές συνέπειες, τα λεγόμενα «πρόσθετα οφέλη».

Η αξιολόγηση των πρόσθετων συνεπειών/ωφελειών του προγράμματος των συμπληρωματικών μέτρων δύναται να γίνει με δύο (2) τρόπους:

- Λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη αξιολόγηση που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του Παραδοτέου 12 του Προγράμματος Μέτρων της 1^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ και συγκεκριμένα τον Βαθμό Απόδοσης του κάθε Μέτρου (Β.Απ.Μ) ο οποίος αφορά στο συνολικό όφελος που αναμένεται από την εφαρμογή του.

Μέτρα με $B.Aπ.M < 2$ θεωρούνται ως χαμηλής απόδοσης

Μέτρα με $2 \leq B.Aπ.M < 3$ θεωρούνται ως μέσης απόδοσης, και

Μέτρα με $3 \leq B.Aπ.M$ θεωρούνται ως υψηλής απόδοσης

- Από εμπειρογνώμονες π.χ. εκπροσώπους των Διευθύνσεων Υδάτων του εκάστοτε ΥΔ λαμβάνοντας υπόψη πως πρόσθετα οφέλη καταγράφονται στις ακόλουθες πέντε (5) κατηγορίες:
 - Χερσαία οικολογία και προστασία της φύσης π.χ. βελτίωση των οικοτόπων κ.λπ.
 - Παροχή γλυκού νερού και καθαρισμός των υδάτων π.χ. αύξηση της ποσότητας και της ποιότητας του ακατέργαστου νερού.
 - Αντιπλημμυρική προστασία π.χ. δυνατότητα συγκράτησης των πλημμυρικών πεδιάδων, μειωμένη ταχύτητα ροής.
 - Προστασία του εδάφους π.χ. μείωση της διάβρωσης και της εισροής ιζημάτων στα νερά, αύξηση της γονιμότητας του εδάφους κ.λπ.
 - Τουρισμός, αναψυχή, πολιτιστική κληρονομιά, αισθητική π.χ. αναβάθμιση του τοπίου για τουρισμό και αναψυχή.

Προτείνεται να γίνει η αξιολόγηση των πρόσθετων συνεπειών/ωφελειών σε μια ευέλικτη κλίμακα με βάση την τοπική τους γνώση και εξειδίκευση. Οι ειδικοί κατανέμουν βαθμολογίες μεταξύ 0 και 3 για καθεμία από τις πέντε (5) παραπάνω κατηγορίες που ακολουθούν:

0 = Χωρίς πρόσθετα οφέλη

1 = Χαμηλή ωφέλεια

2 = Μεσαία ωφέλεια

3 = Υψηλή ωφέλεια - Πρόσθετα οφέλη

Στην αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη τόσο η έκταση (ποσότητα, ένταση) των θετικών συνεπειών όσο και η συνάφειά τους (π.χ. αριθμός ατόμων και περιοχή που αφορούν, δυνατότητα υποκατάστασης κ.λπ.). Τα πρόσθετα οφέλη θα αξιολογηθούν αρχικά για κάθε κατηγορία ξεχωριστά. Το αθροιστικό πρόσθετο όφελος στη συνέχεια σε επίπεδο ΛΑΠ, υπολογίζεται ως ο μέσος όρος που προκύπτει από τα επιμέρους οφέλη για κάθε μια από τις πέντε κατηγορίες.

Η επιλογή του τρόπου αξιολόγησης γίνεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε ΥΔ (π.χ. αν ο Βαθμός Απόδοσης κάποιου Μέτρου που έχει δοθεί κατά την 1^η Αναθεώρηση θεωρείται αντιπροσωπευτικός σύμφωνα με την κρίση του ειδικού εμπειρογνώμονα, επίπεδο συνεργασίας με εκάστοτε Δ/νση Υδάτων κ.λπ.).

- **Στάδιο 2–4: Υπολογισμός του παράγοντα προσπάθειας και του ορίου κόστους**

Για εξέταση τριών (3) διαχειριστικών κύκλων της ΟΠΥ (=18 έτη) ο συντελεστής προσπάθειας ανά ΛΑΠ υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\text{Παράγοντας Προσπάθειας}_{\text{ΛΑΠ}} = \frac{2}{18} \text{ Απόσταση από καλή κατάσταση/ΚΟΔ}_{\text{ΛΑΠ}} + \frac{1}{18} \text{ Πρόσθετα οφέλη}_{\text{ΛΑΠ}}$$

Το όριο κόστους για τον έλεγχο δυσαναλογίας σε επίπεδο ΛΑΠ (ομάδα ΥΣ) υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας τον κανονικοποιημένο μέσο όρο των προηγούμενων δημόσιων δαπανών για την προστασία των υδάτων (Στάδιο 2–1) με τον παράγοντα προσπάθειας.

Βήμα 3: Σύγκριση κόστους και ορίου/αξιολόγηση δυσαναλογίας

Στο τελευταίο βήμα συγκρίνονται το κόστος που υπολογίστηκε στο Βήμα 1, με το όριο κόστους που υπολογίστηκε στο Βήμα 2.

Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου, το κόστος είναι δυσανάλογα υψηλό και είναι δυνατό να δικαιολογούνται λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι (υπαγωγή στο Άρθρο 4.5 της ΟΠΥ).

Η προτεινόμενη μεθοδολογία:

- Εφαρμόστηκε πιλοτικά στη ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129) του ΥΔ Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ01) (βλ. Παράρτημα 1.ε.), με την παραδοχή πως για την εκτίμηση της παρελθούσας δαπάνης που αφορά στην προστασία των υδάτων, έγινε χρήση στοιχείων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της ενδεικτικής περιόδου 2011 - 2018 καθώς δεν ήταν άμεσα διαθέσιμα τα προβλεπόμενα (1992-2009).
- Μπορεί να εφαρμοστεί και σε υπόγεια ΥΣ αφού καθοριστεί αντίστοιχο πλαίσιο ποιοτικής αξιολόγησης και πραγματοποιηθεί αντίστοιχη πιλοτική εφαρμογή για να ελεγχθούν τα αποτελέσματα.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω:

- Η εφαρμογή εξαιρέσεων των Άρθρων 4.4 και 4.5 λόγω δυσανάλογου κόστους στην παρούσα Αναθεώρηση (2^η) των ΣΔΛΑΠ, θα πρέπει να ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

Βήμα 0–1: Προσδιορισμός ΥΣ προς αξιολόγηση για δυσαναλογία κόστους

Βήμα 0–2: Υπολογισμός της προηγούμενης μέσης δημόσιας δαπάνης για την προστασία των υδάτων

Βήμα 1: Υπολογισμός του κόστους για την επίτευξη καλής κατάστασης/ καλού οικολογικού δυναμικού

Βήμα 2: Υπολογισμός του ορίου κόστους που σχετίζεται με το δυσανάλογο κόστος

Αποτελείται από τέσσερα (4) στάδια:

Στάδιο 2–1: Αναγωγή του μέσου όρου των προηγούμενων δημόσιων δαπανών

Στάδιο 2–2: Προσδιορισμός απόστασης από τον στόχο της καλής κατάστασης

Στάδιο 2–3: Υπολογισμός πρόσθετης ωφέλειας προγράμματος μέτρων

Στάδιο 2–4: Υπολογισμός του παράγοντα προσπάθειας και του ορίου κόστους

Βήμα 3: Σύγκριση κόστους και ορίου/αξιολόγηση δυσαναλογίας

- Η έννοια της οικονομικής προσιτότητας χρησιμοποιείται ως κριτήριο για να ελεγχθεί εάν μπορούν να δικαιολογηθούν λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι συνεπώς και παράταση προθεσμίας (Άρθρο 4.4) ως το 2027, λαμβάνοντας υπόψη τις παρελθούσες δημόσιες δαπάνες για την προστασία των υδάτων. Οι δαπάνες αυτές ήταν αποτέλεσμα προηγούμενων πολιτικών αποφάσεων και αποτελούν έκφραση της οικονομικής προσιτότητας (διαθεσιμότητας οικονομικών πόρων) του κράτους να επενδύσει στην προστασία των υδάτων κατά τα προηγούμενα έτη και ταυτόχρονα του χρόνου απόκρισης της πολιτικής βούλησης να εφαρμόσει όσα προβλέπονταν. Με αυτόν τον τρόπο οι προηγούμενες δαπάνες μπορούν να θεωρηθούν ως μια αντιπροσωπευτική ένδειξη για την οικονομική προσιτότητα του κράτους να επενδύσει στην προστασία των υδάτων και στο μέλλον.

6.4.4 Σύνοψη των εναλλακτικών στόχων

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει παραδείγματα και τις συνθήκες υπό τις οποίες μπορούν να τεθούν εναλλακτικοί στόχοι σύμφωνα με τα Άρθρα 4.4 και 4.5 της Οδηγίας.

Πίνακας 6-7: Επεξήγηση των περιστάσεων υπό τις οποίες οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους μπορούν να εφαρμοστούν σύμφωνα με τα Άρθρα 4.4 και 4.5

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
1	Τεχνική εφικτότητα: Φυσικές συνθήκες - συνθήκες υποβάθρου (Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες)	<p>Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.5. Μπορεί να τεθεί για την αιτιολόγηση λιγότερου αυστηρού περιβαλλοντικού στόχου όταν ένα ΥΣ λόγω της φυσικής του κατάστασης είναι ανέφικτο να επιτύχει τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας. Λιγότερο αυστηροί στόχοι, μπορούν να τεθούν στις περιπτώσεις που τα φυσικά επίπεδα υποβάθρου μιας ουσίας είναι τέτοια που δεν μπορούν να μειωθούν επαρκώς ώστε να πληρούνται τα πρότυπα της Οδηγίας. Μπορεί να εφαρμοστεί στα ΥΥΣ που παρατηρούνται υπερβάσεις εν απουσία οποιωνδήποτε τεχνητών εισροών και οι οποίες δεν μπορούν να μειωθούν σε επίπεδα, που ορίζει η Οδηγία.</p> <p>Η περίπτωση αυτή μπορεί να εφαρμοστεί και στις περιπτώσεις των επιφανειακών ΥΣ που διασυνδέονται με τα ΥΥΣ και τα οποία είναι υπεύθυνα για αυτές τις οι υψηλές τιμές. Επίσης, στα επιφανειακά κυρίως όσον αφορά τους ειδικούς ρύπους και ορισμένες ουσίες προτεραιότητας που μπορεί να προέρχονται από το γεωλογικό υπόβαθρο.</p>	Άρθρο 4.5: Πλαίσιο 9
2	Τεχνική εφικτότητα: Δεν υπάρχει διαθέσιμη τεχνική λύση	<p>Μπορεί να εφαρμοστεί για την αιτιολόγηση λιγότερο αυστηρού στόχου (Άρθρο 4.5). Εφαρμόζεται όταν δεν υπάρχει πρακτική τεχνική για να υλοποιηθεί η αναγκαία βελτίωση. Όλες οι υπό ανάπτυξη τεχνικές, για τις οποίες η αποτελεσματικότητά τους δεν έχει έμπρακτα αποδειχθεί εμπίπτουν επίσης σε αυτή την κατηγορία. Επίσης, μπορεί να εφαρμοστεί όταν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση, αλλά η λύση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε μια συγκεκριμένη θέση, λόγω ειδικών τοπικών συνθηκών (π.χ. η μέθοδος είναι γνωστή αλλά τα τεχνικά έργα δεν μπορούν να χωροθετηθούν).</p> <p>Σχετικά παραδείγματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η παροχή στα ποτάμια ΥΣ (ειδικά στα διακοπτόμενης και εφήμερης ροής) έχει φυσικές διακυμάνσεις σε εποχιακή βάση. Αυτό αν και αποτελεί φυσικό φαινόμενο, μπορεί να οδηγήσει στην ταξινόμηση της κατάστασης ενός ΥΣ σε κατηγορία χαμηλότερη της καλής. Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να απαιτηθεί παράταση προθεσμίας σύμφωνα με το Άρθρο 4.4 για περαιτέρω διερεύνηση ή να αποδειχθεί τελικά ότι δεν υπάρχει τεχνική λύση για να αποφευχθεί η αποτυχία επίτευξης της καλής κατάστασης και για αυτό τίθεται στο μέλλον ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. Στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ωστόσο, δεν μπορεί πλέον να απαιτηθεί παράταση προθεσμίας σύμφωνα με το άρθρο 4.4. • Φυσικά εμπόδια στη μετανάστευση των ψαριών μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να οδηγήσουν στην ταξινόμηση της κατάστασης του ΥΣ σε κατηγορία χαμηλότερη της καλής (λόγω της χαμηλής τιμής του βιολογικού ποιοτικού στοιχείου που αναφέρεται στα ψάρια). Σε αυτές τις περιπτώσεις δεν υπάρχει τεχνική λύση για την αποτυχία του εν λόγω βιολογικού ποιοτικού στοιχείου, δεδομένου ότι για τα φυσικά εμπόδια δεν απαιτείται αφαίρεση, μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. 	Άρθρο 4.5: Πλαίσιο 9

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
		<ul style="list-style-type: none"> • Τα φυσικά χαρακτηριστικά ενός ΥΣ (π.χ. απότομες κλίσεις) μπορεί να είναι ακατάλληλα για ορισμένα είδη ψαριών που, αν και αναμένεται να είναι παρόντα από τα εργαλεία κατάταξης των ψαριών, στην πραγματικότητα απουσιάζουν, με αποτέλεσμα αυτό το βιολογικό ποιοτικό στοιχείο να ταξινομηθεί σε κατάσταση χαμηλότερη της καλής. Δεν υπάρχει τεχνική λύση σε αυτές τις περιπτώσεις, δεδομένου ότι η απουσία οφείλεται στα φυσικά χαρακτηριστικά του ΥΣ και ως εκ τούτου μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. • Παρά το γεγονός ότι τα ΥΥΣ μπορεί να είναι σε κακή ποσοτική κατάσταση, ως αποτέλεσμα της άντλησης πόσιμου ύδατος, μπορεί να μην είναι τεχνικά δυνατή η άντληση από άλλο σύστημα υπόγειων ή επιφανειακών υδάτων ή από άλλη περιοχή χαμηλής περιβαλλοντικής ευαισθησίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. Η εξαίρεση αυτή μπορεί να αιτιολογηθεί όταν οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από την παροχή πόσιμου νερού δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή και δεν συνεπάγονται δυσανάλογο κόστος. • Δεν υπάρχει πάντα τεχνική λύση για τη βελτίωση της χημικής κατάστασης ενός ΥΥΣ. Αν και το Καθοδηγητικό Έγγραφο Νο 20 δεν επιτρέπει την εφαρμογή του Άρθρου 4.5 σχετικά με την ιστορική ρύπανση (π.χ. εδαφών και ιζημάτων), μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις που η ιστορική ρύπανση να είναι τόσο εκτεταμένη και διάχυτη, που να μην υπάρχουν τεχνικώς εφικτά μέτρα για την αντιμετώπισή της. Επίσης, μπορεί οι λύσεις αυτές μπορεί να απαιτούν εκτεταμένες εγκαταστάσεις απορρύπανσης, για τις οποίες να μη διατίθεται ο αναγκαίος χώρος ανάπτυξης. • Απομάκρυνση θρεπτικών από τα αστικά λύματα. Αν τα απαιτούμενα όρια, αποδειχθούν ότι δεν είναι τεχνικά εφικτό να επιτευχθούν με τις διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας λυμάτων μπορεί να εφαρμοστεί η εξαίρεση του Άρθρου 4.5 εφόσον οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από την επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή και δεν συνεπάγονται δυσανάλογο κόστος. Μπορεί να βρει εφαρμογή σε περιπτώσεις που έχουν τεθεί αυστηροί στόχοι για ΥΣ που είναι ταυτόχρονα και αποδέκτες λυμάτων. 	
3	<p>Τεχνική εφικτότητα: Η αιτία της υποβάθμισης είναι άγνωστη (Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την</p>	<p>Μπορεί να εφαρμοστεί για την αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.5. Εφαρμόζεται όταν ένα ΥΣ βρίσκεται σε κατάσταση χαμηλότερη της καλής, αλλά η αιτία (η πίεση ή η συγκεκριμένη πηγή της πίεσης) στην οποία οφείλεται αυτή η αποτυχία δεν έχει ακόμη καθοριστεί. Πρόκειται για περιπτώσεις όπου τα αποδεικτικά στοιχεία είναι ανεπαρκή για να προσδιοριστεί το αίτιο ή τα αίτια για τα οποία δεν είναι δυνατή η επίτευξη της καλής κατάστασης με το απαιτούμενο επίπεδο βεβαιότητας ώστε να προσδιοριστούν μέτρα κατάλληλα για τη βελτίωση της κατάστασης. Σε αυτή την περίπτωση, εξαίρεση σύμφωνα με το Άρθρο 4.5 μπορεί να εφαρμοστεί όταν:</p>	<p>Άρθρο 4.5: Πλαίσιο 9</p>

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
	αιτία του προβλήματος και επομένως η λύση δεν μπορεί να εντοπιστεί)	<ul style="list-style-type: none"> • παραμένει γνήσια επιστημονική αβεβαιότητα παρά τις εργασίες διερεύνησης που έχουν πραγματοποιηθεί. • δεν υπήρξε αρκετός χρόνος για να ολοκληρωθούν οι απαραίτητες εργασίες διερεύνησης, από τότε που το ΥΣ ταξινομήθηκε σε κατάσταση χαμηλότερη της καλής. Οι εργασίες διερεύνησης περιλαμβάνουν θεωρητικές μελέτες, οι οποίες στηρίζονται σε υφιστάμενα δεδομένα και γνώση γύρω από το υδατικό σύστημα και την ευρύτερη λεκάνη του, συμμετοχή και διαβούλευση με τους εταίρους της λεκάνης απορροής και εξειδικευμένες έρευνες πεδίου. 	
4	Τεχνική εφικτότητα : Η αιτία του προβλήματος βρίσκεται εκτός της αρμοδιότητας και της δικαιοδοσίας της Χώρας (Δεν υπάρχει διαθέσιμη τεχνική λύση)	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.5 . Αφορά ζητήματα διασυννοριακών υδρομορφολογικών αλλοιώσεων (π.χ. μειωμένες παροχές), διασυννοριακής ρύπανσης και διασυννοριακής μεταφοράς και απόθεσης αέριων ρύπων . Προκειμένου να εφαρμοστούν οι σχετικές εξαιρέσεις θα πρέπει να έχουν γίνει οι σχετικές ενέργειες για την ανταλλαγή στοιχείων με το όμορο κράτος, να υπάρχει σχετική τεκμηρίωση (πχ από διασυννοριακού σταθμούς παρακολούθησης) κ.λπ. Βλέπε αναλυτικά παράγραφο 4.8.	Άρθρο 4.5: Πλαίσιο 9
5	Τεχνική εφικτότητα : Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος	<p>Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του άρθρου 4.5. Περιλαμβάνει διοικητικούς περιορισμούς όσον αφορά την ανάθεση, την αδειοδότηση, και υλοποίηση των απαραίτητων έργων. Δεν αφορά σε περιορισμούς που προκύπτουν από την έλλειψη νομοθετικών μηχανισμών ή χρηματοδότησης. Εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου, αν και έχουν εντοπιστεί τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη του στόχου του υδατικού συστήματος, υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με την ανάθεση και την ανάληψη των απαραίτητων έργων και οι οποίοι θα παρατείνουν το χρόνο που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων.</p> <p>Ακολουθώς δίδονται σχετικά παραδείγματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι απαιτούμενες βελτιώσεις περιλαμβάνουν την υλοποίηση σύνθετων έργων (π.χ. ταμιευτήρων), η αδειοδότηση και κατασκευή των οποίων απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. • Τα έργα αποκατάστασης οικοτόπων (που μπορεί να αφορούν π.χ. στην άρση υδρομορφολογικών αλλοιώσεων ή στην αποκατάσταση της ισορροπίας των θρεπτικών) μπορεί να είναι πολύπλοκα, μεγάλης κλίμακας και συχνά περιλαμβάνουν την εμπλοκή πολλών οργανισμών, των οποίων απαιτείται η συναίνεση 	Άρθρο 4.5

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
	χρόνος από αυτόν που διατίθεται)	<p>και συνεργασία. Η εφαρμογή σχεδίων δράσης για την αποκατάσταση μπορεί να απαιτεί δράσεις με συγκεκριμένη διαδοχή, η ολοκλήρωση των οποίων μπορεί να απαιτήσει πολλά χρόνια.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για την μείωση των θρεπτικών ουσιών από κτηνοτροφία, θα πρέπει να λάβει χώρα βελτίωση των εγκαταστάσεων και των συστημάτων επεξεργασίας λυμάτων (π.χ. μέσω της διαδικασίας ανανέωσης ΑΕΠΟ). Καθώς αυτό δεν θα γίνει ταυτόχρονα για όλες τις εγκαταστάσεις αλλά σταδιακά, εκτιμάται ότι θα χρειαστεί περισσότερος χρόνος για να λάβει χώρα μείωση των απορρίψεων. • Σε ορισμένες περιοχές, ήδη από τους προηγούμενους κύκλους του ΣΔΛΑΠ έχει εντοπιστεί υπερσυγκέντρωση βιομηχανικών εγκαταστάσεων και έχει προταθεί ή/και υλοποιείται ΒΙΠΕ ώστε να υπάρξει κεντρικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας των βιομηχανικών λυμάτων. Η διαδικασία υλοποίησης των υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί. 	
6	Τεχνική εφικτότητα: Περιορισμοί εφαρμογής εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)	<p>Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του άρθρου 4.5. Περιλαμβάνει περιπτώσεις όπου η χρονική καθυστέρηση οφείλεται στην αλλαγή πολιτικής και την εύλογη χρονική διάρκεια υιοθέτησης και εφαρμογής της σε ευρεία κλίμακα από τους ενδιαφερόμενους (π.χ. προώθηση ορθής γεωργικής πρακτικής). Εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου, αν και έχουν εντοπιστεί τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη του στόχου του υδατικού συστήματος, υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με την υιοθέτηση και εφαρμογή τους σε ευρεία κλίμακα και οι οποίοι καθιστούν αβέβαιο τον χρονικό ορίζοντα που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων.</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρεται το κάτωθι παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η μείωση των εισροών θρεπτικών ουσιών από την γεωργία εξαρτάται από την υιοθέτηση ορθών γεωργικών πρακτικών και βιολογικής γεωργίας σε αρκετά μεγάλη κλίμακα όσον αφορά τη λεκάνη απορροής του κάθε ΕΥΣ. Τα κίνητρα που δίνονται μέχρι σήμερα για να διασφαλιστεί η προώθηση αυτών των πρακτικών είναι ανεπαρκή και δεδομένου ότι η υιοθέτηση τους περιλαμβάνει βαθιές αλλαγές στην οργάνωση του αγροτικού τομέα αλλά και στους τρόπους κατανάλωσης, δύσκολα θα ξεκινήσει η εφαρμογή τους σε μεγάλη κλίμακα. Επιπλέον, η αδράνεια απόκρισης των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: τα θρεπτικά συστατικά γεωργικής προέλευσης έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα. 	Άρθρο 4.5
7	Οι βελτιώσεις επιφέρουν δυσανάλογο κόστος: Σημαντικός κίνδυνος	<p>Γενικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4. Εφαρμόζεται όταν υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με το αν πράγματι ένα ΥΣ έχει δυσμενώς επηρεαστεί. Υπό αυτές τις συνθήκες, υπάρχει σημαντικός κίνδυνος ότι η θέσπιση πρόσθετων μέτρων για την επίτευξη του στόχου που δεν είναι εύλογη (επειδή ο στόχος της κατάστασης μπορεί να έχει ήδη επιτευχθεί στο μέλλον), δεν παράγει κανένα όφελος και οδηγεί σε σπατάλη κεφαλαίου. Η εν λόγω περίπτωση δεν είναι δεσμευτική για όλα τα ΥΣ. Σε ορισμένα ΥΣ παρά τη μεγάλη αβεβαιότητα στην ταξινόμηση είναι δυνατόν να λαμβάνονται μέτρα.</p>	Άρθρο 4.4: Πλαίσιο 5

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
	δυσμενούς ισορροπίας κόστους και οφέλους	Επίσης, μπορεί να εφαρμοστεί στις περιπτώσεις που η σταδιακή υλοποίηση των μέτρων θα επιφέρει ευμενέστερη ισορροπία κόστους οφέλους.	
8	Οι βελτιώσεις επιφέρουν δυσανάλογο κόστος: Δυσμενής ισορροπία κόστους και οφέλους	<p>Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.5. Αφορά σε περιπτώσεις, που η επίτευξη του στόχου δεν δικαιολογείται καθώς το κόστος των μέτρων υπερβαίνει τα οφέλη, λαμβάνοντας υπόψη τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές πληροφορίες. Μπορεί να εφαρμοστεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπάρχει περιβαλλοντικό πρόβλημα για να λυθεί και ως εκ τούτου το κόστος ανάληψης οποιασδήποτε δράσης υπερβαίνει τα οφέλη. Η εφαρμογή των εργαλείων ταξινόμησης της Οδηγίας υποδεικνύει ένα πρόβλημα που δεν υπάρχει στην πράξη αλλά οφείλεται στην πολυπλοκότητα των οικοσυστημάτων. Πρόσθετες πληροφορίες από την εκτίμηση κινδύνων και τρίτους μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διαπιστωθεί αν υπάρχει πράγματι περιβαλλοντικό πρόβλημα. • Η οικονομική αξιολόγηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι δαπάνες για την εφαρμογή του πιο οικονομικά αποδοτικού και τεχνικά εφικτού μέτρου, που απαιτείται για την επίτευξη της καλής κατάστασης, είναι μεγαλύτερες από τα οφέλη που θα προκύψουν από την επίτευξη καλής κατάστασης <p>Ακόμα και στην περίπτωση που τίθενται λιγότερο αυστηροί στόχοι θα πρέπει να λαμβάνεται δράση ώστε η κατάσταση του ΥΣ να βελτιωθεί στην καλύτερη δυνατή. Η προσπάθεια εφαρμογής μέτρων θα σταματά στο σημείο που αυτά γίνονται δυσανάλογα δαπανηρά. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι πιέσεις μπορεί να αντιμετωπιστούν εν μέρει ή, όπου υπάρχουν πολλαπλές πηγές σε μια λεκάνη απορροής, μπορεί να γίνει σχετική επιλογή για το ποιες θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα.</p> <p>Σχετικά παραδείγματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχουν πολλές μικρές ή μια σημαντική υδροληψία σε ένα ΥΣ (επιφανειακό ή υπόγειο ή και στα δύο), η οποία επηρεάζει την παροχή ενός επιφανειακού ΥΣ. Αν αποδειχθεί ότι τα πιθανά κόστη αποζημίωσης για τη μείωση των απολήψεων, ή για τη μεταβολή του καθεστώτος απολήψεων ή για τη μείωση του όγκου απόληψης συνολικά, μπορεί να είναι σχετικά υψηλά και οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούν οι απολήψεις δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα, τα οποία συνιστούν σημαντικά καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή χωρίς να επιφέρουν δυσανάλογο κόστος, μπορεί να εφαρμοστεί λιγότερο αυστηρός περιβαλλοντικός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. • Περίπτωση ΥΣ που στο 2^ο ΣΔΛΑΠ (1^η Αναθεώρηση) είχε εφαρμοστεί εξαιρέση του Άρθρου 4.7. Το κόστος εφαρμογής μέτρων άμβλυνσης για την αντιμετώπιση φυσικών τροποποιήσεων μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα υψηλό. Παραδείγματα τέτοιων έργων είναι τα αντιπλημμυρικά έργα και διευθετήσεις σε αστικές 	Άρθρο 4.5: Πλαίσιο 10

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσεως	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
		<p>περιοχές, όπου υπάρχουν πολλές δεσμεύσεις (τεχνικές και χρήσεων γης) οι οποίες αυξάνουν σημαντικά το κόστος των πιθανών μέτρων άμβλυσης. Στις περιπτώσεις αυτές μπορούν να τεθούν λιγότερο αυστηροί στόχοι σύμφωνα με το Άρθρο 4.5. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να τεκμηριωθεί ότι οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετεί η τροποποίηση δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα, τα οποία συνιστούν σημαντικά καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή, χωρίς να επιφέρουν δυσανάλογο κόστος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ορισμένα ΥΣ, στα οποία παρατηρείται νιτρορρύπανση, απαιτείται η παύση της γεωργίας σε μια πολύ μεγάλη έκταση γης, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της καλής κατάστασης. Οι δαπάνες για την εφαρμογή του μέτρου αυτού ενδεχομένως υπερβαίνουν τα οφέλη και υπό αυτές τις συνθήκες μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5 • Το μέτρο έχει θετικά αποτελέσματα σε περιορισμένο αριθμό ΥΣ εντός μιας υδρολογικής λεκάνης. Π.χ. <ul style="list-style-type: none"> - Το μέτρο που απαιτείται για την επίτευξη της καλής κατάστασης είναι η εφαρμογή προηγμένων τεχνικών επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Παρά το γεγονός ότι το μέτρο αυτό αποτελεί λύση τεχνικά εφικτή, το κόστος εφαρμογής μπορεί να υπερβαίνει τα οφέλη που θα προκύψουν από την επίτευξη καλής κατάστασης. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε περιπτώσεις, όπου από τη βελτίωση επωφελείται ένα μόνο ΥΣ, γεγονός που περιορίζει το συνολικό σχετικό όφελος στην υδρολογική λεκάνη. Και σε αυτήν την περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθεί ότι οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετεί η επεξεργασία αστικών λυμάτων δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία συνιστούν σημαντικά καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή χωρίς να επιφέρουν δυσανάλογο κόστος. - Ο σύνθετος χαρακτήρας των πιέσεων και των διαδρομών των ρύπων στις αστικές περιοχές, μαζί την έλλειψη διαθέσιμων χώρων μπορεί να καθιστά τις δαπάνες εφαρμογής επιτυχημένων και αξιόλογων συστημάτων αειφόρου αποχέτευσης ομβρίων υδάτων πολύ υψηλές. Οι δαπάνες αυτές μπορούν να υπερβαίνουν τα οφέλη, ειδικά αν τα οφέλη περιορίζονται σε συγκεκριμένα μικρά αστικά ΥΣ. • Στην περίπτωση αποτυχίας της επίτευξης των στόχων σε επιφανειακά ύδατα λόγω θρεπτικών, προκειμένου να ληφθούν στοχευμένα μέτρα (πχ τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων) πρέπει να υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ευτροφισμού ώστε να δικαιολογηθούν τα σχετικά μέτρα. Π.χ. Περίπτωση που μια εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων είναι η κύρια πηγή προέλευσης θρεπτικών και απαιτείται τριτοβάθμια ή προχωρημένη επεξεργασία για την περαιτέρω απομάκρυνση αζώτου και φωσφόρου ώστε να επιτευχθεί η καλή οικολογική κατάσταση. Αν δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία σχετικά με τις βιολογικές επιπτώσεις του ευτροφισμού στο ΥΣ ή κατάντη αυτού τότε δεν υπάρχει περιβαλλοντικό πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί και το κόστος της ανάληψης δράσης θα υπερβεί τα οφέλη. Σ' αυτήν την περίπτωση μπορεί να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.5, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται η ανάληψη άλλης δράσης προκειμένου να αντιμετωπιστούν άλλες πηγές θρεπτικών. 	
9	Οι βελτιώσεις	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4 προκειμένου να επιτευχθούν	Άρθρο 4.4: Πλαίσιο

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
	<p>επιφέρουν δυσανάλογο κόστος: Οικονομική προσιτότητα</p>	<p>σταδιακά οι στόχοι. Εφαρμόζεται όταν τα μέτρα δεν είναι προσιτά οικονομικά ώστε να υλοποιηθούν εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος (πριν το 2027) και χωρίς να δημιουργήσουν δυσανάλογες επιβαρύνσεις σε συγκεκριμένους τομείς ή τμήματα της κοινωνίας.</p> <p>Εφόσον εφαρμοστεί, παρέχεται σαφής τεκμηρίωση για τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μη διαθεσιμότητα εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης. • συνέπειες της μη ανάληψης δράσης. • δράσεις που θα αναληφθούν για την επίλυση των ζητημάτων οικονομικής προσιτότητας στο μέλλον. <p>Ο λόγος αυτός προτείνεται να χρησιμοποιηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:</p> <p>α. Όταν <u>δεν μπορεί να εξασφαλιστεί χρηματοδότηση</u> και δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ότι αυτό θα συμβεί, τα μέτρα μπορεί να θεωρηθούν ότι δεν είναι οικονομικά προσιτά ώστε να εφαρμοστούν ως το 2027 χωρίς να δημιουργήσουν δυσανάλογη επιβάρυνση σε κάποιο τομέα ή υπερβαίνουν τις δυνατότητες της κρατικής δαπάνης και επομένως είναι δυνατόν να εφαρμοστεί το Άρθρο 4.4. (Σημείωση: Στη 2^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ, το πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει μέτρα για την επίτευξη βελτιώσεων στην κατάσταση των ΥΣ, για τα οποία πρέπει να υπάρχει διαθέσιμος μηχανισμός (π.χ. νομοθέτημα) για την εφαρμογή τους και η χρηματοδότησή τους να είναι εξασφαλισμένη. Η εμπιστοσύνη στο πλαίσιο αυτό σημαίνει τουλάχιστον εύλογη προσδοκία ότι η χρηματοδότηση είναι διαθέσιμη κατά τη διάρκεια του διαχειριστικού κύκλου που αφορά η 2^η Αναθεώρηση δηλ. ως το 2027).</p> <p>β. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ακόμα και αν υπάρχει η εμπιστοσύνη ότι τα μέτρα που προβλέπονται ως αναγκαία για την επίτευξη των στόχων θα χρηματοδοτηθούν ως το 2027, αλλά υπάρχει χαμηλή εμπιστοσύνη για:</p> <ul style="list-style-type: none"> • το ποια και πού ακριβώς θα πραγματοποιηθούν (π.χ. στις περιπτώσεις που η εφαρμογή των μέτρων είναι εθελοντική). • τις βελτιώσεις σε επίπεδο ποιοτικού στοιχείου, οι οποίες θα πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το 2027. <p>Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι μια διαφορετική προσέγγιση στην εφαρμογή των μέτρων δεν μπορεί να ληφθεί χωρίς να προκληθεί δυσανάλογη επιβάρυνση για τον σχετικό τομέα και άρα είναι δυνατόν να εφαρμοστεί το Άρθρο 4.4.</p>	5
10	<p>Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης</p>	<p>Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4</p> <p>Ο χρόνος οικολογικής αποκατάστασης χρησιμοποιείται για την αιτιολόγηση παράτασης προθεσμίας μόνο εάν υπάρχει εμπιστοσύνη ότι τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη της βελτίωσης της κατάστασης θα τεθούν σε εφαρμογή πριν το 2027 (αφορά την παρούσα 2^η Αναθεώρηση).</p> <p>Εφαρμόζεται όταν αναμένεται καθυστέρηση στην ανάκαμψη της βιολογική ποιότητα του ΥΣ. Σε γενικές</p>	Άρθρο 4.4: Πλαίσιο 6

α/α	Κατηγορία Εξαιρέσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
	(Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)	<p>γραμμές, η οικολογία των ΥΣ ανακάμπτει γρήγορα όταν αρθούν οι πιέσεις. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να υπάρξει καθυστέρηση στην ανάκαμψη της βιολογικής ποιότητας του ΥΣ.</p> <p>Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται στις περιπτώσεις που οι εξαιρέσεις αφορούν προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000 (βλ. παρακάτω).</p> <p>Η καθυστέρηση μπορεί να οφείλεται στο χρόνο που χρειάζεται για τον επανεποικισμό και την εγκατάσταση των ειδών χλωρίδας και πανίδας μετά την αποκατάσταση των υδρομορφολογικών, χημικών και φυσικοχημικών συνθηκών ή στο χρόνο που απαιτείται για τη σταθεροποίηση των συνθηκών των ενδιαιτημάτων ύστερα από την βελτιωτικών έργων.</p> <p>Η φυσική επανάκαμψη των βιολογικών πληθυσμών συνήθως επιτυγχάνεται μέσω του επανεποικισμού. Στις περιπτώσεις που τα υποβαθμισμένα ενδιαιτήματα συνδέονται υδρολογικά με άλλες θέσεις που δεν έχουν επηρεαστεί, η επανάκαμψη μπορεί να γίνει γρήγορα. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα είδη που παρουσιάζουν κινητικότητα κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους (π.χ. τα ψάρια και τα ασπόνδυλα). Σε αυτές τις περιπτώσεις, η επανάκαμψη μπορεί να συμβεί μέσα μικρό αριθμό γενεών και, ως εκ τούτου εντός λίγων ετών. Στις περιπτώσεις που τα ενδιαιτήματα στερούνται αυτής της σύνδεσης, ή όταν τα είδη έχουν εκλείψει, η επανάκαμψη μπορεί να διαρκέσει πολύ περισσότερο.</p> <p>Άλλες περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να καθυστερήσει η οικολογική επανάκαμψη είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα μέτρα για την εξάλειψη της δραστηριότητας που προκαλεί την πίεση είναι επιτυχή, αλλά η πίεση χρειάζεται χρόνο για να μειωθεί. Στην περίπτωση αυτή η οικολογία δεν μπορεί να ανακάμψει γρήγορα, καθώς εξακολουθεί να επηρεάζεται από την πίεση, αν και έχει μειωθεί η έντασή της. Τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η ανάκαμψη ενδιαιτημάτων ύστερα από μακροχρόνια έκθεση σε υψηλές συγκεντρώσεις θρεπτικών ουσιών. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι φυτοκοινότητες μπορεί να χρειαστούν δεκάδες χρόνια ώσπου να επιστρέψουν σε συνθήκες αναφοράς μετά την εφαρμογή όλων των μέτρων βελτίωσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η προθεσμία μπορεί να επεκταθεί πέρα από το 2027. • Τα μέτρα για την άρση των πιέσεων είναι επιτυχή, αλλά η οικολογία δεν επιστρέφει κοντά στην επιθυμητή από τις συνθήκες αναφοράς κοινότητα. Αντ' αυτού η οικολογία σταθεροποιείται, αλλά σε διαφορετική κατάσταση από την επιθυμητή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί να χρειαστεί περαιτέρω διαχείριση του οικοσυστήματος για την επίτευξη της καλής κατάστασης. 	
11	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος αποκατάστασης ΥΥΣ (Φυσικές υδρογεωλογικές	<p>Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αιτιολόγηση εξαιρέσεων του Άρθρου 4.4</p> <p>Ο τύπος αυτής της εξαιρέσης μπορεί να εφαρμοστεί στις περιπτώσεις που οι κλιματολογικές και γεωλογικές συνθήκες υπαγορεύουν το ρυθμό με τον οποίο μπορεί να ανακάμψει η στάθμη των υπογείων υδάτων ή να υποχωρήσει το μέτωπο της υφαλμύρισης (ή όποιας άλλης χημικής υποβάθμισης) όταν έχουν πλέον αντιμετωπιστεί όλα τα ζητήματα υπεράντλησης.</p> <p>Σημειώνεται ότι τα ΥΥΣ, μετά την ολοκλήρωση των μέτρων βελτίωσης, μπορεί να χρειαστούν πολλά χρόνια ή</p>	Άρθρο 4.4: Πλαίσιο 6

α/α	Κατηγορία Εξαίρεσης	Μεθοδολογία – Προϋποθέσεις εφαρμογής	Σχήμα 6-1
	ς συνθήκες)	<p>ακόμα και δεκαετίες προκειμένου να ανακάμψουν από χημικές πιέσεις. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αργή κίνηση του νερού στην ακόρεστη ζώνη προς τη στάθμη του υδροφόρου ορίζοντα. Η διάρκεια αυτής της καθυστέρησης εξαρτάται από πολλούς παράγοντες όπως το ρυθμό αναπλήρωσης, τις ιδιότητες του ρύπου και τη φύση των υδρογεωλογικών συνθηκών.</p> <p>Αυτός ο τύπος εξαίρεσης θα πρέπει να διερευνάται και στις περιπτώσεις έκπλυσης ρύπων από τα ΥΥΣ στα επιφανειακά ΥΣ (όπως στις εκβολές ποταμών). Καθώς ο ρυθμός με τον οποίο ο ρύπος αποβάλλεται από το ΥΥΣ στο επιφανειακό ΥΣ είναι αργός, συνεπακόλουθα και το επιφανειακό ΥΣ (αν οι συγκεντρώσεις του ρύπου είναι τέτοιες που επηρεάζουν την κατάστασή του) θα αργήσει να ανακάμψει.</p>	

6.4.5 Προσέγγιση μεθοδολογίας

1. Καταρτίζεται πίνακας ΥΣ για τα οποία η κατάσταση (ή το δυναμικό) είναι σε κατάσταση **κατώτερη της καλής**. Στον πίνακα περιγράφεται η **αβεβαιότητα** στην ταξινόμηση και αναφέρεται ειδικά αν η ταξινόμηση έγινε μέσω **ομαδοποίησης** ΥΣ. Επίσης, σημειώνεται αν πρόκειται για **διασυνοριακό** ΥΣ ή όχι.
2. Για κάθε ένα ΥΣ εντοπίζονται η πίεση ή οι πιέσεις οι οποίες ευθύνονται για την αποτυχία επίτευξης της καλής κατάστασης.

Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα	Ποιοτικό στοιχείο σε κατάσταση κατώτερη της καλής	Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης
Υδατικό Σύστημα 1	Βιολογικό Ποιοτικό Στοιχείο Χ	Σε επίπεδο υδατικού συστήματος Πίεση 1 π.χ. 1.1 - Σημειακή - Αστικά λύματα
	Φυσικοχημικό Ποιοτικό Στοιχείο Χ	Σε επίπεδο υδατικού συστήματος Πίεση Χ
	Ειδικός Ρύπος Χ	
	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης)	Σε επίπεδο χημικής ουσίας Πίεση 1 π.χ. 1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED
Υδατικό Σύστημα 2		Σε επίπεδο χημικής ουσίας Πίεση Χ

Υπόγεια Υδατικά Συστήματα	Ποιοτικό στοιχείο σε κατάσταση κατώτερη της καλής	Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης
Υδατικό Σύστημα 1	Ποσοτική κατάσταση	Σε επίπεδο υδατικού συστήματος Πίεση 1 3.2 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Δημόσια ύδρευση
		Σε επίπεδο υδατικού συστήματος Πίεση x
	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης)	Σε επίπεδο χημικής ουσίας Πίεση 1 π.χ. 1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED
Υδατικό Σύστημα 2		

Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης: Επιλέγεται από τον κατάλογο του Παραρτήματος 1.α. Τα ποιοτικά στοιχεία μπορεί να βρίσκονται σε κατάσταση κατώτερη της καλής για περισσότερες της μιας πίεσης, ή και για μη γνωστές πιέσεις.

3. Γίνεται αντιστοίχιση των μέτρων που είχαν συμπεριληφθεί στην 1^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ με τα ΥΣ τα οποία εξακολουθούν να μην έχουν επιτύχει τους στόχους. Εξετάζεται η πορεία υλοποίησης των εν λόγω μέτρων και αξιολογείται εάν τα μέτρα που είχαν συμπεριληφθεί είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις νέες πιέσεις που εντοπίστηκαν και αξιολογήθηκαν ως σημαντικές, ήτοι αυτές που οδήγησαν τα ΥΣ σε κατάσταση κατώτερη της καλής.

4. Για τα ΥΣ που δεν έχουν επιτύχει τους στόχους - ήτοι εμφανίζουν κατάσταση κατώτερη της καλής- ενώ δεν επηρεάζονται από πιέσεις και αυτό οφείλεται σε **φυσικές συνθήκες** που ίσως δεν αντικατοπτρίζονται επαρκώς στις συνθήκες αναφοράς είναι δυνατή η **παράταση προθεσμίας με χρήση του άρθρου 4.4.**

Γενικά, εδώ εμπίπτουν κυρίως τα ΥΥΣ, για τα οποία τελικά θα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν οι ΑΑΤ όπου έχουν οριστεί, καθώς και τα επιφανειακά ΥΣ κυρίως όσον αφορά τους ειδικούς ρύπους και ορισμένες ουσίες προτεραιότητας που μπορεί να προέρχονται από το γεωλογικό υπόβαθρο.

5. Για τα ΥΣ που δεν έχουν επιτύχει τους στόχους και οι πιέσεις είναι άγνωστες, προτιμάται η χρήση των εξαιρέσεων του άρθρου 4.5 λόγω «τεχνικής εφικτότητας» με την αιτιολόγηση **«Ελλειψη γνώσης της αιτίας της υποβάθμισης»**. Η εν λόγω αιτιολόγηση αφορά και τα ΥΣ για τα οποία προτείνονται μέτρα περαιτέρω διερεύνησης του φαινομένου.
6. Για τα ΥΣ που δεν έχουν επιτύχει τους στόχους, εξακολουθεί να υπάρχει **μεγάλη αβεβαιότητα** στην ταξινόμηση και οι πιέσεις δεν είναι σημαντικές, επίσης προτιμάται η χρήση των εξαιρέσεων του άρθρου 4.5 λόγω τεχνικής εφικτότητας με την αιτιολόγηση **«Ελλειψη γνώσης της αιτίας της υποβάθμισης»**.
7. Για τα ΥΣ που η βελτίωση της κατάστασής του προβλέπει **σύνθετα σχέδια ή έργα**, τα οποία δεν προλαβαίνουν να εφαρμοστούν/υλοποιηθούν μέχρι το 2027, προτείνεται η χρήση των εξαιρέσεων του άρθρου 4.5.

Τέτοια σύνθετα σχέδια ή έργα δύναται να περιλαμβάνουν Σχέδια Αποκατάστασης Προστατευόμενων Περιοχών ή μέτρα για την αντιμετώπιση της νιτρορρύπανσης αγροτικής προέλευσης, που προωθούνται μέσα από Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

8. Παράταση προθεσμίας λόγω **φυσικών συνθηκών** προτείνεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- Τα μέτρα του αρχικού ΣΔΛΑΠ ήταν επαρκή για τη βελτίωση της κατάστασης αλλά το φυσικό ΥΣ δεν έχει «ανακάμψει».
 - Έχουν εντοπιστεί **όλα τα μέτρα** που αντιμετωπίζουν το ζήτημα και τα οποία θα **έχουν υλοποιηθεί μέχρι το 2027**, και μετά το 2027 αναμένεται η φυσική ανάκαμψη.

Εφόσον κατά την 2^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ συντρέχουν λόγοι παράτασης προθεσμίας για λόγους οικονομικής προσιτότητας» προχωρούμε στα βήματα 9-11.

9. Υπολογίζεται η παρελθούσα εθνική δημόσια δαπάνη (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) για την προστασία των υδάτων που δύναται να περιγραφεί από τις στατιστικές κατηγορίες «Εγγειοβελτιωτικά Έργα» και «Υδρευση - Αποχέτευση».
10. Υπολογίζεται το κόστος των μέτρων των ΥΣ για τα οποία ο στόχος είναι η βελτίωση της κατάστασης (**Συμπληρωματικά Μέτρα**).
- Το κόστος των βασικών μέτρων που απαριθμούνται στο Άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Οδηγίας πρέπει να αποκλείεται ρητώς από οποιαδήποτε ανάλυση του δυσανάλογου κόστους.
11. Υπολογίζεται το όριο κόστους που σχετίζεται με τη δυσαναλογία βάσει των σταδίων που περιγράφονται στην παράγραφο 9.4.3.

12. Συγκρίνεται το κόστος των μέτρων των ΥΣ με το όριο κόστους και αξιολογείται η δυσαναλογία. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου, το κόστος είναι δυσανάλογα υψηλό και είναι εφικτό να δικαιολογούνται λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι (υπαγωγή στο Άρθρο 4.5 της ΟΠΥ).
13. Για τον προσδιορισμό των ΥΣ που είναι **τεχνικά εφικτό** να επιτύχουν τους στόχους, ύστερα από τη λήψη μέτρων, δεν απαιτείται κοινή μεθοδολογία καθώς οι συνθήκες σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα (ΥΔ) είναι διαφορετικές.

Ειδικά για τα διασυνοριακά ύδατα θα πρέπει να δηλώνεται εάν η εφαρμογή των εξαιρέσεων έχει συντονιστεί σε διασυνοριακό πλαίσιο (βλ. και απαιτούμενες ενέργειες στην Παράγραφο 4.8)

11. Εξετάζονται τα πλέον δαπανηρά (**Συμπληρωματικά**) μέτρα βελτίωσης κατάστασης. Αν τα μέτρα αυτά επηρεάζουν πολύ μικρό αριθμό ΥΣ ή μικρό μήκος/έκταση κ.λπ. ανά κατηγορία ΥΣ και δεν αφορούν σε προστατευόμενες περιοχές (π.χ. πόσιμο νερό) συγκρίνονται με το συνολικό προϋπολογισμό που μπορεί να εξασφαλιστεί για το ΥΔ. Αν το κόστος του κάθε επιμέρους μέτρου υπερβαίνει το 0,5 ή 1% του συνολικού προϋπολογισμού του ΘΣ6 του ΣΕΣ προτείνεται η παράταση προθεσμίας για λόγους οικονομικής προσιτότητας για το Υδατικό Σύστημα στο οποίο αφορά.
12. Για τα ΥΣ για τα οποία εφαρμόζονται τελικά εξαιρέσεις των Άρθρων 4.4 ή 4.5 καταρτίζονται οι ακόλουθοι πίνακες.

Σημαντική Πίεση: Είναι η πίεση που οδηγεί σε εξαίρεση. Επιλέγεται από τον κατάλογο του Παραρτήματος 1.α. Προσοχή: υπάρχει συγκεκριμένη σχέση που συνδέει τις πιέσεις με τους παράγοντες πίεσης.

Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης: Είναι τα αίτια των πιέσεων. Επιλέγεται από τον κατάλογο του Παραρτήματος 1.β. Προσοχή: υπάρχει συγκεκριμένη σχέση που συνδέει τις πιέσεις με τους παράγοντες πίεσης.

Επίπτωση Σημαντικής Πίεσης: Είναι η επίπτωση της σημαντικής πίεσης. Επιλέγεται από τον κατάλογο του Παραρτήματος 1.γ

Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Τύπος Εξαίρεσης (Άρθρο 4.4 ή 4.5)	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Επίπτωση Σημαντικής Πίεσης
Υδατικό Σύστημα 1	Οικολογική κατάσταση/δυναμικό	Π.χ. Άρθρο 4.5	Πίεση 1 π.χ. 1.1 - Σημειακή - Αστικά λύματα	Παράγοντας 1 π.χ. Αστική Ανάπτυξη	Επίπτωση 1 π.χ. ORGA - Οργανική ρύπανση
	Οικολογική κατάσταση/δυναμικό	Π.χ. Άρθρο 4.5	Πίεση x	Παράγοντας x	Επίπτωση x
	Χημική ουσία XX (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης)	Π.χ. Άρθρο 4.5	Πίεση 1 π.χ. 1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED	Παράγοντας 1 π.χ. Βιομηχανία	Επίπτωση 1 π.χ. CHEM - Χημική ρύπανση
Υδατικό Σύστημα 2					

Υπόγειο Υδατικό Σύστημα	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Τύπος Εξαίρεσης (Άρθρο 4.4 ή 4.5)	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Επίπτωση Σημαντικής Πίεσης
Υδατικό Σύστημα 1	Ποσοτική κατάσταση	Π.χ. Άρθρο 4.5	Πίεση 1 π.χ. 3.2 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Δημόσια ύδρευση	Παράγοντας 1 π.χ. Αστική Ανάπτυξη	Επίπτωση 1 π.χ. INTR - Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση αλμυρού ύδατος
	Ποσοτική κατάσταση	Π.χ. Άρθρο 4.5	Πίεση 2 π.χ. 3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Παράγοντας 2 π.χ. Γεωργία	Επίπτωση x
	Ποσοτική κατάσταση	Π.χ. Άρθρο 4.5	Πίεση x	Παράγοντας x	Επίπτωση x
	Χημική ουσία XX (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης)	Π.χ. Άρθρο 4.5	Πίεση 1 π.χ. 1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED	Παράγοντας 1 π.χ. Βιομηχανία	Επίπτωση 1 π.χ. CHEM - Χημική ρύπανση
Υδατικό Σύστημα 2					

Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα	Τύπος Εξαίρεσης (Άρθρο 4.4 ή 4.5)	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
Υδατικό Σύστημα 1	Π.χ. Άρθρο 4.5 (για την οικολογική κατάσταση)	Π.χ. Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται		
	Π.χ. Άρθρο 4.5 (για τη χημική κατάσταση) <i>Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ εξαίρεσης για την οικολογική και χημική κατάσταση</i>	Π.χ. Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες		
Υδατικό Σύστημα 2				

Υπόγειο Υδατικό Σύστημα	Τύπος Εξαίρεσης (Άρθρο 4.4 ή 4.5)	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
Υδατικό Σύστημα 1	Π.χ. Άρθρο 4.5 (για την ποσοτική κατάσταση)			
	Π.χ. Άρθρο 4.5 (για τη χημική κατάσταση) <i>Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ εξαίρεσης για την οικολογική και χημική κατάσταση</i>	Π.χ. Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες		
Υδατικό Σύστημα 2				

Για τη συμπλήρωση των δύο ανωτέρω πινάκων λαμβάνεται υπόψη και ο ακόλουθος πίνακας:

Κατηγορία Εξαίρεσης	Υποκατηγορία	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου	Παρατηρήσεις
Άρθρο 4(4) – Τεχνική Εφικτότητα	<ul style="list-style-type: none"> Δεν υπάρχει διαθέσιμη τεχνική λύση Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος και επομένως η λύση δεν μπορεί να εντοπιστεί Άλλο 	<ul style="list-style-type: none"> 2022-2027 	Σχετική τεκμηρίωση ορίζοντα στόχου (π.χ. δράσεις που θα αναληφθούν)	<p>Η Οδηγία επιτρέπει την εφαρμογή του Άρθρου 4.4 για χρονικές παρατάσεις στα ΣΔΛΑΠ του 2021 για λόγους «τεχνικής εφικτότητας» ή/και «δυσανάλογου κόστους» με στόχο τη σταδιακή επίτευξη καλής κατάστασης ή δυναμικού έως το 2027. Ωστόσο, δεν προτείνεται η χρήση αυτού όταν θεωρείται ότι η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι το 2027.</p>
Άρθρο 4(4) – Δυσανάλογο Κόστος	<ul style="list-style-type: none"> Σημαντικός κίνδυνος δυσμενούς ισορροπίας κόστους και οφέλους Οικονομική προσιτότητα 	<ul style="list-style-type: none"> 2022-2027 		<p>Στην παρούσα 2^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ προτείνονται να χρησιμοποιηθούν μόνο λόγοι “Οικονομικής Προσιτότητας”. Για την περίπτωση εφαρμογής της οικονομικής προσιτότητας δηλώνονται οι εναλλακτικές επιλογές χρηματοδότησης που εξετάστηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατανομή του κόστους μεταξύ των ρυπαινόντων και των χρηστών Χρήση του δημόσιου προϋπολογισμού (εθνικό επίπεδο) Χρήση του δημόσιου προϋπολογισμού (περιφερειακό επίπεδο) Χρήση του δημόσιου προϋπολογισμού (τοπικό επίπεδο) Ιδιωτικές επενδύσεις Ταμεία της ΕΕ Διεθνή ταμεία Άλλο <p>Για την περίπτωση του σημαντικού κινδύνου δυσμενούς ισορροπίας κόστους και οφέλους αναπτύσσεται εθνική μεθοδολογία αφού ληφθούν υπόψη συμπεράσματα από “case studies”, που προτείνονται στην αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ.</p>

Κατηγορία Εξαιρέσης	Υποκατηγορία	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου	Παρατηρήσεις
				<p>Εφόσον εφαρμοστεί ως λόγος εξαίρεσης, αναφέρεται η κλίμακα στην οποία διεξήχθη ο υπολογισμός του κόστους, με σκοπό να αξιολογηθεί η δυσαναλογία:</p> <ul style="list-style-type: none">• NAT – Εθνική κλίμακα• REG – Περιφερειακή (υπο-εθνική)• LOC – Τοπική/δημοτική• INT – Διεθνής ΠΛΑΠ• RBD – ΠΛΑΠ• SU – Υπομονάδα• WB – Υδατικό σύστημα• ΟΤΗ – Άλλο <p>Επίσης, περιγράφονται τα εργαλεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση του δυσανάλογου κόστους:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ανάλυση κόστους-οφέλους• Εκτίμηση των οφελών• Κοινωνικές και τομεακές επιπτώσεις• Εκτίμηση των συνεπειών της μη ανάληψης δράσης• Κατανομή κόστους• Προσιτό κόστος• Ανάλυση κόστους- απόδοσης• Άλλο• Συνδυασμός των ανωτέρω

Κατηγορία Εξαιρέσης	Υποκατηγορία	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου	Παρατηρήσεις
Άρθρο 4(4) – Φυσικές Συνθήκες	<ul style="list-style-type: none"> Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες Άλλο 	<ul style="list-style-type: none"> 2022-2027 Μετά το 2027 Άγνωστο 		Το Άρθρο 4.4 επιτρέπει την παράταση της προθεσμίας για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της καλής κατάστασης εφόσον "οι φυσικές συνθήκες δεν επιτρέπουν την έγκαιρη βελτίωση της κατάστασης του υδατικού συστήματος" . Η διάταξη αυτή προϋποθέτει ότι τα μέτρα έχουν ληφθεί (το αργότερο έως το 2027), αλλά τα χαρακτηριστικά του ΥΣ είναι τέτοια ώστε η αποκατάσταση σε καλή κατάσταση αναμένεται να διαρκέσει μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.
Άρθρο 4(5) - Τεχνική Εφικτότητα	<p>Στην περίπτωση που η εξαιρέση σχετίζεται με φυσικές συνθήκες, δηλώνεται το αίτιο:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες Άλλο <p>Άλλοι λόγοι είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> Δεν υπάρχει διαθέσιμη τεχνική λύση Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος και επομένως η λύση δεν μπορεί να εντοπιστεί Άλλο 	<ul style="list-style-type: none"> 2022-2027 Μετά το 2027 Άγνωστο 		Στην παρούσα 2 ^η Αναθεώρηση προτείνεται η χρήση του άρθρου 4.5 για λόγους τεχνικής εφικτότητας, λαμβάνοντας υπόψη την γενική επιχειρηματολογία ανά γενική κατηγορία πίεσης και ΥΣ κάνοντας χρήση των πινάκων του κεφαλαίου 9.4.2. Σημειώνεται επίσης ότι στο Παράρτημα 1.δ. του παρόντος δίνεται κατάλογος γενικής επιχειρηματολογίας για λόγους τεχνικής εφικτότητας ανά τύπο πίεσης.

Κατηγορία Εξαίρεσης	Υποκατηγορία	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου	Παρατηρήσεις
Άρθρο 4(5) - Δυσανάλογο Κόστος	Δυσμενής ισορροπία κόστους και οφέλους. Στην περίπτωση που η εξαίρεση σχετίζεται με φυσικές συνθήκες, δηλώνεται το αίτιο:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2022-2027 ▪ Μετά το 2027 ▪ Άγνωστο 		<p>Στην παρούσα 2^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ προτείνονται να χρησιμοποιηθούν μόνο λόγοι “Οικονομικής Προσιτότητας”. Για την περίπτωση εφαρμογής της οικονομικής προσιτότητας δηλώνονται οι εναλλακτικές επιλογές χρηματοδότησης που εξετάστηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανομή του κόστους μεταξύ των ρυπαινόντων και των χρηστών • Χρήση του δημόσιου προϋπολογισμού (εθνικό επίπεδο) • Χρήση του δημόσιου προϋπολογισμού (περιφερειακό επίπεδο) • Χρήση του δημόσιου προϋπολογισμού (τοπικό επίπεδο) • Ιδιωτικές επενδύσεις • Ταμεία της ΕΕ • Διεθνή ταμεία • Άλλο <p>Για την περίπτωση του σημαντικού κινδύνου δυσμενούς ισορροπίας κόστους και οφέλους αναπτύσσεται εθνική μεθοδολογία αφού ληφθούν υπόψη συμπεράσματα από “case studies”, που προτείνονται στην αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ.</p> <p>Εφόσον εφαρμοστεί ως λόγος εξαίρεσης, αναφέρεται η κλίμακα στην οποία διεξήχθη ο υπολογισμός του κόστους, με σκοπό να αξιολογηθεί η δυσαναλογία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NAT – Εθνική κλίμακα • REG – Περιφερειακή (υπο-εθνική) • LOC – Τοπική/δημοτική • INT – Διεθνής ΠΛΑΠ • RBD – ΠΛΑΠ

Κατηγορία Εξαίρεσης	Υποκατηγορία	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου	Παρατηρήσεις
				<ul style="list-style-type: none">• SU – Υπομονάδα• WB – Υδατικό σύστημα• ΟΤΗ – Άλλο <p>Επίσης, περιγράφονται τα εργαλεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση του δυσανάλογου κόστους:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ανάλυση κόστους-οφέλους• Εκτίμηση των οφελών• Κοινωνικές και τομεακές επιπτώσεις• Εκτίμηση των συνεπειών της μη ανάληψης δράσης• Κατανομή κόστους• Προσιτό κόστος• Ανάλυση κόστους- απόδοσης• Άλλο <p>Συνδυασμός των ανωτέρω</p>

13. Τέλος, σε κάθε ΥΔ, βάσει των ανωτέρω στοιχείων, συμπληρώνεται (προαιρετικά) ο ακόλουθος Πίνακας για κάθε κατηγορία ΥΣ **ξεχωριστά** (ποτάμια, λιμναία, μεταβατικά, παράκτια, υπόγεια). Στον πίνακα δηλώνεται ο αριθμός των ΥΣ κάθε κατηγορίας για τα οποία εφαρμόζεται κάποιο είδους εξαίρεσης. Τα πεδία θα πρέπει να περιλαμβάνουν τον αριθμό των ΥΣ στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση οποιουδήποτε είδους σχετικά με κάθε παράγοντα (αίτιο εξαίρεσης) και επιπτώση. Τα ΥΣ μπορούν να εξαιρούνται λόγω περισσότερων συνδυασμών παραγόντων και επιπτώσεων και, ως εκ τούτου, όταν αθροίζονται οι υποβληθείσες τιμές δεν αναμένεται να ισούνται με τον συνολικό αριθμό των εξαιρούμενων ΥΣ της κατηγορίας.

Επιπτώσεις / παράγοντας	Γεωργία	Κλιματική	Υδροηλεκτρική ενέργεια	Ενέργεια - εκτός υδροηλεκτρικής	Αλιεία και υδατοκαλλιέργει	Αντιπλημμυρική προστασία	Δασοκομία	Βιομηχανία	Τουρισμός και αναψυχή	Μεταφορές	Αστική ανάπτυξη	Άγνωστο/άλλο
Ρύπανση αζώτου												
Ρύπανση φωσφόρου												
Οργανική ρύπανση												
Χημική ρύπανση												
Ρύπανση από αλμυρά ύδατα												
Οξίνιση												
Υψηλές θερμοκρασίες												
Αλλοίωση οικοτόπων λόγω υδρολογικών αλλαγών												
Αλλοίωση οικοτόπων λόγω μορφολογικών αλλαγών												
Μικροβιολογική ρύπανση												
Άλλες σημαντικές επιπτώσεις												

6.5 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 4.6

6.5.1 Γενικά

Προσωρινή υποβάθμιση της κατάστασης των ΥΣ επιτρέπεται **υπό προϋποθέσεις**, σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία και είναι εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, ιδίως ακραίες πλημμύρες και παρατεταμένες ξηρασίες, ή εάν οφείλεται σε περιστάσεις λόγω ατυχημάτων οι οποίες δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί.

Το Άρθρο 4.6, δεν χρησιμοποιείται για τον καθορισμό εναλλακτικών στόχων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σχεδιασμού. Χρησιμοποιείται μετά το συμβάν, ως «**άμυνα**» για να δικαιολογηθεί γιατί ο στόχος που είχε τεθεί σε ένα ΣΔΛΑΠ δεν έχει επιτευχθεί. Η αιτιολόγηση πρέπει να παρέχεται στην αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.

Με βάση τα ως τώρα **γνωστά** στοιχεία δεν συντρέχουν λόγοι για τους οποίους απαιτείται η εφαρμογή του Άρθρου 4.6 στη 2^η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ. Ωστόσο για να είναι δυνατή η **εφαρμογή του Άρθρου 4.6 (στο μέλλον)** θα πρέπει μεταξύ άλλων να γίνουν τα ακόλουθα:

- το ΣΔΛΑΠ αναφέρει τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να κηρύσσονται οι **απρόβλεπτες ή εξαιρετικές αυτές περιστάσεις**, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης των κατάλληλων **δεικτών**
- τα μέτρα που λαμβάνονται στις εξαιρετικές αυτές περιστάσεις περιλαμβάνονται στο **πρόγραμμα μέτρων** (των ΣΔΛΑΠ) και **δεν υπονομεύουν την αποκατάσταση** της ποιότητας του υδατικού συστήματος μετά τη λήξη των περιστάσεων
- λαμβάνονται όλα τα **πρακτικώς εφικτά** μέτρα για να προληφθεί η **περαιτέρω υποβάθμιση** της κατάστασης και για να μην υπονομευθεί η επίτευξη των στόχων σε **άλλα ΥΣ που δεν θίγονται από τις περιστάσεις αυτές**
- οι επιπτώσεις των ανωτέρω εξαιρετικών περιστάσεων ή των περιστάσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί **επισκοπούνται ετησίως**
- λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για την **ευλόγως ταχύτερη δυνατή αποκατάσταση** του ΥΣ μετά την εμφάνιση των ανωτέρω εξαιρετικών περιστάσεων ή των περιστάσεων
- οι αναθεωρήσεις των ΣΔΛΑΠ περιλαμβάνουν **περίληψη** των μέτρων που λήφθηκαν ή που προτείνεται να ληφθούν για την **προστασία** τόσο του πληγέντος ΥΣ όσο και άλλων ΥΣ που δεν επλήγησαν από τις περιστάσεις αυτές
- οι αναθεωρήσεις των ΣΔΛΑΠ περιλαμβάνουν **περίληψη** των μέτρων που ελήφθησαν ή που προτείνεται να ληφθούν για την **αποκατάσταση** των ΥΣ, που επλήγησαν, στην αρχική τους κατάσταση.

6.5.2 Παρατεταμένη ξηρασία

Ανειλημμένες δράσεις

- Στο πλαίσιο της κατάρτισης των αρχικών ΣΔΛΑΠ, καταρτίστηκαν Σχέδια Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας (ΣΑΦΛΞ) σε 12 από τα 14 ΥΔ της Χώρας.
- Στα ΥΔ 13 και 14 η κατάρτιση στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Ξηρασίας και Λειψυδρίας εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Μέτρων της 1^{ης} Αναθεώρησης.

Πλαίσιο δράσης για τη 2^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ

- Για κάθε ΥΔ αξιολογείται κατά πόσον η Ξηρασία αποτελεί σημαντικό ζήτημα το οποίο πρέπει να ενσωματωθεί στο ΣΔΛΑΠ, βάσει των υφιστάμενων ΣΑΦΛΞ.
- Για τα ΥΔ για τα οποία η Ξηρασία καταδεικνύεται **Σημαντικό Ζήτημα** θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσον τα υφιστάμενα ΣΑΦΛΞ έχουν επαρκώς αντιμετωπίσει τα ακόλουθα ζητήματα:
 1. Έχουν καθορίσει σαφώς τι χαρακτηρίζεται ως **παρατεταμένη Ξηρασία** δηλαδή εκείνες τις συνθήκες τις οποίες η Αρμόδια Αρχή μπορεί να δικαιολογεί προσωρινή παρέκκλιση από την καλή κατάσταση, βάσει του δείκτη **SPI**. Έχουν δηλαδή καθορίσει τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να κηρύσσονται οι παρατεταμένες ξηρασίες.
 2. Έχουν προσδιορίσει τους μετεωρολογικούς σταθμούς από τους οποίους υπολογίζεται ο εν λόγω δείκτης.

3. Έχουν προσδιορίσει το Φορέα ο οποίος υπολογίζει και παρακολουθεί το δείκτη και προβαίνει στη γνωστοποίησή του.
4. Έχουν προσδιορίσει το μηχανισμό με τον οποίο λαμβάνεται δράση ανάλογα με τις τιμές του δείκτη (Αρμόδιες υπηρεσίες κ.λπ.) και συντάσσεται η **ετήσια αξιολόγηση** των επιπτώσεων της ξηρασίας (Άρθρο 4.6 δ) στα ΥΣ και υδάτινα οικοσυστήματα (μειωμένες παροχές σε ποτάμια, πτώση στάθμης σε λίμνες, πτώση στάθμης σε υπόγεια ΥΣ, αλλαγές στη βιοχημική σύσταση των επιφανειακών συστημάτων υδατικών, βλάβη ή απώλεια ενδιαιτημάτων κ.λπ.).
5. Έχουν προσδιορίσει **συγκεκριμένα μέτρα** για την **άμβλυνση** των επιπτώσεων των παρατεταμένων ξηρασιών στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα και μέτρα αποκατάστασης για την **ανάκαμψη των υδατικών συστημάτων** (Άρθρο 4.6 γ και δ) και των υδάτινων οικοσυστημάτων.
 - Εφόσον τα ανωτέρω ζητήματα έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς, ενσωματώνονται στην 2^η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ.
 - Σε διαφορετική περίπτωση λαμβάνονται μέτρα ώστε τα ζητήματα αυτά να αντιμετωπιστούν στην επόμενη διαχειριστική περίοδο.

6.5.3 Ακραίες Πλημμύρες

6.5.3.1 Επιπτώσεις ακραίων πλημμυρών

Οι επιπτώσεις των ακραίων πλημμυρών στο φυσικό περιβάλλον είναι, σε γενικές γραμμές, δύσκολο να εκτιμηθούν και να ποσοτικοποιηθούν [35]. Οι επιπτώσεις των πλημμυρών εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής, την υφιστάμενη βλάστηση, τη χρονική περίοδο κατά την οποία λαμβάνουν χώρα[36], την παρουσία αντιπλημμυρικών έργων και άλλων ανθρωπογενών επεμβάσεων και δράσεων[37] κ.ά. Οι σημαντικότερες αρνητικές επιπτώσεις των σημαντικών πλημμυρών στη **βιοτική συνιστώσα** περιγράφονται συνοπτικά ακολούθως[38, 39, 40, 41]:

- Αλλαγές στη φυσική κατανομή και το **καθεστώς του νερού**, οι οποίες προκαλούν αλλαγές στο καθεστώς των ιζημάτων και των θρεπτικών.

³⁵ Hickey J.T., Salas J.D., 1995. *Environmental effects of extreme floods. U.S.- Italy Research Workshop on the Hydrometeorology, Impacts, and Management of Extreme Floods Perugia (Italy), November 1995.*

³⁶ Ahlo C.J., Silva J.S.V., 2012. *Effects of Severe Floods and Droughts on Wildlife of the Pantanal Wetland (Brazil)—A Review. Animals 2: 591-610.*

³⁷ Μαμάσης Ν., 2011. *Φυσικό και πιθανοτικό πλαίσιο πλημμυρών. Πρόληψη και μετριασμός των επιπτώσεών τους. Υδατικό Περιβάλλον και Ανάπτυξη. Εργαστήριο Υδρολογίας και Αξιοποίησης Υδατικών Πόρων. Αθήνα, 2011.*

³⁸ Hickey J.T., Salas J.D., 1995. *Environmental effects of extreme floods. U.S.- Italy Research Workshop on the Hydrometeorology, Impacts, and Management of Extreme Floods Perugia (Italy), November 1995.*

³⁹ Ahlo C.J., Silva J.S.V., 2012. *Effects of Severe Floods and Droughts on Wildlife of the Pantanal Wetland (Brazil)—A Review. Animals 2: 591-610.*

⁴⁰ *Independent Scientific Review Panel Report to RECOVER, 2012. Ecological Effects of Extreme Hydrological Events on the Greater Everglades. February 6, 2012.*

⁴¹ Cardoso P.G., Raffaelli D., Lillebø A.I., Verdelhos T., Pardal M.A., 2008. *The impact of extreme flooding events and anthropogenic stressors on the macrobenthic communities' dynamics. Estuarine Coastal and Shelf Science 76: 553-565.*

- Επηρεάζεται η πυκνότητα και η σύνθεση των **μακροασπόνδυλων**, τα οποία διαδραματίζουν ρόλο κλειδί στην τροφική αλυσίδα των οικοσυστημάτων. Σε περιπτώσεις σημαντικών πλημμυρών οι πληθυσμοί των μακροασπόνδυλων υπόκεινται σημαντικές μειώσεις, λόγω των διαταραχών και των γεωμορφολογικών αλλαγών που προκαλούνται στο υπόστρωμα.
- Αλλαγές στη δομή και τη λειτουργία των **μακροβενθικών κοινοτήτων**. Ειδικότερα, οι εναποθέσεις πηλού που συνδέονται με τις μεγάλης έντασης πλημμύρες, μπορούν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις μακροβενθικές κοινότητες που αναπτύσσονται στις εκβολές των ποταμών.
- Οι επιπτώσεις των σημαντικών πλημμυρών στην **ιχθυοπανίδα** διαφέρουν σημαντικά από είδος σε είδος και εξαρτώνται από την αντοχή του είδους στις διακυμάνσεις των αβιοτικών παραγόντων, την καταλληλότητα των ενδιαιτημάτων, την αναπαραγωγική βιολογία κλπ. Εξαιρετικά αρνητικές είναι οι επιπτώσεις των πλημμυρών στα νεανικά στάδια της ζωής των ιχθύων. Σε πλήθος μελετών αναφέρεται ότι μεγάλος αριθμός νεαρών ιχθύων θανατώνεται σε περίπτωση που οι σημαντικές πλημμύρες συμπίπτουν με τα ευάλωτα, νεανικά στάδια ανάπτυξης. Εκτός από την άμεση θανάτωση, επιπτώσεις στους ιχθυοπληθυσμούς μπορεί να παρατηρηθούν και αρκετά χρόνια μετά το περιστατικό της πλημμύρας, γεγονός που συνδέεται με τη μείωση των πληθυσμών των ασπονδύλων που αποτελούν βασική τροφή για διάφορα είδη ιχθύων, αλλά και την καταστροφή των κατάλληλων ενδιαιτημάτων.
- **Απώλεια ειδών χλωρίδας**. Ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε περίπτωση που στα ενδιαιτήματα που πλημμυρίζουν απαντούν πληθυσμοί τοπικών ενδημικών ή σπάνιων και απειλούμενων φυτικών ειδών.
- Θνησιμότητα των χερσαίων, αργοκίνητων ή/ και εδαφόβιων **ειδών πανίδας**. Αρνητικές επιπτώσεις έχουν οι μεγάλης έντασης και απρόβλεπτες πλημμύρες και στα υπόλοιπα είδη πανίδας, ειδικά σε περιπτώσεις που οι πλημμυρισμένες περιοχές αποτελούν σημαντικά ενδιαιτήματα: χώρους τροφοληψίας, αναπαραγωγής ή φωλεοποίησης.
- Η **παραρεμάτια βλάστηση** έχει εξαιρετικά σημαντικό ρόλο, καθώς συμβάλει στη μείωση της ροής του νερού και στην προστασία του εδάφους από τη διάβρωση. Ωστόσο, σε περιπτώσεις πολύ ακραίων πλημμυρών η βλάστηση δεν μπορεί να αντέξει τη δύναμη των πλημμυρικών υδάτων, γεγονός που οδηγεί σε σπάσιμο ή ξερίζωμα των δένδρων. Ακόμα και δένδρα τα οποία δεν ξεριζώνονται άμεσα κατά τη διάρκεια της πλημμύρας είναι πιθανό να νεκρωθούν στη συνέχεια, λόγω των αλλαγών του υδρολογικού καθεστώτος, της ταχύτητας ροής και της αλλαγής των διαθέσιμων θρεπτικών. Σημειώνεται εξάλλου ότι ακόμα και τα είδη που συνθέτουν την παραρεμάτια βλάστηση και είναι προσαρμοσμένα στις εποχιακές διακυμάνσεις όσον αφορά στη ροή του νερού, παρουσιάζουν διαφορετική αντοχή στις πλημμύρες.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων των πλημμυρών θα πρέπει να γίνεται σε τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη την **υφιστάμενη κατάσταση της βλάστησης, τη βιοποικιλότητα της περιοχής**, το υδρολογικό καθεστώς, καθώς και τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις που έχουν λάβει χώρα. Η έκβαση των πλημμυρών από φυσική διαταραχή σε καταστροφικό γεγονός εξαρτάται από τις ανθρώπινες παρεμβάσεις και την

ευαισθησία των φυσικών οικοσυστημάτων, καθώς και από την έκταση και την ένταση των επιπτώσεώς της στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον^[42].

Εκτός από τις επιπτώσεις στα οικοσυστήματα των περιοχών που πλημμυρίζουν, αρνητικές συνέπειες παρατηρούνται επίσης και στο έδαφος, μιας και κατά τη διάρκεια μιας πλημμύρας μετακινούνται μεγάλες ποσότητες τοξικών ουσιών, που εμποτίζουν εκτός από τον υδροφόρο ορίζοντα και το υπέδαφος καθιστώντας παράλληλα μη αποδοτικές τις εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης στις γύρω περιοχές. Μεγάλος ήταν άλλωστε ο προβληματισμός ότι κατά τις πλημμύρες του 2002, που έπληξαν πολλές περιοχές της Ευρώπης, επικίνδυνες ουσίες θα μόλυναν τις περιοχές στις οποίες είχαν γίνει οι πλημμύρες⁴³.

Οι πλημμύρες τείνουν να μειώνουν την ποιότητα του νερού με την εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων διαβρωμένων υλικών. Το πρόβλημα επιδεινώνεται όταν μεγάλες ποσότητες χημικών ουσιών ξεπλένονται στα επιφανειακά ύδατα μέσω της επιφανειακής απορροής. Τα χημικά φορτία και η κακή ποιότητα του νερού μπορεί να έχουν μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες συνέπειες. Δυνητικές σημειακές πηγές εισροής χημικών στην επιφανειακή απορροή εντοπίζονται σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις παραγωγής και αποθήκευσης χημικών, σε χώρους αποθήκευσης καυσίμων, σε θερμοηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σε χώρους αποθήκευσης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, σε χώρους διάθεσης στερεών αστικών και βιομηχανικών αποβλήτων καθώς και σε χώρους εξόρυξης και επεξεργασίας μεταλλευμάτων. Η μεγαλύτερη μη-σημειακή πηγή ρύπανσης είναι η απορροή από τις καλλιεργούμενες εκτάσεις.

Τον Οκτώβριο του 2002 το Δέλτα του Llobregat κοντά στη Βαρκελώνη, μια περιοχή σημαντικής αστικής και βιομηχανικής ανάπτυξης, πλήχθηκε από μια σοβαρή πλημμύρα, που είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση των επιπέδων ρύπανσης στην περιοχή, καθώς η βροχόπτωση μετέφερε μεγάλο όγκο τοξικών ουσιών και στην ευρύτερη περιοχή.

Στην καταστροφική πλημμύρα του ποταμού Μισισσιπή το 1993, μεταφέρθηκαν εξαιρετικά μεγάλες ποσότητες νιτρικών και ζιζανιοκτόνων (Goolsby et al., 1993⁴⁴). Η λεκάνη απορροής του ποταμού Μισισσιπή περιλαμβάνει το 65% των καλλιεργειών των ΗΠΑ. Εκτιμάται ότι περί τις 100.000 τόνοι φυτοφαρμάκων και 6.300.000 τόνοι αζωτούχων λιπασμάτων χρησιμοποιούνται ετησίως στη λεκάνη του ποταμού. Η σύγκριση μεταξύ των φορτίων νιτρικών των ετών 1992 και 1993 στις εκβολές του Μισισσιπή κατέδειξε 112% αύξηση στο φορτίο του έτους του 1993. Ομοίως, το φορτίο της ατραζίνης, ζιζανιοκτόνου που χρησιμοποιείται στην παραγωγή αραβοσίτου, αυξήθηκε κατά 235%. Εκτός από τις βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις στην ποιότητα των υδάτων, ο Michael Dowgiallo της Εθνικής Υπηρεσίας Ωκεανών και Ατμόσφαιρας (όπως αναφέρεται στους Goolsby et al., 1993) σημείωσε ότι τα φορτία θρεπτικών ενίσχυσαν την πρωτογενή παραγωγή, η οποία οδήγησε σε αυξημένα επίπεδα του θαλάσσιου φυτοπλαγκτού στον Κόλπου του Μεξικού.

⁴² Cardoso M., Goldammer J., Hurtt G., Mata L.J., *Regulation of Natural Hazards: Floods and Fires*. Download from: <http://www.unep.org/maweb/documents/document.285.aspx.pdf>

⁴³ Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών- Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας. Ομάδα Περιβάλλοντος. Μελέτη 6: Περιορισμός των Επιπτώσεων από τις Πλημμύρες. Οι Νέες Μέθοδοι Αντιμετώπισης των Πλημμυρών και ο Πρωταγωνιστικός Ρόλος των Ο.Τ.Α. Γκέκας Ρ., Μήτσου Κ.

⁴⁴ Goolsby, D.A., Battaglin, W.A., and Thurman, E.M. (1993). "Occurrence and transport of agricultural chemicals in the Mississippi River basin July through August 1993", U.S. Geological Survey circular 1120-C, U.S. Government Printing Office, Washington D.C

6.5.3.2 Ανειλημμένες δράσεις

Σε επίπεδο Χώρας, έχουν ολοκληρωθεί τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), στα οποία γενικά εξετάστηκαν :

- α) πλημμύρες χαμηλής πιθανότητας (T=1000)
- β) πλημμύρες μέσης πιθανότητας (T=100)
- γ) πλημμύρες υψηλής πιθανότητας (T= 50)

Σήμερα έχει ξεκινήσει η 1^η αναθεώρησή τους.

Επίσης, σε εφαρμογή του άρθρου 10 της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ ολοκληρώθηκε η 1^η Αναθεώρηση της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας για τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας.

6.5.3.3 Πλαίσιο μελλοντικής δράσης

Τα ακραία πλημμυρικά γεγονότα είναι πιθανόν να απαιτήσουν την εφαρμογή εξαίρεσης «**προσωρινής υποβάθμισης**». Ωστόσο, οι πλημμύρες με μέση ή υψηλή πιθανότητα εμφάνισης μπορεί επίσης να θεωρηθούν ως «ακραίες πλημμύρες» σε περιπτώσεις όπου οι επιπτώσεις των εν λόγω πλημμυρών είναι εξίσου εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί.

Είναι πιθανό ότι οι επιπτώσεις των ακραίων πλημμυρών να είναι τοπικές και τέτοιου μεγέθους που να μην μπορούν να επηρεάσουν την κατάσταση ενός υδατικού συστήματος στο σύνολό του. Η αξιολόγηση για το αν θα μπορεί να εφαρμοστεί η εξαίρεση του Άρθρου 4.6 θα πρέπει να γίνεται ανά περίπτωση πλημμυρικού συμβάντος και ανά υδατικό σύστημα.

Για να είναι δυνατή η αξιολόγηση της εμφάνισης «ακραίων πλημμυρών» μέσω της αξιολόγησης των επιπτώσεων θα πρέπει να προσδιοριστεί ο **Φορέας** ο οποίος θα προβαίνει σε αυτήν την αξιολόγηση και θα είναι σε θέση να συντάσσει την ετήσια αξιολόγηση των επιπτώσεων τους (Άρθρο 4.6 δ) στα υδατικά συστήματα και υδάτινα οικοσυστήματα.

Θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για επιτόπια αξιολόγηση των επιπτώσεων στα επιμέρους ποιοτικά στοιχεία μετά την εμφάνιση του γεγονότος και μετά από συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Στοιχεία που θα αξιολογούνται είναι πιθανή ρύπανση (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι κ.λπ.), αύξηση στερεοπαροχής και ιζημάτων και βλάβη ή απώλεια ειδών και ενδιαιτημάτων.

Τα ΣΔΛΑΠ 2021 πρέπει να προνοήσουν για τη θέσπιση του παραπάνω Μηχανισμού και να υποδείξουν ένα καταρχήν κατάλογο πιθανών προληπτικών μέτρων σε συνδυασμό με τα υπό αναθεώρηση ΣΔΚΠ προκειμένου να δυνατή η επίκληση εξαίρεσης προσωρινής υποβάθμισης στο μέλλον.

6.5.4 Ατυχήματα

Σύμφωνα με το ΠΔ 148/2009 «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει⁴⁵, στα είδη περιβαλλοντικής ζημίας

45 Ν. 4409/2016, (ΦΕΚ 136/Α/28.7.2016) «Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του Π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις» και Υ.Α. Η.Π. 48416/2037/Ε.103/2011, (ΦΕΚ 2516/Β/7.11.2011) «Μέτρα και όροι για την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς - Τροποποίηση της υπ αριθμ. 29457/1511/2005 (992/Β) κοινής υπουργικής απόφασης, του Π.Δ

περιλαμβάνεται και η ζημία των υδάτων. Η ζημία των υδάτων ορίζεται ως η οποιαδήποτε ζημία που επηρεάζει δυσμενώς, την οικολογική, χημική ή/και ποσοτική κατάσταση, ή/και το οικολογικό δυναμικό των υδάτων, σύμφωνα με το ν. 3199/2003 και ΠΔ 51/2007 εξαιρουμένων των δυσμενών επιπτώσεων στις οποίες εφαρμόζεται το άρθρο 4 παρ. 7 του ΠΔ 51/2007. Σύμφωνα με το ΠΔ, όταν προκαλείται ζημία υδάτων, η αρμόδια αρχή (Περιφέρειες ή ΥΠΕΝ) καθορίζει, με τη συνεργασία του φορέα εκμετάλλευσης, τα ληπτέα μέτρα αποκατάστασης. Στα μέτρα που λαμβάνονται προβλέπονται μέτρα πρωτογενούς αποκατάστασης που αποσκοπούν στην επαναφορά των φυσικών πόρων που υπέστησαν ζημία στην αρχική τους κατάσταση ή προς αυτήν. Ειδικότερα εξετάζονται οι δυνατότητες για δράσεις άμεσης επαναφοράς των φυσικών πόρων και των υπηρεσιών προς την αρχική τους κατάσταση με ταχύτερο ρυθμό, ή μέσω φυσικής ανάκαμψης.

Με βάση τα ανωτέρω προκύπτει ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο είναι επαρκές για την αιτιολόγηση «Προσωρινής υποβάθμισης» στο μέλλον. Ο ορισμός της ζημίας υδάτων θα πρέπει να αναφέρεται σε υποβάθμιση επιμέρους ποιοτικών στοιχείων και όχι μόνο στη συνολική οικολογική ή χημική κατάσταση.

51/2007 (54/A) και του Π.Δ 148/2009 (190/A), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 «σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2008/1/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1013/2006»

7 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ06)

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά τα επιφανειακά και υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν:

1. Στην 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Αττικής, στα πλαίσια των όσων ορίζουν οι παράγραφοι 4, 5, 6 και 7 του Άρθρου 4 της ΟΠΥ. Σημειώνεται ότι εξετάζονται μόνο οι Εξαιρέσεις του άρθρου 4.4, δεδομένου ότι στην 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Αττικής, δεν προτάθηκαν εξαιρέσεις των Άρθρων 4.5-4.7. και αξιολογείται η πορεία επίτευξης του στόχου της καλής κατάστασης σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παρούσας 2^{ης} Αναθεώρησης.
1. κατά την παρούσα 2^η Αναθεώρηση, λόγω μη επίτευξης της καλής κατάστασης το έτος 2021, σύμφωνα με την επικαιροποιημένη μεθοδολογία ταξινόμησης των ΕΥΣ, το Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.2 – Τυπο-χαρακτηριστικές Συνθήκες, καθώς και το Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.3 -Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των ΥΥΣ.

7.1 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ 1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ

7.1.1 Εξαιρέσεις σε Επιφανειακά ΥΣ στο ΥΔ Αττικής

Στο πλαίσιο της 1^{ης} Αναθεώρησης, στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06) είχε διαπιστωθεί ότι υπήρχε μία σειρά από επιφανειακά υδατικά συστήματα τα οποία δεν πέτυχαν τους στόχους της Οδηγίας για καλή οικολογική ή/ και χημική κατάσταση έως το 2015.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα επιφανειακά ΥΣ τα οποία εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική ή/ και χημική τους κατάσταση στο πλαίσιο της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, καθώς και η κατάστασή τους στην παρούσα 2^η Αναθεώρηση.

7.1.1.1 Ποτάμια Υδατικά Συστήματα

Πίνακας 7-1: Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική τους κατάσταση (οικολογική κατάσταση κατώτερη της καλής ή/και άγνωστη) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης

Κωδικός ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Στοιχεία 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ				Στοιχεία 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ		Παρατηρήσεις ως προς την Οικολογική Κατάσταση
			Οικολογική ή Κατάσταση 2015	Τύπος Εξαιρέσεως 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ	Υποκατηγορία Εξαιρέσεως	Ορίζοντας επίτευξης Στόχου	Οικολογική Κατάσταση 2021	Βαθμός εμπιστοσύνης Οικολογικής ταξινόμησης **	
EL0626	EL0626R000200001H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 1	ΑΓΝΩΣΤΗ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΜΕΤΡΙΑ	0	Καθορισμός Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R000212008H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 8 - Ρ. ΠΥΡΝΑΣ	ΑΓΝΩΣΤΗ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΕΛΛΙΠΗΣ	0	Καθορισμός Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R000000008N	Ρ. ΛΑΚΑ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΜΕΤΡΙΑ	1	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R000210007N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 7	ΕΛΛΙΠΗΣ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΜΕΤΡΙΑ	1	Βελτίωση Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R000204004N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 4	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΚΑΛΗ	1	Επίτευξη Στόχου Καλής ή Υψηλής

Κωδικός ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Στοιχεία 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ				Στοιχεία 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ		Παρατηρήσεις ως προς την Οικολογική Κατάσταση
			Οικολογική Κατάσταση 2015	Τύπος Εξαίρεσης 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης Στόχου	Οικολογική Κατάσταση 2021	Βαθμός εμπιστοσύνης Οικολογικής ταξινόμησης **	
									Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R00020800 6N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 6	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΜΕΤΡΙΑ	1	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R00010001 0N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 1	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΜΕΤΡΙΑ	1	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R00010001 1N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 3	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΚΑΚΗ	3	Επιδείνωση Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R00010001 2N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 2	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΜΕΤΡΙΑ	1	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R00020200 3N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 3	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΚΑΛΗ	1	Επίτευξη Στόχου Καλής ή Υψηλής Οικολογικής Κατάστασης

Κωδικός ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Στοιχεία 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ				Στοιχεία 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ		Παρατηρήσεις ως προς την Οικολογική Κατάσταση
			Οικολογική Κατάσταση 2015	Τύπος Εξαιρέσης 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ	Υποκατηγορία Εξαιρέσης	Ορίζοντας επίτευξης Στόχου	Οικολογική Κατάσταση 2021	Βαθμός εμπιστοσύνης Οικολογικής ταξινόμησης **	
EL0626	EL0626R00030001 4N	Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΜΕΤΡΙΑ	1	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R00020000 2N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 2	ΕΛΛΙΠΗΣ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΕΛΛΙΠΗΣ	2	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης
EL0626	EL0626R00030001 3N	Ρ. ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΚΑΛΗ	1	Επίτευξη Στόχου Καλής ή Υψηλής Οικολογικής Κατάστασης

****Βαθμός Εμπιστοσύνης ταξινόμησης: «0» = Δεν υπάρχουν πληροφορίες, «1» = Χαμηλή εμπιστοσύνη, «2» = Μέτρια εμπιστοσύνη, «3» = Υψηλή εμπιστοσύνη**

Πίνακας 7-2: Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την χημική τους κατάσταση (χημική κατάσταση κατώτερη της καλής ή/και άγνωστη) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης

Κωδικός ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Στοιχεία 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ				Στοιχεία 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ		Παρατηρήσεις ως προς την Χημική Κατάσταση
			Χημική Κατάσταση 2015	Τύπος Εξαίρεσης 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης Στόχου	Χημική Κατάσταση 2021	Βαθμός εμπιστοσύνης Χημικής ταξινόμησης **	
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000200001 Η	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 1	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	2	Διατήρηση Χημικής Κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000212008 Η	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 8 - Ρ. ΠΥΡΝΑΣ	ΑΓΝΩΣΤΗ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΚΑΛΗ	1	Καθορισμός Χημικής Κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000100010 Ν	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 1	ΑΓΝΩΣΤΗ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΚΑΛΗ	1	Καθορισμός Χημικής Κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000300014 Ν	Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ	ΑΓΝΩΣΤΗ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	0	Καθορισμός Χημικής Κατάστασης

7.1.1.2 Λιμναία ΥΣ

Στο πλαίσιο της 1^{ης} Αναθεώρησης δεν προέκυψαν λιμναία ΥΣ σε εξαίρεση.

7.1.1.3 Παράκτια ΥΣ

Πίνακας 7-3: Παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική τους κατάσταση (οικολογική κατάσταση κατώτερη της καλής ή/και άγνωστη) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης

Κωδικός ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Στοιχεία 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ				Στοιχεία 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ		Παρατηρήσεις ως προς την Οικολογική Κατάσταση
			Οικολογική Κατάσταση 2015	Τύπος Εξαιρέσης 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ	Υποκατηγορία Εξαιρέσης	Ορίζοντας επίτευξης Στόχου	Οικολογική Κατάσταση 2021	Βαθμός εμπιστοσύνης Οικολογικής ταξινόμησης **	
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0006Ν	ΔΥΤΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΕΛΛΙΠΗΣ	3	Επιδείνωση Οικολογικής Κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0011Ν	ΕΣΩ (ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ - ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΜΕΤΡΙΑ	3	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης

Κωδικός ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Στοιχεία 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ				Στοιχεία 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ		Παρατηρήσεις ως προς την Οικολογική Κατάσταση
			Οικολογική Κατάσταση 2015	Τύπος Εξαιρέσης 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ	Υποκατηγορία Εξαιρέσης	Ορίζοντας επίτευξης Στόχου	Οικολογική Κατάσταση 2021	Βαθμός εμπιστοσύνης Οικολογικής ταξινόμησης **	
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0009Ν	ΚΟΛΠΟΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΜΕΤΡΙΑ	3	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0012Ν	ΕΣΩ (ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΕΛΛΙΠΗΣ	3	Επιδείνωση Οικολογικής Κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0007Η	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΜΕΤΡΙΑ	0	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0008Η	ΑΚΤΕΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ – ΠΕΙΡΑΪΚΗ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΜΕΤΡΙΑ	0	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης

Κωδικός ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Στοιχεία 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ				Στοιχεία 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ		Παρατηρήσεις ως προς την Οικολογική Κατάσταση
			Οικολογική Κατάσταση 2015	Τύπος Εξαιρέσης 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ	Υποκατηγορία Εξαιρέσης	Ορίζοντας επίτευξης Στόχου	Οικολογική Κατάσταση 2021	Βαθμός εμπιστοσύνης Οικολογικής ταξινόμησης **	
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0010Ν	ΔΥΤΙΚΟΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	ΜΕΤΡΙΑ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΜΕΤΡΙΑ	3	Διατήρηση Οικολογικής Κατάστασης

Πίνακας 7-4: Παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την χημική τους κατάσταση (χημική κατάσταση κατώτερη της καλής ή/και άγνωστη) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης

Κωδικός ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Στοιχεία 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ				Στοιχεία 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ		Παρατηρήσεις ως προς την Χημική Κατάσταση
			Χημική Κατάσταση 2015	Τύπος Εξαιρέσης 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ	Υποκατηγορία Εξαιρέσης	Ορίζοντας επίτευξης Στόχου	Χημική Κατάσταση 2021	Βαθμός εμπιστοσύνης Χημικής ταξινόμησης **	
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0014Ν	ΝΗΣΙΔΑ 1	ΑΓΝΩΣΤΗ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022--2027	ΚΑΛΗ	0	Καθορισμός Χημικής Κατάστασης

ΕΛ062 6	ΕΛ0626C000 1N	ΝΟΤΙΟΣ ΕΥΒΟΪΚΟΣ - ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ	ΑΓΝΩΣΤΗ	Άρθρο 4.4	Απαιτείται περισσότερος χρόνος	2022-- 2027	ΚΑΛΗ	1	Καθορισμός Χημικής Κατάστασης
------------	------------------	---------------------------------	---------	-----------	-----------------------------------	----------------	------	---	-------------------------------------

****Βαθμός Εμπιστοσύνης ταξινόμησης: «0» = Δεν υπάρχουν πληροφορίες, «1» = Χαμηλή εμπιστοσύνη, «2» = Μέτρια εμπιστοσύνη, «3» = Υψηλή εμπιστοσύνη**

7.1.1.4 Μεταβατικά ΥΣ

Δεν προέκυψαν μεταβατικά ΥΣ στο ΥΔ Αττικής.

7.1.2 Εξαιρέσεις σε Υπόγεια ΥΣ στο ΥΔ Αττικής

Πίνακας 7-5: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση στην εγκεκριμένη 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 2ης Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600050 ⁴⁶ (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης έχει χωριστεί στα παρακάτω δύο ΥΥΣ)	Μεγάρων Αλεποχωρίου	Γεωργία, κτηνοτροφία υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείτο για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ		

⁴⁶ Η διάκριση των δύο υποσυστημάτων έγινε βάσει των γεωμορφολογικών συνθηκών, των υφιστάμενων πιέσεων και της ποιοτικής διαφοροποίησης και τρωτότητας των υδροφορέων (για αναλυτικές πληροφορίες βλ. Υποστηρικτικό τεύχος 1ης Αναθεώρησης Π07, ΥΔ06).

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600051	Μεγάρων - Αλεποχωρίου (α)	Γεωργία, κτηνοτροφία ΕΕΛ, υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων NO ₃ , & μέταλλα	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027					
ΕΛ0600052	Μεγάρων - Αλεποχωρίου (β)					Έχει επιτευχθεί ο στόχος της καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ από την 1 ^η Αναθεώρηση.	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΛΗ
ΕΛ0600090	Θριάσιου Πεδίου	Αστικοποίηση γεωργία, κτηνοτροφία, ΕΕΛ, υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά, με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων, SO ₄	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείτο για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600110	Λεκάνης Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αθήνας)	Αστικοποίηση γεωργία, κτηνοτροφία, ΕΕΛ	Επιβάρυνση με θρεπτικά, με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους EC, NO ₃ , Cl, SO ₄ & μέταλλα	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείτο για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ
ΕΛ0600130	Μαραθώνα (β)	Γεωργία, κτηνοτροφία, ΕΕΛ	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων, SO ₄ & μέταλλα	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείτο για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600150 ⁴⁷ (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης έχει χωριστεί στα παρακάτω δύο ΥΥΣ)	Μεσογαίας	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείτο για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ		
ΕΛ0600151	Μεσογαίας (α)	Αστικοποίηση, κτηνοτροφία υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027		 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ

⁴⁷ Η διάκριση των δύο υποσυστημάτων έγινε βάσει των γεωμορφολογικών συνθηκών, των υφιστάμενων πιέσεων και της ποιοτικής διαφοροποίησης και τρωτότητας των υδροφορέων (για αναλυτικές πληροφορίες βλ. Υποστηρικτικό τεύχος 1ης Αναθεώρησης Π07, ΥΔ06).

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση				
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης		
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	
ΕΛ0600152	Μεσογαίας (β)	Αστικοποίηση γεωργία, κτηνοτροφία, ΕΕΛ υπεραντλήσεις		Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027			 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ
ΕΛ0600190	Σαλαμίνας (α)	Γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείτο για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ			

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600200	Σαλαμίνας (β)	Γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της «καλής ποιοτικής κατάστασης» του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείται για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ		
ΕΛ0600210	Σαλαμίνας (γ)	Γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η απορρύπανση του συστήματος πριν το 2027 λόγω της καρστικής δομής του.	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΛΗ		

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
						Έχει επιτευχθεί ο στόχος της καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ (λόγω συγχώνευσης στο ΕΛ0600190 διατηρούνται οι στόχοι επίτευξης που είχαν τεθεί στο Εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ)				
ΕΛ0600190 ⁴⁸ (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης τα ως άνω ΥΥΣ έχουν συγχωνευτεί)	Σαλαμίνας	Αστικοποίηση γεωργία, κτηνοτροφία, ΕΕΛ υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων, NO ₃ & SO ₄	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η απορρύπανση του συστήματος πριν το 2027 λόγω της καρστικής δομής του.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ

⁴⁸ Η συγχώνευση των τριών αρχικών ΥΥΣ θεωρήθηκε επιβεβλημένη για λόγους που σχετίζονται με τη υδρογεωλογική δομή και την έκταση των αρχικών ΥΥΣ, καθώς επίσης την κατάσταση που παρουσιάζουν και τις πιέσεις που δέχονται (για αναλυτικές πληροφορίες βλ. Υποστηρικτικό τεύχος 1ης Αναθεώρησης Π07, ΥΔ06).

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600220	Αίγινας (α)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείτο για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ		
ΕΛ0600230	Αίγινας (β)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να αποδώσουν έως το 2015 λόγω του χρόνου που απαιτείτο για να τεθούν σε εφαρμογή. Τα προτεινόμενα μέτρα αν εφαρμοστούν συστηματικά εκτιμάται ότι θα έχουν μακροπρόθεσμη απόδοση έως το 2027, λόγω της κοκκώδους σύστασης του συστήματος.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ		

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600240	Αίγινας (γ)	γεωργία, ανεπεξέργαστα αστικά λύματα υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η απορρύπανση του συστήματος πριν το 2027 λόγω της καρστικής δομής του.	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ		
ΕΛ0600200 ⁴⁹ (Στα πλαίσια της 1ης Αναθεώρησης τα ως άνω ΥΥΣ έχουν συγχωνευτεί)	Αίγινας	Αστικοποίηση γεωργία, κτηνοτροφία υπεραντλήσεις	Επιβάρυνση με θρεπτικά και με ουσίες προτεραιότητας. Αυξημένες συγκεντρώσεις Cl ⁻ και EC λόγω υπεραντλήσεων, NO ₃ , SO ₄ & μέταλλα	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης του ΥΥΣ ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η απορρύπανση του συστήματος πριν το 2027 λόγω της καρστικής δομής του.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

⁴⁹ Η συγχώνευση των τριών αρχικών ΥΥΣ θεωρήθηκε επιβεβλημένη για λόγους που σχετίζονται με τη υδρογεωλογική δομή και την έκταση των ΥΥΣ, καθώς επίσης με την κατάσταση που παρουσιάζουν (για αναλυτικές πληροφορίες βλ. Υποστηρικτικό τεύχος 1ης Αναθεώρησης Π7, ΥΔ06).

Πίνακας 7-6: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 4.4 ως προς την κακή ποσοτική κατάσταση στην εγκεκριμένη 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ και κατάσταση (Ποιοτική /Χημική και Ποσοτική) 2ης Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1ης Αναθεώρησης		2ης Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600050 (Στα πλαίσια της 1ης Αναθεώρησης έχει χωριστεί στα παρακάτω δύο ΥΥΣ)	Μεγάρων Αλεποχωρίου	γεωργία, υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ		
ΕΛ0600051	Μεγάρων - Αλεποχωρίου (α)	γεωργία, υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027		ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600052	Μεγάρων - Αλεποχωρίου (β)					Έχει επιτευχθεί ο στόχος της καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ από την 1 ^η Αναθεώρηση.	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600090	Θριάσιου Πεδίου						Έχει επιτευχθεί ο στόχος της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ			
ΕΛ0600130	Μαραθώνα (β)	Γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600150 (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης έχει χωριστεί στα παρακάτω δύο ΥΥΣ)	Μεσογαίας						ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ		

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600151	Μεσογαίας (α)	Γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
ΕΛ0600152	Μεσογαίας (β)					Δεν απαιτούνται μέτρα λόγω διατήρησης της καλής ποσοτικής κατάστασης.	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600190	Σαλαμίνας (α)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ		
ΕΛ0600200	Σαλαμίνας (β)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ		

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600210	Σαλαμίνας (γ)	γεωργία και υπεραντλήσεις	αναστροφή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	<p>Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση της συστηματικής εφαρμογής των μέτρων θεωρείται εφικτή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης πριν το 2021 λόγω της καρστικής δομής του συστήματος.</p>	<p>■ ΚΑΛΗ</p>	<p>■ ΚΑΛΗ</p>		
						<p>Έχει επιτευχθεί ο στόχος της καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ (λόγω συγχώνευσης στο ΕΛ0600190 διατηρούνται οι στόχοι επίτευξης που είχαν τεθεί στο Εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ)</p>				

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600190 (Στα πλαίσια της 1 ^{ης} Αναθεώρησης τα ως άνω ΥΥΣ έχουν συγχωνευτεί)	Σαλαμίνας	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Έχει επιτευχθεί ο στόχος της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600220	Αίγινας (α)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ		
ΕΛ0600230	Αίγινας (β)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2021 λόγω και της ρωγμώδους δομής του.	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ		

Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Πιθανές αιτίες μη επίτευξης των στόχων	Εκτιμώμενες σημαντικότερες επιπτώσεις	Αιτία εφαρμογής εναλλακτικού στόχου	Χρονικός ορίζοντας επίτευξης στόχων για το ΥΥΣ	Τεκμηρίωση	Κατάσταση			
							1 ^{ης} Αναθεώρησης		2 ^{ης} Αναθεώρησης	
							Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (Χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΕΛ0600240	Αίγινας (γ)	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ		
ΕΛ0600200 (Στα πλαίσια της 1ης Αναθεώρησης τα ως άνω ΥΥΣ έχουν συγχωνευτεί)	Αίγινας	γεωργία και υπεραντλήσεις	ανατροπή ισοζυγίου εισροών - εκροών	Τεχνικοί λόγοι παρ.4 Άρθρο 4	2027	Τα προτεινόμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, ήταν τεχνικά αδύνατο να εφαρμοστούν και να αποδώσουν έως το 2015. Υπό την προϋπόθεση άμεσης και συνεχούς εφαρμογής των μέτρων είναι δυνατή η επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης έως το 2027.	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ

7.1.3 Αξιολόγηση των εξαιρέσεων της 1^{ης} Αναθεώρησης

Όσον αφορά στα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα (ΕΥΣ) σε τρία (3) ΥΣ επετεύχθη ο στόχος της Καλής Οικολογικής κατάστασης, και συγκεκριμένα στα: ΕΛ0626R000204004N- Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 4, ΕΛ0626R000202003N- Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 3 και ΕΛ0626R000300013N- Ρ. ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ. Επίσης, σε δύο εξ' αυτών καθορίστηκε η οικολογική τους κατάσταση και σε εννέα (9) διατηρήθηκε η καλή ή υψηλή οικολογική κατάσταση. Τέλος, σε πέντε (5) ΕΥΣ καθορίστηκε η χημική τους κατάσταση σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση, με τέσσερα (4) εξ' αυτών να είναι σε καλή χημική κατάσταση.

Όσον αφορά στα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ) σε δύο (2) εξ' αυτών επετεύχθη ο στόχος της «ΚΑΛΗΣ» ποσοτικής κατάστασης στα: ΥΥΣ Θριάσιου Πεδίου (ΕΛ0600090), ΥΥΣ Σαλαμίνας (ΕΛ0600190).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του δικτύου παρακολούθησης, τα ΥΥΣ Θριάσιου Πεδίου (ΕΛ0600090) και ΥΥΣ Σαλαμίνας (ΕΛ0600190) (κακής ποιοτικής και καλής ποσοτικής κατάστασης), έχουν πετύχει τον στόχο της ΟΠΥ, αναφορικά με την ποσοτική κατάσταση, αλλά η εξαίρεσή τους είναι απαραίτητη στην παρούσα ή στην επόμενη αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ για την επίτευξη της καλής ποιοτικής κατάστασης. Βασικός στόχος για τα παραπάνω ΥΥΣ, παραμένει η διατήρηση της καλής ποσοτικής κατάστασης.

Τα Υπ. Μεγάρων – Αλεποχωρίου (α) (ΕΛ0600051) (κακής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης), ΥΥΣ Θριάσιου Πεδίου (ΕΛ0600090) (κακής ποιοτικής και καλής ποσοτικής κατάστασης), ΥΥΣ Λεκάνης Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αθήνας)(ΕΛ0600110) (κακής ποιοτικής και καλής ποσοτικής κατάστασης), ΥΥΣ. Μαραθώνα (β) (ΕΛ0600130) (κακής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης), Υπ. Μεσογαίας (α) (ΕΛ0600151) (κακής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης), Υπ. Μεσογαίας (β) (ΕΛ0600152) (κακής ποιοτικής και καλής ποσοτικής κατάστασης), ΥΥΣ Σαλαμίνας (ΕΛ0600190) (κακής ποιοτικής και καλής ποσοτικής κατάστασης) και ΥΥΣ Αίγινας (ΕΛ0600200) (κακής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης), με δεδομένο ότι δεν έχουν πετύχει ακόμα τον στόχο της ΟΠΥ, η εξαίρεσή τους παραμένει ως έχει (στο πλαίσιο του άρθρου 4 παράγραφος 4) και διατηρούνται οι στόχοι επίτευξης που είχαν τεθεί στην Εγκεκριμένη 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ, με χρονικό ορίζοντα μετά το 2027.

Στα πλαίσια της 2^{ης} Αναθεώρησης, είναι απαραίτητη η εξαίρεση (στο πλαίσιο του άρθρου 4 παράγραφος 4) ενός (1) επιπλέον ΥΥΣ, του ΥΥΣ Κεντρικών Γερανείων – Καλαμακίου (ΕΛ0600030) στην παρούσα ή στην επόμενη αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ για την επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης, με χρονικό ορίζοντα μετά το 2027. Οι στόχοι επίτευξης τίθενται στην παρούσα 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.

7.2 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ 2^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

7.2.1 Στόχοι για τα επιφανειακά ΥΣ

Στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης, οι στόχοι που τέθηκαν για τα επιφανειακά ΥΣ με βάση τα ανωτέρω περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Για τα επιφανειακά ύδατα με καλή ή υψηλή κατάσταση ή καλό οικολογικό δυναμικό και καλή χημική κατάσταση τίθεται ως περιβαλλοντικός στόχος η μη υποβάθμιση τους.
- Για τα επιφανειακά ύδατα με κατάσταση/δυναμικό κατώτερη της καλής, τίθεται ως περιβαλλοντικός στόχος η αναβάθμιση τους μέσω της εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων. Επιπλέον, αξιολογείται κατά περίπτωση η πιθανότητα μη έγκαιρης επίτευξης των στόχων μέχρι το 2027, συνεκτιμώντας την ένταση και το είδος της πίεσης που δέχονται τα υδατικά συστήματα, σε συνδυασμό με τα ανωτέρω αναφερόμενα σχετικά με τον τρόπο καθορισμού των στόχων και εξετάζεται η τήρηση των προϋποθέσεων για την υπαγωγή τους στις εξαιρέσεις του Άρθρου 4.4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
- Για όλα τα ποτάμια υδατικά συστήματα που έχουν προσδιοριστεί ως Ιδιαίτερως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (μη περιλαμβανομένων των ποτάμιων ταμειυτήρων), τίθεται ως στόχος για το 2027, η επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού. Η επίτευξη του στόχου αυτού προϋποθέτει την ολοκλήρωση όλων των μέτρων/έργων ανακούφισης των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων που έχουν οριστεί για κάθε ένα από αυτά και εντάσσονται στο πρόγραμμα μέτρων.
- Τα μικρά στοιχεία επιφανειακών υδάτων που δεν προσδιορίζονται ως επιφανειακά υδατικά συστήματα, προστατεύονται από τις κείμενες διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος όπως ισχύουν σήμερα και λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα και περιορισμοί, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας για τα υδατικά συστήματα στα οποία είναι άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένα.

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τους στόχους της κατάστασης για τα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ. Οι στόχοι που τέθηκαν για τα ΥΣ λαμβάνουν υπόψη την αξιολόγηση της κατάστασης των ΥΣ του ΥΔ, την αποδοτικότητα του προτεινόμενου Προγράμματος Μέτρων και τη δυνατότητα που δίνει η Οδηγία για παρεκκλίσεις υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Ο Πίνακας 7-7 συνοψίζει τους στόχους που έχουν τεθεί για τα 30 επιφανειακά ΥΣ (ΕΥΣ) του ΥΔ Αττικής (ΕΛ06) ως το 2027:

- Για 12 ΕΥΣ ο στόχος είναι η διατήρησης της καλής και ανώτερης οικολογικής κατάστασης.
- Για 27 ΕΥΣ ο στόχος είναι η διατήρηση της καλής χημικής κατάστασης
- Για 18 ΕΥΣ είναι η επίτευξη της καλής οικολογικής κατάστασης/ δυναμικού έως το 2027 ή όταν το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027.
- Για 3 ΕΥΣ είναι η επίτευξη της καλής χημικής κατάστασης όταν το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027.

Πίνακας 7-7: Στόχοι κατάστασης ΕΥΣ έως το 2027

Στόχος	Ποτάμια ΥΣ	Λιμναία ΥΣ	Μεταβατικά ΥΣ	Παράκτια ΥΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΣ	Ποσοστό σε σχέση με σύνολο ΕΥΣ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΣ	15	1	0	14	30	
Μη υποβάθμιση καλής και ανώτερης οικολογικής κατάστασης/ δυναμικού	4	1	0	7	12	40,00
Μη υποβάθμιση καλής χημικής κατάστασης	12	1	0	14	27	90,00
Επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης/ δυναμικού	11	0	0	7	18	60,00
Επίτευξη καλής χημικής κατάστασης	3	0	0	0	3	10,00
Βελτίωση της οικολογικής κατάστασης/ δυναμικού (ΙΤΥΣ)	2	0	0	2	4	13,33
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.4 Οικολογική Κατάσταση	8	0	0	5	13	43,33
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.4 Χημική Κατάσταση	0	0	0	0	0	0,00

Στόχος	Ποτάμια ΥΣ	Λιμναία ΥΣ	Μεταβατικά ΥΣ	Παράκτια ΥΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΣ	Ποσοστό σε σχέση με σύνολο ΕΥΣ
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.5 Οικολογική Κατάσταση	3	0	0	2	5	16,67
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.5 Χημική Κατάσταση	3	0	0	0	3	10,00
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.6	-					
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.7	-					

7.2.2 Στόχοι για τα υπόγεια ΥΣ

Στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης, ο ακόλουθος Πίνακας συνοψίζει τους στόχους που έχουν τεθεί για τα 24 ΥΥΣ του ΥΔ Αττικής (ΕΛ06):

- Για 14 ΥΥΣ και 5 Υποσυστήματα ο στόχος είναι η διατήρηση της καλής ποσοτικής κατάστασης.
- Για 3 ΥΥΣ και 2 Υποσυστήματα ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες έως το 2027.
- Για 12 ΥΥΣ και 4 Υποσυστήματα ο στόχος είναι η διατήρηση της καλής χημικής κατάστασης.
- Για 5 ΥΥΣ και 3 Υποσυστήματα ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής χημικής κατάστασης όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες έως το 2027.

Πίνακας 7-8: Στόχοι κατάστασης ΥΥΣ έως το 2027

ΣΤΟΧΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΥΣ
Μη υποβάθμιση καλής ποσοτικής κατάστασης	14 ΥΥΣ και 5 Υποσυστήματα
Μη υποβάθμιση καλής χημικής κατάστασης	12 ΥΥΣ και 4 Υποσυστήματα
Επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης	3 ΥΥΣ και 2 Υποσυστήματα
Επίτευξη καλής χημικής κατάστασης	5 ΥΥΣ και 3 Υποσυστήματα
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.4	5 ΥΥΣ και 3 Υποσυστήματα
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.5	0
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.6	0
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.7	0

7.3 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ 2^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ

7.3.1 Εξαιρέσεις σε Επιφανειακά ΥΣ στο ΥΔ Αττικής

Στο ΥΔ Αττικής (ΕΛ06) διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μια σειρά από επιφανειακά υδατικά συστήματα τα οποία δεν πέτυχαν τους στόχους της Οδηγίας για καλή οικολογική ή/ και χημική κατάσταση έως το 2021. Τα επιφανειακά ΥΣ τα οποία η οικολογική τους ή/και η χημική τους κατάσταση είναι κατώτερη της καλής παρουσιάζονται ανά κατηγορία σε ακόλουθο Πίνακα 7-9. Στον ίδιο Πίνακα αναφέρεται ο βαθμός εμπιστοσύνης της ταξινόμησης και αν πρόκειται για διασυνωριακό ΥΣ ή όχι. Πρόκειται συνολικά για 18 ΥΣ, δηλαδή ποσοστό 60,0 % του συνόλου των επιφανειακών υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06) (συνολικά 30 επιφανειακά υδατικά συστήματα). Από αυτά, 13 ΥΣ βρίσκονται σε μέτρια οικολογική κατάσταση, 4 σε ελλιπή και μόλις 1 σε κακή, ενώ η χημική κατάσταση σε 15 από αυτά είναι καλή, και σε 3 κατώτερη της καλής.

Τέλος, στοιχεία σχετικά με τα μέτρα που ορίστηκαν κατά την 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και έχουν εφαρμοστεί έως σήμερα και αφορούν ΕΥΣ του ΥΔ Αττικής, μπορούν να αναζητηθούν στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.7 «Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους».

Πίνακας 7-9: Επιφανειακά Υδατικά συστήματα στο ΥΔ Αττικής (ΕΛ06) των οποίων η οικολογική ή/και η χημική κατάσταση είναι κατώτερη της καλής στην 2^η Αναθεώρηση

ΛΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΟΝΟΜΑ	Κατηγορία	Διασυννοριακό ΥΣ (ΝΑΙ ή ΟΧΙ)	Οικολογική Κατάσταση	Βαθμός εμπιστοσύνης Οικολογικής ταξινόμησης *	Χημική Κατάσταση	Βαθμός εμπιστοσύνης Χημικής ταξινόμησης*
EL0626	EL0626R000200001H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 1	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	0	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	2
EL0626	EL0626R000212008H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 8 - Ρ. ΠΥΡΝΑΣ	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΕΛΛΙΠΗΣ	0	ΚΑΛΗ	1
EL0626	EL0626R000000008N	Ρ. ΛΑΚΑ	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	1	ΚΑΛΗ	0
EL0626	EL0626R000210007N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 7	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	1	ΚΑΛΗ	1
EL0626	EL0626R000206005N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 5	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	1	ΚΑΛΗ	0
EL0626	EL0626R000208006N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 6	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	1	ΚΑΛΗ	1
EL0626	EL0626R000100010N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 1	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	1	ΚΑΛΗ	1
EL0626	EL0626R000100011N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 3	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΚΑΚΗ	3	ΚΑΛΗ	1
EL0626	EL0626R000100012N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 2	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	1	ΚΑΛΗ	1
EL0626	EL0626R000300014N	Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	1	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	0
EL0626	EL0626R000200002N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 2	Ποτάμιο	ΌΧΙ	ΕΛΛΙΠΗΣ	2	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	2
EL0626	EL0626C0006N	ΔΥΤΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	Παράκτιο	ΌΧΙ	ΕΛΛΙΠΗΣ	3	ΚΑΛΗ	2
EL0626	EL0626C0011N	ΕΣΩ (ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ - ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ	Παράκτιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	3	ΚΑΛΗ	2
EL0626	EL0626C0009N	ΚΟΛΠΟΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ	Παράκτιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	3	ΚΑΛΗ	1
EL0626	EL0626C0012N	ΕΣΩ (ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ	Παράκτιο	ΌΧΙ	ΕΛΛΙΠΗΣ	3	ΚΑΛΗ	1

ΛΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΟΝΟΜΑ	Κατηγορία	Διασυνοριακό ΥΣ (ΝΑΙ ή ΟΧΙ)	Οικολογική Κατάσταση	Βαθμός εμπιστοσύνης Οικολογικής ταξινόμησης *	Χημική Κατάσταση	Βαθμός εμπιστοσύνης Χημικής ταξινόμησης*
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0007H	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	Παράκτιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	0	ΚΑΛΗ	0
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0008H	ΑΚΤΕΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ – ΠΕΙΡΑΪΚΗ	Παράκτιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	0	ΚΑΛΗ	0
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0010N	ΔΥΤΙΚΟΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	Παράκτιο	ΌΧΙ	ΜΕΤΡΙΑ	3	ΚΑΛΗ	1
**Βαθμός Εμπιστοσύνης ταξινόμησης: «0» = Δεν υπάρχουν πληροφορίες, «1» = Χαμηλή εμπιστοσύνη, «2» = Μέτρια εμπιστοσύνη, «3» = Υψηλή εμπιστοσύνη								

Για κάθε ΥΣ εντοπίζονται η πίεση ή οι πιέσεις οι οποίες πιθανώς ευθύνονται για την αποτυχία επίτευξης της καλής οικολογικής ή/ και χημικής κατάστασης. Οι πιέσεις αυτές θεωρητικά συνδέονται με ένα ή περισσότερα ποιοτικά στοιχεία τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση κατώτερη της καλής. Τα ποιοτικά στοιχεία μπορεί να βρίσκονται σε κατάσταση κατώτερη της καλής για περισσότερες της μίας πιέσης, ή και για μη γνωστές πιέσεις.

Πίνακας 7-10: Πιέσεις ανά Επιφανειακό Υδατικό σύστημα στο ΥΔ Αττικής (ΕΛ06) που ευθύνονται για την αποτυχία επίτευξης της καλής κατάστασης

ΛΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΟΝΟΜΑ	Κατηγορία	Ποιοτικό στοιχείο σε κατάσταση κατώτερη της καλής	Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000200001H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 1	Ποτάμιο	ΦΧ, Ειδικοί Ρύποι, Ουσίες Προτεραιότητας	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία

ΛΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΟΝΟΜΑ	Κατηγορία	Ποιοτικό στοιχείο σε κατάσταση κατώτερη της καλής	Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000212008H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 8 - Ρ. ΠΥΡΝΑΣ	Ποτάμιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	1.1 - Σημειακή - Αστικά λύματα 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000000008N	Ρ. ΛΑΚΑ	Ποτάμιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000210007N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 7	Ποτάμιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000206005N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 5	Ποτάμιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000208006N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 6	Ποτάμιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000100010N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 1	Ποτάμιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000100011N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 3	Ποτάμιο	Ψάρια	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000100012N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 2	Ποτάμιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο 2.10 - Διάχυτη – Άλλο 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000300014N	Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ	Ποτάμιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας ΙΕΔ

ΛΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΟΝΟΜΑ	Κατηγορία	Ποιοτικό στοιχείο σε κατάσταση κατώτερη της καλής	Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης
					1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία 8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000200002N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 2	Ποτάμιο	Μακροασπόνδυλα, Διάτομα, Ψάρια, ΦΧ, Ειδικοί Ρύποι, Ουσίες Προτεραιότητας	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο 2.10 - Διάχυτη – Άλλο
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0006N	ΔΥΤΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	Παράκτιο	Μακροασπόνδυλα, Μακροφύκη, Χλωροφύλλη	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0011N	ΕΣΩ (ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ - ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ	Παράκτιο	Μακροασπόνδυλα, Μακροφύκη, Χλωροφύλλη	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0009N	ΚΟΛΠΟΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ	Παράκτιο	Μακροασπόνδυλα	8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο

ΛΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΟΝΟΜΑ	Κατηγορία	Ποιοτικό στοιχείο σε κατάσταση κατώτερη της καλής	Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0012N	ΕΣΩ (ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ	Παράκτιο	Μακροασπόνδυλα, Αγγειόσπερμα, Χλωροφύλλη	4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα 1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0007H	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	Παράκτιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0008H	ΑΚΤΕΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ – ΠΕΙΡΑΪΚΗ	Παράκτιο	Δεν διατίθενται στοιχεία	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0010N	ΔΥΤΙΚΟΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	Παράκτιο	ΦΧ, Μακροασπόνδυλα	1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED

Λαμβάνοντας υπόψη τον χρονικό ορίζοντα επίτευξης των στόχων και το γεγονός ότι η 1^η Αναθεώρηση συμπεριλάμβανε μέτρα τα οποία αντιμετώπιζαν το σύνολο των πιέσεων που είχαν αναγνωριστεί στο ΥΔ, επικαιροποιήθηκαν οι εξαιρέσεις για τα ΕΥΣ, σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:

Οικολογική Κατάσταση

Κριτήριο 1: Όσα ΕΥΣ είναι σε μέτρια οικολογική κατάσταση γίνεται η θεώρηση ότι μπορούν να επιτύχουν την καλή οικολογική κατάσταση μέχρι το 2027 κι επομένως τίθενται σε εξαίρεση 4.4 με την αιτιολόγηση «Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)».

Κριτήριο 2: Όσα ΕΥΣ είναι σε οικολογική κατάσταση κατώτερη της μέτριας και δεν έχουν εντοπιστεί σημαντικές πιέσεις (υπάρχει έλλειψη πληροφορίας), αυτά τίθενται σε εξαίρεση 4.5 με την αιτιολόγηση «Τεχνική εφικτότητα: Η αιτία της υποβάθμισης είναι άγνωστη».

Κριτήριο 3: Όσα ΕΥΣ είναι σε οικολογική κατάσταση κατώτερη της μέτριας, κι έχουν εντοπιστεί σημαντικές πιέσεις στην παρούσα 2η Αναθεώρηση αυτά τίθενται σε εξαίρεση 4.5 «Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)» (περίπτωση 5 του Πίνακας 6-7).

Χημική Κατάσταση

Κριτήριο 1: Όσα ΕΥΣ είναι σε χημική κατάσταση κατώτερη της καλής και δεν έχουν εντοπιστεί σημαντικές πιέσεις (υπάρχει έλλειψη πληροφορίας), αυτά τίθενται σε εξαίρεση 4.5 με την αιτιολόγηση «Τεχνική εφικτότητα: Η αιτία της υποβάθμισης είναι άγνωστη»

Κριτήριο 2: Όσα ΕΥΣ είναι σε χημική κατάσταση κατώτερη της καλής, κι έχουν εντοπιστεί σημαντικές πιέσεις στην παρούσα 2η Αναθεώρηση, αυτά τίθενται σε εξαίρεση 4.5 «Τεχνική εφικτότητα: Περιορισμοί εφαρμογής εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)» (περίπτωση 5 του Πίνακας 6-7).

Στους επόμενους πίνακες παρουσιάζονται ανά κατηγορία ΕΥΣ, εκείνα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική ή/ και την χημική τους κατάσταση.

7.3.1.1 Ποτάμια ΥΣ

Πίνακας 7-11: Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική τους κατάσταση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 2ης Αναθεώρησης

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαίρεσης
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000200001H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 1	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία	Βιομηχανία, Αντιπλημμυρική ή Προστασία, Άλλο	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000212008H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 8 - Ρ. ΠΥΡΝΑΣ	Άρθρο 4.5	Οικολογική Κατάσταση	1.1 - Σημειακή - Αστικά λύματα 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία	Αστική ανάπτυξη, Βιομηχανία, Αντιπλημμυρική ή προστασία	Μετά το 2027	Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαίρεσης
EL0626	EL0626R000000008N	Ρ. ΛΑΚΑ	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο	Αστική Ανάπτυξη	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
EL0626	EL0626R000210007N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 7	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο	Άλλο	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
EL0626	EL0626R000206005N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 5	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED	Βιομηχανία	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
EL0626	EL0626R000208006N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 6	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο	Άλλο	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
EL0626	EL0626R000100010N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 1	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό	Αστική Ανάπτυξη,	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Οριζόντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαίρεσης
					δίκτυο 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία	Αντιπλημμυρική Προστασία		οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000100011N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 3	Άρθρο 4.5	Οικολογική Κατάσταση	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο	Αστική Ανάπτυξη	Μετά το 2027	Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000100012N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 2	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο 2.10 - Διάχυτη – Άλλο 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/	Αντιπλημμυρική Προστασία, Άλλο	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαίρεσης
					όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία			
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000300014N	Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία 8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο	Βιομηχανία, Αντιπλημμυρική Προστασία, Άλλο	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000200002N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 2	Άρθρο 4.5	Οικολογική Κατάσταση	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο 2.10 - Διάχυτη – Άλλο	Αστική Ανάπτυξη, Άλλο	Μετά το 2027	Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαίρεσης
								χρόνος από αυτόν που διατίθεται)

Πίνακας 7-12: Ποτάμια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την χημική τους κατάσταση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 2ης Αναθεώρησης

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαίρεσης
ΕΛ0626	ΕΛ0626R00020001H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 1	Άρθρο 4.5	Χημική Κατάσταση	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία	Βιομηχανία, Αντιπλημμυρική Προστασία, Άλλο	2022-2027	Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000300014N	Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ	Άρθρο 4.5	Χημική Κατάσταση	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED	Βιομηχανία, Αντιπλημμυρική Προστασία, Άλλο	2022-2027	Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαίρεσης
					1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία 8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο			εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)
ΕΛ0626	ΕΛ0626R000200002N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 2	Άρθρο 4.5	Χημική Κατάσταση	2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο 2.10 - Διάχυτη – Άλλο	Αστική Ανάπτυξη, Άλλο	2022-2027	Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)

7.3.1.2 Λιμναία ΥΣ

Δεν προέκυψαν εξαιρέσεις για το λιμναίο ΥΣ του ΥΔ Αττικής.

7.3.1.3 Μεταβατικά ΥΣ

Δεν υπάρχουν μεταβατικά ΥΣ στο ΥΔ Αττικής.

7.3.1.4 Παράκτια ΥΣ

Πίνακας 7-13: Παράκτια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν ως προς την οικολογική τους κατάσταση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 2ης Αναθεώρησης

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαιρέσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαιρέσης
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0006N	ΔΥΤΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	Άρθρο 4.5	Οικολογική Κατάσταση	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα	Βιομηχανία, Μεταφορές	Μετά το 2027	Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαιρέσης	Σε τι αφορά η εξαιρέση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαιρέση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαιρέσης
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0011N	ΕΣΩ (ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ - ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας ΙΕΔ 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ 4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα	Βιομηχανία, Μεταφορές	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0009N	ΚΟΛΠΟΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕ ΝΗΣ	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο	Άλλο	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0012N	ΕΣΩ (ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ	Άρθρο 4.5	Οικολογική Κατάσταση	4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα	Μεταφορές	Μετά το 2027	Τεχνική εφικτότητα: Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαιρέσης	Σε τι αφορά η εξαιρέση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαιρέση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαιρέσης
								περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0007H	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED 4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα	Βιομηχανία, Μεταφορές	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0008H	ΑΚΤΕΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ – ΠΕΙΡΑΪΚΗ	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED 4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα	Βιομηχανία, Μεταφορές	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)
ΕΛ0626	ΕΛ0626C0010N	ΔΥΤΙΚΟΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	Άρθρο 4.4	Οικολογική Κατάσταση	1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία IED	Βιομηχανία	2022-2027	Φυσικές συνθήκες: Χρόνος οικολογικής Αποκατάστασης (Αποκατάσταση

ΛΑΠ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης	Σε τι αφορά η εξαίρεση	Σημαντική Πίεση που οδήγησε στην εξαίρεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτιολόγηση Εξαίρεσης
								χλωρίδας και πανίδας)

Δεν προέκυψαν παράκτια ΥΣ που να εξαιρούνται ως προς την χημική τους κατάσταση.

7.3.2 Εξαιρέσεις σε Υπόγεια ΥΣ στο ΥΔ Αττικής

Στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης, στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06) έχει διαπιστωθεί ότι ορισμένα υπόγεια υδατικά συστήματα δεν πέτυχαν τους στόχους της Οδηγίας για καλή χημική ή / και ποσοτική κατάσταση έως το 2027. Τρία (3) ΥΥΣ και δύο (2) Υποσυστήματα παρουσιάζουν κακή ποσοτική κατάσταση και πέντε (5) ΥΥΣ και τρία (3) Υποσυστήματα παρουσιάζουν κακή χημική κατάσταση. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα εννιά (9) υπόγεια ΥΣ τα οποία εξαιρέθηκαν ως προς την χημική ή / και ποσοτική τους κατάσταση στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ.

Πίνακας 7-14: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εξαιρέθηκαν των οποίων η ποσοτική ή/και η χημική κατάσταση είναι κατώτερη της καλής

Α/Α	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική κατάσταση
1	ΕΛ0600030	Κεντρικών Γερανείων - Καλαμακίου	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΛΗ
2	ΕΛ0600051	Μεγάρων - Αλεποχωρίου (α)	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ
3	ΕΛ0600090	Θριάσιου Πεδίου	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΚΗ
4	ΕΛ0600110	Λεκάνης Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αθήνας)	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΚΗ
5	ΕΛ0600130	Μαραθώνα (β)	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ
6	ΕΛ0600151	Μεσογαίας (α)	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ
7	ΕΛ0600152	Μεσογαίας (β)	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΚΗ
8	ΕΛ0600190	Σαλαμίνας	 ΚΑΛΗ	 ΚΑΚΗ
9	ΕΛ0600200	Αίγινας	 ΚΑΚΗ	 ΚΑΚΗ

Στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζονται για το Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06): α) πιέσεις ανά ΥΥΣ που ευθύνονται για την αποτυχία επίτευξης της καλής κατάστασης, β) τα υπόγεια υδατικά συστήματα, στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση για την επίτευξη καλής κατάστασης / καλού δυναμικού, σύμφωνα με την Οδηγία και αντίστοιχες πιέσεις που οδήγησαν στην εξαίρεση, γ) τα υπόγεια υδατικά συστήματα, στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση για την επίτευξη καλής κατάστασης / καλού δυναμικού, σύμφωνα με την Οδηγία και επεξήγηση της εξαίρεσης.

Τέλος, στοιχεία σχετικά με τα μέτρα που ορίστηκαν κατά την 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και έχουν εφαρμοστεί έως σήμερα και αφορούν ΥΥΣ του ΥΔ Αττικής, μπορούν να αναζητηθούν στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης Π4.7 «Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους».

Πίνακας 7-15: Πιέσεις ανά Υπόγειο Υδατικό Σύστημα που ευθύνονται για την αποτυχία επίτευξης της καλής κατάστασης στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06)

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Ποιοτικό στοιχείο σε κατάσταση κατώτερη της καλής	Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης
1	ΕΛ0600030	Κεντρικών Γερανείων - Καλαμακίου	Ποσοτική κατάσταση Κακή	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Βιομηχανία
2	ΕΛ0600051	Μεγάρων - Αλεποχωρίου (α)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃)	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
3	ΕΛ0600090	Θριάσιου Πεδίου	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
4	ΕΛ0600110	Λεκάνης Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αθήνας)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
5	ΕΛ0600130	Μαραθώνα (β)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Ποιοτικό στοιχείο σε κατάσταση κατώτερη της καλής	Πίεση που οδηγεί σε κίνδυνο επίτευξης της καλής κατάστασης
6	ΕΛ0600151	Μεσογαίας (α)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
7	ΕΛ0600152	Μεσογαίας (β)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Βιομηχανία
8	ΕΛ0600190	Σαλαμίνας	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
9	ΕΛ0600200	Αίγινας	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία

Πίνακας 7-16: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06) στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση για την επίτευξη καλής κατάστασης, σύμφωνα με την Οδηγία και αντίστοιχες Πιέσεις που οδήγησαν στην εξαίρεση

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Σε τί αφορά η εξαίρεση	Τύπος Εξαιρέσης	Σημαντική Πίεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Επίπτωση Σημαντικής Πίεσης
1	ΕΛ0600030	Κεντρικών Γερανείων - Καλαμακίου	Ποσοτική κατάσταση Κακή	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Βιομηχανία	Βιομηχανία	LOWT – Η άντληση υπερβαίνει τους επιτρεπτούς υπόγειους υδάτινους πόρους (πτώση στάθμης υδροφόρου ορίζοντα)
2	ΕΛ0600051	Μεγάρων - Αλεποχωρίου (α)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία	Γεωργία	CHEM – Χημική ρύπανση
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωρίοντα (Cl)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	INTR – Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση θαλάσσιου ύδατος
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	LOWT – Η άντληση υπερβαίνει τους επιτρεπτούς υπόγειους υδάτινους πόρους (πτώση στάθμης υδροφόρου ορίζοντα)

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Σε τί αφορά η εξαίρεση	Τύπος Εξαίρεσης	Σημαντική Πίεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Επίπτωση Σημαντικής Πίεσης
3	ΕΛ0600090	Θριάσιου Πεδίου	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία	Γεωργία	CHEM – Χημική ρύπανση
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	INTR – Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση θαλάσσιου ύδατος
4	ΕΛ0600110	Λεκάνης Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αθήνας)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία	Γεωργία	CHEM – Χημική ρύπανση
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	INTR – Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση θαλάσσιου ύδατος
5	ΕΛ0600130	Μαραθώνα (β)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία	Γεωργία	CHEM – Χημική ρύπανση
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	INTR – Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Σε τί αφορά η εξαίρεση	Τύπος Εξαίρεσης	Σημαντική Πίεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Επίπτωση Σημαντικής Πίεσης
			αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)				διείσδυση θαλάσσιου ύδατος
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	LOWT – Η άντληση υπερβαίνει τους επιτρεπτούς υπόγειους υδάτινους πόρους (πτώση στάθμης υδροφόρου ορίζοντα)
6	ΕΛ0600151	Μεσογαίας (α)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	INTR – Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση θαλάσσιου ύδατος
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	LOWT – Η άντληση υπερβαίνει τους επιτρεπτούς υπόγειους υδάτινους πόρους (πτώση στάθμης υδροφόρου ορίζοντα)
7	ΕΛ0600152	Μεσογαίας (β)	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία	Γεωργία	CHEM – Χημική ρύπανση

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Σε τί αφορά η εξαίρεση	Τύπος Εξαίρεσης	Σημαντική Πίεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Επίπτωση Σημαντικής Πίεσης
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	INTR – Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση θαλάσσιου ύδατος
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	LOWT – Η άντληση υπερβαίνει τους επιτρεπτούς υπόγειους υδάτινους πόρους (πτώση στάθμης υδροφόρου ορίζοντα)
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Βιομηχανία	Βιομηχανία	LOWT – Η άντληση υπερβαίνει τους επιτρεπτούς υπόγειους υδάτινους πόρους (πτώση στάθμης υδροφόρου ορίζοντα)
8	ΕΛ0600190	Σαλαμίνας	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	INTR – Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση θαλάσσιου ύδατος
9	ΕΛ0600200	Αίγινας	Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	2.2 – Διάχυτη – Γεωργία	Γεωργία	CHEM – Χημική ρύπανση

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Σε τί αφορά η εξαίρεση	Τύπος Εξαίρεσης	Σημαντική Πίεση	Παράγοντας Σημαντικής Πίεσης	Επίπτωση Σημαντικής Πίεσης
			ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : νιτρικά (NO ₃), θειικά (SO ₄)				
			Χημική ουσία (που λαμβάνεται υπόψη στην ταξινόμηση της χημικής κατάστασης) : ηλεκτρική αγωγιμότητα, χλωριόντα (Cl)	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	INTR – Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση θαλάσσιου ύδατος
			Ποσοτική κατάσταση Κακή	Άρθρο 4.4 Φυσικές Συνθήκες	3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	LOWT – Η άντληση υπερβαίνει τους επιτρεπτούς υπόγειους υδάτινους πόρους (πτώση στάθμης υδροφόρου ορίζοντα)

Πίνακας 7-17: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (ΕΛ06) στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση για την επίτευξη καλής κατάστασης / καλού δυναμικού, σύμφωνα με την Οδηγία και επεξήγηση της εξαίρεσης

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης (Άρθρο 4.4 ή 4.5)	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
1	ΕΛ0600030	Κεντρικών Γερανείων - Καλαμακίου	Άρθρο 4.4 (για την ποσοτική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
2	ΕΛ0600051	Μεγάρων - Αλεποχωρίου (α)	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης (Άρθρο 4.4 ή 4.5)	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
				περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται		απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
			Άρθρο 4.4 (για την ποσοτική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
3	ΕΛ0600090	Θριάσιου Πεδίου	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
4	ΕΛ0600110	Λεκάνης Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αθήνας)	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
5	ΕΛ0600130	Μαραθώνα (β)	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
			Άρθρο 4.4 (για την ποσοτική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
6	ΕΛ0600151	Μεσογαίας (α)	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
			Άρθρο 4.4 (για την ποσοτική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
7	ΕΛ0600152	Μεσογαίας (β)	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί

A/A	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Τύπος Εξαίρεσης (Άρθρο 4.4 ή 4.5)	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
				περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται		απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
8	ΕΛ0600190	Σαλαμίνας	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
9	ΕΛ0600200	Αίγινας	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα
			Άρθρο 4.4 (για την ποσοτική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Μετά το 2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα

8 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΡΓΑ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ/ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Όσον αφορά στα νέα και προγραμματιζόμενα έργα/ δραστηριότητες/ τροποποιήσεις η διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7 σύμφωνα με την επικαιροποιημένη εθνική μεθοδολογία (Παραδοτέο Π02.2) ορίζεται ως ακολούθως:

- Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας που ενδέχεται να προκαλέσει μεταβολές στα χαρακτηριστικά ενός ή περισσότερων ΥΣ με πιθανό αποτέλεσμα αυτό ή αυτά τα ΥΣ να μην δύνανται να πετύχουν τους στόχους της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, καταρτίζει κατάλληλο φάκελο τεκμηρίωσης ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στη μεθοδολογία στη συνέχεια και ο οποίος αποτελεί διακριτό παράρτημα της ΜΠΕ⁵⁰.
- Μετά την υποβολή της ΜΠΕ⁵¹ στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και στο πλαίσιο της διαδικασίας συλλογής γνωμοδοτήσεων από αρμόδιες-συναρμόδιες αρχές και υπηρεσίες ο φάκελος τεκμηρίωσης του σχετικού παραρτήματος της ΜΠΕ⁵² εξετάζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων, η οποία εξετάζει το περιεχόμενό του. Η Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει επιπλέον στοιχεία από τον φορέα του έργου με έγγραφο το οποίο κοινοποιεί υποχρεωτικά στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.
- Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων βάσει των στοιχείων του φακέλου και τυχόν πρόσθετων που ζητήθηκαν και υποβλήθηκαν εισηγείται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 περί εξαιρέσεων των υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από το υπό εξέταση έργο. Στην περίπτωση που η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων κρίνει ότι το υπό εξέταση έργο, παρόλο που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη επίτευξη των στόχων της Οδηγίας για ένα ή περισσότερα ΥΣ, δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή των σχετικών ΥΣ σε εξαίρεση του Άρθρου 4.7, τότε η εισήγησή της περί μη υπαγωγής στο Άρθρο 4.7 έχει αρνητικό χαρακτήρα για την υλοποίηση του έργου και δεσμεύει την περιβαλλοντική αρχή⁵³.
- Κατά την ως άνω περιγραφείσα διαδικασία η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων, ειδικά σε περιπτώσεις σύνθετου έργου ή/και σε περιπτώσεις, όπου η εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων σε ΥΣ χρήζει ειδικής ευρύτερης διερεύνησης.
- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας υπαγωγής ή μη του ή των σχετικών ΥΣ στο Άρθρο 4.7 καταγράφεται υποχρεωτικά στην ΑΕΠΟ⁵⁴ του έργου ή στην απόφαση μη έκδοσης ΑΕΠΟ, ανάλογα με το τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου και η σχετική απόφαση διαβιβάζεται από την αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης τόσο στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων όσο και στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων για να περιληφθεί στην Αναθεώρηση του οικείου ΣΔΛΑΠ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για έργα Εθνικής Σημασίας, ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος ο φορέας του έργου μπορεί να καταθέσει αίτημα αξιολόγησης της εφαρμοσιμότητας του 4.7 και τυχόν ελέγχου υπαγωγής ανεξάρτητα από τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης που αναφέρονται στα κεφάλαια 3.1 έως 3.7 του παρόντος (στο βαθμό που απαιτούνται όπως αναφέρεται στα κεφάλαια αυτά). Βάσει των

⁵⁰ Η της δήλωσης υπαγωγής του έργου σε ΠΠΔ

⁵¹ Ομοίως

⁵² Ομοίως

⁵³ Η εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της τα οποία περιλαμβάνουν τις ερωτήσεις 1 και 2 του διαγράμματος ροής της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 4.7 δηλαδή τα σημεία (α) – (δ) του διαγράμματος των επόμενων σελίδων. Για τα λοιπά θέματα γνωμοδοτούν οι καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

⁵⁴ Ή στον κατάλογο των εφαρμοζόμενων ΠΠΔ

ανωτέρω στοιχείων η Διεύθυνση Υδάτων βεβαιώνει την υπαγωγή ή όχι στο άρθρο 4.7 των επηρεαζόμενων ΥΣ. Σε περίπτωση εφαρμογής εξαίρεσης δυνάμει του Άρθρου 4.7 εκδίδεται σχετική απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από σχετική εισήγηση της Δ/σης Υδάτων. Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής τέθηκε σε ισχύ από την έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

Από 1/1/2018 μέχρι σήμερα, στα πλαίσια περιβαλλοντικής αδειοδότησης δεν έχει εκδοθεί απόφαση υπαγωγής ΕΥΣ ή ΥΥΣ στο Άρθρο 4.7, σύμφωνα με τα αρχεία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.

Επομένως μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Αττικής δεν τίθενται εξαιρέσεις για νέα και προγραμματιζόμενα έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων. Μέχρι την επόμενη αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ τα νέα έργα θα σχεδιάζονται και αξιολογούνται με βάση τα ως άνω οριζόμενα.

Παράρτημα 1α. Κατάλογος τύπων πιέσεων

Πίεση	Κύριοι παράγοντες	Περιγραφή
1.1 - Σημειακή - Αστικά λύματα	Αστική ανάπτυξη	Αφορά σε διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων ΕΕΛ ανεξάρτητα από το αν emπίπτουν στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ. Περιλαμβάνει απορρίψεις από μη-παραγωγικές εμπορικές περιοχές, που μπορούν σε μεγάλο βαθμό να εξομοιωθούν με τα αστικά λύματα.. Επίσης, περιλαμβάνει τις απορρίψεις ανεπεξέργαστων ή μερικώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων που αναγνωρίζονται ως σημειακές πηγές.
1.2 - Σημειακή — Υπερχειλίσσεις ομβρίων	Αστική ανάπτυξη	Υπερχειλίσσεις από χωριστικά ή παντορορικά δίκτυα αποχέτευσης, που αναγνωρίζονται ως σημειακές πηγές
1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας ΙΕΔ	Βιομηχανία	Βιομηχανικές σημειακές πηγές από εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στο E-PRTR.
1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν emπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ	Βιομηχανία	Οποιοσδήποτε βιομηχανικές σημειακές πηγές που δεν περιλαμβάνονται στο E-PRTR.
1.5 - Σημειακή - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Βιομηχανία	Ρύπανση που προκαλείται από μια εγκαταλειμμένη βιομηχανική εγκατάσταση ή από περιοχή που έχει ρυπανθεί λόγω βιομηχανικών δραστηριοτήτων στο παρελθόν, παράνομης απόρριψης βιομηχανικών αποβλήτων ή κάποιου ατυχήματος ρύπανσης και χαρακτηρίζεται ως σημειακή πηγή . Η κατηγορία αυτή δεν καλύπτει εν ενεργεία βιομηχανικές δραστηριότητες.
1.6 - Σημειακή - Χώροι διάθεσης αποβλήτων	Αστική ανάπτυξη	Σημειακές πηγές λόγω χώρων διάθεσης αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων.
1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων	Βιομηχανία	Σημειακές πηγές λόγω της συλλογής των υδάτων σε ένα επιφανειακό ή υπόγειο ορυχείο που θα πρέπει να οδηγηθούν στην επιφάνεια, προκειμένου να μπορεί το ορυχείο να συνεχίσει να εργάζεται. Δεν περιλαμβάνει λύματα προερχόμενα από τις βιομηχανικές διαδικασίες.
1.8 - Σημειακή - Υδατοκαλλιέργεια	Αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια	
1.9 - Σημειακή – Άλλο		Λοιπές σημειακές πηγές που δεν περιλαμβάνονται στις ανωτέρω κατηγορίες.
2.1 - Διάχυτη - Αστικές απορροές	Αστική ανάπτυξη, Βιομηχανία	Υπερχειλίσσεις ομβρίων και απορρίψεις σε αστικοποιημένες περιοχές που δεν χαρακτηρίζονται ως σημειακές πηγές.
2.2 - Διάχυτη – Γεωργία	Γεωργία	
2.3 - Διάχυτη – Δασοκομία	Δασοκομία	
2.4 - Διάχυτη – Μεταφορές	Μεταφορές	Διάχυτη ρύπανση από οδικές, σιδηροδρομικές, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές και σχετικά έργα υποδομών
2.5 - Διάχυτη - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Βιομηχανία	Ρύπανση που προκαλείται από μια εγκαταλειμμένη βιομηχανική εγκατάσταση ή από περιοχή που έχει ρυπανθεί λόγω βιομηχανικών δραστηριοτήτων στο παρελθόν, παράνομης απόρριψης βιομηχανικών αποβλήτων ή κάποιου ατυχήματος ρύπανσης και χαρακτηρίζεται ως διάχυτη πηγή . Η κατηγορία αυτή δεν καλύπτει εν ενεργεία βιομηχανικές δραστηριότητες.
2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο	Αστική ανάπτυξη	Ρύπανση που προκαλείται από αστικά λύματα μη συνδεδεμένα στο αποχετευτικό δίκτυο, που αναγνωρίζονται ως διάχυτη πηγή.
2.7 - Διάχυτη - Ατμοσφαιρικές εναποθέσεις	Γεωργία, Ενέργεια - μη υδροηλεκτρική ενέργεια, Βιομηχανία, Μεταφορές, Αστική ανάπτυξη	Διάχυτη μόλυνση από ατμοσφαιρικές εναποθέσεις οποιασδήποτε προέλευσης

Πίεση	Κύριοι παράγοντες	Περιγραφή
2.8 - Διάχυτη – Εξορύξεις	Βιομηχανία	Ρύπανση από δραστηριότητες εξορύξης που χαρακτηρίζονται ως διάχυτες
2.9 - Διάχυτη – Υδατοκαλλιέργεια	Αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια	
2.10 - Διάχυτη – Άλλο		Λοιπές διάχυτες που δεν περιλαμβάνονται στις ανωτέρω κατηγορίες.
3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	Γεωργία	Περιλαμβάνει μεταφορές και αντλήσεις υδάτων για σκοπούς άρδευσης και κτηνοτροφίας
3.2 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Δημόσια ύδρευση	Αστική ανάπτυξη	Περιλαμβάνει τη μεταφορά νερού. Η συσχέτιση με μεταβατικά ή παράκτια είναι δυνατή μόνο στην περίπτωση μονάδων αφαλάτωσης.
3.3 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Βιομηχανία	Βιομηχανία	Άντληση για βιομηχανικές διεργασίες πλην νερού ψύξης
3.4 – Άντληση ή εκτροπή ροής – ύδατα ψύξης	Βιομηχανία, Ενέργεια - εκτός υδροηλεκτρικής	
3.5 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Υδροηλεκτρική ενέργεια	Υδροηλεκτρική ενέργεια	
3.6 – Άντληση ή εκτροπή ροής - Ιχθυοτροφικές εκμεταλλεύσεις	Αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια	
3.7 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Άλλο	Τουρισμός και αναψυχή	Άντληση για οποιονδήποτε άλλο σκοπό που δεν αναφέρεται ανωτέρω.
4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία	Αντιπλημμυρική προστασία	Αναφέρεται κατά κύριο λόγο σε διαμήκεις αλλοιώσεις υδατικών συστημάτων.
4.1.2 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Γεωργία	Γεωργία	Αναφέρεται κατά κύριο λόγο σε διαμήκεις αλλοιώσεις υδατικών συστημάτων. Περιλαμβάνει την αποστράγγιση γαιών για τη διευκόλυνση γεωργικών δραστηριοτήτων.
4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Ναυσιπλοΐα	Μεταφορές	Αναφέρεται κατά κύριο λόγο σε διαμήκεις αλλοιώσεις υδατικών συστημάτων.
4.1.4 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Άλλο		Αναφέρεται κατά κύριο λόγο σε διαμήκεις αλλοιώσεις υδατικών συστημάτων.
4.1.5 - Μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Άγνωστο ή παρωχημένο		Σε περίπτωση που ο παράγοντας της φυσικής μεταβολής είναι άγνωστος.
4.2.1 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Υδροηλεκτρική ενέργεια	Υδροηλεκτρική ενέργεια	
4.2.2 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Αντιπλημμυρική προστασία	Αντιπλημμυρική προστασία	
4.2.3 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Πόσιμα ύδατα	Αστική ανάπτυξη	
4.2.4 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άρδευση	Γεωργία	
4.2.5 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Αναψυχή	Τουρισμός και αναψυχή	Μικρά φράγματα που χρησιμοποιούνται σε ποταμούς για τη δημιουργία περιοχών αναψυχής (λουτρά) και περιοχών ψαρέματος
4.2.6 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Βιομηχανία	Βιομηχανία, Ενέργεια - εκτός υδροηλεκτρικής	Φράγματα που συχνά δημιουργούνται για την παροχή γλυκού ύδατος σε μεγάλες βιομηχανίες, π.χ. συνήθως για σκοπούς ψύξης.
4.2.6 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Ναυσιπλοΐα	Μεταφορές	
4.2.6 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άλλο		
4.2.6 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άγνωστο ή παρωχημένο		

Πίεση	Κύριοι παράγοντες	Περιγραφή
4.3.1 - Υδρολογική τροποποίηση – Γεωργία	Γεωργία	Αλλαγή στο καθεστώς ροής (π.χ. λόγω αποστράγγισης γαιών).
4.3.1 - Υδρολογική τροποποίηση – Μεταφορές	Μεταφορές	Αλλαγή στο καθεστώς ροής - συνήθως λόγω εσωτερικής ναυσιπλοΐας
4.3.1 - Υδρολογική τροποποίηση – Υδροηλεκτρική ενέργεια	Υδροηλεκτρική ενέργεια	Αλλαγή στο καθεστώς ροής (π.χ. διακυμάνσεις ροής)
4.3.4 - Υδρολογική τροποποίηση – Δημόσια ύδρευση	Αστική ανάπτυξη	Αλλαγή στο καθεστώς ροής
4.3.5 -Υδρολογική τροποποίηση - Υδατοκαλλιέργεια	Αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια	Αλλαγή στο καθεστώς ροής
4.3.5 -Υδρολογική τροποποίηση - Άλλο		
4.4 - Υδρομορφολογική μεταβολή- Φυσική απώλεια του συνόλου ή τμήματος του υδατικού συστήματος	Αντιπλημμυρική προστασία, Κλιματική αλλαγή	Αποξήρανση κοιτών ποταμών κ.λπ.
4.5 - Υδρομορφολογική μεταβολή- Άλλο		Άλλες υδρομορφολογικές μεταβολές που δεν περιλαμβάνονται στις ανωτέρω κατηγορίες, συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής της στάθμης ή του όγκου των υδάτων, για σκοπούς άλλους από τους ανωτέρω αναφερόμενους.
5.1 - Εισαχθέντα είδη και ασθένειες	Μεταφορές, Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, Τουρισμός και αναψυχή.	Περιλαμβάνει τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη.
5.2 - Εκμετάλλευση ή αφαίρεση ζώων ή φυτών	Τουρισμός και αναψυχή, Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	Εμπορική αλιεία ή ερασιτεχνική αλιεία, εμπορική συγκομιδή φυτών ή φυκιών από υδατικά συστήματα.
5.3 – Απόβλητα ή ανεξέλεγκτη διάθεση	Αστική ανάπτυξη, Μεταφορές	Περιλαμβάνει παράνομες διαθέσεις αποβλήτων, απόβλητα από σκάφη κ.λπ. (Όλα τα απόβλητα από τη χερσαία περιοχή)
6.1 - Υπόγεια ύδατα - Ανατροφοδοτήσεις	Γεωργία, Ενέργεια - εκτός υδροηλεκτρικής, Βιομηχανία, Αστική ανάπτυξη	
6.2 - Υπόγεια ύδατα– Μεταβολή στάθμης ή όγκου υδάτων	Βιομηχανία, Αστική ανάπτυξη	Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει δραστηριότητες μεταβολής της στάθμης των υπόγειων υδάτων για τη διεξαγωγή υπόγειων δραστηριοτήτων (συνήθως δραστηριότητες εξόρυξης ή μεγάλα δομικά έργα). Αυτό δεν περιλαμβάνει τη μεταβολή της στάθμης υδάτων λόγω τρέχουσας ή παρελθούσας υπερεκμετάλλευσης των υπόγειων υδάτινων πόρων (η περίπτωση αυτή καλύπτεται από τις κατηγορίες «Άντλησης» ανωτέρω).
7 - Ανθρωπογενής πίεση - Άλλο		Λοιπές πιέσεις που δεν περιλαμβάνονται σε καμία άλλη κατηγορία.
8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο		Εφαρμόζεται μόνο όταν η κατάσταση είναι λιγότερο από καλή και η πίεση είναι άγνωστη
9 - Ανθρωπογενής πίεση - Ιστορική ρύπανση		Σε περιπτώσεις όπου, για παράδειγμα, ένα υπόγειο υδατικό σύστημα έχει ρυπανθεί σημαντικά από παρελθούσες δραστηριότητες/ πιέσεις που δεν υπάρχουν πλέον.

Παράρτημα 1β. Κατάλογος παραγόντων (Αιτίων που προκαλούν την πίεση)

Παράγοντας	Περιγραφή
Γεωργία	Περιλαμβάνει όλες τις αγροτικές δραστηριότητες, τη γεωργία και την κτηνοτροφία
Κλιματική αλλαγή	
Ενέργεια - υδροηλεκτρική ενέργεια	
Ενέργεια - μη υδροηλεκτρική ενέργεια,	Περιλαμβάνονται δραστηριότητες ψύξης για θερμικές και πυρηνικές εγκαταστάσεις

Παράγοντας	Περιγραφή
Αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια	Εμπορική αλιεία και υδατοκαλλιέργεια (όχι ψάρεμα αναψυχής/ άθλησης, αυτό περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Τουρισμός και αναψυχή» παρακάτω)
Αντιπλημμυρική προστασία	
Δασοκομία	
Βιομηχανία	Όλα τα είδη βιομηχανίας που δεν περιέχονται σε άλλες κατηγορίες
Τουρισμός και αναψυχή	Περιλαμβάνει κολύμβηση, κωπηλασία και ιστιοπλοΐα αναψυχής, ψάρεμα αναψυχής/ άθλησης. Δεν περιλαμβάνει την αστική ανάπτυξη που συνδέεται με τον τουρισμό (περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Αστική ανάπτυξη»).
Μεταφορές	Οδικές και σιδηροδρομικές συγκοινωνίες, ναυτιλία, αεροπορία
Αστική ανάπτυξη	Περιλαμβάνει αστική ανάπτυξη που συνδέεται με οικιακές εργασίες, μη κατασκευαστικές εμπορικές δραστηριότητες, τουρισμό
Άγνωστο - άλλο	Ο παράγοντας είναι άγνωστος

Παράρτημα 1.γ. Κατάλογος τύπων επιπτώσεων

Τύπος επιπτώσεων	Εφαρμόζεται σε Επιφανειακά ΥΣ	Εφαρμόζεται σε Υπόγεια ΥΣ
ACID - Οξίνιση	Ναι	Ναι
CHEM - Χημική ρύπανση	Ναι	Ναι
ECOS - Ζημιές σε χερσαία οικοσυστήματα που εξαρτώνται από υπόγεια ύδατα, για χημικούς / ποσοτικούς λόγους	Όχι	Ναι
HHYC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε αλλαγές στην υδρολογική κατάσταση	Ναι	Όχι
HMOC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε μορφολογικές αλλαγές (περιλαμβάνεται η συνδεσιμότητα)	Ναι	Όχι
INTR - Μεταβολές στην κατεύθυνση της ροής που οδηγούν σε διείσδυση αλμυρού ύδατος	Όχι	Ναι
LITT - Απόβλητα (οποιαδήποτε επίπτωση δυνάμει της Οδηγίας Πλαίσιο 2008/56/ΕΚ για τη Θαλάσσια Στρατηγική)	Ναι	Όχι
LOWT - Η άντληση υπερβαίνει τους επιτρεπτούς υπόγειους υδάτινους πόρους (πτώση στάθμης υδροφόρου ορίζοντα)	Όχι	Ναι
MICR - Μικροβιολογική ρύπανση	Ναι	Ναι
NUTR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες (Άζωτο)	Ναι	Ναι
NUTR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες (Φωσφόρο)	Ναι	Ναι
ORGA - Οργανική ρύπανση	Ναι	Ναι
OTHE - Άλλοι τύποι σημαντικών επιπτώσεων	Ναι	Ναι
QUAL - Μείωση ποιότητας συνδεδεμένων επιφανειακών υδάτων για χημικούς / ποσοτικούς λόγους	Όχι	Ναι
SALI - Ρύπανση/ διείσδυση αλμυρού ύδατος	Ναι	Ναι
TEMP - Αυξημένες θερμοκρασίες	Ναι	Όχι
UNKN - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	Ναι	Ναι

Παράρτημα 1.δ. Κατάλογος γενικών επιχειρημάτων ένταξης στην εξαίρεση του άρθρου 4.5 λόγω «τεχνικής εφικτότητας

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
1.1 - Σημειακή - Αστικά λύματα	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό περιβάλλον	<p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο εγκαταστάσεων επεξεργασίας όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Επιπλέον, οι υφιστάμενες υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων δεν επιτρέπουν επαρκή μείωση των επιπτώσεων των απορρίψεων. Υπάρχει ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 91/271/ΕΟΚ 2020 βάσει του οποίου θα βελτιωθούν τα έργα υποδομής στα επόμενα χρόνια σύμφωνα με την διαθέσιμη χρηματοδότηση.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, ωρίμανση μελετών, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	ΕΥΣ
1.2 - Σημειακή - Υπερχειλίσσεις ομβρίων	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό περιβάλλον	<p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των σημείων διάθεσης/εκβολής. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των συστημάτων για περιορισμό των υπερχειλίσσεων. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Επιπλέον, οι υπερχειλίσσεις οφείλονται στην ύπαρξη παντοροϊκών δικτύων στα ιστορικά κέντρα των πόλεων και την αδυναμία του δικτύου μεταφοράς και των ΕΕΛ να παραλάβουν και να επεξεργαστούν τις υπερβάλλουσες παροχές. Το κόστος αλλαγής δικτύου από παντοροϊκό σε χωριστικό είναι απαγορευτικό και για αυτό γίνεται επιλογή τμημάτων του δικτύου προς αντικατάσταση σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο κάθε παρόχου, ενώ γίνονται και επενδύσεις για την βελτίωση των Κεντρικών Συλλεκτήρων και αντλιοστασίων σύμφωνα με την διαθέσιμη χρηματοδότηση.</p>	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, ωρίμανση μελετών, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικού ρύπου. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των εγκαταστάσεων αυτών όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας λυμάτων και να τα συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργία τους, ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κτλ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p> <p>Επιπλέον σε ορισμένες περιοχές, όπου ήδη από τους προηγούμενους κύκλους του ΣΔΛΑΠ εντοπιστεί υπερσυγκέντρωση τέτοιων εγκαταστάσεων έχει προταθεί και υλοποιείτε ΒΙΠΕ ώστε να υπάρξει κεντρικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας των βιομηχανικών λυμάτων, όπως για παράδειγμα στην ΒΙΠΕ Ασωπού. (Αυτή η παράγραφος αφορά μόνο τα ΥΣ που διαθέτουν σχετικό συμπληρωματικό μέτρο).</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	ΕΥΣ
1.3 - Σημειακή ρύπανση από	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Η χρονική υστέρηση απόκρισης των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p>	ΥΥΣ (υπεδάφια)

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
εγκαταστάσεις Οδηγίας IED			<p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των εγκαταστάσεων αυτών όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας λυμάτων και να τα συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργία τους, την ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κ.λπ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p> <p>Σε περίπτωση όπου υπάρχει Συμπληρωματικό Μέτρο για δημιουργία ΒΙΠΕ:</p> <p>Επιπλέον, σε ορισμένες περιοχές, όπου ήδη από τους προηγούμενους κύκλους του ΣΔΛΑΠ έχει εντοπιστεί υπερσυγκέντρωση τέτοιων εγκαταστάσεων έχει προταθεί και υλοποιείται ΒΙΠΕ ώστε να υπάρξει κεντρικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας των βιομηχανικών λυμάτων.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης των υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	διάθεση λυμάτων)
1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	Δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση: Ισχύει όπου δεν υπάρχει πρακτική τεχνική για να γίνει η απαραίτητη βελτίωση. Δεν περιλαμβάνει οικονομικούς λόγους. Επίσης, σε αυτή την κατηγορία εμπíπτουν και τεχνικές που μπορεί να βρίσκονται υπό ανάπτυξη αλλά δεν είναι ακόμη γνωστός ο βαθμός αποτελεσματικότητάς τους στην πράξη.	ΕΥΣ
1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικούς ρύπους. Ωστόσο, ο αντίκτυπος της συσσώρευσης ουσιών δεν προσδιορίζεται, ούτε ρυθμίζεται, γεγονός που δημιουργεί πρόβλημα όταν πρόκειται για τη μείωση της ροής ουσιών που	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>είναι πιθανό να επηρεάζουν τα ποιοτικά στοιχεία (ιδίως τα βιολογικά) που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης</p> <p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των εγκαταστάσεων αυτών όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας λυμάτων και να τα συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργίας τους, την ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κ.λπ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών εκτιμάται ότι θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p> <p>Σε περίπτωση όπου υπάρχει Συμπληρωματικό Μέτρο για δημιουργία ΒΙΠΕ:</p> <p>Επιπλέον, σε ορισμένες περιοχές, όπου ήδη από τους προηγούμενους κύκλους του ΣΔΛΑΠ έχει εντοπιστεί υπερσυγκέντρωση τέτοιων εγκαταστάσεων έχει προταθεί και υλοποιείται ΒΙΠΕ ώστε να υπάρξει κεντρικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας των βιομηχανικών λυμάτων.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης των υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
1.3 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις Οδηγίας IED	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Τα ΥΥΣ επηρεάζονται από προγενέστερη (παραμένουσα) ρύπανση ή/και ρύπανση που συνδέεται με βιομηχανικές δραστηριότητες που εξακολουθούν να είναι ενεργές. Μέρος αυτής της ρύπανσης έχει αποτελέσει αντικείμενο δράσεων αποκατάστασης, ενώ άλλες βρίσκονται σε εξέλιξη (έργα απορρύπανσης εδαφών). Οι εν λόγω δράσεις αποκατάστασης απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα για να υλοποιηθούν, διότι πρώτον απαιτούν έρευνες και παρακολούθηση για τον χαρακτηρισμό της δυναμικής της ρύπανσης και στη συνέχεια πολύπλοκες εργασίες για τον περιορισμό της δυναμικής διάδοσης. Επιπλέον, ο χρόνος αντίδρασης του περιβάλλοντος σε αυτές τις δράσεις αποκατάστασης</p>	ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			μπορεί να είναι μεγάλος και να οδηγήσει σε σημαντική καθυστέρηση μεταξύ της εφαρμογής των δράσεων αυτών και της επιστροφής στην καλή κατάσταση. Η επίτευξη της καλής κατάστασης δεν είναι εφικτή έως το 2027.	
1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικού ρύπου. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των εγκαταστάσεων αυτών όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας λυμάτων και να τα συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργία τους, ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κτλ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p> <p>Επιπλέον σε ορισμένες περιοχές, όπου ήδη από τους προηγούμενους κύκλους του ΣΔΛΑΠ εντοπιστεί υπερσυγκέντρωση τέτοιων εγκαταστάσεων έχει προταθεί και υλοποιείτε ΒΙΠΕ ώστε να υπάρξει κεντρικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας των βιομηχανικών λυμάτων, όπως για παράδειγμα στην ΒΙΠΕ Ασωπού. (Αυτή η παράγραφος αφορά μόνο τα ΥΣ που διαθέτουν σχετικό συμπληρωματικό μέτρο).</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	ΕΥΣ
1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	Η χρονική υστέρηση των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.	ΥΥΣ (υπεδάφια διάθεση λυμάτων)

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των εγκαταστάσεων αυτών όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας λυμάτων και να τα συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργία τους, την ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κ.λπ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p> <p>Σε περίπτωση όπου υπάρχει Συμπληρωματικό Μέτρο για δημιουργία ΒΙΠΕ:</p> <p>Επιπλέον, σε ορισμένες περιοχές, όπου ήδη από τους προηγούμενους κύκλους του ΣΔΛΑΠ έχει εντοπιστεί υπερσυγκέντρωση τέτοιων εγκαταστάσεων έχει προταθεί και υλοποιείται ΒΙΠΕ ώστε να υπάρξει κεντρικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας των βιομηχανικών λυμάτων.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	Δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση: Ισχύει όπου δεν υπάρχει πρακτική τεχνική για να γίνει η απαραίτητη βελτίωση. Δεν περιλαμβάνει οικονομικούς λόγους. Επίσης, σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν και τεχνικές που μπορεί να βρίσκονται υπό ανάπτυξη αλλά δεν είναι ακόμη γνωστός ο βαθμός αποτελεσματικότητάς τους στην πράξη.	ΕΥΣ
1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που	Ρύπανση από τοξικές ουσίες	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικούς ρύπους. Ωστόσο, ο αντίκτυπος της συσσώρευσης ουσιών δεν προσδιορίζεται, ούτε ρυθμίζεται, γεγονός που δημιουργεί πρόβλημα όταν πρόκειται για τη μείωση της ροής ουσιών που	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
δεν εμπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ	(εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)		<p>είναι πιθανό να επηρεάζουν τα ποιοτικά στοιχεία (ιδίως τα βιολογικά) που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης</p> <p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των εγκαταστάσεων αυτών όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας λυμάτων και να τα συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργίας τους, την ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κ.λπ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών εκτιμάται ότι θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p> <p>Σε περίπτωση όπου υπάρχει Συμπληρωματικό Μέτρο για δημιουργία ΒΙΠΕ:</p> <p>Επιπλέον, σε ορισμένες περιοχές, όπου ήδη από τους προηγούμενους κύκλους του ΣΔΛΑΠ έχει εντοπιστεί υπερσυγκέντρωση τέτοιων εγκαταστάσεων έχει προταθεί και υλοποιείται ΒΙΠΕ ώστε να υπάρξει κεντρικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας των βιομηχανικών λυμάτων.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης των υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
1.4 - Σημειακή ρύπανση από εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν στην Οδηγία ΙΕΔ	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Η χρονική υστέρηση των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p> <p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των</p>	ΥΥΣ (υπεδάφια διάθεση λυμάτων)

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>εγκαταστάσεων αυτών όσο και των σημείων διάθεσης/εκβολής. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας λυμάτων και να τα συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργία τους, την ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κ.λπ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p> <p>Σε περίπτωση όπου υπάρχει Συμπληρωματικό Μέτρο για δημιουργία ΒΙΠΕ:</p> <p>Επιπλέον, σε ορισμένες περιοχές, όπου ήδη από τους προηγούμενους κύκλους του ΣΔΛΑΠ έχει εντοπιστεί υπερσυγκέντρωση τέτοιων εγκαταστάσεων έχει προταθεί και υλοποιείται ΒΙΠΕ ώστε να υπάρξει κεντρικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας των βιομηχανικών λυμάτων.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης των υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
<p>1.5 - Σημειακή - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις</p>	<p>Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)</p>	<p>Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον</p>	<p>Στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης όλες οι νέες βιομηχανικές εγκαταστάσεις οφείλουν να παρουσιάσουν σχέδιο απορρύπανσης και σχέδιο αποκατάστασης μετά την παύση λειτουργία τους. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο τόσο των εγκαταστάσεων αυτών. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όσον αφορά τις εγκαταλελειμμένες εγκαταστάσεις έχουν θεσμοθετηθεί μηχανισμοί (όπως το ΣΥΓΑΠΕΖ και το Πράσινο Ταμείο) ώστε δημόσιοι φορείς να μπορέσουν να προχωρήσουν στην απορρύπανσή τους. Η διαδικασία υλοποίησης των έργων απορρύπανσης (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, εύρεση χρηματοδότησης, δημοπράτηση, υλοποίηση) απαιτεί χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-5 έτη ανά έργο).</p>	<p>ΕΥΣ</p>

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Οι κανονισμοί θεσπίζουν πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για κάθε ουσία. Ωστόσο, ο αντίκτυπος της συσσώρευσης ουσιών δεν προσδιορίζεται, ούτε ρυθμίζεται, γεγονός που δημιουργεί πρόβλημα όταν πρόκειται για τη μείωση της ροής ουσιών που είναι πιθανό να επηρεάζουν τα ποιοτικά στοιχεία (ιδίως τα βιολογικά) που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης. Η έλλειψη νομοθετικών κινήτρων αποτελεί εμπόδιο για την εφαρμογή μειώσεων απόρριψης των ουσιών που απαιτούνται για την επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης το 2027.</p> <p>Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
1.5 - Σημειακή - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Υπόγεια Υδατικά Συστήματα – Χημική κατάσταση: Δεν υπάρχει πάντα τεχνική λύση για τη βελτίωση της χημικής κατάστασης ενός ΥΥΣ όπου:</p> <p>α) Υπάρχουν πολλαπλές μικρές διάχυτες απορρίψεις από εγκαταλελειμμένα ορυχεία που εκτείνονται σε ένα ΥΥΣ που το κάνουν να είναι σε κακή κατάσταση. Αυτές οι απορρίψεις μπορεί να είναι τόσο πολλές που είναι τεχνικά αδύνατο να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση όλων των απορρίψεων ώστε να επιτευχθεί καλή χημική κατάσταση.</p> <p>β) Μια μεγάλη απόρριψη εξόρυξης βρίσκεται σε μια εξαιρετικά περιορισμένη τοποθεσία, όπως στη μέση ενός οικισμού, και η γη δεν είναι διαθέσιμη για προγράμματα επεξεργασίας. Υπό αυτές τις συνθήκες, δύναται να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος.</p>	ΥΥΣ
1.5 - Σημειακή - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	Δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση: Ισχύει όπου δεν υπάρχει πρακτική τεχνική για να γίνει η απαραίτητη βελτίωση. Δεν περιλαμβάνει οικονομικούς λόγους. Επίσης, σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν και τεχνικές που μπορεί να βρίσκονται υπό ανάπτυξη αλλά δεν είναι ακόμη γνωστός ο βαθμός αποτελεσματικότητάς τους στην πράξη.	ΕΥΣ, ΥΥΣ
1.6 - Σημειακή - Χώροι διάθεσης αποβλήτων	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικούς ρύπους. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των χώρων διάθεσης αποβλήτων και των επηρεαζόμενων ΥΣ. Όμως αυτά μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Επιπλέον υπάρχει το ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ 2020-2032 όπου προβλέπεται η σταδιακή αναβάθμιση των υφιστάμενων Χώρων διάθεσης αποβλήτων και η μείωση της ρύπανσης προς τα ΥΣ.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027</p>	
1.6 - Σημειακή - Χώροι διάθεσης αποβλήτων	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικούς ρύπους. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των χώρων διάθεσης αποβλήτων και των επηρεαζόμενων ΥΣ. Όμως αυτά μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Επιπλέον υπάρχει το ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ 2020-2032 όπου προβλέπεται η σταδιακή αναβάθμιση των υφιστάμενων Χώρων διάθεσης αποβλήτων και η μείωση της ρύπανσης προς τα ΥΣ.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p> <p>Οι κανονισμοί θεσπίζουν πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για κάθε ουσία. Ωστόσο, ο αντίκτυπος της συσσώρευσης ουσιών δεν προσδιορίζεται, ούτε ρυθμίζεται, γεγονός που δημιουργεί πρόβλημα όταν πρόκειται για τη μείωση της ροής ουσιών που είναι πιθανό να επηρεάζουν τα ποιοτικά στοιχεία (ιδίως τα βιολογικά) που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης. Η έλλειψη νομοθετικών κινήτρων αποτελεί εμπόδιο για την εφαρμογή μειώσεων απόρριψης των ουσιών που απαιτούνται για την επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης το 2027.</p>	ΕΥΣ
1.6 - Σημειακή - Χώροι διάθεσης αποβλήτων	Ρύπανση από τοξικές ουσίες	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικούς ρύπους. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των</p>	ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
	(εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)		<p>χώρων διάθεσης αποβλήτων και των επηρεαζόμενων ΥΣ. Όμως αυτά μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Επιπλέον υπάρχει το ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ 2020-2032 όπου προβλέπεται η σταδιακή αναβάθμιση των υφιστάμενων Χώρων διάθεσης αποβλήτων και η μείωση της ρύπανσης προς τα ΥΣ.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο).</p> <p>Τέλος, ο χρόνος υστέρησης των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p> <p>Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
1.7 - Σημειακή - Υδατα ορυχείων	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικούς ρύπους. Στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης όλα τα νέα ορυχεία οφείλουν να παρουσιάσουν σχέδιο διαχείρισης και απορρύπανσης των υδάτων τους.</p> <p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των υδάτων ορυχείων και των επηρεαζόμενων ΥΣ. Όμως αυτά μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες δραστηριότητες είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας των υδάτων τους και να τις συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργία τους, ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κτλ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p>	ΕΥΣ, ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
1.8 - Σημειακή - Υδατοκαλλιέργεια	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια	Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των Υδατοκαλλιεργειών και των επηρεαζόμενων ΥΣ. Όμως αυτά μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.	ΕΥΣ
1.9 - Σημειακή - Άλλο (στο ΣΔΛΑΠ αφορά Κτηνοτροφικές Μονάδες)	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Βιομηχανικό περιβάλλον (Κτηνοτροφικές Μονάδες)	Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων. Επίσης έχουν θεσπιστεί μέτρα για την εκπαίδευση των αγροτών/κτηνοτρόφων και οικονομικά κίνητρα και τεχνικές καθοδήγηση για την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027. Όλες οι νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας λυμάτων και να τα συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργία τους, ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων κτλ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.	ΕΥΣ
2.1 - Διάχυτη - Αστικές απορροές	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό περιβάλλον	Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικού ρύπου. Επιπλέον, ο χρόνος απόκρισης των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα. Αντίστοιχα, ο χρόνος απόκρισης των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα. Από τις ουσίες ή οικογένειες ουσιών που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης, κάποιες θεωρούνται πανταχού παρούσες. Αυτές απορρίπτονται από διάφορες πηγές	ΕΥΣ, ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των ατμοσφαιρικών κατακρημνίσεων: αρωματικοί υδρογονάνθρακες πολυκυκλικά (PAHs), κ.λπ.</p> <p>Επιπλέον δεν υπάρχει θεσμοθετημένος μηχανισμός ώστε να μπορεί να καθοριστεί η προέλευση του κάθε ρύπου ώστε να σχεδιαστούν τα αντίστοιχα μέτρα προστασίας των ΥΣ.</p> <p>Για αυτές τις ουσίες, οι αρμόδιες αρχές για την προστασία των υδάτων δεν διαθέτουν τα τεχνικά (π.χ. ουσίες από την οδική κυκλοφορία και ατμοσφαιρική ρύπανση) μέσα για τη μείωση αυτής της πίεσης προκειμένου να επιτευχθεί καλή κατάσταση έως το 2027.</p> <p>Η έλλειψη νομοθετικών κινήτρων αποτελεί εμπόδιο για την εφαρμογή μειώσεων απόρριψης των ουσιών που απαιτούνται για την επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης το 2027.</p>	
2.2 - Διάχυτη - Γεωργία	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Η μείωση των εισροών θρεπτικών ουσιών από την γεωργία εξαρτάται από την υιοθέτηση ορθών γεωργικών πρακτικών και βιολογικής γεωργίας σε αρκετά μεγάλη κλίμακα όσον αφορά τη λεκάνη απορροής του κάθε ΕΥΣ.</p> <p>Τα κίνητρα που δίνονται μέχρι σήμερα για να διασφαλιστεί η προώθηση αυτών των πρακτικών είναι ανεπαρκή και δεδομένου ότι η υιοθέτηση τους περιλαμβάνει βαθιές αλλαγές στην οργάνωση του αγροτικού τομέα αλλά και στους τρόπους κατανάλωσης, δύσκολα θα ξεκινήσει η εφαρμογή τους σε μεγάλη κλίμακα.</p> <p>Επιπλέονη απόκριση των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: τα θρεπτικά συστατικά γεωργικής προέλευσης έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p>	Ποτάμια, Λίμνες
2.2 - Διάχυτη - Γεωργία	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Προστατευόμενες Περιοχές: Ορισμένα λιμναία υδατικά συστήματα επηρεάζονται από τον ευτροφισμό. Εκτός από τη μείωση των εισροών φωσφορικών αλάτων από διάχυτες ή σημειακές πηγές, μπορεί να χρειαστούν επιπλέον μέτρα για τη μείωση του εσωτερικού κύκλου των θρεπτικών ουσιών στην λίμνη και τη μείωση της εκ επαναιώρησης των ιζημάτων.</p> <p>Για ορισμένες λίμνες τα μέτρα θα απαιτούσαν την απομάκρυνση των πλούσιων σε θρεπτικά συστατικά ιζημάτων. Ανάλογα με την τοποθεσία, η απομάκρυνση και η απόρριψη ιζημάτων πλούσιων σε θρεπτικά συστατικά θεωρείται τεχνικά αδύνατη.</p>	Λίμνες

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			Σε αυτές τις συνθήκες, όταν δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση, η επίτευξη του στόχου δεν είναι εφικτή.	
2.2 - Διάχυτη - Γεωργία	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	Ολικός Φώσφορος: Η φυσική αποκατάσταση των οικοτόπων στις λίμνες μπορεί να είναι πολύπλοκη, μεγάλης κλίμακας και συχνά περιλαμβάνει περισσότερους από έναν οργανισμούς. Συχνά απαιτεί σημαντική εργασία για να εξασφαλιστεί η συναίνεση και η συνεργασία των ενδιαφερομένων. Ενδέχεται να χρειαστεί να γίνουν ενέργειες με συγκεκριμένη σειρά για να είναι αποτελεσματικές, όπως η αντιμετώπιση διάχυτων πηγών ρύπανσης πριν από την πραγματοποίηση εργασιών φυσικής αποκατάστασης στη λίμνη. Συνεπώς, η εφαρμογή των σχεδίων δράσης για την αποκατάσταση της λίμνης μπορεί να πραγματοποιηθεί σε αρκετά χρόνια.	Λίμνες
2.2 - Διάχυτη - Γεωργία	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Οι λιμνοθάλασσες είναι τα ΕΥΣ στα οποία συσσωρεύονται όλοι οι στερεοί και σε διάλυση ρύποι μίας λεκάνης απορροής.</p> <p>Η μείωση των εισροών θρεπτικών ουσιών από την γεωργία εξαρτάται από την υιοθέτηση ορθών γεωργικών πρακτικών και βιολογικής γεωργίας σε αρκετά μεγάλη κλίμακα όσον αφορά τη λεκάνη απορροής του κάθε ΕΥΣ.</p> <p>Τα κίνητρα που δίνονται μέχρι σήμερα για να διασφαλιστεί η προώθηση αυτών των πρακτικών είναι ανεπαρκή και δεδομένου ότι η υιοθέτηση τους περιλαμβάνει βαθιές αλλαγές στην οργάνωση του αγροτικού τομέα αλλά και στους τρόπους κατανάλωσης, δύσκολα θα ξεκινήσει η εφαρμογή τους σε μεγάλη κλίμακα.</p> <p>Επιπλέον, η αδράνεια απόκρισης των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: τα θρεπτικά συστατικά γεωργικής προέλευσης έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p>	Μεταβατικά
2.2 - Διάχυτη - Γεωργία	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Η μείωση των εισροών θρεπτικών ουσιών από την γεωργία εξαρτάται από την υιοθέτηση ορθών γεωργικών πρακτικών και βιολογικής γεωργίας.</p> <p>Τα κίνητρα που δίνονται μέχρι σήμερα για να διασφαλιστεί η προώθηση αυτών των πρακτικών είναι ανεπαρκή δεδομένου ότι η υιοθέτηση τους περιλαμβάνει βαθιές αλλαγές στην οργάνωση του αγροτικού τομέα.</p>	ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			Επιπλέον, η αδράνεια απόκρισης των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: τα θρεπτικά συστατικά γεωργικής προέλευσης έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.	
2.2 - Διάχυτη - Γεωργία	Ρύπανση από φυτοφάρμακα	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Διοικητικά μέτρα και νομοθετικά εργαλεία (ζώνες προστασίας, πολλαπλή συμμόρφωση κ.λπ.) για τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων έχουν ήδη εφαρμοστεί, αλλά τα υφιστάμενα μέτρα που αφορούν ειδικά τα φυτοφάρμακα πρέπει να συνοδεύονται και από άλλες δράσεις για τη σημαντική μείωση των επιπτώσεων της πίεσης.</p> <p>Η μείωση της πρόσληψης φυτοφαρμάκων εξαρτάται από την υιοθέτηση την υιοθέτηση ορθών γεωργικών πρακτικών και βιολογικής γεωργίας.</p> <p>Τα κίνητρα που δίνονται μέχρι σήμερα για να διασφαλιστεί η προώθηση αυτών των πρακτικών είναι ανεπαρκή και δεδομένου ότι η υιοθέτηση τους περιλαμβάνει βαθιές αλλαγές στην οργάνωση του αγροτικού τομέα αλλά και στους τρόπους κατανάλωσης, δύσκολα θα ξεκινήσει η εφαρμογή τους σε μεγάλη κλίμακα.</p> <p>Απαιτείται εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των αγροτών σε τοπικό επίπεδο, διαδικασία η οποία απαιτεί χρόνο και συνέπεια για να αποφέρει μετρήσιμα αποτελέσματα σε επίπεδο ΕΥΣ.</p> <p>Ειδικότερα, η δυναμική της μετατροπής στη βιολογική γεωργία, αν και σημαντική, συνεπάγεται μεγάλο χρονικό διάστημα για την κάλυψη σημαντικού μέρους της ωφέλιμης γεωργικής έκτασης.</p> <p>Επιπλέον, τα συχνά μεγάλα αποθέματα φυτοφαρμάκων στο έδαφος, η ανθεκτικότητά τους και η αργή μεταφορά τους προς τα ΕΥΣ σε συνδυασμό με τη χαμηλή ικανότητα αραίωσης των ΕΥΣ οδηγεί σε πολύ μεγάλους χρόνους απόκρισης των ΕΥΣ, ακόμη και με αποτελεσματική και αποδοτική μείωση ή εξάλειψη της χρήσης των φυτοφαρμάκων.</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα στοιχεία, η μείωση της ρύπανσης από φυτοφάρμακα γεωργικής προέλευσης μπορεί συμβεί μόνο μεσοπρόθεσμα. Η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι την προθεσμία του 2027.</p>	Ποτάμια, Λίμνες
2.2 - Διάχυτη - Γεωργία	Ρύπανση από φυτοφάρμακα	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές	Διοικητικά μέτρα και νομοθετικά εργαλεία (ζώνες προστασίας, πολλαπλή συμμόρφωση κ.λπ.) για τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων έχουν ήδη εφαρμοστεί, αλλά τα υφιστάμενα μέτρα που αφορούν	Μεταβατικά

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
		γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>ειδικά τα φυτοφάρμακα πρέπει να συνοδεύονται και από άλλες δράσεις για τη σημαντική μείωση των επιπτώσεων της πίεσης.</p> <p>Η μείωση της πρόσληψης φυτοφαρμάκων εξαρτάται από την υιοθέτηση την υιοθέτηση ορθών γεωργικών πρακτικών και βιολογικής γεωργίας.</p> <p>Τα κίνητρα που δίνονται μέχρι σήμερα για να διασφαλιστεί η προώθηση αυτών των πρακτικών είναι ανεπαρκή και δεδομένου ότι η υιοθέτηση τους περιλαμβάνει βαθιές αλλαγές στην οργάνωση του αγροτικού τομέα αλλά και στους τρόπους κατανάλωσης, δύσκολα θα ξεκινήσει η εφαρμογή τους σε μεγάλη κλίμακα.</p> <p>Απαιτείται εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των αγροτών σε τοπικό επίπεδο, διαδικασία η οποία απαιτεί χρόνο και συνέπεια για να αποφέρει μετρήσιμα αποτελέσματα σε επίπεδο ΕΥΣ.</p> <p>Ειδικότερα, η δυναμική της μετατροπής στη βιολογική γεωργία, αν και σημαντική, συνεπάγεται μεγάλο χρονικό διάστημα για την κάλυψη σημαντικού μέρους της ωφέλιμης γεωργικής έκτασης.</p> <p>Επιπλέον, τα συχνά μεγάλα αποθέματα φυτοφαρμάκων στο έδαφος, η ανθεκτικότητά τους και η αργή μεταφορά τους προς τα ΕΥΣ σε συνδυασμό με τη χαμηλή ικανότητα αραίωσης των ΕΥΣ οδηγεί σε πολύ μεγάλους χρόνους απόκρισης των ΕΥΣ, ακόμη και με αποτελεσματική και αποδοτική μείωση ή εξάλειψη της χρήσης των φυτοφαρμάκων.</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα στοιχεία, η μείωση της ρύπανσης από φυτοφάρμακα γεωργικής προέλευσης μπορεί συμβεί μόνο μεσοπρόθεσμα. Η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι την προθεσμία του 2027</p>	
2.2 - Διάχυτη - Γεωργία	Ρύπανση από φυτοφάρμακα	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Εφαρμόζονται ήδη ρυθμιστικά εργαλεία (ζώνες απαγόρευσης επεξεργασίας, ζώνες που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς, κ.λπ.) για τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων, αλλά οι υφιστάμενοι κανονισμοί ειδικά για τα φυτοφάρμακα πρέπει να συνοδεύονται από άλλες δράσεις για τη σημαντική μείωση των επιπτώσεων της πίεσης. Η μείωση των εισροών φυτοφαρμάκων εξαρτάται από την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών. Τα διαθέσιμα μέσα δράσης για την προώθηση αυτών των πρακτικών δεν επαρκούν για να εξασφαλίσουν μια ευρεία και σημαντική αλλαγή (τροποποίηση) των γεωργικών συστημάτων και πρακτικών και η οποία: προϋποθέτει βαθιές αλλαγές στους τομείς και στα καταναλωτικά πρότυπα, είναι δύσκολο να ξεκινήσει, πρέπει να συνοδεύεται από απαραίτητο τοπικό συντονιστικό έργο και αναγκαστικά απαιτεί χρόνο. Ειδικότερα, η δυναμική της μετατροπής σε βιολογική γεωργία, αν και σημαντική, συνεπάγεται μεγάλο χρονικό διάστημα για την κάλυψη</p>	ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			σημαντικού μέρους της ωφέλιμης γεωργικής επιφάνειας. Επιπλέον, οι συχνά μεγάλες συγκεντρώσεις φυτοφαρμάκων στο έδαφος, η ανθεκτικότητά τους, οι μεγάλοι χρόνοι μεταφοράς τους στα υδάτινα περιβάλλοντα και η χαμηλή ικανότητα αραίωσης των μικρών υδάτινων σωμάτων σε ένα γεωργικό περιβάλλον οδηγούν σε αδυναμία άμεσης περιβαλλοντικής αντίδρασης, ακόμη και με την αποτελεσματική και αποδοτική μείωση ή εξάλειψη της χρήσης φυτοφαρμάκων. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, η μείωση της ρύπανσης από φυτοφάρμακα γεωργικής προέλευσης μπορεί να επιτευχθεί μόνο μεσοπρόθεσμα. Η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.	
2.3 - Διάχυτη - Δασοκομία	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Μεταβατικές γεωργικές-φυσικές περιοχές, Δασικές εκτάσεις	Οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας που εφαρμόζονται σήμερα δεν επιτρέπουν επαρκή μείωση των επιπτώσεων των απορρίψεων όταν το φορτίο των θρεπτικών ουσιών είναι σημαντικό σε σχέση με την ικανότητα αραίωσης του υδατικού συστήματος (π.χ. υδατορέματα με πολύ χαμηλή ροή).	ΕΥΣ
2.3 - Διάχυτη - Δασοκομία	Ρύπανση από φυτοφάρμακα	Μεταβατικές γεωργικές-φυσικές περιοχές, Δασικές εκτάσεις	Εφαρμόζονται ήδη ρυθμιστικά εργαλεία (ζώνες απαγόρευσης επεξεργασίας, ζώνες που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς, κ.λπ.) για τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων, αλλά οι υφιστάμενοι κανονισμοί θα πρέπει να συνοδεύονται και από άλλες δράσεις για τη σημαντική μείωση των επιπτώσεων της πίεσης. Η μείωση των εισροών φυτοφαρμάκων εξαρτάται από την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών στην δασοκομία.	ΕΥΣ, ΥΥΣ
2.4 - Διάχυτη - Μεταφορές	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)		<p>Οι μεταφορές αποτελούν πηγή πολλών ρύπων. Από τις ουσίες ή οικογένειες ουσιών που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης, κάποιες θεωρούνται πανταχού παρούσες. Αυτές απορρίπτονται από διάφορες πηγές προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των ατμοσφαιρικών κατακρημνίσεων: αρωματικοί υδρογονάνθρακες πολυκυκλικά (PAHs), κ.λπ.</p> <p>Η απόκριση των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p> <p>Επιπλέον δεν υπάρχει θεσμοθετημένος μηχανισμός ώστε να μπορεί να καθοριστεί η προέλευση του κάθε ρύπου ώστε να σχεδιαστούν τα αντίστοιχα μέτρα προστασίας των ΥΣ.</p> <p>Για αυτές τις ουσίες, οι αρμόδιες αρχές για την προστασία των υδάτων δεν διαθέτουν τα τεχνικά (π.χ. ουσίες από την οδική κυκλοφορία και ατμοσφαιρική ρύπανση) μέσα για τη μείωση αυτής της πίεσης προκειμένου να επιτευχθεί καλή κατάσταση έως το 2027.</p>	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Η έλλειψη νομοθετικών κινήτρων αποτελεί εμπόδιο για την εφαρμογή μειώσεων απόρριψης των ουσιών που απαιτούνται για την επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης το 2027.</p>	
2.4 - Διάχυτη - Μεταφορές	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)		<p>Οι μεταφορές αποτελούν πηγή πολλών ρύπων. Από τις ουσίες ή οικογένειες ουσιών που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης, κάποιες θεωρούνται πανταχού παρούσες. Αυτές απορρίπτονται από διάφορες πηγές προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των ατμοσφαιρικών κατακρημνίσεων: αρωματικοί υδρογονάνθρακες πολυκυκλικά (PAHs), κ.λπ.</p> <p>Επιπλέον δεν υπάρχει θεσμοθετημένος μηχανισμός ώστε να μπορεί να καθοριστεί η προέλευση του κάθε ρύπου ώστε να σχεδιαστούν τα αντίστοιχα μέτρα προστασίας των ΥΣ.</p> <p>Για αυτές τις ουσίες, οι αρμόδιες αρχές για την προστασία των υδάτων δεν διαθέτουν τα τεχνικά (π.χ. ουσίες από την οδική κυκλοφορία και ατμοσφαιρική ρύπανση) μέσα για τη μείωση αυτής της πίεσης προκειμένου να επιτευχθεί καλή κατάσταση έως το 2027.</p> <p>Η έλλειψη νομοθετικών κινήτρων αποτελεί εμπόδιο για την εφαρμογή μειώσεων απόρριψης των ουσιών που απαιτούνται για την επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης το 2027.</p> <p>Επιπλέον, ο χρόνος απόκρισης των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p>	ΥΥΣ
2.5 - Διάχυτη - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης όλες οι νέες βιομηχανικές εγκαταστάσεις οφείλουν να παρουσιάσουν σχέδιο απορρύπανσης και σχέδιο αποκατάστασης μετά την παύση λειτουργία τους. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των εγκαταστάσεων αυτών. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όσον αφορά τις εγκαταλειμμένες εγκαταστάσεις έχουν θεσμοθετηθεί μηχανισμοί (όπως το ΣΥΓΑΠΕΖ και το Πράσινο Ταμείο) ώστε δημόσιοι φορείς να μπορέσουν να προχωρήσουν στην απορρύπανσή τους. Η διαδικασία υλοποίησης των έργων απορρύπανσης (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, εύρεση χρηματοδότησης, δημοπράτηση, υλοποίηση) απαιτεί χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-5 έτη ανά έργο).</p>	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Επιπλέον, η αδράνεια απόκρισης των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p> <p>Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
2.5 - Διάχυτη - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Υπόγεια Υδατικά Συστήματα - Χημική κατάσταση: Δεν υπάρχει πάντα τεχνική λύση για τη βελτίωση της χημικής κατάστασης ενός ΥΥΣ όπου:</p> <p>α) Υπάρχουν πολλαπλές μικρές διάχυτες απορρίψεις από εγκαταλελειμμένα ορυχεία που εκτείνονται σε ένα ΥΥΣ που το κάνουν να είναι σε κακή κατάσταση. Αυτές οι απορρίψεις μπορεί να είναι τόσο πολλές που είναι τεχνικά αδύνατο να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση όλων των απορρίψεων ώστε να επιτευχθεί καλή χημική κατάσταση.</p> <p>β) Μια μεγάλη απόρριψη ουσιών δύναται να βρίσκεται σε μια περιορισμένη τοποθεσία, όπως στη μέση ενός οικισμού, και η γη δεν είναι διαθέσιμη για προγράμματα επεξεργασίας.</p> <p>Υπό αυτές τις συνθήκες, δύναται να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος.</p>	ΥΥΣ
2.5 - Διάχυτη - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Αστικό & βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση: Ισχύει όπου δεν υπάρχει πρακτική τεχνική για να γίνει η απαραίτητη βελτίωση. Δεν περιλαμβάνει οικονομικούς λόγους. Επίσης, σε αυτή την κατηγορία εμπíπτουν και τεχνικές που μπορεί να βρίσκονται υπό ανάπτυξη αλλά δεν είναι ακόμη γνωστός ο βαθμός αποτελεσματικότητάς τους στην πράξη.</p>	ΕΥΣ, ΥΥΣ
2.6 - Διάχυτη - Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό περιβάλλον	<p>Η απόκριση των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p> <p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο απορρίψεων που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους ιδιώτες και τις αρμόδιες αρχές για βελτίωση του</p>	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>βαθμού επεξεργασίας και μείωση των απορρίψεων. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Επιπλέον, οι υφιστάμενες υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων δεν επιτρέπουν επαρκή μείωση των επιπτώσεων των απορρίψεων. Έχει εκδοθεί το ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 91/271/ΕΟΚ (2020) βάσει του οποίου θα βελτιωθούν τα έργα υποδομής στα επόμενα χρόνια σύμφωνα με την διαθέσιμη χρηματοδότηση.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης των υποδομών (προγραμματισμός, ωρίμανση μελετών, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο). Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	
2.6 - Διάχυτη - Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αστικό περιβάλλον	<p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο απορρίψεων που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους ιδιώτες και τις αρμόδιες αρχές για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας και μείωση των απορρίψεων. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Επιπλέον, οι υφιστάμενες υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων δεν επιτρέπουν επαρκή μείωση των επιπτώσεων των απορρίψεων. Έχει εκδοθεί το ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 91/271/ΕΟΚ (2020) βάσει του οποίου θα βελτιωθούν τα έργα υποδομής στα επόμενα χρόνια σύμφωνα με την διαθέσιμη χρηματοδότηση.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης των υποδομών (προγραμματισμός, ωρίμανση μελετών, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί πολύ χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (3-10 έτη ανά έργο).</p> <p>Η απόκριση των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα. Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p>	ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
2.7 - Διάχυτη - Ατμοσφαιρικές εναποθέσεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)		<p>Η απόκριση των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί επίσης να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p> <p>Από τις ουσίες ή οικογένειες ουσιών που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης, κάποιες θεωρούνται πανταχού παρούσες. Αυτές απορρίπτονται από διάφορες πηγές προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των ατμοσφαιρικών κατακρημνίσεων: αρωματικοί υδρογονάνθρακες πολυκυκλικά (PAHs), κ.λπ.</p> <p>Επιπλέον δεν υπάρχει θεσμοθετημένος μηχανισμός ώστε να μπορεί να καθοριστεί η προέλευση του κάθε ρύπου ώστε να σχεδιαστούν τα αντίστοιχα μέτρα προστασίας των ΥΣ.</p> <p>Για αυτές τις ουσίες, οι αρμόδιες αρχές για την προστασία των υδάτων δεν διαθέτουν τα τεχνικά (π.χ. ουσίες από την οδική κυκλοφορία και ατμοσφαιρική ρύπανση) μέσα για τη μείωση αυτής της πίεσης προκειμένου να επιτευχθεί καλή κατάσταση έως το 2027.</p> <p>Η έλλειψη νομοθετικών κινήτρων αποτελεί εμπόδιο για την εφαρμογή μειώσεων απόρριψης των ουσιών που απαιτούνται για την επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης το 2027.</p>	ΕΥΣ
2.8 - Διάχυτη - Εξορύξεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Η απόκριση των ΕΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΕΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p> <p>Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και του ειδικούς ρύπους. Στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης όλες οι νέες εξορύξεις οφείλουν να παρουσιάσουν σχέδιο διαχείρισης και απορρύπανσης των υδάτων τους.</p> <p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των εξορύξεων και των επηρεαζόμενων ΥΣ. Όμως αυτά μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Όλες οι νέες δραστηριότητες είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας των υδάτων τους και να τις συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την</p>	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			ανανέωση των αδειών λειτουργίας τους, την ανανέωση των Περιβαλλοντικών Όρων κ.λπ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα. Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.	
2.8 - Διάχυτη - Εξορύξεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Βιομηχανικό περιβάλλον	Υπόγεια Υδατικά Συστήματα - Χημική κατάσταση: Δεν υπάρχει πάντα τεχνική λύση για τη βελτίωση της χημικής κατάστασης ενός ΥΥΣ όπου υπάρχουν πολλαπλές μικρές διάχυτες απορρίψεις από εγκαταλελειμμένα ορυχεία που εκτείνονται σε ένα ΥΥΣ που το κάνουν να είναι σε κακή κατάσταση. Αυτές οι απορρίψεις μπορεί να είναι τόσο πολλές που είναι τεχνικά αδύνατο να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση όλων των απορρίψεων ώστε να επιτευχθεί καλή χημική κατάσταση. Υπό αυτές τις συνθήκες, δύναται να τεθεί ένας λιγότερο αυστηρός στόχος.	ΥΥΣ
2.8 - Διάχυτη - Εξορύξεις	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	Βιομηχανικό περιβάλλον	Η εθνική νομοθεσία καθορίζει πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας και τους ειδικούς ρύπους. Στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης όλες οι νέες εξορύξεις οφείλουν να παρουσιάσουν σχέδιο διαχείρισης και απορρύπανσης των υδάτων τους. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των εξορύξεων και των επηρεαζόμενων ΥΣ. Όμως αυτά μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027. Όλες οι νέες δραστηριότητες είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας των υδάτων τους και να τις συντηρούν. Οι υφιστάμενες είναι υποχρεωμένες σταδιακά (με την ανανέωση των αδειών λειτουργία τους, την ανανέωση των Περιβαλλοντικών Όρων κ.λπ.) να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Αυτά τα μέτρα εκτός από καλύτερη πληροφόρηση για τις πηγές της ρύπανσης δρουν και ως προτροπή για τους διαχειριστές των εγκαταστάσεων για βελτίωση του βαθμού επεξεργασίας. Επειδή αυτή η πίεση προέρχεται από πολλές εγκαταστάσεις διαφορετικών ιδιοκτησιών δεν θα υπάρξει συγχρονισμός ώστε να βελτιωθούν όλες ταυτόχρονα.	ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Επιπλέον, η απόκριση των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p> <p>Οπότε αυτά τα μέτρα και η βελτίωση των σχετικών υποδομών θα αποφέρουν σημαντική μείωση των απορρίψεων μετά το 2027.</p>	
2.9 - Διάχυτη - Υδατοκαλλιέργεια	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια	Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα για την αδειοδότηση, καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχο των Υδατοκαλλιεργειών και των επηρεαζόμενων ΥΣ. Όμως αυτά μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.	ΕΥΣ
2.10 - Διάχυτη - Άλλο (στο ΣΔΛΑΠ αφορά την ποιμενική κτηνοτροφία)	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Μεταβατικές φυσικές περιοχές, χορτολίβαδα, δάση	<p>Προστατευόμενες Περιοχές: Ορισμένα λιμναία υδατικά συστήματα επηρεάζονται από τον ευτροφισμό. Εκτός από τη μείωση των εισροών φωσφορικών αλάτων από διάχυτες ή σημειακές πηγές, μπορεί να χρειαστούν επιπλέον μέτρα για τη μείωση του εσωτερικού κύκλου των θρεπτικών ουσιών στην λίμνη και τη μείωση της εκ επαναιώρησης των ιζημάτων.</p> <p>Για ορισμένες λίμνες τα μέτρα θα απαιτούσαν την απομάκρυνση των πλούσιων σε θρεπτικά συστατικά ιζημάτων. Ανάλογα με την τοποθεσία, η απομάκρυνση και η απόρριψη ιζημάτων πλούσιων σε θρεπτικά συστατικά θεωρείται τεχνικά αδύνατη.</p> <p>Σε αυτές τις συνθήκες, όταν δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση, η επίτευξη του στόχου δεν είναι εφικτή.</p>	Λίμνες
2.10 - Διάχυτη - Άλλο (στο ΣΔΛΑΠ αφορά την ποιμενική κτηνοτροφία)	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Μεταβατικές φυσικές περιοχές, χορτολίβαδα, δάση	<p>Ολικός Φώσφορος: Η φυσική αποκατάσταση των οικοτόπων στις λίμνες μπορεί να είναι πολύπλοκη, μεγάλης κλίμακας και συχνά περιλαμβάνει περισσότερους από έναν οργανισμούς. Συχνά απαιτεί σημαντική εργασία για να εξασφαλιστεί η συναίνεση και η συνεργασία των ενδιαφερομένων. Ενδέχεται να χρειαστεί να γίνουν ενέργειες με συγκεκριμένη σειρά για να είναι αποτελεσματικές, όπως η αντιμετώπιση διάχυτων πηγών ρύπανσης πριν από την πραγματοποίηση εργασιών φυσικής αποκατάστασης στη λίμνη. Συνεπώς, η εφαρμογή των σχεδίων δράσης για την αποκατάσταση της λίμνης μπορεί να πραγματοποιηθεί σε αρκετά χρόνια.</p>	Λίμνες
2.10 - Διάχυτη - Άλλο (στο ΣΔΛΑΠ αφορά	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Μεταβατικές φυσικές περιοχές, χορτολίβαδα, δάση	Στα πλαίσια των πολιτικών αγροτικής ανάπτυξης, προωθείται στην Ελλάδα, μέσω επιδοτήσεων, η μετατροπή της ποιμενικής κτηνοτροφίας σε εσταβλισμένη. Επίσης, στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ έχουν θεσπιστεί μέτρα για την εκπαίδευση των	ΕΥΣ, ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
την ποιμενική κτηνοτροφία)			<p>αγροτών/κτηνοτρόφων και οικονομικά κίνητρα και τεχνική καθοδήγηση για την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών. Όμως αυτά τα μέτρα δεν μειώνουν άμεσα και σημαντικά τις απορρίψεις έως το 2027.</p> <p>Επίσης, η αδράνεια απόκρισης των υδατικών συστημάτων, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα υδατικά συστήματα πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p>	
2.10 - Διάχυτη - Άλλο (στο ΣΔΛΑΠ αφορά την ποιμενική κτηνοτροφία)	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	Μεταβατικές φυσικές περιοχές, χορτολίβαδα, δάση	<p>Τα ΥΥΣ χαρακτηρίζονται από απολήψεις που επηρεάζουν έντονα την καλή κατάσταση των ΕΥΣ επιφανειακές αλλά χωρίς απλές τεχνικές λύσεις για τη μείωση των τρεχουσών απολήψεων (έλλειψη τοπικών τεχνικών εναλλακτικών λύσεων για την επίτευξη μείωσης των απολήψεων).</p> <p>Οι λύσεις που εξετάζονται μέχρι σήμερα βασίζονται είτε στην αντικατάσταση από μακρινό υδατικό πόρο είτε σε τεχνητή επαναπλήρωση για την αντιστάθμιση αυτών των απολήψεων. Αυτές είναι τεχνικά δύσκολες λύσεις, οικονομικά δαπανηρές και με διοικητικά πολύπλοκη διαχείριση. Η εφαρμογή τους μπορεί να προβλεφθεί μόνο μεσοπρόθεσμα παρά τις πολυάριθμες τεχνικές μελέτες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι την προθεσμία του 2027.</p>	ΥΥΣ
3.1 - Άντληση ή εκτροπή ροής - Γεωργία	Απολήψεις νερού	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Έργα εξοικονόμησης νερού (μείωση απωλειών από δίκτυα ύδρευσης, αλλαγές σε πρακτικές ή καλλιέργειες λιγότερο υδροβόρες στην γεωργία, κ.λπ.) και έργα υποκατάσταση πηγής υδροδότησης (αποθήκευση, μεταφορά) που ορίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος μέτρων είναι απαραίτητες για την μείωση των απολήψεων σε ελλειμματικά ΕΥΣ. Ωστόσο, οι διαδικασίες (προμελέτες, εκτέλεση εργασιών κ.λπ.) η αναδιάρθρωση και η βελτιστοποίηση των χρήσεων νερού ορίζονται και υλοποιούνται σε βάθος χρόνου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα μέτρα που προσδιορίζονται για κάθε περιοχή για τη μείωση των απολήψεων, αν και φιλόδοξος, προβλέπει εργασίες κατά στάδια (υλοποίηση αρχικών μέτρων, τεχνικές μελέτες έργων υποκατάστασης, υλοποίηση των εργασιών, κ.λπ.) και δεν θα αποδώσουν όλους τους καρπούς τους στο τέλος 2027 λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω.</p> <p>Τα ποτάμια με διαλείπουσα ροή συνιστούν επίσης επιβαρυντική δυσμενή κατάσταση για την επίτευξη των στόχων καλής κατάστασης έως την προθεσμία του 2027 (δυσμενείς επιπτώσεις στα στοιχεία της βιολογική ποιότητας), που σχετίζεται με φυσικές συνθήκες όταν η διαλείπουσα ροή δεν είναι ανθρωπογενής προέλευσης.</p>	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
3.1 - Άντληση ή εκτροπή ροής - Γεωργία	Απολήψεις νερού	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Τα ΥΥΣ χαρακτηρίζονται: (α) από απολήψεις που επηρεάζουν έντονα την καλή κατάσταση των ΕΥΣ, (β) αλλά και χωρίς απλές τεχνικές λύσεις για τη μείωση των τρεχουσών απολήψεων (π.χ. έλλειψη τοπικών τεχνικών εναλλακτικών λύσεων για την μείωση των απολήψεων).</p> <p>Οι λύσεις που εξετάζονται μέχρι σήμερα βασίζονται είτε στην αντικατάσταση από έναν απομακρυσμένο υδατικό πόρο, είτε στην τεχνητή επαναπλήρωση (εμπλουτισμός) για την αντιστάθμιση αυτών των απολήψεων. Αυτές είναι τεχνικά δύσκολες λύσεις, οικονομικά δαπανηρές και με διοικητικά πολύπλοκη διαχείριση. Η εφαρμογή τους μπορεί να προβλεφθεί μόνο μεσοπρόθεσμα παρά τις πολυάριθμες τεχνικές μελέτες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Η καλή κατάσταση δεν μπορεί να επιτευχθεί μέχρι την προθεσμία του 2027.</p>	ΥΥΣ
3.1 - Άντληση ή εκτροπή ροής - Γεωργία	Απολήψεις νερού	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	<p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> έχουν θεσπιστεί μέτρα για την καταγραφή και την τιμολόγηση των απολήψεων του αγροτικού τομέα με στόχο τον εξορθολογισμό των απολήψεων. Έχει θεσπιστεί διαδικασία Αδειών Χρήσης νερού και έχει γίνει Καθορισμός ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιέργειών για ιδιωτικές υδροληψίες ώστε οι άδειες χρήσης να περιορίζονται στις ανάγκες κάθε καλλιέργειας. Επιπλέον περιορισμοί έχουν θεσπιστεί για τις αντλήσεις από ΥΥΣ που παρουσιάζουν κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρισης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύριση. προωθούνται πρακτικές επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υδάτων για άρδευση. επιδοτούνται έργα εξοικονόμησης νερού στα υφιστάμενα εγγειοβελτιωτικά έργα τόσο σε επίπεδο συλλογικών δικτύων όσο και σε επίπεδο ιδιωτικής εκμετάλλευσης. έχουν θεσπιστεί μέτρα για την εκπαίδευση των αγροτών/κτηνοτρόφων και οικονομικά κίνητρα και τεχνική καθοδήγηση για την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών, βιολογικής γεωργίας/αγροανάπαυσης και γεωργία ακριβείας. 	ΕΥΣ, ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Η μείωση των απολήψεων για άρδευση, λόγω αλλαγής των μεθόδων άρδευσης και της συμπεριφοράς των γεωργών θα είναι σταδιακή, οπότε σε επίπεδο ΥΣ δεν θα υπάρχουν άμεσα αποτελέσματα μέχρι το 2027.</p> <p>Η μείωση των απολήψεων λόγω βελτίωσης του αρδευτικού δικτύου (ατομικού και/ή συλλογικού) απαιτεί την κατασκευή έργων η υλοποίηση των οποίων απαιτεί χρόνο (3-10 χρόνια), οπότε σε επίπεδο ΥΣ δεν θα υπάρχουν άμεσα αποτελέσματα μέχρι το 2027.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών για την μείωση των απολήψεων λόγω της υποκατάσταση πηγής υδροδότησης (αποθήκευση, μεταφορά) (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, απαλλοτριώσεις, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί ακόμη περισσότερο χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (5-15 έτη ανά έργο). Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα μέτρα που προσδιορίζονται για κάθε περιοχή για τη μείωση των απολήψεων, αν και φιλόδοξο, προβλέπει εργασίες κατά στάδια και δεν θα αποδώσουν όλους τους καρπούς τους ως το 2027 λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω.</p> <p>Επιπλέον, σύμφωνα με τους φυσικούς μηχανισμούς τροφοδοσίας κάθε ΥΥΣ απαιτείται χρόνος, μετά την μείωση των απολήψεων, για να επανέλθει το ΥΥΣ στην φυσική του στάθμη.</p> <p>Η τοπική αγροτική παραγωγή είναι σημαντική τόσο για την επισιτιστική ασφάλεια όσο και για την διασφάλιση θέσεων εργασίας και δημιουργίας ΑΕΠ οπότε δραστικά μέτρα, όπως η απαγόρευση των αρδεύσεων χρησιμοποιούνται μόνο σε έκτακτες ανάγκες λειψυδρίας.</p>	
3.2 - Άντληση ή εκτροπή ροής - Δημόσια ύδρευση	Απολήψεις νερού	Αστικό περιβάλλον	<p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> έχουν θεσπιστεί μέτρα για την καταγραφή και την τιμολόγηση των απολήψεων του νερού για ύδρευση με στόχο τον εξορθολογισμό των απολήψεων. Έχει θεσπιστεί διαδικασία Αδειών Χρήσης νερού. Έχουν θεσπιστεί τα Σχέδια Ασφάλειας Νερού. Επιδοτούνται έργα εξοικονόμησης νερού στα υδρευτικά δίκτυα. 	ΕΥΣ, ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<ul style="list-style-type: none"> Έχουν θεσπιστεί μέτρα για την εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα οικονομίας του νερού. <p>Η μείωση των απολήψεων για ύδρευση, λόγω αλλαγής της συμπεριφοράς των καταναλωτών θα είναι σταδιακή, οπότε σε επίπεδο ΥΣ δεν θα υπάρχουν άμεσα αποτελέσματα μέχρι το 2027.</p> <p>Η μείωση των απολήψεων λόγω βελτίωσης του δικτύου απαιτεί την κατασκευή έργων τα οποία έχουν δρομολογηθεί από τους παρόχους, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό.</p> <p>Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος υποδομών (προγραμματισμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση, εύρεση χρηματοδότησης, μελέτη, κατασκευή) απαιτεί χρόνο μέχρι να ολοκληρωθεί (5-15 έτη ανά έργο). Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα μέτρα που προσδιορίζονται για κάθε περιοχή για τη μείωση των απολήψεων, αν και φιλόδοξος, προβλέπει εργασίες κατά στάδια και δεν θα αποδώσουν όλους τους καρπούς τους ως το 2027 λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω.</p> <p>Επιπλέον, σύμφωνα με τους φυσικούς μηχανισμούς τροφοδοσίας κάθε ΥΥΣ απαιτείται χρόνος, μετά την μείωση των απολήψεων, για να επανέλθει το ΥΥΣ στην φυσική του στάθμη.</p> <p>Η εξασφάλιση επαρκών πόρων για την ύδρευση αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα του ΣΔΛΑΠ και δραστικά μέτρα, όπως η εκ περιτροπή υδροδότηση, χρησιμοποιούνται μόνο σε έκτακτες ανάγκες λειψυδρίας.</p>	
3.3 - Αντληση ή εκτροπή ροής - Βιομηχανία	Απολήψεις νερού	Βιομηχανικό περιβάλλον	<p>Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ και της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> έχουν θεσπιστεί μέτρα για την καταγραφή και την τιμολόγηση των απολήψεων του νερού για βιομηχανική χρήση με στόχο τον εξορθολογισμό των απολήψεων. Έχει θεσπιστεί διαδικασία Αδειών Χρήσης νερού. <p>Η μείωση των απολήψεων λόγω βελτίωσης των βιομηχανικών διεργασιών απαιτεί την κατασκευή έργων τα οποία δρομολογούνται από τις βιομηχανίες, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό.</p> <p>Η βιομηχανία αποτελεί τομέα ο οποίος είναι ευαίσθητος στην τιμή του νερού ή μέσω άμεσης τιμολόγησης ή μέσω του κόστους άντλησης όποτε εκτιμάται ότι η αλλαγή στην συμπεριφορά των</p>	ΕΥΣ, ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			ιδιωτών θα είναι μεν σταδιακή, αλλά άμεση. Επειδή όμως οι απολήψεις αφορούν πολλούς ιδιώτες σε επίπεδο ΥΣ δεν θα υπάρχουν άμεσα αποτελέσματα μέχρι το 2027. Επιπλέον, σύμφωνα με τους φυσικούς μηχανισμούς τροφοδοσίας κάθε ΥΥΣ απαιτείται χρόνος, μετά την μείωση των απολήψεων, για να επανέλθει το ΥΥΣ στην φυσική του στάθμη.	
3.4 - Αντληση ή εκτροπή ροής -Υδατα ψύξης	Απολήψεις νερού	Βιομηχανικό περιβάλλον	Ειδικές περιπτώσεις.	-
3.5 - Αντληση ή εκτροπή ροής - Υδροηλεκτρική ενέργεια	Απολήψεις νερού	Βιομηχανικό περιβάλλον	Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την εφαρμογή μέτρων εντός της προθεσμίας.	Ποτάμια
3.7 - Αντληση ή εκτροπή ροής - Άλλο	Απολήψεις νερού	-	-	-
4.1.1 - Μεταβολή καναλιού/πυθμένα/π αρόχθιας περιοχής/όχθης - Αντιπλημμυρική προστασία	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Η αποκατάσταση της φυσικής υδρομορφολογικής κατάστασης των ΕΥΣ συναγωνίζεται με τις χρήσεις οι οποίες έχουν επιφέρει αυτές τις αλλοιώσεις (αντιπλημμυρική προστασία, αποστράγγιση αγροτικής γης, αστική ανάπτυξη, ναυσιπλοία, μεταφορές). Σε κάθε ΕΥΣ για να ξεκινήσει η διαδικασία αποκατάστασης θα πρέπει πρώτα να έχει μετεγκατασταθεί η χρήση η οποία επέβαλε την αλλοίωση. Αυτό στις περισσότερες περιπτώσεις δεν είναι εφικτό. Στις περιπτώσεις που είναι εφικτό οι διαδικασίες για την υλοποίηση των μέτρων χωρίζονται σε μια σειρά βημάτων (προσδιορισμός της αναθέτουσας αρχής, διενέργεια προκαταρκτικής μελέτης, απαλλοτριώσεις, περιβαλλοντική αδειοδότηση, διαβούλευση, μελέτες και χρόνο κατασκευής αρκετών ετών) (εκτιμώμενος χρόνος συνήθως μεταξύ 5 και 15 ετών). Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προθεσμίες, δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.	ΕΥΣ
4.1.2 - Μεταβολή καναλιού/πυθμένα/π αρόχθιας	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές	Ομοίως με πίεση 4.1.1	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
περιοχής/όχθης - Γεωργία		γεωργικές-φυσικές εκτάσεις		
4.1.3 - Μεταβολή καναλιού/πυθμένα/π αρόχθιας περιοχής/όχθης - Ναυσιπλοΐα	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	-	<p>Παρά τις σημαντικές επιπτώσεις στην κατάσταση των μακροφυκών και/ή των θαλάσσιων λιβαδιών από τις ναυτικές δραστηριότητες η μορφολογική πίεση δεν μπορεί να μειωθεί αρκετά ώστε να φτάσει σε καλή κατάσταση μέχρι την προθεσμία του 2027.</p> <p>Πράγματι, οφείλεται σε λιμενικές και τουριστικές οικονομικές δραστηριότητες που δεν μπορούν να μετεγκατασταθούν. Επιπλέον, η αποκατάσταση των λιβαδιών και των μακροφυκών είναι δυνατή μόνο μακροπρόθεσμα δεδομένης της χαμηλής ικανότητας φυσικού επανεποικισμού αυτών των ειδών.</p>	ΕΥΣ
4.1.4 - Μεταβολή καναλιού/πυθμένα/π αρόχθιας περιοχής/όχθης - Άλλο	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	Ομοίως με πίεση 4.1.1	ΕΥΣ
4.1.5 - Μεταβολή καναλιού/πυθμένα/π αρόχθιας περιοχής/όχθης - Άγνωστο ή παρωχημένο	Μεταβολή της μορφολογίας		Άγνωστη η αιτία της δυσμενούς επίδρασης: Αφορά ένα υδατικό σύστημα το οποίο ταξινομείται ως χειρότερο από το καλό, αλλά η αιτία (η πίεση ή η συγκεκριμένη πηγή πίεσης) για αυτήν την αστοχία δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί. Αυτό μπορεί να σηματοδοτεί την ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση ή μπορεί να αντανάκλα μία πραγματική επιστημονική αβεβαιότητα. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να εντοπιστεί μια λύση.	ΕΥΣ
4.2.1 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Υδροηλεκτρική ενέργεια	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	<p>Τα ΕΥΣ τα οποία παρουσιάζουν υδρομορφολογικές αλλοιώσεις είναι πάρα πολλά. Η επιλογή των ΕΥΣ που πρόκειται να αποκατασταθούν προκύπτει από μια διπλή άσκηση στόχευσης και ιεράρχησης προτεραιοτήτων, που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια τοπικών συνεδριάσεων διαβούλευσης για την ανάπτυξη του σχεδίου προγράμματος μέτρων (ΠΜ).</p> <p>Τα ΕΥΣ προτεραιότητας στο πλαίσιο του ΠΜ θα αποτελέσουν άμεσα αντικείμενο μέτρων: η απόκριση των ΕΥΣ στα μέτρα του ΠΜ θα λάβει χώρα μακροπρόθεσμα λόγω της αδράνειας των ΕΥΣ επιπλέον του χρόνου που απαιτείται για τις διοικητικές διαδικασίες και την υλοποίηση των μέτρων. Μάλιστα οι διαδικασίες χωρίζονται σε μια σειρά βημάτων (προσδιορισμός της αναθέτουσας αρχής, διενέργεια μελέτης, προκαταρκτικής μελέτης, απαλλοτριώσεις, περιβαλλοντική αδειοδότηση και άδεια χρήσης</p>	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>ύδατος, διαβούλευση κ.λπ.) που περιλαμβάνει μελέτες και χρόνο κατασκευής αρκετών ετών (εκτιμώμενος χρόνος συνήθως μεταξύ 3 και 7 ετών). Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προθεσμίες, δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.</p> <p>Τα στοχευμένα αλλά χωρίς προτεραιότητα ΕΥΣ ενδέχεται να υπόκεινται σε μέτρα αποκατάστασης μετά το 2027.</p>	
4.2.1 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Υδροηλεκτρική ενέργεια	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	<p>Ιχθυοπανίδα: Τα Φράγματα εμποδίζουν την μετακίνηση της ιχθυοπανίδας από τα ανάντη στα κατάντη με αποτέλεσμα η κατάσταση του δείκτη της ιχθυοπανίδας στο κατάντη υδατικό σύστημα σε ορισμένες περιπτώσεις να προκύπτει ως "κατώτερη της καλής". Σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτείται η σύνταξη και εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης για την βελτίωση του δείκτη. Δεδομένου του χρόνου που απαιτείται για τις αναγκαίες διαδικασίες δεν θα είναι δυνατόν να ολοκληρωθούν όλα τα μέτρα που προβλέπονται στο πρόγραμμα μέτρων μέχρι το τέλος του 2027.</p>	ΕΥΣ
4.2.1 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Υδροηλεκτρική ενέργεια	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	<p>Η αποκατάσταση της φυσικής συνέχειας είναι τεχνικά δύσκολη ως αδύνατη για υφιστάμενα έργα, εφόσον τα έργα δεν είχαν προβλέψει στον αρχικό σχεδιασμό τους ειδικές διατάξεις οι οποίες να επιτρέπουν την μερική αποκατάσταση της φυσικής συνέχειας.</p> <p>Η αποκατάσταση της φυσικής συνέχειας είναι τεχνικά εφικτή μόνο όπου είναι δυνατή η άρση των υφιστάμενων εμποδίων είτε μέσω ανακατασκευής τους ώστε να εξυπηρετούν την ίδια χρήση είτε μέσω της ολικής τους άρσης και κατάρτησης της αρχικής χρήσης.</p> <p>Στις περιπτώσεις που είναι εφικτό οι διαδικασίες για την άρση των υφιστάμενων εμποδίων χωρίζονται σε μια σειρά βημάτων (προσδιορισμός της αναθέτουσας αρχής, διενέργεια προκαταρκτικής μελέτης, απαλλοτριώσεις, περιβαλλοντική αδειοδότηση, διαβούλευση, μελέτες και χρόνο κατασκευής αρκετών ετών) (εκτιμώμενος χρόνος συνήθως μεταξύ 5 και 15 ετών). Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προθεσμίες, δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.</p>	ΕΥΣ
4.2.2 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Αντιπλημμυρική προστασία	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	<p>Η αποκατάσταση της φυσικής συνέχειας είναι τεχνικά δύσκολη ως αδύνατη για υφιστάμενα έργα, εφόσον τα έργα δεν είχαν προβλέψει στον αρχικό σχεδιασμό τους ειδικές διατάξεις οι οποίες να επιτρέπουν την μερική αποκατάσταση της φυσικής συνέχειας.</p>	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Η αποκατάσταση της φυσικής συνέχειας είναι τεχνικά εφικτή μόνο όπου είναι δυνατή η άρση των υφιστάμενων εμποδίων είτε μέσω ανακατασκευής τους ώστε να εξυπηρετούν την ίδια χρήση είτε μέσω της ολικής τους άρσης και κατάρτησης της αρχικής χρήσης.</p> <p>Στις περιπτώσεις που είναι εφικτό οι διαδικασίες για την άρση των υφιστάμενων εμποδίων χωρίζονται σε μια σειρά βημάτων (προσδιορισμός της αναθέτουσας αρχής, διενέργεια προκαταρκτικής μελέτης, απαλλοτριώσεις, περιβαλλοντική αδειοδότηση, διαβούλευση, μελέτες και χρόνο κατασκευής αρκετών ετών) (εκτιμώμενος χρόνος συνήθως μεταξύ 5 και 15 ετών). Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προθεσμίες, δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.</p>	
4.2.2 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Αντιπλημμυρική προστασία	Αλλοιώσεις της υδρολογικής δίκαιας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Ο μέχρι τώρα μηχανισμός επιβολής ελάχιστης παροχής για τα φράγματα μέσω ΑΕΠΟ, δύναται να οδηγή στον ορισμό πολύ μικρών παροχών οι οποίες δεν επαρκούν για να επιτευχθεί- διατηρηθεί η καλή οικολογική κατάσταση. Η υλοποίηση όλων των απαραίτητων διαδικασιών (προμελετών, διοικητικών πράξεων κ.λπ.) που επιτρέπουν να καθοριστεί και να καθιερωθεί η οικολογική παροχή για κάθε έργο (απόληψης) απαιτεί χρόνο και δεδομένα , πέραν του επιπλέον χρόνου για την αποκατάσταση της υδρολογικής ισορροπίας η οποία θα υποστηρίξει την μετάβαση καλής οικολογικής κατάστασης	ΕΥΣ
4.2.2 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Αντιπλημμυρική προστασία	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Ομοίως με 4.2.1	ΕΥΣ
4.2.3 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Πόσιμα ύδατα	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Ομοίως με 4.2.2	ΕΥΣ
4.2.3 - Φράγματα, φραγμοί και	Αλλοιώσεις της υδρολογικής δίκαιας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές	Ομοίως με 4.2.2	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
αναβαθμοί - Πόσιμα ύδατα		εκτάσεις, ορεινές περιοχές		
4.2.3 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Πόσιμα ύδατα	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Ομοίως με 4.2.1	ΕΥΣ
4.2.4 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άρδευση	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Ομοίως με 4.2.2	ΕΥΣ
4.2.4 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άρδευση	Αλλοιώσεις της υδρολογικής δίκαιας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Ομοίως με 4.2.2	ΕΥΣ
4.2.4 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άρδευση	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Ομοίως με 4.2.1	ΕΥΣ
4.2.5 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Αναψυχή	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	-	Ομοίως με 4.2.2	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
4.2.5 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Αναψυχή	Αλλοιώσεις της υδρολογικής δίαιτας	-	Ομοίως με 4.2.2	ΕΥΣ
4.2.5 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Αναψυχή	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	-	Ομοίως με 4.2.1	ΕΥΣ
4.2.6 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Βιομηχανία	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	-	Ομοίως με 4.2.2	ΕΥΣ
4.2.6 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Βιομηχανία	Αλλοιώσεις της υδρολογικής δίαιτας	-	Ομοίως με 4.2.2	ΕΥΣ
4.2.6 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Βιομηχανία	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	-	Ομοίως με 4.2.1	ΕΥΣ
4.2.7 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Ναυσιπλοΐα	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	-	-	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
4.2.7 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Ναυσιπλοΐα	Αλλοιώσεις της υδρολογικής διαίτας	-	-	ΕΥΣ
4.2.7 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Ναυσιπλοΐα	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	-	-	ΕΥΣ
4.2.8 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άλλο	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	-	-	ΕΥΣ
4.2.8 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άλλο	Αλλοιώσεις της υδρολογικής διαίτας	-	-	ΕΥΣ
4.2.8 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άλλο	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	-	-	ΕΥΣ
4.2.9 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άγνωστο ή παρωχημένο	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	-	Άγνωστη η αιτία της δυσμενούς επίδρασης: Αφορά ένα υδατικό σύστημα το οποίο ταξινομείται ως χειρότερο από το καλό, αλλά η αιτία (η πίεση ή η συγκεκριμένη πηγή πίεσης) για αυτήν την αστοχία δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί. Αυτό μπορεί να σηματοδοτεί την ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση ή μπορεί να αντανακλά μία πραγματική επιστημονική αβεβαιότητα. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να εντοπιστεί μια λύση.	ΕΥΣ
4.2.9 - Φράγματα, φραγμοί και	Αλλοιώσεις της υδρολογικής διαίτας	-	-	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
αναβαθμοί - Άγνωστο ή παρωχημένο				
4.2.9 - Φράγματα, φραγμοί και αναβαθμοί - Άγνωστο ή παρωχημένο	Αλλοιώσεις οικολογική συνέχειας	-	-	ΕΥΣ
4.3.1 - Υδρολογική τροποποίηση - Γεωργία	Αλλοιώσεις υδρολογικής διαίτας	Γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις	Εάν οι απολήψεις είναι η αιτία της αλλαγής του υδρολογικού καθεστώτος, δείτε και τα επιχειρήματα που σχετίζονται με τις απολήψεις. Ο μέχρι τώρα μηχανισμός επιβολής ελάχιστης παροχής για τα φράγματα μέσω ΑΕΠΟ, δύναται να οδηγεί στον ορισμό πολύ μικρών παροχών οι οποίες δεν επαρκούν για να επιτευχθεί- διατηρηθεί η καλή οικολογική κατάσταση.. Η υλοποίηση όλων των απαραίτητων διαδικασιών (προμελετών, διοικητικών πράξεων κ.λπ.) που επιτρέπουν να καθοριστεί και να καθιερωθεί η οικολογική παροχή για κάθε έργο (απόληψης) απαιτεί χρόνο και μετά απαιτείται και επιπλέον χρόνος για την αποκατάσταση της υδρολογικής ισορροπίας η οποία θα υποστηρίξει την μετάβαση καλής οικολογικής κατάστασης.	ΕΥΣ
4.3.2 - Υδρολογική τροποποίηση - Μεταφορές	Αλλοιώσεις υδρολογικής διαίτας	Ναυσιπλοία	-	ΕΥΣ
4.3.3 - Υδρολογική τροποποίηση - Υδροηλεκτρική ενέργεια	Αλλοιώσεις υδρολογικής διαίτας	Μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Εάν οι απολήψεις είναι η αιτία της αλλαγής του υδρολογικού καθεστώτος, δείτε και τα επιχειρήματα που σχετίζονται με τις απολήψεις. Ο μέχρι τώρα μηχανισμός επιβολής ελάχιστης παροχής για τα φράγματα μέσω ΑΕΠΟ, δύναται να οδηγεί στον ορισμό πολύ μικρών παροχών οι οποίες δεν επαρκούν για να επιτευχθεί/ διατηρηθεί η καλή οικολογική κατάσταση. Η υλοποίηση όλων των απαραίτητων διαδικασιών (προμελετών, διοικητικών πράξεων κ.λπ.) που επιτρέπουν να καθοριστεί και να καθιερωθεί η οικολογική παροχή για κάθε έργο (απόληψης) απαιτεί χρόνο και μετά απαιτείται και επιπλέον χρόνος για την αποκατάσταση της υδρολογικής ισορροπίας η οποία θα υποστηρίξει την μετάβαση καλής οικολογικής κατάστασης.	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
4.3.4 - Υδρολογική τροποποίηση - Δημόσια ύδρευση	Αλλοιώσεις υδρολογικής διαίτας	Αστικό περιβάλλον, γεωργικές περιοχές, μεταβατικές γεωργικές-φυσικές εκτάσεις, ορεινές περιοχές	Εάν οι απολήψεις είναι η αιτία της αλλαγής του υδρολογικού καθεστώτος, δείτε και τα επιχειρήματα που σχετίζονται με τις απολήψεις. Ο μέχρι τώρα μηχανισμός επιβολής ελάχιστης παροχής για τα φράγματα μέσω ΑΕΠΟ, δύναται να οδηγήσει στον ορισμό πολύ μικρών παροχών οι οποίες δεν επαρκούν για να επιτευχθεί- διατηρηθεί η καλή οικολογική κατάσταση. Η υλοποίηση όλων των απαραίτητων διαδικασιών (προμελετών, διοικητικών πράξεων κ.λπ.) που επιτρέπουν να καθοριστεί και να καθιερωθεί η οικολογική παροχή για κάθε έργο (απόληψης) απαιτεί χρόνο και μετά απαιτείται και επιπλέον χρόνος για την αποκατάσταση της υδρολογικής ισορροπίας η οποία θα υποστηρίξει την μετάβαση καλής οικολογικής κατάστασης.	ΕΥΣ, ΥΥΣ
4.3.5 - Υδρολογική τροποποίηση - Υδατοκαλλιέργεια	Αλλοιώσεις υδρολογικής διαίτας	-	-	ΕΥΣ
4.3.6 - Υδρολογική τροποποίηση - Άλλο	Αλλοιώσεις υδρολογικής διαίτας	-	-	ΕΥΣ
4.4 - Υδρομορφολογική μεταβολή - Φυσική απώλεια του συνόλου ή τμήματος του υδατικού συστήματος	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	Κλιματική αλλαγή (ξηρασία) κ.λπ. (μπορεί να εξεταστεί για 4.6)	Η αποκατάσταση της φυσικής υδρομορφολογικής κατάστασης των ΕΥΣ συναγωνίζεται με τις χρήσεις οι οποίες έχουν επιφέρει αυτές τις αλλοιώσεις (αντιπλημμυρική προστασία, αποστράγγιση αγροτικής γης, αστική ανάπτυξη, ναυσιπλοία, μεταφορές). Σε κάθε ΕΥΣ για να ξεκινήσει η διαδικασία αποκατάστασης θα πρέπει πρώτα να έχει μετεγκατασταθεί η χρήση η οποία επέβαλε την αλλοίωση. Αυτό στις περισσότερες περιπτώσεις δεν είναι εφικτό. Στις περιπτώσεις που είναι εφικτό οι διαδικασίες για την υλοποίηση των μέτρων χωρίζονται σε μια σειρά βημάτων (προσδιορισμός της αναθέτουσας αρχής, διενέργεια προκαταρκτικής μελέτης, απαλλοτριώσεις, περιβαλλοντική αδειοδότηση, διαβούλευση, μελέτες και χρόνο κατασκευής αρκετών ετών) (εκτιμώμενος χρόνος συνήθως μεταξύ 5 και 15 ετών). Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προθεσμίες, δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.	ΕΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
4.5 - Υδρομορφολογική μεταβολή - Άλλο	Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις		Ομοίως με 4.4	ΕΥΣ
5.1 - Εισαχθέντα είδη και ασθένειες	Άλλες πιέσεις, βιολογικός ανταγωνισμός	Τουρισμός, αλιεία, μεταφορές	Δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση: Τα χωροκατακτητικά μη ιθαγενή είδη ενδέχεται να επηρεάσουν τα βιολογικά στοιχεία, με αποτέλεσμα να βρίσκονται σε κατάσταση κατώτερη της καλής.	Ποτάμια, παράκτια, μεταβατικά
5.1 - Εισαχθέντα είδη και ασθένειες	Άλλες πιέσεις, βιολογικός ανταγωνισμός	Τουρισμός, αλιεία, μεταφορές	Οι πληθυσμοί των μακροφυκών είναι ευαίσθητες σε ισχυρές καταγίδες και στον βιολογικό ανταγωνισμό με ορισμένα θαλάσσια είδη συμπεριλαμβανομένων των μυδιών. Τα ΕΥΣ που επηρεάζονται από βιολογικό ανταγωνισμό τείνουν να έχουν μείωση του πληθυσμού των μακροφυκών.	Παράκτια
5.2 - Εκμετάλλευση ή αφαίρεση ζώων ή φυτών	Άλλες πιέσεις, θήρα	Τουρισμός, αλιεία	-	
5.3 - Απόβλητα ή ανεξέλεγκτη διάθεση	Ρύπανση από θρεπτικά συστατικά	-	-	
5.3 - Απόβλητα ή ανεξέλεγκτη διάθεση	Ρύπανση από τοξικές ουσίες (εξαιρουμένων των φυτοφαρμάκων)	-	-	
6.1 - Υπόγεια ύδατα - Ανατροφοδοτήσεις	Απολήψεις νερού	-	Ο τεχνητός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφόρων αποτελεί βασικό εργαλείο για την αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής ή ποιοτικής υποβάθμισης των ΥΥΣ που προκαλούνται από πιέσεις στα υπόγεια ύδατα, όπως υπεραντλήσεις, ρυπάνσεις, κ.λπ.	ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			<p>Επιπλέον η υπεδάφια διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων είναι μία πρακτική η οποία προωθείται στην Ελλάδα ως εναλλακτική λύση για μικρές ιδιωτικές εγκαταστάσεις οι οποίες δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο και εκμεταλλεύεται τις φυσικές ικανότητες καθαρισμού του εδάφους.</p> <p>Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο τεχνητός εμπλουτισμός προκαλεί ρύπανση του υδροφορέα λόγω της κακής ποιότητας των υδάτων τα οποία χρησιμοποιούνται.</p> <p>Σε μεγάλα έργα αυτό μπορεί να εντοπιστεί και να εξεταστούν εναλλακτικές πηγές τροφοδοσίας με καλύτερη ποιότητα υδάτων. Αλλά συχνά αυτές οι εναλλακτικές πηγές είτε είναι μακριά και απαιτούν την κατασκευή έργων μεταφοράς είτε ήδη χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις όπως η ύδρευση.</p> <p>Άλλη εναλλακτική είναι η επεξεργασία του νερού πριν την τροφοδοσία του υδροφορέα.</p> <p>Και οι δύο ως άνω τεχνικές εναλλακτικές απαιτούν την κατασκευή έργων η οποία απαιτεί μια σειρά βημάτων (προσδιορισμός της αναθέτουσας αρχής, διενέργεια προκαταρκτικής μελέτης, απαλλοτριώσεις, περιβαλλοντική αδειοδότηση, διαβούλευση, μελέτες και χρόνο κατασκευής αρκετών ετών) (εκτιμώμενος χρόνος συνήθως μεταξύ 5 και 15 ετών). Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προθεσμίες, δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.</p> <p>Όσον αφορά τις περιπτώσεις μικρών εγκαταστάσεων υπεδάφιας διάθεσης επεξεργασμένων λυμάτων, στα πλαίσια του ΣΔΛΑΠ προβλέπονται μέτρα για την ενίσχυση των Περιβαλλοντικών Επιθεωρήσεων και την ευαισθητοποίηση των πολιτών. Όμως η αλλαγή συμπεριφοράς και η ανακατασκευή των ιδιωτικών εγκαταστάσεων θα συμβεί σταδιακά και δεν θα επιτευχθεί καλή κατάσταση πριν το 2027.</p> <p>Επιπλέον, η αδράνεια απόκρισης των ΥΥΣ, μετά τη μείωση της πίεσης, μπορεί να είναι υψηλή: οι ρύποι έχουν συχνά μεγάλα αποθέματα στο έδαφος και η μεταφορά προς τα ΥΥΣ πραγματοποιείται μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.</p>	
6.2 - Υπόγεια ύδατα - Μεταβολή στάθμης ή όγκου υδάτων	Απολήψεις νερού	<p>Αστικό και βιομηχανικό περιβάλλον (δεν αφορά τις απολήψεις για άλλη χρήση που αντιστοιχούν στις</p>	<p>Όταν η μεταβολή στάθμης ή όγκου υδάτων οφείλεται σε απολήψεις από ΥΥΣ, βλέπε αντίστοιχη αιτιολόγηση.</p> <p>Όταν η μεταβολή οφείλεται σε ταπείνωση της στάθμης λόγω μεταλλευτικών δραστηριοτήτων, ορυχείων, λατομείων, αυτή είναι μία πρόσκαιρη ταπείνωση η οποία συνδέεται με την δραστηριότητα και θα σταματήσει μετά την παύση της δραστηριότητας. Σε αυτή την περίπτωση, σε επίπεδο ΛΑΠ η διατήρηση της δραστηριότητας είναι πιο σημαντική από την προστασία του ΥΥΣ. Επιπλέον, σύμφωνα</p>	ΥΥΣ

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
		πιέσεις των αντλήσεων)	<p>με τους φυσικούς μηχανισμούς τροφοδοσίας κάθε ΥΥΣ απαιτείται χρόνος, μετά την μείωση των απολήψεων, για να επανέλθει το ΥΥΣ στην φυσική του στάθμη.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση κάθε μεταλλευτική δραστηριότητα, ορυχείο, λατομείο πρέπει να παρουσιάσει σχέδιο αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος, μετά την παύση της δραστηριότητας, στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.</p> <p>Τα στοιχεία αυτά συμβάλλουν στο γεγονός ότι η καλή κατάσταση δεν είναι εφικτή έως το 2027.</p> <p>Όταν η μεταβολή οφείλεται σε ταπείνωση της στάθμης λόγω αστικής -βιομηχανικής δραστηριότητας (κατασκευή υπογείων επιπέδων και η στεγανοποίηση αυτών μέσω αντλήσεων). Σε αυτή την περίπτωση είναι απαραίτητα θεσμικά μέτρα σε τοπικό επίπεδο (απαγόρευση υπογείων κατασκευών, υποχρέωση ανατροφοδοσίας του ΥΥΣ με τα αντλούμενα ύδατα κτλ.) τα οποία δεν θα επιφέρουν αποτέλεσμα μέχρι το 2027.</p>	
7 - Ανθρωπογενής πίεση - Άλλο	Άλλες πιέσεις	-	-	-
8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο	Δεν είναι γνωστή η αιτία	-	Άγνωστη η αιτία της δυσμενούς επίδρασης: Αφορά ένα υδατικό σύστημα το οποίο ταξινομείται ως χειρότερο από το καλό, αλλά η αιτία (η πίεση ή η συγκεκριμένη πηγή πίεσης) για αυτήν την αστοχία δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί. Αυτό μπορεί να σηματοδοτεί την ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση ή μπορεί να αντανάκλα μία πραγματική επιστημονική αβεβαιότητα. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να εντοπιστεί μια λύση.	-
9 - Ανθρωπογενής πίεση - Ιστορική ρύπανση	Ρυπασμένο υπόβαθρο	-	-	-
Λοιπά, κατά περίπτωση επιχειρήματα			Διασυνοριακή ρύπανση: Το πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί λόγω έλλειψης δράσης από όμορες χώρες. Ενδέχεται να αφορά προβλήματα που οφείλονται στην εναέρια εναπόθεση διασυνοριακών ρύπων και (α) ο τοπικός μετριασμός της πίεσης δεν μπορεί να λύσει το πρόβλημα ή (β) οι συζητήσεις με τις όμορες χώρες δεν οδήγησαν σε αποτελεσματική δράση.	-

ΠΙΕΣΗ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΙΤΙΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ
			Δεν υπάρχει γνωστή τεχνική λύση: Ισχύει όπου δεν υπάρχει πρακτική τεχνική για να γίνει η απαραίτητη βελτίωση. Δεν περιλαμβάνει οικονομικούς λόγους. Επίσης, σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν και τεχνικές που μπορεί να βρίσκονται υπό ανάπτυξη αλλά δεν είναι ακόμη γνωστός ο βαθμός αποτελεσματικότητάς τους στην πράξη.	-

Πηγές κατάρτισης πίνακα, έπειτα από ίδια επεξεργασία:

Schema Directeur D'aménagement et de Gestion des Eaux 2022-2027. Bassin Rhone-Mediterranee. Version adoptee par le comite de basin du 18 mars 2022. (Prefet Coordonnateur de basin Rhone-Mediterranee)

Draft River basin Management Plan for the Solway Tweed River Basin District (Environment Agency, SEPA, 2021)

https://www.sepa.org.uk/media/37817/solwaytweed_draft-rbmp.pdf

River basin planning guide to alternative objectives: Solway Tweed River Basin Management Plan (22 December 2021)

<https://www.gov.uk/government/publications/solway-tweed-river-basin-management-plan/river-basin-planning-guide-to-alternative-objectives-solway-tweed-river-basin-management-plan#reasons-for-setting-alternative-objectives>

Παράρτημα 1.ε. Πιλοτική εφαρμογή εκτίμησης του δυσανάλογου κόστους στα ΕΥΣ της ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129) στο ΥΔ Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ01)

Βήμα 0–1: Προσδιορισμός ΕΥΣ προς αξιολόγηση για δυσαναλογία κόστους

Πίνακας 1.ε.1.: Εξαιρέσεις του Άρθρου 4.4 στη ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129) με αιτία εφαρμογής εξαίρεσης τους «Τεχνικούς Λόγους» - Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	ΙΤΥΣ/ ΤΥΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ποτάμιου ΥΣ/ ΕΚΤΑΣΗ ΕΥΣ (Κm ²)	Οικολογική κατάσταση/ δυναμικό	Χημική κατάσταση	Συνολική κατάσταση	Εξαιρέση	Υποκατηγορία Εξαιρέσης
1	ΕΛ0129R000201001N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._1	-	41,1	Μέτρια	Καλή	Μέτρια	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
2	ΕΛ0129R000204009N	ΣΕΛΙΝΟΥΣ Π._2	-	53,6	Μέτρια	Καλή	Μέτρια	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
3	ΕΛ0129R000205010N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._3	-	226,8	Μέτρια	Καλή	Μέτρια	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
4	ΕΛ0129R000206011N	ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ Π._1	-	152,3	Καλή	Κατώτερη της καλής	Μέτρια	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
5	ΕΛ0129R000207020N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._4	-	76,5	Μέτρια	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
6	ΕΛ0129R000208025H	ΛΑΔΩΝ Π._3	ΙΤΥΣ	200,6	Ελλιπής	Κατώτερη της καλής	Ελλιπής	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
7	ΕΛ0129R000208330N	ΤΡΑΓΟΣ Ρ._2	-	137,2	Καλή	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
8	ΕΛ0129R000208433N	ΑΡΟΑΝΙΟΣ Π._4	-	120,7	Καλή	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
9	ΕΛ0129R000214041N	ΛΟΥΣΙΟΣ Π._1	-	62,8	Καλή	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
10	ΕΛ0129R000215043N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._8	-	10,8	Μέτρια	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
11	ΕΛ0129R000216045N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π._1	-	3,3	Κακή	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
12	ΕΛ0129R000216046N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π._2	-	81,0	Κακή	Καλή	Κακή	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
13	ΕΛ0129R000216049N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π._5	-	98,0	Καλή	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
14	ΕΛ0129R000217050H	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._10	ΙΤΥΣ	4,2	Άγνωστη	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
15	ΕΛ0129R000217051A	ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π._1	ΤΥΣ	74,9	Κακή	Καλή	Κακή	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
16	ΕΛ0129R000218052N	ΞΕΡΙΛΑΣ Ρ.	-	143,4	Καλή	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	ΙΤΥΣ/ ΤΥΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ποτάμιου ΥΣ/ ΕΚΤΑΣΗ ΕΥΣ (Κm ²)	Οικολογική κατάσταση/ δυναμικό	Χημική κατάσταση	Συνολική κατάσταση	Εξάφρεση	Υποκατηγορία Εξαιρέσης
17	ΕΛ0129R000219053Α	ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π._2	ΤΥΣ	0,5	Άγνωστη	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
18	ΕΛ0129R000219054Ν	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._11	-	30,5	Ελλιπής	Καλή	Ελλιπής	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
19	ΕΛ0129R000221056Ν	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._12	-	32,6	Καλή	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
20	ΕΛ0129T0001Ν	ΕΚΒΟΛΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π.	-	0,1	Άγνωστη	Άγνωστη	Άγνωστη	4.4	Τεχνικοί Λόγοι
21	ΕΛ0129T0002Ν	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΪΑΦΑ	-	1,5	Ελλιπής	Καλή	Ελλιπής	4.4	Τεχνικοί Λόγοι

3.2 Βήμα 0– 2: Υπολογισμός της προηγούμενης μέσης δημόσιας δαπάνης για την προστασία των υδάτων

1^ο Σενάριο

Το σημείο εκκίνησης για τον υπολογισμό ενός ορίου κόστους είναι οι εθνικές δημόσιες δαπάνες του παρελθόντος για την προστασία των υδάτων. Για τις ανάγκες της πιλοτικής εφαρμογής, μια εκτίμηση αυτής της δαπάνης στην Ελλάδα είναι δυνατή με τη χρήση των Ετήσιων Απολογιστικών Εκθέσεων Εσόδων - Εξόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού (και συγκεκριμένα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων) για τις δαπάνες του δημόσιου προϋπολογισμού του κράτους, λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία των υδάτων μπορεί να περιγραφεί από τις στατιστικές κατηγορίες «Εγγειοβελτιωτικά Έργα» και «Υδρευση - Αποχέτευση».

Χρησιμοποιώντας τα στοιχεία της περιόδου από το 2011 έως το 2018⁵⁵, διαπιστώνεται ότι για την προστασία των υδατικών πόρων στην Ελλάδα διατέθηκαν ετησίως κατά μέσο όρο 123,75 εκατομμύρια € (αφορά σε πληρωμές). Σε σχέση με τη συνολική έκταση της Ελλάδας⁵⁶ (131.893 Km²), η μέση δαπάνη ήταν 938,26 €/έτος/Km²

2^ο Σενάριο

Το σημείο εκκίνησης για τον υπολογισμό ενός ορίου κόστους είναι οι εθνικές δημόσιες δαπάνες του παρελθόντος για την προστασία των υδάτων. Για τις ανάγκες της παρούσας πιλοτικής εφαρμογής, μια εκτίμηση αυτής της δαπάνης στην Ελλάδα είναι δυνατή με τη χρήση των Ετήσιων Απολογιστικών Εκθέσεων Εσόδων - Εξόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού (και συγκεκριμένα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων) για τις δαπάνες του δημόσιου προϋπολογισμού του κράτους, λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία των υδάτων μπορεί να περιγραφεί από τις στατιστικές κατηγορίες «Εγγειοβελτιωτικά Έργα» και «Υδρευση - Αποχέτευση».

⁵⁵ Η περίοδος αυτή είναι ενδεικτική, αφορά μόνο στην παρούσα πιλοτική εφαρμογή και επιλέχθηκε λόγω της άμεσης διαθεσιμότητας των στοιχείων.

⁵⁶ Η έκταση προέκυψε από τη χωρική πληροφορία (shapefiles όλων των ΛΑΠ) σε ανάλυση 5Κ όπως έχει δοθεί από την Υπηρεσία.

Χρησιμοποιώντας τα στοιχεία της περιόδου από το 2011 έως το 2018¹, διαπιστώνεται ότι για την προστασία των υδατικών πόρων στην Ελλάδα διατέθηκαν ετησίως κατά μέσο όρο 154,17 εκατομμύρια € (αφορά σε διαμορφωθείσες πιστώσεις). Σε σχέση με τη συνολική έκταση της Ελλάδας² (131.893 Km²), η μέση δαπάνη ήταν **1.168,93 €/έτος/Km²**)

3.3 Βήμα 1: Υπολογισμός του κόστους για την επίτευξη καλής κατάστασης/καλού οικολογικού δυναμικού (ΚΟΔ)

Η εκτίμηση του δυσανάλογου κόστους στην περιοχή μελέτης γίνεται για είκοσι ένα (21) ΕΥΣ αθροιστικά, καθώς τα αποτελέσματα των σχεδιαζόμενων μέτρων διαχείρισης του Προγράμματος Μέτρων δεν μπορούν να αποδοθούν με σαφήνεια σε καθένα από αυτά μεμονωμένα. Το πρόγραμμα μέτρων για την επίτευξη καλής κατάστασης/ΚΟΔ έως το 2027 και στα 21 ΕΥΣ αποτελείται από μέτρα που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 1.ε.2: Πρόγραμμα Συμπληρωματικών Μέτρων (που θα εφαρμοστεί μεταξύ 2009 και 2027) για τα 21 ΕΥΣ της ΛΑΠ ΕΛ0129, συμπεριλαμβανομένης και της εκτίμησης του κόστους

Συμπληρωματικά Μέτρα ⁵⁷	Κόστος Επένδυσης (€)	Κόστος Λειτουργίας (€/έτος)
Μέτρα για την επεξεργασία λυμάτων / Έργα δομικών κατασκευών (2009–2015) (Αναβάθμιση ΕΕΛ από 2-βάθμιας επεξεργασίας σε 3-βάθμια-GR0129T0002N)	4.500.000	0
Προηγούμενες Διαχειριστικές περιόδους		
Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης (2009–2015) (Αντικατάσταση των μεθόδων άρδευσης με κατάκλυση και καταιονισμό, με τη μέθοδο της στάγδην άρδευσης -GR0129R000203007N)	4.650.000	0
Αναύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιότοπων(Αφορά στις κατηγορίες: Ενίσχυση υποδομών παρακολούθησης βιοτικών και αβιοτικών παραμέτρων εκβολής ποταμού, με στόχο τον καθορισμό οικολογικής παροχής στην εκβολή του ποταμού με βάση τους βιοτικούς και αβιοτικούς δείκτες του μεταβατικού ΥΣ - GR0129R000201001N → 30.000 € και Διερεύνηση αποκατάστασης αποξηραμένων λιμνών - GR0129R000201001N → 20.000 €)	50.000	0
Έργα αποκατάστασης υφιστάμενων υποδομών (Έργα μείωσης απωλειών των Φραγμάτων- GR0129R000203007N → 1.771.500€, Αντικατάσταση των ανοικτών συλλογικών δικτύων με κλειστά δίκτυα υπό πίεση αρδευτικού ΤΟΕΒ - GR0129R000203007N → 5.750.000 €)	7.521.500	0
Λοιπά σχετικά μέτρα (Προσδιορισμός των απαιτούμενων ποσοτήτων ύδατος που οδηγούνται από την αποστραγγιστική τάφρο του αρδευτικού Κανδήλας (ΥΔ 03) στο	50.000	0

⁵⁷ Βλ. τους πίνακες των μέτρων αναλυτικά στο τέλος του παραρτήματος 1.ε.

Συμπληρωματικά Μέτρα ⁵⁷	Κόστος Επένδυσης (€)	Κόστος Λειτουργίας (€/έτος)
εξεταζόμενο ΥΣ Τράγου, ώστε να εξασφαλίζεται ότι μέρος των υδάτων από την λεκάνη Κανδήλα θα παροχετεύονται στις καταβόθρες		
Προηγούμενες Διαχειριστικές περιόδοι		
Βλαχέρνας που εκφορτίζεται στις πηγές Σίντζι και Κεφαλάρι του ΤΔ Δάρα-GR0129R000208330N,		
Στοχευμένα Μέτρα στη ΛΑΠ Αλφειού	300.000	0
Οριζόντια συμπληρωματικά μέτρα στο ΥΔ	2.278.125	0
Οριζόντια συμπληρωματικά μέτρα στη ΛΑΠ Αλφειού βάσει % ποσοστού ΛΑΠ στο ΥΔ (ήτοι 53%)	1.199.676	
	17.071.500	
Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (χωρίς τα οριζόντια συμπληρωματικά):	19.349.625	
Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (με τα οριζόντια συμπληρωματικά):	18.271.176	0
Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (με τα οριζόντια συμπληρωματικά % ΛΑΠ στο ΥΔ):		

Βήμα 2: Υπολογισμός του ορίου κόστους που σχετίζεται με τη δυσαναλογία

Ο προσδιορισμός του ορίου κόστους που σχετίζεται με τη δυσαναλογία ανά ΕΥΣ στο Βήμα 2 δομείται σε τέσσερα (4) στάδια.

Στάδιο 2–1: Αναγωγή του μέσου όρου των προηγούμενων δημόσιων δαπανών

Στην πιλοτική εφαρμογή οι προηγούμενες δημόσιες δαπάνες ανάγονται σε επίπεδο ΛΑΠ

Έκταση ΛΑΠ Αλφειού: 3.810 Km²

1^ο Σενάριο: 938,26 €/έτος/Km² x 3.810 Km² = 3.574.771 €/έτος

2^ο Σενάριο: 1.168,93 €/έτος/Km² x 3.810 Km² = 4.453.623 €/έτος

Στάδιο 2–2: Προσδιορισμός απόστασης από τον στόχο της καλής κατάστασης/καλού οικολογικού δυναμικού (ΚΟΔ)

Πίνακας 1.ε.3.: Απόσταση από το στόχο της καλής κατάστασης/ΚΟΔ (NOD) ως συνάρτηση του τρέχοντος επιπέδου του περιβαλλοντικού ποιοτικού κανόνα (EQN)

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	ΙΤΥΣ/ ΤΥΣ	Οικολογική κατάσταση/ΚΟΔ	Απόσταση από το στόχο της καλής κατάστασης/ΚΟΔ	EQN
1	ΕΛ0129R000201001N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._1	-	Μέτρια	1	- (Απέτυχε)
2	ΕΛ0129R000204009N	ΣΕΛΙΝΟΥΣ Π._2	-	Μέτρια	1	- (Απέτυχε)

α/α	Κωδικός ΥΣ	Όνομασία ΥΣ	ΙΤΥΣ/ ΤΥΣ	Οικολογική κατάσταση/ΚΟΔ	Απόσταση από το στόχο της καλής κατάστασης/ΚΟΔ	ΕQN
3	ΕΛ0129R000205010N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._3	-	Μέτρια	1	- (Απέτυχε)
4	ΕΛ0129R000206011N	ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ Π._1	-	Καλή	0	Επιτεύχθει
5	ΕΛ0129R000207020N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._4	-	Μέτρια	1	- (Απέτυχε)
6	ΕΛ0129R000208025H	ΛΑΔΩΝ Π._3	ΙΤΥΣ	Ελλιπής	2	- (Απέτυχε)
7	ΕΛ0129R000208330N	ΤΡΑΓΟΣ Ρ._2	-	Καλή	0	Επιτεύχθει
8	ΕΛ0129R000208433N	ΑΡΟΑΝΙΟΣ Π._4	-	Καλή	0	Επιτεύχθει
9	ΕΛ0129R000214041N	ΛΟΥΣΙΟΣ Π._1	-	Καλή	0	Επιτεύχθει
10	ΕΛ0129R000215043N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._8	-	Μέτρια	1	- (Απέτυχε)
11	ΕΛ0129R000216045N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π._1	-	Κακή	3	Απέτυχε
12	ΕΛ0129R000216046N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π._2	-	Κακή	3	Απέτυχε
13	ΕΛ0129R000216049N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π._5	-	Καλή	0	Επιτεύχθει
14	ΕΛ0129R000217050H	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._10	ΙΤΥΣ	Άγνωστη	-	-
15	ΕΛ0129R000217051A	ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π._1	ΤΥΣ	Κακή	3	Απέτυχε
16	ΕΛ0129R000218052N	ΞΕΡΙΛΑΣ Ρ.	-	Καλή	0	Επιτεύχθει
17	ΕΛ0129R000219053A	ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π._2	ΤΥΣ	Άγνωστη	-	-
18	ΕΛ0129R000219054N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._11	-	Ελλιπής	2	- (Απέτυχε)
19	ΕΛ0129R000221056N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._12	-	Καλή	0	Επιτεύχθει
20	ΕΛ0129T0001N	ΕΚΒΟΛΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π.	-	Άγνωστη	-	-
21	ΕΛ0129T0002N	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΪΑΦΑ	-	Ελλιπής	2	-

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	ΙΤΥΣ/ ΤΥΣ	Οικολογική κατάσταση/ΚΟΔ	Απόσταση από το στόχο της καλής κατάστασης/ΚΟΔ	EQN
						(Απέτυχε)

Πίνακας 1.ε.4.: Απόσταση από το στόχο της καλής κατάστασης/ΚΟΔ (NOD) ως συνάρτηση του τρέχοντος επιπέδου των οικολογικών ποιοτικών παραμέτρων (όπως έχουν δηλωθεί στο WISE) και του περιβαλλοντικού ποιοτικού κανόνα (EQN)

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	Φυτοβένθος QE1-2-4 Phytobenthos	Μακρόφυτα QE1-2-3 Macrophytes	Φυτοπλαγκτόν QE1-1 Phytoplankton	Ψάρια QE1-4 Fish	EQN	NOD
1	ΕΛ0129R000201001N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π. _1	0	-	-	-	3	1,5
2	ΕΛ0129R000204009N	ΣΕΛΙΝΟΥΣ Π. _2	-	-	-	-	3	3
3	ΕΛ0129R000205010N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π. _3	0	0	0	-	3	0,75
4	ΕΛ0129R000206011N	ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ Π. _1	0	-	-	0	0	0
5	ΕΛ0129R000207020N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π. _4	-	-	-	-	3	3
6	ΕΛ0129R000208025H	ΛΑΔΩΝ Π. _3	0	-	-	2	3	1,67
7	ΕΛ0129R000208330N	ΤΡΑΓΟΣ Ρ. _2	-	-	-	-	0	0
8	ΕΛ0129R000208433N	ΑΡΟΑΝΙΟΣ Π. _4	-	-	-	-	0	0
9	ΕΛ0129R000214041N	ΛΟΥΣΙΟΣ Π. _1	-	-	-	-	0	0
10	ΕΛ0129R000215043N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π. _8	0	-	-	-	3	1,5
11	ΕΛ0129R000216045N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π. _1	0	-	-	3	3	2
12	ΕΛ0129R000216046N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π. _2	0	-	-	3	3	2
13	ΕΛ0129R000216049N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π. _5	-	-	-	-	0	0
14	ΕΛ0129R000217050H	ΑΛΦΕΙΟΣ Π. _10	-	-	-	-	-	-
15	ΕΛ0129R000217051A	ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π. _1	1	-	-	3	3	2,33
16	ΕΛ0129R000218052N	ΞΕΡΙΛΑΣ Ρ.	-	-	-	-	0	0
17	ΕΛ0129R000219053A	ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π. _2	-	-	-	-	-	-
18	ΕΛ0129R000219054N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π. _11	0	-	-	2	3	1,67
19	ΕΛ0129R000221056N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π. _12	-	-	-	-	0	0
20	ΕΛ0129T0001N	ΕΚΒΟΛΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π.	-	-	-	-	-	-
21	ΕΛ0129T0002N	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΪΑΦΑ	-	-	-	-	3	3
							M.O.	1.25

Στάδιο 2–3: Υπολογισμός πρόσθετης ωφέλειας προγράμματος μέτρων

Λόγω της σύνδεσης των 21 ΕΥΣ στην περιοχή μελέτης, η πιλοτική αξιολόγηση των πρόσθετων οφελών διεξήχθη συγκεντρωτικά για ολόκληρη τη ΛΑΠ (όπως αναφέρεται και παραπάνω) από τον μελετητή.

Στα πλαίσια εφαρμογής της μεθοδολογίας προτείνεται η αξιολόγηση να πραγματοποιηθεί μέσω τηλεφωνικών επικοινωνιών με δύο (2) εμπειρογνώμονες της εκάστοτε αρμόδιας αρχής (στην περίπτωση της ΛΑΠ Αλφειού, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου / Διεύθυνση Υδάτων Πελοποννήσου) που έχουν καλή γνώση των ΛΑΠ αρμοδιότητάς τους.

Πίνακας 1.ε.5.: Υπολογισμός πρόσθετης ωφέλειας προγράμματος μέτρων

Χερσαία οικολογία και προστασία της φύσης	Παροχή γλυκού νερού και καθαρισμός των υδάτων	Αντιπλημμυρική προστασία	Προστασία του εδάφους	Τουρισμός κτλ	Μ.Ο
Μεσαία: 2	Υψηλή: 3	Μεσαία: 2	Μεσαία: 2	Χαμηλή: 1	2,0

Στάδιο 2–4: Υπολογισμός του παράγοντα προσπάθειας και του ορίου κόστους

$$\text{Παράγοντας Προσπάθειας}_{\text{ΛΑΠ Αλφειού}} = \frac{2}{18} \cdot 1.25 + \frac{1}{18} \cdot 2 = 0,138 + 0,111 = \mathbf{0,25}$$

Επομένως το όριο κόστους για τη ΛΑΠ Αλφειού ανέρχεται σε:

1^ο Σενάριο: 3.574.771 €/έτος x 0,25 = 893.692,75 €/έτος (αφορά σε πληρωμές)

2^ο Σενάριο: 4.453.623 €/έτος x 0,25 = 1.113.405,75€/έτος (αφορά σε διαμορφωθείσες πιστώσεις)

Σε σχέση με την περίοδο παρατήρησης 2009–2027, το όριο κόστους για τη ΛΑΠ Αλφειού είναι:

1^ο Σενάριο: 893.692,75 €/έτος x 18 έτη = 16,086,469.50 € (αφορά σε πληρωμές)

2^ο Σενάριο: 1.113.405,75 €/έτος x 18 έτη = 20,041,303.50 € (αφορά σε διαμορφωθείσες πιστώσεις)

Βήμα 3: σύγκριση κόστους και ορίου και αξιολόγηση δυσαναλογίας

1^ο Σενάριο: 893.692,75 €/έτος x 18 έτη = 16,086,469.50 € (αφορά σε πληρωμές)

Από την παραπάνω πιλοτική εφαρμογή προκύπτει πως το κόστος του προγράμματος μέτρων της ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129) και στις τρεις (3) περιπτώσεις που λαμβάνονται υπόψη για σύγκριση:

(α) το Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (χωρίς τα οριζόντια συμπληρωματικά) = 17.071.500 €,

(β) το Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (με τα οριζόντια συμπληρωματικά % ΛΑΠ στο ΥΔ) = 18.271.176 € καθώς και

(γ) το Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (με τα οριζόντια συμπληρωματικά στο σύνολο του ΥΔ) = 19.349.625 €

είναι υψηλότερο από το όριο κόστους του 1^{ου} Σεναρίου (που αφορά σε πληρωμές) που ανέρχεται σε 16,086,469.50 €.

Σε αυτή την περίπτωση είναι δυνατή η υπαγωγή των 21 ΕΥΣ της ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129) στο Άρθρο 4(5) των εξαιρέσεων της ΟΠΥ με αναφορά σε δυσανάλογα υψηλό κόστος: Δικαιολογούνται λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι.

Αξιολογώντας τις αιτίες που προκαλούν ρύπανση και υποβαθμίζουν την ποιότητα των ΥΣ, δύναται να διερευνηθεί ως εναλλακτική επιλογή χρηματοδότησης η κατανομή του κόστους μεταξύ των ρυπαινόντων και των χρηστών, των μέτρων που σχετίζονται με αντιμετώπιση πιέσεων λόγω αστικής ανάπτυξης, βιομηχανίας, γεωργίας και δασοκομίας

2^ο Σενάριο: 1.113.405,75 €/έτος x 18 έτη = 20,041,303.50 € (αφορά σε διαμορφωθείσες πιστώσεις)

Από την παραπάνω πιλοτική εφαρμογή προκύπτει πως το κόστος του προγράμματος μέτρων της ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129) και της τρεις (3) περιπτώσεις που λαμβάνονται υπόψη για σύγκριση:

(α) το Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (χωρίς τα οριζόντια συμπληρωματικά) = 17.071.500 €,

(β) το Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (με τα οριζόντια συμπληρωματικά % ΛΑΠ στο ΥΔ) =18.271.176 € καθώς και

(γ) το Συνολικό κόστος Συμπληρωματικών μέτρων 2009-2027 (με τα οριζόντια συμπληρωματικά στο σύνολο του ΥΔ) = 19.349.625 €

είναι **χαμηλότερο** από το όριο κόστους του 2^{ου} Σεναρίου (αφορά σε διαμορφωθείσες πιστώσεις) και ανέρχεται σε 20,041,303.50 €.

Σε αυτή την περίπτωση δεν είναι δυνατή η υπαγωγή των 21 ΕΥΣ της ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129) στο Άρθρο 4(5) των εξαιρέσεων της ΟΠΥ με αναφορά σε δυσανάλογα υψηλό κόστος: Δεν δικαιολογούνται λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι.

Πρόγραμμα Συμπληρωματικών Μέτρων

Περίοδος 2009-2015

Πίνακας 5-1. Πίνακας αξιολόγησης συμπληρωματικών μέτρων στη ΛΑΠ Αλφειού

Κωδικός	ΥΣ	Είδος ΥΣ	Υφιστάμενη Κατάσταση	Συμπληρωματικά Μέτρα - Αρμόδια Αρχή			Εξαιρέσεις	Χρόνος Προετοιμασίας	Δραστηριότητα Μέτρου	Κόστος επίλυσης	Κόστος λειτουργίας	Ολικό Κόστος	Κοινωνικές επιπτώσεις	Οικονομικές επιπτώσεις	Περιβαλλοντικές επιπτώσεις	Ενταγμένα έργα	Σχόλια
GR0129R000201001N	Αλφειός (εμβολές)	R	Μέτρια	Διοικητικά Μέτρα	2.05	Απαγόρευση αμμοχαλικοληψιών Αρμόδια Αρχή: Περιφέρεια	Εξαιρέση	Βραχυπρόθεσμη	Μεσαία	0 €	0 €	0 €	Αιχμηρή	Μεγάλη	Αιχμηρή		Πρόκειται για ένα διοικητικό μέτρο που στόχο έχει την προστασία τόσο του εξεταζόμενου ΥΣ, όσο και του μεταβατικού και παράκτιου συστήματος που βρίσκονται κατάντη. Το ΥΣ βρίσκεται σε μέτρια οικολογική κατάσταση, ενώ οι πιέσεις που δέχεται αξιολογούνται ως υψηλής έντασης. Οι αμμοηψίσιες αποτελούν σοβαρή υδρομορφολογική αλλοίωση για τον ποταμό η οποία επηρεάζει τόσο βιοτικές όσο και αβιοτικές παραμέτρους και παράλληλα διαταράσσει η διαίτα των ιζημάτων στο παράκτιο σύστημα.
GR0129R000201001N	Αλφειός (εμβολές)	R	Μέτρια	Αναμόρφωση και αποκατάσταση περιοχών υδροβιότοπων	7.03	Ενίσχυση υποδομών παρακολούθησης βιοτικών και αβιοτικών παραμέτρων εκβολής ποταμού, με στόχο τον καθορισμό οικολογικής παροχής στην εκβολή του ποταμού με βάση τους βιοτικούς και αβιοτικούς δείκτες του μεταβατικού ΥΣ Αρμόδια Αρχή: Περιφέρεια	Εξαιρέση	Μεσοπρόθεσμη	Μεσαία	30.000 €	0 €	30.000 €	Αιχμηρή	Αιχμηρή	Αιχμηρή		Η εκβολή του ποταμού ΥΣ αποτελεί σημαντικό υδροτοπικό οικοσύστημα, για την προστασία του οποίου απαιτείται η γνώση όλων των βιοτικών και αβιοτικών παραμέτρων για την κατανόηση της λειτουργίας τους. Προτείνεται η εκπόνηση μελέτης με αντικείμενο την παρακολούθηση των αβιοτικών και βιοτικών παραμέτρων του μεταβατικού συστήματος και η αξιοποίηση παλιότερων προγραμμάτων παρακολούθησης που έχουν υλοποιηθεί στην περιοχή. Ο καθορισμός της οικολογικής παροχής συνίσταται στον προσδιορισμό της ελάχιστης παροχής, η οποία θα διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του οικοσυστήματος, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από βιοτικές και αβιοτικές παραμέτρους.
GR0129R000201001N	Αλφειός (εμβολές)	R	Μέτρια	Αναμόρφωση και αποκατάσταση περιοχών	7.02	Διερεύνηση αποκατάστασης αποξηραμένων λιμνών Αρμόδια Αρχή: Περιφέρεια	Εξαιρέση	Μεσοπρόθεσμη	Μεσαία	20.000 €	0 €	20.000	Μέτρια	Μέτρια	Αιχμηρή		Προτείνεται η εκπόνηση μελέτης με στόχο την ανάπτυξη τεχνολογίας και εργαλείων διαχείρισης υδροτοπικών συστημάτων, καθώς και στην ανάπτυξη ενός σχεδίου ολικού επαναστημιτισμού της αποξηραμένης λίμνης Μουριάς, το οποίο θα αποτελεί ταυτόχρονα μοχλό οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής. Η λίμνη πριν την αποξήρανση της καταλάμβανε 6500 στρέμματα και είχε σημαντική αλιευτική παραγωγή.
GR0129R000203007N	Αλφειός (κάτω ρουε)	R	Μέτρια	Διοικητικά Μέτρα	2.05	Απαγόρευση αμμοχαλικοληψιών Αρμόδια Αρχή: Περιφέρεια	Εξαιρέση	Βραχυπρόθεσμη	Μεσαία	0 €	0 €	0 €	Αιχμηρή	Μεγάλη	Αιχμηρή		Πρόκειται για ένα διοικητικό μέτρο που στόχο έχει την προστασία του εξεταζόμενου ΥΣ, καθώς και όσων βρίσκονται κατάντη. Το ΥΣ βρίσκεται σε μέτρια οικολογική κατάσταση, ενώ οι πιέσεις που δέχεται αξιολογούνται ως υψηλής έντασης. Οι αμμοηψίσιες αποτελούν σοβαρή υδρομορφολογική αλλοίωση για τον ποταμό η οποία επηρεάζει τόσο βιοτικές όσο και αβιοτικές παραμέτρους και παράλληλα διαταράσσει η διαίτα των ιζημάτων στο παράκτιο σύστημα.
GR0129R000203007N	Αλφειός (κάτω ρουε)	R	Μέτρια	Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης	9.02	Αντικατάσταση των μεθόδων άρδευσης με κατάκλυση και καταιονισμό, με τη μέθοδο της στάγδην άρδευσης Αρμόδια Αρχή: ΥΠΑΑΤ	Εξαιρέση	Μακροπρόθεσμη	Μεγάλη	4.650.000 €	0 €	4,650,000 €	Μέτρια	Μέτρια	Αιχμηρή	ΠΑΑ 2007-2013	Η αντικατάσταση αυτή μπορεί να περιορίσει σε σημαντικό βαθμό την υφιστάμενη κατασπατάληση αρδευτικού νερού. Χωρίς μεγάλη απόκλιση, μπορεί να θεωρηθεί ότι το 70% των εκτάσεων που αρδεύονται σήμερα με κατάκλυση και το 80% των εκτάσεων που αρδεύονται με καταιονισμό μπορεί να αρδεύεται με σταγόνες. Τα οφέλη σε νερό από την αντικατάσταση της κατάκλυσης με σταγόνες ανέρχονται στο 40%, ενώ του καταιονισμού με σταγόνες στο 30%. Συγκεκριμένα το έργο αυτό αφορά τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου έργου και το συνολικό κόστος ανέρχεται σε 4.650.000 €.

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας – Γενική Διεύθυνση Υδάτων
Κατάρτιση 2^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ΥΔ Αττικής (ELO6)

Κωδικός	ΥΣ	Είδος ΥΣ	Υφιστάμενη Κατάσταση	Συμπληρωματικά Μέτρα - Αρμόδια Αρχή	Εξαιρέσεις	Χρόνος Προετοιμασίας	Δραστηκότητα Μέτρου	Κόστος επένδυσης	Κόστος λειτουργίας	Ολικό Κόστος	Κανονικές επενδύσεις	Οικονομικές επιπτώσεις Περιβαλλοντικές επιπτώσεις	Εναγμένα έργα	Σχόλια
GR0129R000203007N	Αμφειός (κάτω ρουε)	R	Μέτρια	Εργα δομών κατασκευών	Εξαιρέση	Βραχυπρόθεσμη	Μεσαία	0 €	0 €	0 €	Αμελήτεια	Αμελήτεια	Αμελήτεια	Στο ΥΣ είναι εγκαταστημένο το αρδευτικό φράγμα εκτροπής Φλόκα, μέσω του οποίου γίνονται σημαντικές απολήψεις κατά τη θερινή περίοδο (~10% της θερινής απορροής) για την άρδευση της περιοχής (περίπου 65000 στρ.). Ακόμα σε η θέση Φλόκα λειτουργεί ΜΥΗΕ από την "ΥΔΡΟΗΛ ΑΕ". Η διατήρηση οικολογικής παροχής διασφαλίζει την αδιάφρακτη λειτουργία του οικοσυστήματος του ποταμού. Σύμφωνα με το ΕΠΣΧΑΑ-ΑΠΕ, ως ελάχιστη απαιτούμενη οικολογική παροχή νερού που παραμένει στη φυσική κοίτη υδατορρευμάτων, αμέσως κατάντη του έργου υδροληψίας του Μ.Υ.Η.Ε., πρέπει να εκλαμβάνεται το μεγαλύτερο από τα πιο κάτω μεγέθη, εκτός αν απαιτείται τεκμηριωμένα η αύξησή της, λόγω των απαιτήσεων του κατάντη οικοσυστήματος (ύπαρξη σημαντικού οικοσυστήματος): - 30% της μέσης παροχής των θερινών μηνών Ιουνίου-Ιουλίου-Αυγούστου ή - 50% της μέσης παροχής του μηνός Σεπτεμβρίου ή - 30 lt/sec σε κάθε περίπτωση.
GR0129R000203007N	Αμφειός (κάτω ρουε)	R	Μέτρια	Εργα αποκατάστασης υφιστάμενων υποδομών	Εξαιρέση	Βραχυπρόθεσμη	Μεσαία	1.771.500 €	0 €	1.771.500 €	Αμελήτεια	Αμελήτεια	Αμελήτεια	Αντικείμενο της Μελέτης είναι η αποκατάσταση ζημιών στο φράγμα Φλόκα και η κατασκευή έργων προστασίας. Συνοπτικά οι προς εκτέλεση εργασίες είναι: • σύνταξη της μελέτης εφαρμογής, και της μελέτης έργων εκτροπής, κατασκευή των απαιτούμενων έργων εκτροπής και αποζημίωση τους μετά το πέρας των εργασιών • εκτέλεση γεωτρήσεων κατάντη του φράγματος. • αποκατάσταση της κατάντη του φράγματος κοίτης (η οποία έχει κατασφραγεί με κυβόλιθους (διαστάσεων 0,85x0,85x0,70) σε μήκος 10,0μ και σε όλο το πλάτος του φράγματος. • εργασίες κατάντη της λεκάνης του εκχειλιτή για την θεμελίωση της ως άνω κοιτόστρωσης και του βαθμιδωτού έργου (εκαοκτάφες, καθαρές και κυβόλιθων και φυσικών ογκολίθων, επιχώσεις, γεώπλεγμα, πλήρωση με σκυρόδεμα πιθανών σπηλαιώσεων, κτλ.). • κατασκευή βαθμιδωτού έργου πτώσεως από σκυρόδεμα (ύψους 7,20μ), αμέσως κατάντη της ως άνω κοιτόστρωσης του εκχειλιτή του φράγματος. Το έργο πτώσεως θα αποτελείται από (7) βαθμίδες συνολικού μήκους 18,00μ περίπου. • διαμόρφωση, στον πόδα του βαθμιδωτού έργου, λεκάνης καταστροφής ενέργειας μήκους 24,0μ και βάθους 0,50μ και επένδυση της λεκάνης με κυβόλιθους, διαστάσεων 0,85x0,85x0,70. • κατασκευή τοίχων αντιστήριξης (ύψους 4,0-6,5μ) από σκυρόδεμα κατά μήκος των πρανών της κοίτης στην περιοχή των έργων. • επενδύσεις πρανών με σκυρόδεμα πάχους 0,30μ. • καθαίρεση του αναβαθμού πέρατος (διαστάσεων 0,5x1,0) που έχει κατασκευαστεί κατά πλάτος του φράγματος στο "κατώφλιο" της λεκάνης του εκχειλιτή. • διευθέτηση τμήματος της κοίτης του ποταμού κατάντη του φράγματος σε μήκος 300μ περίπου.
GR0129R000203007N	Αμφειός (κάτω ρουε)	R	Μέτρια	Εργα αποκατάστασης υφιστάμενων υποδομών	Εξαιρέση	Μεσοπρόθεσμη	Μεγάλη	5.750.000 €	0 €	5.750.000 €	Αμελήτεια	Αμελήτεια	Αμελήτεια	Το έργο αφορά στην υπογειοποίηση των δικτύων ροής (καναλιτών) ΤΟΕΒ Γαστούνης, Αμαλιάδος, Α΄ Πύργου, Πελοπίου και Επιταλίου ΠΕ Ηλείας. Ειδικότερα, αντικείμενο της μελέτης είναι η κατασκευή των αρδευτικών και λοιπών δικτύων σε συνολική εκτιμώμενη έκταση 30.000 στρ., εντός των υδρολογικών λεκανών Πηνειού και Αλφειού και εντός των ορίων των παραπάνω ΤΟΕΒ, για την αξιοποίηση των νερών των φραγμάτων Πηνειού και Φλόκα. Το συνολικό κόστος του έργου ανέρχεται σε 11,5 εκ € και κατανέμεται ισοποσά στο εξεταζόμενο ΥΣ και στο ΥΣ Τεχνητή Λίμνη Πηνειού, που ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα 2.

Κωδικός	ΥΣ	Είδος ΥΣ	Υφιστάμενη Κατάσταση	Συμπληρωματικά Μέτρα - Αρμόδια Αρχή		Εξαιρέσεις	Χρόνος Προετοιμασίας	Διασυστάσιμα Μέτρα	Κόστος επένδυσης	Κόστος λειτουργίας	Ολικό κόστος	Κοινωνικές επιπτώσεις			Ενταγμένα έργα	Σχόλια
				Διοικητικά Μέτρα	Αποδοτικότητα							Αμελητέα	Μεγάλη	Αμελητέα		
GR0129R000205010N	Αθροισ (κατάθεση συμβολής με Ερμιάναθ)	R	Μέτρια	2.05	Απαγόρευση νέων αμμοχλοκλισηών η αδειών επεκτάσεων πλν των περιπτώσεων για αποφυγή πλημμύρας από την Πολιτική Προστασία της Περιφέρειας		Βραχυπρόθεσμη	Μεσαία	0 €	0 €	0 €	Αμελητέα	Μεγάλη	Αμελητέα		Πρόκειται για ένα διοικητικό μέτρο που στόχο έχει την προστασία του εξεταζόμενου ΥΣ, καθώς και όσων βρίσκονται κατάντη. Το ΥΣ βρίσκεται σε μέτρια οικολογική κατάσταση, ενώ οι πιέσεις που δεχεται αξιολογούνται ως υψηλής έντασης. Οι αμμοχλοκλισεις αποτελούν σοβαρή υδρομορφολογική αλλοίωση για τον ποταμό η οποία επηρεάζει τόσο βιοτικές όσο και αβιοτικές παραμέτρους και παράλληλα διαταράσσεται η διάτα των ιζημάτων στο παράκτιο σύστημα.
GR0129R000208028N	Λέβων Πασαδής (κατάθεση συμβολής με Τράγο)	R	Μέτρια	5.04	Έλεγχος τήρησης των ορίων διάθεσης στο ΥΣ από παρακείμενες μεταποιητικές μονάδες (3 φορές ετησίως)		Βραχυπρόθεσμη	Μεγάλη	0 €	0 €	0 €	Μέτρια	Μέτρια	Αμελητέα		Η κατάσταση στο εξεταζόμενο ΥΣ είναι μέτρια, ενώ οι πιέσεις από σημαντικές μεταποιητικές μονάδες (τυροκομεία κλπ) χαρακτηρίζονται υψηλής έντασης. Οι αυστηρότεροι έλεγχοι, αναφορικά με τα όρια διάθεσης, στις μονάδες αυτές μπορούν να αποτρέψουν υπερβάσεις με αποτέλεσμα τη βελτίωση της κατάστασης του ΥΣ.
GR0129R000208030N	Τράνος Ρ. (Μυλωνάς)	R	Καλή	5.04	Έλεγχος τήρησης των ορίων διάθεσης στο ΥΣ από παρακείμενες μεταποιητικές μονάδες(4 φορές ετησίως)		Βραχυπρόθεσμη	Μεγάλη	0 €	0 €	0 €	Μέτρια	Μέτρια	Αμελητέα		Παρακείμενα του ΥΣ λειτουργούν μεταποιητικές μονάδες, οι οποίες αποτελούν σημαντική πίεση για το ΥΣ. Ο έλεγχος των ορίων διάθεσης είναι βασικός για την αδιάτακτη λειτουργία του οικοσυστήματος. Ειδικότερα προτείνεται η επίταση ελέγχων τήρησης περιβαλλοντικών όρων διάθεσης αποβλήτων τυροκομείου Ν.Τσατσουλή στο ΤΑ Παναγίτσας του Δ. Λεβιδίου, στο οποίο έχει βεβαιωθεί πράξη παράβασης από την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος
GR0129R000208030N	Τράνος Ρ. (Μυλωνάς)	R	Καλή	18.14	Προσδιορισμός των απαιτούμενων ποσοτήτων ύδατος που οδηγούνται από την αποστραγγιστική τάφρο του αρδευτικού Κανόλιας (ΥΔ 03) στο εξεταζόμενο ΥΣ Τράγου, ώστε να εξασφαλιστεί ότι μέρος των υδάτων από την λεκάνη Κανόλια θα παροχετεύονται στις καταβόθρες Βλαχέρνας που εφορτίζεται στις πηγές Σιντί και Κεφαλάρι του ΤΔ Δάρα		Βραχυπρόθεσμη	Μεγάλη	50.000 €	0 €	50	Αμελητέα	Αμελητέα	Αμελητέα		Στο εξεταζόμενο ΥΣ γίνεται μεταφορά από το ΥΔ 03, μέσω πηγών και καταβόθρων αλλά και μέσω του αρδευτικού έργου του έλους Κανόλιας. Σήμερα, παρατηρείται ότι κάποιες φορές το σύνολο των υδάτων εκτρέπεται μέσω της αποστραγγιστικής τάφρου στο ΥΣ, με αποτέλεσμα να μην παροχετεύονται στις φυσικές καταβόθρες Βλαχέρνας και τελικά την αδραναιοποίηση των πηγών Σιντί και Κεφαλάρι του ΤΔ Δάρα. Η διαλείπουσα λειτουργία των πηγών δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στο ΤΔ Δάρα αναφορικά με την υδροδότησή του.
GR0129T0002N	Λιμνοθάλασσα Καλάφα		Καλή	11.12	Αναβάθμιση ΕΕΛ από δευτεροβάθμιας επεξεργασίας σε τριτοβάθμια		Μακροπρόθεσμη	Μεγάλη	4.500.000 €	0 €	4.500.000 €	Αμελητέα	Αμελητέα	Αμελητέα		Το ΥΣ βρίσκεται αποτελεί σημαντικό οικοσύστημα και βρίσκεται σε καλή οικολογική κατάσταση. Ο στόχος δέχεται σημαντικές πιέσεις. Στη Λιμνοθάλασσα ενβάλει η ΕΕΛ Ζαχάρως η οποία α βρίσκεται σε λειτουργία αλλά παρουσιάζει εμφανή προβλήματα λειτουργικότητας. Η ένταση της πίεσης από αστικά απόβλητα στο ΥΣ αξιολογείται μεσαία. Προτείνεται η αναβάθμιση της ΕΕΛ από δευτεροβάθμια σε τριτοβάθμια επεξεργασία.

Πρόγραμμα Συμπληρωματικών Μέτρων Περίοδος 2016-2021

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Οριζόντια συμπληρωματικά μέτρα	
M01Σ0201 Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στην εφαρμογή του προγράμματος μέτρων του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος.	650.000
M01Σ0501 Έλεγχοι στις εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης οι οποίες καταλήγουν σε Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα	100.000
M01Σ0502 Υλοποίηση επενδύσεων σε γεωργοκτηνο-τροφικές εκμεταλλεύσεις, στοχεύοντας στη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων	287.500
M01Σ1501 Επαγγελματική κατάρτιση των γεωργοκτηνο-τρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων	146.625
M01Σ1502 Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα νερού	100.000

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
M01Σ1503 Ενίσχυση δράσεων περιβαλλοντικών προγραμμάτων στην Πρωτοβάθμια & Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	100.000
M01Σ1601 Πιλοτικά μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας	253.000
M01Σ1602 Συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης	391.000
M01Σ1603 Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης με στόχο τη συλλογή στοιχείων για τον κατ' αρχήν προσδιορισμό ΥΣ κατάντη φραγμάτων ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα	250.000
Σύνολο Οριζοντίων Συμπληρωματικών Μέτρων	2.278.125
Στοχευμένα Μέτρα ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129)	
M01Σ1604 Σχεδιασμός κεντρικών μονάδων επεξεργασίας γεωργοκτηνο-τροφικών αποβλήτων και μεταποιητικών μονάδων	300.000
Σύνολο ΛΑΠ Αλφειού (ΕΛ0129)	300.000

Αιτία Εφαρμογής Εξαίρεσης και Σημαντικές πιέσεις

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	Σημαντικές Πιέσεις	Αριθμός Κατηγοριών	Αιτίες που προκαλούν	Σημαντικές Επιπτώσεις	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτία Εφαρμογής Εξαίρεσης	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
1	ΕΛ0129R00020 1001N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._1	1.1 - Σημειακή - Αστικά λύματα, 1.4 - Σημειακή - Εγκαταστάσεις εκτός ΟΒΕ, 1.9 - Σημειακή - Άλλο, 2.10 - Διάχυτη - Άλλο, 2.2 - Διάχυτη - Γεωργία, 2.3 - Διάχυτη - Δασοκομία, 2.6 - Διάχυτη- Απορρίψεις που δεν συνδέονται με αποχετευτικό δίκτυο	7	Αστική ανάπτυξη, Βιομηχανία, Γεωργία, Δασοκομία	ACID - Οξίνιση, CHEM - Χημική ρύπανση, MICR - Μικροβιολογική ρύπανση, NUTR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες, ORGA - Οργανική ρύπανση	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	Σημαντικές Πιέσεις	Αριθμός Κατηγοριών	Αιτίες που προκαλούν	Σημαντικές Επιπτώσεις	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτία Εφαρμογής Εξαιρέσεως	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
2	ΕΛ0129R00020 4009N	ΣΕΛΙΝΟΥΣ Π._2	1.4 - Σημειακή – Εγκαταστάσεις εκτός ΟΒΕ	1	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση, NUTR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες, ORGA - Οργανική ρύπανση	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ
3	ΕΛ0129R00020 5010N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._3	1.4 - Σημειακή – Εγκαταστάσεις εκτός ΟΒΕ, 1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων	2	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση, NUTR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες, ORGA - Οργανική ρύπανση	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ
4	ΕΛ0129R00020 6011N	ΕΡΥΜΑΝΘΟ Σ Π._1	1.4 - Σημειακή – Εγκαταστάσεις εκτός ΟΒΕ	1	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση, NUTR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες, ORGA - Οργανική ρύπανση	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ
5	ΕΛ0129R00020 7020N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._4	1.4 - Σημειακή – Εγκαταστάσεις εκτός ΟΒΕ, 1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων	2	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση, NUTR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες, ORGA - Οργανική ρύπανση	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
6	ΕΛ0129R00020 8025H	ΛΑΔΩΝ Π._3	4.3.1 - Υδρολογική τροποποίηση – Γεωργία, 4.3.3 - Υδρολογική τροποποίηση – Υδροηλεκτρική ενέργεια	2	Γεωργία, Ενέργεια – υδρο-ηλεκτρική ενέργεια	ΗΗΥC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε αλλαγές στην υδρολογική κατάσταση, ΗΜΟC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε μορφολογικές αλλαγές (περιλαμβάνεται η συνδεσιμότητα)	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	Σημαντικές Πίεσεις	Αριθμός Κατηγοριών	Αιτίες που προκαλούν	Σημαντικές Επιπτώσεις	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτία Εφαρμογής Εξαιρέσεως	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
7	ΕΛ0129R00020 8330N	ΤΡΑΓΟΣ P_2	Καμία σημαντική πίεση	0		UNKN - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
8	ΕΛ0129R00020 8433N	ΑΡΟΑΝΙΟΣ Π_4	Καμία σημαντική πίεση	0		UNKN - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
9	ΕΛ0129R00021 4041N	ΛΟΥΣΙΟΣ Π_1	Καμία σημαντική πίεση	0		UNKN - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
10	ΕΛ0129R00021 5043N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π_8	1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων	1	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
11	ΕΛ0129R00021 6045N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π_1	1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων	1	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
12	ΕΛ0129R00021 6046N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π_2	1.3 - Σημειακή – Εγκαταστάσεις ΟΒΕ, 1.4 - Σημειακή – Εγκαταστάσεις εκτός ΟΒΕ, 1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων	3	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση, NUTR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες, ORGA - Οργανική ρύπανση, TEMP - Αυξημένες θερμοκρασίες	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ
13	ΕΛ0129R00021 6049N	ΕΛΙΣΣΩΝ Π_5	Καμία σημαντική πίεση	0		UNKN - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	Σημαντικές Πιέσεις	Αριθμός Κατηγοριών	Αιτίες που προκαλούν	Σημαντικές Επιπτώσεις	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτία Εφαρμογής Εξαίρεσης	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
14	ΕΛ0129R00021 7050H	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._10	1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων, 4.1.4 - Φυσική μεταβολή καναλιού/ πυθμένα/ παρόχθιας περιοχής/ όχθης - Άλλο	2	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση, ΗΗΥC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε αλλαγές στην υδρολογική κατάσταση, ΗΜΟC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε μορφολογικές αλλαγές (περιλαμβάνεται η συνδεσιμότητα)	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
15	ΕΛ0129R00021 7051A	ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π._1	1.3 - Σημειακή – Εγκαταστάσεις ΟΒΕ, 1.4 - Σημειακή – Εγκατα-στάσεις εκτός ΟΒΕ, 1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων, 3.4 – Άντληση ή εκτροπή ροής – ύδατα ψύξης	4	Βιομηχανία, Ενέργεια – μη υδρο-ηλεκτρική ενέργεια	CHEM - Χημική ρύπανση, ΗΗΥC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε αλλαγές στην υδρολογική κατάσταση, ΗΜΟC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε μορφολογικές αλλαγές (περιλαμβάνεται η συνδεσιμότητα), ΝΥΤR - Ρύπανση με θρεπτικές ουσίες, ΟRGA - Οργανική ρύπανση	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ
16	ΕΛ0129R00021 8052N	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.	Καμία σημαντική πίεση	0		ΥΝΚΝ - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027

α/α	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	Σημαντικές Πιέσεις	Αριθμός Κατηγοριών	Αιτίες που προκαλούν	Σημαντικές Επιπτώσεις	Χρονικός Ορίζοντας Επίτευξης Στόχου	Αιτία Εφαρμογής Εξαιρέσεως	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
17	ΕΛ0129R00021 9053Α	ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π._2	1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων, 3.4 – Άντληση ή εκτροπή ροής - ύδατα ψύξης,	2	Βιομηχανία, Ενέργεια - μη υδρο-ηλεκτρική ενέργεια,	CHEM - Χημική ρύπανση, ΗΗΥC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε αλλαγές στην υδρολογική κατάσταση, ΗΜΟC - Αλλοίωση οικοτόπων που οφείλεται σε μορφολογικές αλλαγές (περιλαμβάνεται η συνδεσιμότητα),	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
18	ΕΛ0129R00021 9054N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._11	1.7 - Σημειακή - ύδατα ορυχείων	1	Βιομηχανία	CHEM - Χημική ρύπανση	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ
19	ΕΛ0129R00022 1056N	ΑΛΦΕΙΟΣ Π._12	Καμία σημαντική πίεση	0		UNKN - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
20	ΕΛ0129T0001N	ΕΚΒΟΛΗ ΑΛΦΕΙΟΥ Π.	Καμία σημαντική πίεση	0		UNKN - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	2027	Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την αιτία του προβλήματος	Θα γίνει προσδιορισμός μέχρι το 2021 και βελτίωση της κατάστασης μέχρι το 2027
21	ΕΛ0129T0002N	ΛΙΜΝΟΘΑΛ ΑΣΣΑ ΚΑΪΑΦΑ	8 – Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστη	1		UNKN - Άγνωστος τύπος επιπτώσεων	2027	Απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	Το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων θα βελτιώσει την κατάσταση του ΥΣ